Σχέδιο Νόμου για τη Λειτουργία Ενεργειακών Αγορών Ηλεκτρισμού και Φυσικού Αερίου, για Έρευνα, Παραγωγή και δίκτυα μεταφοράς Υδρογονανθράκων και άλλες ρυθμίσεις

ΕΝΟΤΗΤΑ Α'

Λειτουργία Ενεργειακών Αγορών Ηλεκτρισμού και Φυσικού Αερίου

(Ενσωμάτωση Οδηγιών 2009/72, 2009/73/ΕΚ και άλλες διατάξεις)

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΑΓΟΡΩΝ

Άρθρο 1

Σκοπός και πεδίο εφαρμογής

1. Σκοπός του παρόντος νόμου είναι η ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία των διατάξεων της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 2009 «Σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενεργείας και για την κατάργηση της οδηγίας 2003/54/ΕΚ» (ΕΕ L 211 της 14.8.2009) και της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 2009 «Σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά Φυσικού Αερίου και την κατάργηση της Οδηγίας 2003/55/ΕΚ» (ΕΕ L 211 της 14.8.2009).

2. Οι δραστηριότητες της παραγωγής, της προμήθειας, της αγοράς,της μεταφοράς και της διανομής Φυσικού Αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας καθώς και της αποθήκευσης και της υγροποίησης Φυσικού Αερίου και της αεριοποίησης υγροποιημένου Φυσικού Αερίου εντός της Ελληνικής Επικράτειας ασκούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού. Οι δραστηριότητες αυτές είναι κοινής ωφέλειας και τελούν υπό την εποπτεία του Κράτους.

Άρθρο 2

Ορισμοί

1. Για την εφαρμογή του παρόντος νόμου οι όροι που χρησιμοποιούνται στις διατάξεις αυτού έχουν την ακόλουθη έννοια:

(α) **Ανεξάρτητοι Διαχειριστές Μεταφοράς:** Οι διαχειριστές που πιστοποιούνται κατά τα οριζόμενα στο κεφάλαιο IV της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ και στο κεφάλαιο V της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ.

(β) **Ανεξάρτητοι Διαχειριστές Συστήματος:** Οι διαχειριστές που πιστοποιούνται κατά τα οριζόμενα στα άρθρα 14 και 15 της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ και στα άρθρα 13 και 14 της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ.

(γ) **Δημόσιος Τομέας**: Ο κατά τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 2190/1994 τομέας (ΦΕΚ 28 Α').

(δ) **Διασυνδεμένο Σύστημα:** Το σύστημα που αποτελείται από αριθμό συστημάτων μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας ή Φυσικού Αερίου τα οποία συνδέονται μεταξύ τους με μία ή περισσότερες διασυνδέσεις.

(ε) **Διαχειριστής Συστήματος Ενέργειας:** Τα νομικά πρόσωπα που ασκούν, κατά τις διατάξεις του παρόντος νόμου, καθήκοντα **Διαχειριστή** του ΕΣΦΑ, ή Διαχειριστή του ΑΣΦΑ, ή Διαχειριστή του Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας.

(στ) **Διαχειριστής Δικτύου Διανομής**: Τα νομικά πρόσωπα που ασκούν, κατά τις διατάξεις του παρόντος νόμου, καθήκοντα Διαχειριστή Δικτύου Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, ή Φυσικού Αερίου, περιλαμβανομένων των Διαχειριστών των Κλειστών Δικτύων Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, ή Φυσικού Αερίου.

(ζ) **Έλεγχος:** Δικαιώματα, συμβάσεις ή άλλα μέσα που, είτε μεμονωμένα είτε σε συνδυασμό με άλλα, και λαμβανομένων υπόψη των σχετικών πραγματικών ή νομικών συνθηκών, παρέχουν τη δυνατότητα άσκησης καθοριστικής επιρροής της δραστηριότητας μιας επιχείρησης, και ιδίως μέσω:

(αα) δικαιωμάτων κυριότητας ή χρήσης επί του συνόλου ή μέρους των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης,

(ββ) δικαιωμάτων ή συμβάσεων που παρέχουν δυνατότητα καθοριστικής επιρροής επί της σύνθεσης, της ψηφοφορίας ή των αποφάσεων των οργάνων μιας επιχείρησης.

(η) **Ενεργειακή Δραστηριότητα**: Η παραγωγή, Μεταφορά, Διανομή και Προμήθεια Ηλεκτρικής Ενέργειας ή Φυσικού Αερίου, καθώς και η Χρήση Εγκατάστασης Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου και η Χρήση Εγκατάστασης Αποθήκευσης Φυσικού Αερίου.

(θ) **Ενεργειακή Πενία:** Η κατάσταση των καταναλωτών, κατά την οποία, αυτοί ευρίσκονται σε δυσχερή θέση, λόγω του χαμηλού εισοδήματος τους, όπως αυτό προκύπτει από τις φορολογικές τους δηλώσεις, σε συνδυασμό με την επαγγελματική τους κατάσταση, την οικογενειακή τους κατάσταση και ειδικών καταστάσεων υγείας, να καλύψουν τις δαπάνες για τις εύλογες ανάγκες εφοδιασμού τους σε ηλεκτρική ενέργεια ή Φυσικό Αέριο, καθώς οι δαπάνες αυτές αποτελούν σημαντικό ποσοστό του διαθέσιμου εισοδήματος τους.

(ι) **Ευάλωτοι Πελάτες:** Οι Καταναλωτές που εντάσσονται στις κατηγορίες πελατών που περιγράφονται στο άρθρο 52 του παρόντος.

(ια) **Κλειστά Δίκτυα Διανομής Ενέργειας**: Το Δίκτυο Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών και τα δίκτυα διανομής που ορίζονται με το άρθρο 131.

(ιβ) **Σύστημα Μεταφοράς**: Τα Συστήματα Μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας και τα Συστήματα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου περιλαμβανομένων των Ανεξάρτητων Συστημάτων Φυσικού Αερίου (ΑΣΦΑ).

(ιγ) **Πελάτης ή Καταναλωτής:** Ο Πελάτης Φυσικού Αερίου, περιλαμβανομένων των ΕΠΑ ή/και ο Πελάτης ηλεκτρικής ενέργειας, εξαιρουμένων των Διαχειριστών Συστημάτων και Δικτύων Διανομής Φυσικού Αερίου και Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς ή Δικτύων Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας.Για τους σκοπούς αυτού του νόμου οι πελάτες διακρίνονται σε πελάτες χονδρικής και σε τελικούς πελάτες, σε επιλέγοντες και μη επιλέγοντες και σε οικιακούς και μη οικιακούς.

(ιδ) **Πελάτης χονδρικής**: Το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που προμηθεύεται Φυσικό Αέριο ή ηλεκτρική ενέργεια με σκοπό τη μεταπώλησή τους εντός ή εκτός του συστήματος όπου είναι εγκατεστημένο.

(ιε) **Τελικός Πελάτης**: Το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που αγοράζει Φυσικό Αέριο ή ηλεκτρική ενέργεια αποκλειστικά για δική του χρήση.

(ιστ) **Οικιακός Πελάτης:** ΟΠελάτης που αγοράζει Φυσικό Αέριο ή ηλεκτρική ενέργεια για δική του οικιακή κατανάλωση, αποκλειομένων των εμπορικών ή επαγγελματικών δραστηριοτήτων.

(ιζ) **Μη Οικιακός Πελάτης**: Ο Πελάτης που αγοράζει Φυσικό Αέριο ή ηλεκτρική ενέργεια, η οποία δεν προορίζεται για τη δική του οικιακή χρήση, συμπεριλαμβανομένων των πελατών χονδρικήςκαι των παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας.

(ιη) **Επιλέγων Πελάτης:**Ο Πελάτης που δικαιούται να επιλέγει Προμηθευτή ή αγοράζει απευθείας ΦυσικόΑέριο ή ηλεκτρική ενέργεια, κατά τις διατάξεις του παρόντος.

(ιθ) **Προγράμματα Ανάπτυξης:** Τα δεκαετή προγράμματα ανάπτυξης των δικτύων μεταφοράς Φυσικού Αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας που καταρτίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 69 και 108.

(κ) **Προμήθεια:** Η πώληση,περιλαμβανομένης της μεταπώλησης, Φυσικού Αερίου (περιλαμβανομένου του ΥΦΑ) και ηλεκτρικής ενέργειαςσε Πελάτες.

(κα) **Προμηθευτής:** Το φυσικό και νομικό πρόσωπο που ασκεί δραστηριότητα Προμήθειας Φυσικού Αερίου ή και Ηλεκτρικής Ενέργειας.

(κβ). **Τιμολόγια Μη Ανταγωνιστικών Δραστηριοτήτων**: Τα τιμολόγια για τη χρέωση των Βασικών Δραστηριοτήτων Φυσικού Αερίου και τα τιμολόγια για τη χρέωση χρήσης του Συστήματος Μεταφοράς και του Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας.

(κγ) **Υπεύθυνος Συμμόρφωσης:** Το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που διορίζεται για τον έλεγχο συμμόρφωσης του οικείου Διαχειριστήπρος το πρόγραμμα συμμόρφωσης, όταν και όπου αυτό απαιτείται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος.

(κδ) **Ασφάλεια**: νοείται, τόσο η ασφάλεια του εφοδιασμού και της παροχής Φυσικού Αερίου και ηλεκτρικής ενεργείας, όσο και η τεχνική ασφάλεια.

(κε) **Συνδεδεμένες Επιχειρήσεις**, είναι οι επιχειρήσεις κατά την έννοια της παρ.5 του άρθρου 42ε του κ ν 2190/1920 (ΦΕΚ Α' 37).

2. Ορισμοί που αναφέρονται ιδίως στο Φυσικό Αέριο:

(α) **Ανεξάρτητο Σύστημα Φυσικού Αερίου (ΑΣΦΑ)**: Σύστημα Φυσικού Αερίου που δεν εντάσσεται στο Εθνικό Σύστημα Φυσικού Αερίου (ΕΣΦΑ) ανεξάρτητως διασύνδεσης με το Σύστημα αυτό.

(β) **Ανώτερη Θερμογόνος Δύναμη (ΑΘΔ):** Η ποσότητα θερμότητας που παράγεται από την πλήρη στοιχειομετρική καύση, με αέρα, ενός (1) κανονικού κυβικού μέτρου Φυσικού Αερίου σε σταθερή απόλυτη πίεση 1,01325 bar, όταν η αρχική θερμοκρασία του καυσίμου μίγματος και η τελική θερμοκρασία των προϊόντων της καύσης θεωρείται ότι είναι μηδέν (0) βαθμοί Κελσίου και το παραγόμενο, κατά την καύση, νερό βρίσκεται συμπυκνωμένο στην υγρή κατάσταση. Ως κανονικό κυβικό μέτρο νοείται η ποσότητα μάζας Φυσικού Αερίου που, υπό συνθήκες απόλυτης πίεσης 1,01325 bar και θερμοκρασίας μηδέν (0) βαθμών Κελσίου, καταλαμβάνει όγκο ενός (1) κυβικού μέτρου.

(γ) **Απευθείας Γραμμή:**ΑγωγόςΦυσικού Αερίου, συμπληρωματικόςτου ΕΣΦΑ ή άλλου ΑΣΦΑ, τονοποίο κατασκευάζουν οι Επιχειρήσεις Φυσικού Αερίου για τον εφοδιασμό των Επιλεγόντων Πελατών τους ή οι Επιλέγοντες Πελάτες για τον εφοδιασμό τους από Επιχειρήσεις Φυσικού Αερίου και ο οποίος δεν εντάσσεταιστο ΕΣΦΑ ή σε άλλο ΑΣΦΑ. Οι Απευθείας Γραμμέςαποτελούν ΑΣΦΑ και μπορούν να τροφοδοτούνται από το ΕΣΦΑ, από άλλο ΑΣΦΑ ή από Σύστημα Φυσικού Αερίου άλλης χώρας.

(δ) **Βασικές Δραστηριότητες Φυσικού Αερίου:** Η παροχή υπηρεσιών Μεταφοράς Φυσικού Αερίου, Διανομής Φυσικού Αερίου, Εγκατάστασης ΥΦΑ και Εγκατάστασης Αποθήκευσης Φυσικού Αερίου.

(ε) **Διανομή Φυσικού Αερίου:** Η διοχέτευση Φυσικού Αερίου μέσω αγωγών, εκτός των αγωγών πίεσης σχεδιασμού άνω των 19 barg, με σκοπό την τροφοδότηση Πελατών, μη συμπεριλαμβανομένης της Προμήθειας.

(στ) **Διαχειριστής ΑΣΦΑ:** Ο κάτοχος Άδειας Διαχείρισης ΑΣΦΑ.

(ζ) **Διαχειριστής Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου ΑΕ (ΔΕΣΦΑ ΑΕ)**: Ο Διαχειριστής του ΕΣΦΑ, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 3 του άρθρου 67.

(η) **Διαχωρισμένος Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου**: Ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου που πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 62 του παρόντος.

(θ) **Δίκτυο Διανομής:** Οι αγωγοί, οι εγκαταστάσεις αποσυμπίεσης και μετρήσεων, και ο εξοπλισμός και οι εγκαταστάσεις ελέγχου και συντήρησης που προορίζονται για Διανομή ή που απαιτούνται για τη διοχέτευση του Φυσικού

Αερίου από Σύστημα Μεταφοράς προς τις εγκαταστάσεις καταναλωτών.

(ι) **Εγκατάσταση Αποθήκευσης:** Εγκατάσταση που χρησιμοποιείται για την αποθήκευση Φυσικού Αερίου. Ως Εγκαταστάσεις Αποθήκευσης θεωρούνται και τα τμήματα των Εγκαταστάσεων ΥΦΑ που χρησιμοποιούνται για αποθήκευση, εξαιρουμένου του μέρους αυτών που χρησιμοποιείται για προσωρινή αποθήκευση, επαναεριοποίηση του ΥΦΑ και έγχυσή του σε Σύστημα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου. Δεν περιλαμβάνονται εγκαταστάσεις που χρησιμοποιεί ο Διαχειριστής Συστήματος Φυσικού Αερίου αποκλειστικά για την άσκηση των καθηκόντων του.

(ια) **Εγκατάσταση Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου (ΥΦΑ)** : Σταθμός που χρησιμοποιείται για την εισαγωγή, εκφόρτωση και αεριοποίηση του ΥΦΑ και για την υγροποίηση Φυσικού Αερίου, συμπεριλαμβανομένων των βοηθητικών υπηρεσιών και της προσωρινής αποθήκευσης, που είναι αναγκαία για την επαναεριοποίησή του και την έγχυσή του σε Σύστημα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου. Δεν περιλαμβάνονται τα τμήματα της εγκατάστασης που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για αποθήκευση.

(ιβ) **Εθνικό Σύστημα Φυσικού Αερίου (ΕΣΦΑ)**: Το Σύστημα Φυσικού Αερίου που ορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 67του παρόντος.

(ιγ) **Εταιρείες Παροχής Αερίου (ΕΠΑ):** Οι εταιρείες που συστήνονται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 4 του ν. 2364/1995 (ΦΕΚ 252 Α΄), όπως ισχύει.

(ιδ) **Επιχείρηση Φυσικού Αερίου:** Το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ασκεί τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες δραστηριότητες: Παραγωγής, Μεταφοράς, Διανομής, Προμήθειας, Αγοράς, Αποθήκευσης Φυσικού Αερίου, ήπροσωρινής αποθήκευσης και επαναεριοποίησηςΥΦΑκαι είναι υπεύθυνο για τα εμπορικά και τεχνικά καθήκοντα ή / και τα καθήκοντα συντήρησης τα σχετικά με τις δραστηριότητες αυτές. Στον ορισμό αυτό δεν περιλαμβάνονται οι Πελάτες που αγοράζουν Φυσικό Αέριο για δική τους χρήση.

(ιε) **Κάθετα Ολοκληρωμένη Επιχείρηση Φυσικού Αερίου:** Επιχείρηση Φυσικού Αερίου ή όμιλος επιχειρήσεων Φυσικού Αερίου, όπου

(αα) το ίδιο πρόσωπο ή τα ίδια πρόσωπα δικαιούνται, άμεσα ή έμμεσα, να ασκούν τον Έλεγχο, και

(ββ) η εν λόγω επιχείρηση ή ο όμιλος επιχειρήσεων ασκούν τουλάχιστον μία από τις δραστηριότητες Μεταφοράς, Διανομής, ΥΦΑ και αποθήκευσης και τουλάχιστον μία από τις δραστηριότητες παραγωγής ή Προμήθειας Φυσικού Αερίου.

(ιστ) **Λειτουργός της ΕΑΦΑ**: Το νομικό πρόσωπο που είναι αρμόδιο για την οργάνωση και λειτουργία της Ενιαίας Αγοράς Φυσικού Αερίου (ΕΑΦΑ) όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 86.

(ιζ) **Μεγάλος Πελάτης:** Πελάτης, ο οποίος προμηθεύεται εντός χρονικού διαστήματος δώδεκα (12) διαδοχικών μηνών, ποσότητα τουλάχιστον 100.000 MWh ΑΘΔ, ανάθεση κατανάλωσης, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 82.

(ιη) **Μεταφορά Φυσικού Αερίου:** Η διοχέτευση Φυσικού Αερίου μέσω δικτύου αγωγών πίεσης σχεδιασμού άνω των 19 barg με σκοπό την παροχή Φυσικού Αερίου σε Πελάτες, μη συμπεριλαμβανομένης της Προμήθειας.

(ιθ) **Ολοκληρωμένη Επιχείρηση Φυσικού Αερίου:** Η επιχείρηση που είναι Κάθετα ή Οριζόντια Ολοκληρωμένη.

(κ) **Οριζόντια Ολοκληρωμένη Επιχείρηση Φυσικού Αερίου:** Επιχείρηση που ασκεί τουλάχιστον μία από τις δραστηριότητες παραγωγής, Μεταφοράς, Διανομής, Προμήθειας,Αποθήκευσης Φυσικού Αερίου, ή προσωρινής αποθήκευσης και επαναεριοποίησηςΥΦΑ και (τουλάχιστον) μία άλλη (επιχειρηματική) δραστηριότητα εκτός του τομέα του Φυσικού Αερίου.

(κα) **Ποσότητα Φυσικού Αερίου:** Η ποσότητα του Φυσικού Αερίου που μετράται σε μεγαβατώρες (MWh) ΑΘΔ, εκτός εάν προσδιορίζεται διαφορετικά.

(κβ) **Προμηθευτής:** Το φυσικό ήνομικό πρόσωπο που ασκεί νόμιμα τη δραστηριότητα Προμήθειας Φυσικού Αερίου κατά τις διατάξεις του άρθρου 81 του παρόντος.

(κγ) **Σύστημα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου:** Οι αγωγοί και οι κλάδοι πίεσης σχεδιασμού άνω των 19 barg, οι εγκαταστάσεις μετρήσεων, συμπίεσης και αποσυμπίεσης, ο εξοπλισμός και οι εγκαταστάσεις ελέγχου και συντήρησης, που απαιτούνται για τη μεταφορά Φυσικού Αερίου από τα σημεία έγχυσης προς άλλο Σύστημα Φυσικού Αερίου, Δίκτυο Διανομής ή εγκαταστάσεις Πελατών.

(κδ) **Σύστημα Φυσικού Αερίου:** Τα Συστήματα Μεταφοράς, οι Εγκαταστάσεις ΥΦΑ, οι Εγκαταστάσεις Αποθήκευσης και οι εγκαταστάσεις παραλαβής συμπιεσμένου Φυσικού Αερίου, περιλαμβανομένου του εξοπλισμού και των εγκαταστάσεων ελέγχου.

(κε) **Φυσικό Αέριο:** Το καύσιμο αέριο που εξάγεται από γεωλογικούς σχηματισμούς και αποτελείται κυρίως από μεθάνιο (τουλάχιστον 75% σε αναλογία γραμμομορίων) και από υδρογονάνθρακες υψηλότερου μοριακού βάρους και ενδεχομένως από μικρές ποσότητες αζώτου, διοξειδίου του άνθρακα, οξυγόνου και ίχνη άλλων ενώσεων και στοιχείων, στο οποίο μπορεί να έχουν προστεθεί και οσμητικές ουσίες. Ως Φυσικό Αέριο νοείται το ανωτέρω μίγμα σε οποιαδήποτε κατάσταση και αν περιέλθει, με μεταβολή των φυσικών συνθηκών, όπως συμπίεση, ψύξη ή οποιαδήποτε άλλη μεταβολή, συμπεριλαμβανομένης της υγροποίησης (**Υγροποιημένο Φυσικό Αέριο - ΥΦΑ**).

(κστ) **Χρήστης:**Το φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίοδικαιούται να συνάπτει συμβάσεις για τη χρήση Συστήματος Φυσικού Αερίου.

Ορισμοί που αναφέρονται ιδίως στην ηλεκτρική ενέργεια:

(α) **Αποκεντρωμένη Παραγωγή**: Η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από μονάδες παραγωγής που συνδέονται στο δίκτυο διανομής.

(β) **Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.)**: Οι μη ορυκτές ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, όπως η αιολική ενέργεια, η ηλιακή ενέργεια, η ενέργεια κυμάτων, η παλιρροϊκή ενέργεια, η βιομάζα, τα αέρια που εκλύονται από χώρους υγειονομικής ταφής και από εγκαταστάσεις βιολογικού καθαρισμού, τα βιοαέρια, η γεωθερμική ενέργεια, η υδραυλική ενέργεια που αξιοποιείται από υδροηλεκτρικούς σταθμούς.

(γ) **Απευθείας γραμμή**: είτε η γραμμή ηλεκτρικής ενέργειας, η οποία συνδέει μια απομονωμένη μονάδα παραγωγής με έναν απομονωμένο πελάτη, είτε η γραμμή ηλεκτρικής ενέργειας η οποία συνδέει έναν παραγωγό ηλεκτρικής ενέργειας με μία επιχείρηση προμήθειας ηλεκτρικής ενεργείας, η οποία προμηθεύει απευθείας τις δικές της εγκαταστάσεις, θυγατρικές επιχειρήσεις και επιλέγοντεςΠελάτες. Οι απευθείας γραμμές δεν εντάσσονται στο Σύστημα Μεταφοράς ή στο Δίκτυο Διανομής.

(δ) **Απομονωμένο Μικροδίκτυο**, είναι το σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας κάθε Μη Διασυνδεδεμένου Νησιού το οποίο είχε κατά το έτος 1996 συνολική ετήσια κατανάλωση ενέργειας μικρότερη των 500 GWh.

(ε) **Αυτοπαραγωγός**, είναι ο παραγωγός, ο οποίος παράγει ηλεκτρική ενέργεια κυρίως για δική του χρήση και διοχετεύει τυχόν πλεόνασμα της ενέργειας αυτής στο σύστημα μεταφοράς ή στο δίκτυο διανομής.

(στ) **Διαδικασία πρόσκλησης προς υποβολή προσφορών**: η διαδικασία με την οποία καλύπτονται προγραμματισμένες πρόσθετες ανάγκες και ανάγκες αντικατάστασης δυναμικού με προμήθειες από νέες ή υπάρχουσες εγκαταστάσεις παραγωγής.

(ζ) **Διανομή ηλεκτρικής ενέργειας**: η μεταφορά μέσω δικτύου διανομής υψηλής, σε περίπτωση που έχει ειδικά καθορισθεί ότι ανήκουν στο δίκτυο διανομής, μέσης και χαμηλής τάσης της ηλεκτρικής ενεργείας που εγχέεται σε αυτό από το διασυνδεδεμένο με αυτό σύστημα μεταφοράς και τις μονάδες παραγωγής που συνδέονται άμεσα στο δίκτυο διανομής με σκοπό την παράδοσή της σε πελάτες, μη συμπεριλαμβανομένης όμως της προμήθειας.

(η) **διασυνδεδεμένο σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας**: ένα σύνολο συστημάτων μεταφοράς και δικτύων διανομής ηλεκτρικής ενέργειας τα οποία συνδέονται μεταξύ τους με μία ή περισσότερες διασυνδέσεις.

(θ) **διασύνδεση**: είναι οι γραμμές, οι εγκαταστάσεις και οι μετρητές που χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά ηλεκτρικής ενέργειας μέσω του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς από ή προς την ελληνική επικράτεια. καθώς και με το Δίκτυο Διανομής.

(ι) **Διαχειριστής δικτύου διανομής**: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το οποίο είναι υπεύθυνο για τη λειτουργία, τη συντήρηση, την παροχή πρόσβασης σε πελάτες και παραγωγούς που συνδέονται σε αυτό και, αν είναι αναγκαίο, την ανάπτυξη του δικτύου διανομής σε μία δεδομένη περιοχή και, κατά περίπτωση, των διασυνδέσεών του με άλλα δίκτυα διανομής και συστήματα μεταφοράς, και για τη μακροπρόθεσμη ικανότητα του δικτύου να ανταποκρίνεται στην εύλογη ζήτηση υπηρεσιών διανομής ηλεκτρικής ενέργειας.

(ια) **Διαχειριστής συστήματος μεταφοράς**: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το οποίο είναι υπεύθυνο για τη λειτουργία, τη συντήρηση και, αν είναι αναγκαίο, την ανάπτυξη του συστήματος μεταφοράς σε μία δεδομένη περιοχή και, κατά περίπτωση, των διασυνδέσεών του με άλλα συστήματα, και για την μακροπρόθεσμη ικανότητα του συστήματος να ανταποκρίνεται στην εύλογη ζήτηση υπηρεσιών μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας.

(ιβ) **Δίκτυο του Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών** : Οι γραμμές διανομής μέσης και χαμηλής τάσης και οι εγκαταστάσεις διανομής ηλεκτρικής ενέργειας που βρίσκονται εντός των ορίων του ακινήτου που περιγράφεται στις διατάξεις του Άρθρου Πρώτου του ν. 2338/1995 (ΦΕΚ Α'202) και οι οποίες, σύμφωνα με τις διατάξεις του ίδιου νόμου κατασκευάζονται, αναπτύσσονται και τίθενται σε λειτουργία από την εταιρεία "Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών ΑΕ", καθώς και οι μελλοντικές επεκτάσεις αυτών εντός Διανομής της ίδιας έκτασης, αποτελούν το Δίκτυο του Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών (Δίκτυο ΔΑΑ) και δεν εντάσσονται στο Δίκτυο, κατά την έννοια του άρθρου 2 του ν. 2773/1999".

(ιγ) **Δραστηριότητα Ηλεκτρικής Ενέργειας**, είναι καθεμία από τις επιχειρηματικές δραστηριότητες παραγωγής, Μεταφοράς, Διανομής, Προμήθειας και Αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας.

(ιδ) **Ελληνικό Δίκτυο Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΔΔΗΕ):** είναι το δίκτυο διανομής ηλεκτρικής ενέργειας της ΔΕΗ ΑΕ που είναι εγκατεστημένο στην ελληνική επικράτεια, το οποίο αποτελείται από γραμμές μέσης και χαμηλής τάσης και εγκαταστάσεις διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και από γραμμές και εγκαταστάσεις υψηλής τάσης που έχουν ενταχθεί στο δίκτυο αυτό. Το Δίκτυο, εκτός από το δίκτυο των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών, συνδέεται στο ΕΣΜΗΕ μέσω των υποσταθμών υψηλής τάσης και μέσης τάσης (ΥΤ/ΜΤ). Όριο μεταξύ Συστήματος και Δικτύου αποτελεί το διακοπτικό μέσο που βρίσκεται στην πλευρά της ΥΤ του μετασχηματιστή ισχύος του υποσταθμού και το οποίο αποτελεί στοιχείο του Δικτύου. Για τις περιοχές, στο δίκτυο διανομής των οποίων ανήκουν γραμμές ΥΤ, το όριο μεταξύ συστήματος και δικτύου διανομής καθορίζεται με απόφαση της ΡΑΕ, μετά από εισήγηση των Διαχειριστών του ΕΣΜΗΕ και του ΕΔΔΗΕ και γνώμη των Κυρίων του ΕΣΜΗΕ και του ΕΔΔΗΕ.

(ιε) **Ελληνικό Σύστημα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΣΜΗΕ)**: είναι οι γραμμές υψηλής τάσης, οι εγκατεστημένες στην ελληνική επικράτεια διασυνδέσεις, χερσαίες ή θαλάσσιες και όλες οι εγκαταστάσεις, εξοπλισμός και εγκαταστάσεις ελέγχου που απαιτούνται για την ομαλή, ασφαλή και αδιάλειπτη διακίνηση ηλεκτρικής ενέργειας από έναν σταθμό παραγωγής σε έναν υποσταθμό, από έναν υποσταθμό σε έναν άλλο ή προς ή από οποιαδήποτε διασύνδεση. Τα έργα διασύνδεσης Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών με το ΕΣΜΗΕ εντάσσονται στο ΕΣΜΗΕ. Στο Σύστημα Μεταφοράς δεν περιλαμβάνονται οι εγκαταστάσεις παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, οι γραμμές και εγκαταστάσεις υψηλής τάσης που έχουν ενταχθεί στο Δίκτυο Διανομής, καθώς και τα δίκτυα των μη Διασυνδεδεμένων Νησιών.

(ιστ) **Ενεργειακή αποδοτικότητα/διαχείριση της ζήτησης**: η συνολική ή ολοκληρωμένη προσέγγιση στόχος της οποίας είναι να επηρεάσει την ποσότητα και το χρονικό προγραμματισμό της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενεργείας με σκοπό τη μείωση της κατανάλωσης πρωτογενούς ενεργείας και των φορτίων αιχμής, δίνοντας το προβάδισμα στις επενδύσεις για μέτρα ενεργειακής αποδοτικότητας ή άλλα μέτρα όπως οι συμβάσεις προμήθειας με δικαίωμα διακοπής, έναντι των επενδύσεων για την αύξηση του δυναμικού παραγωγής, εάν οι πρώτες από τις προαναφερόμενες επενδύσεις αποτελούν την αποτελεσματικότερη και οικονομικότερη εναλλακτική λύση, λαμβανομένων υπόψη του θετικού περιβαλλοντικού αντίκτυπου που προκύπτει από τη μειωμένη κατανάλωση ενεργείας και των συναφών πτυχών της ασφάλειας του εφοδιασμού και του κόστους διανομής.

(ιζ) **Επικουρική υπηρεσία**: κάθε υπηρεσία που είναι αναγκαία για τη διαχείριση συστήματος μεταφοράς ή δικτύου διανομής, όπως η ρύθμιση της τάσης, η ρύθμιση της συχνότητας, η παροχή εφεδρειών, η παροχή αέργου ισχύος, η επανεκκίνηση του Συστήματος Μεταφοράς, μετά από διακοπή και η παρακολούθηση της διακύμανσης του φορτίου.

(ιη) **Επιχείρηση ηλεκτρικής ενεργείας**: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ασκεί τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες δραστηριότητες: παραγωγή, μεταφορά, διανομή, προμήθεια, ή αγορά ηλεκτρικής ενεργείας, και είναι υπεύθυνο για τα εμπορικά και τεχνικά καθήκοντα ή /και τα καθήκοντα συντήρησης τα σχετικά με τις δραστηριότητες αυτές. Στον ορισμό αυτό δεν περιλαμβάνονται οι τελικοί πελάτες.

(ιθ) **Κάθετα Ολοκληρωμένη Επιχείρηση ηλεκτρικής ενεργείας**: η επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας ή όμιλος επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας, στον οποίο το ίδιο πρόσωπο ή πρόσωπα δικαιούνται, άμεσα ή έμμεσα, να ασκούν τον Έλεγχο, και όπου η εν λόγω επιχείρηση ή ο όμιλος επιχειρήσεων ασκούν τουλάχιστον μία από τις δραστηριότητες μεταφοράς ή διανομής, και τουλάχιστον μία από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας .

(κ) **Μακροπρόθεσμος προγραμματισμός**: ο προγραμματισμός των επενδυτικών αναγκών όσον αφορά το δυναμικό παραγωγής, μεταφοράς και διανομής σε μακροπρόθεσμη βάση, προκειμένου να καλύπτεται η ζήτηση ηλεκτρικής ενέργειας στο σύστημα και να εξασφαλίζεται ο εφοδιασμός των πελατών.

(κα) **Μεταφορά ηλεκτρικής ενεργείας**: η Μεταφορά μέσω συστήματος υπερυψηλής και υψηλής τάσης .της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από μονάδες παραγωγής που συνδέονται άμεσα σε αυτό, καθώς και αυτής που εγχέεται σε αυτό μέσω των διασυνδέσεών του με όμορα συστήματα μεταφοράς με σκοπό την παροχή ηλεκτρικής ενέργειας σε τελικούς πελάτες άμεσα συνδεδεμένους στο σύστημα αυτό, σε όμορα συστήματα μεταφοράς με τα οποία διασυνδέεται και σε δίκτυα διανομής, μη συμπεριλαμβανομένης όμως της προμήθειας.

(κβ) **Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά**, είναι τα νησιά της ελληνικής επικράτειας; των οποίων το δίκτυο διανομής ηλεκτρικής ενέργειας δεν συνδέεται με το Σύστημα Μεταφοράς και το Δίκτυο Διανομής της ηπειρωτικής χώρας.

(κγ) **Μικρό απομονωμένο σύστημα**: είναι το σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας κάθε Μη Διασυνδεδεμένου Νησιού το οποίο είχε κατά το έτος 1996 συνολική ετήσια κατανάλωση ενέργειας μικρότερη των 3000GWh. και στο οποίο ποσοστό κάτω του 5 % της ετήσιας κατανάλωσης προέρχεται από διασύνδεση με άλλα συστήματα.

(κδ) **Ολοκληρωμένη Επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας**: η επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας που είναι κάθετα ή οριζόντια ολοκληρωμένη.

(κε) **Οριζόντια Ολοκληρωμένη επιχείρηση**: η επιχείρηση που ασκεί μία τουλάχιστον από τις δραστηριότητες παραγωγής με σκοπό την πώληση, ή μεταφοράς, ή διανομής ή προμήθειας ηλεκτρικής ενεργείας, και μια δραστηριότητα εκτός του τομέα της ηλεκτρικής ενεργείας.

(κστ) **παράγωγο ηλεκτρικής ενεργείας**: χρηματοπιστωτικό μέσο που προσδιορίζεται στα σημεία 5, 6 ή 7 του τμήματος Γ του παραρτήματος I της οδηγίας 2004/39/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Απριλίου 2004, για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων [EEL 145, 30.4.2004], όπου το μέσο αυτό σχετίζεται με την ηλεκτρική ενέργεια.

(κζ) **Παραγωγός ηλεκτρικής ενέργειας**: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο παράγει ηλεκτρική ενέργεια.

(κη) **Πρόσβαση**, είναι η σύνδεση με το Σύστημα Μεταφοράς και το Δίκτυο Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας και η χρήση αυτών.

(κθ) **Σύμβαση Προμήθειας ηλεκτρικής ενεργείας**: η σύμβαση για την προμήθεια ηλεκτρικής ενεργείας, μη συμπεριλαμβανομένου παραγώγου ηλεκτρικής ενεργείας.

(λ) **Χρήστης συστήματος**: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που τροφοδοτεί με ηλεκτρική ενέργεια ένα σύστημα μεταφοράς ή δίκτυο διανομής ή που τροφοδοτείται από ένα τέτοιο σύστημα ή δίκτυο.

Κατά τα λοιπά, για την εφαρμογή των διατάξεων του Τέταρτου Μέρους του παρόντος νόμου, ισχύουν οι ορισμοί των διατάξεων του ν. 2773/1999 (ΦΕΚ 286 Α'), όπως ισχύει, καθώς και των σχετικών διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας και των κανονιστικών πράξεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή τους.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ: ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ (ΡΑΕ)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 3

Κρατική εποπτεία και γενικές αρχές

1. Η άσκηση Ενεργειακών Δραστηριοτήτων τελεί υπό την εποπτεία του Κράτους, η οποία ασκείται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (ΡΑΕ) στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους και του μακροχρόνιου ενεργειακού

σχεδιασμού της χώρας. Ο μακροχρόνιος ενεργειακός σχεδιασμός λαμβάνει υπόψη του τα υπάρχοντα και πιθανολογούμενα ενεργειακά αποθέματα σε εθνικό, περιφερειακό και διεθνές επίπεδο, το διακοινοτικό πρόγραμμα ανάπτυξης των δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας και Φυσικού Αερίου, τις τάσεις της διεθνούς αγοράς ενέργειας και αποσκοπεί:

(α) Στην ολοκλήρωση της ενιαίας ευρωπαϊκής εσωτερικής αγοράς ενέργειας μέσω της αύξησης του διασυνοριακού εμπορίου, ώστε να επιτευχθούν, ανταγωνιστικές τιμές, υψηλότερα πρότυπα παρεχόμενων υπηρεσιών, βελτίωση της αποδοτικότητας του τομέα και ταυτόχρονα να ενισχυθεί η ασφάλεια του εφοδιασμού και η αειφορία.

(β) Στην ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού της χώρας και την εφαρμογή βιώσιμης πολιτικής για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας εντός της ενιαίας ευρωπαϊκής εσωτερικής αγοράς.

(γ) Στην προστασία του περιβάλλοντος, στο πλαίσιο και των διεθνών υποχρεώσεων της χώρας, συμπεριλαμβανομένης της παροχής των κατάλληλων οικονομικά αποτελεσματικών κινήτρων στους παραγωγούς για επενδύσεις σε νέες περισσότερο αποδοτικές και φιλικές προς το περιβάλλον τεχνολογίες παραγωγής ενεργείας και παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ) και μέσω Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (ΣΗΘΥΑ), καθώς και της λήψης των κατάλληλων μέτρων για την ενθάρρυνση των καταναλωτών στην αποδοτικότερη χρήση της ενέργειας, υπό την προϋπόθεση ότι διασφαλίζεται η ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού.

(δ) Στην ισόρροπη περιφερειακή ανάπτυξη της χώρας, με κύριο στόχο την ενσωμάτωση των απομονωμένων δικτύων στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα και τη δημιουργία μίας ενιαίας εθνικής και ευρωπαϊκής εσωτερικής αγοράς.

(ε) Στη βελτίωση της παραγωγικότητας και ανταγωνιστικότητας της εθνικής οικονομίας και την επίτευξη υγιούς ανταγωνισμού με στόχο τη μείωση του κόστους ενέργειας για το σύνολο των Χρηστών και Πελατών.

(στ) Στην καταπολέμηση της Ενεργειακής Πενίας με τη διαμόρφωση ενός Εθνικού Σχεδίου Δράσης.

Ο μακροχρόνιος ενεργειακός σχεδιασμός διαμορφώνεται σε δεκαετή κυλιόμενη βάση και προσλαμβάνει τη μορφή απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, η οποία γνωστοποιείται στην αρμόδια Διαρκή Επιτροπή της Βουλής των Ελλήνων. Πριν από την έκδοση της σχετικής απόφασης, ο Υπουργός Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής ζητά τη γνώμη της ΡΑΕ, των παραγωγικών φορέων, της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής και ειδικών επιστημόνων.

2. Το Κράτος μεριμνά για τον εκσυγχρονισμό και την ανάπτυξη όλων των δραστηριοτήτων του ενεργειακού τομέα, για την εξασφάλιση, υπό συνθήκες υγιούς ανταγωνισμού, της παροχής τεχνικά αξιόπιστης και οικονομικά προσιτής ενέργειας στους καταναλωτές, για την καταπολέμηση της Ενεργειακής Πενίας και για την εφαρμογή των κανόνων της απελευθέρωσης της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και της αγοράς Φυσικού Αερίου.

3. Οι επιχειρήσεις που ασκούν Ενεργειακές Δραστηριότητες υποχρεούνται:

(α) Να ασκούν τη δραστηριότητά τους και να παρέχουν τις υπηρεσίες τους σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας και τις πράξεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή της και τους όρους και τις προϋποθέσεις που περιλαμβάνονται στις άδειές τους.

(β) Να τηρούν τις αρχές της ίσης μεταχείρισης, της αμεροληψίας και της μη διάκρισης των Χρηστών και των Πελατών, ιδίως για τις υπηρεσίες που παρέχουν υπό καθεστώς αποκλειστικών δικαιωμάτων.

(γ) Να λειτουργούν και να παρέχουν τις υπηρεσίες τους κατά τρόπον ώστε να προάγεται ο υγιής ανταγωνισμός στην αγορά ενέργειας, εκπληρώνοντας τις υποχρεώσεις παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας που τους ανατίθενται.

(δ) Να ασκούν τη δραστηριότητά τους κατά τρόπο τέτοιο, ώστε να μη θίγονται τα δικαιώματα των Πελατών, όπως αυτά εξειδικεύονται με τις διατάξεις του παρόντος νόμου και με τις πράξεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του.

(ε) Να παρέχουν υπηρεσίες ενεργειακής αποδοτικότητας κατ' εφαρμογή των διατάξεων του ν. 3855/2010 (ΦΕΚ Α΄ 95) και των πράξεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του.

(στ) Να εφαρμόζουν τα μέτρα για την καταπολέμηση της Ενεργειακής Πενίας και την προστασία των Ευάλωτων Πελατών.

(ζ) Να παρέχουν στις αρμόδιες αρχές τις πληροφορίες που τους ζητούνται στο πλαίσιο της άσκησης των αρμοδιοτήτων τους, εντός των προθεσμιών που τίθενται με τις ειδικότερες διατάξεις του παρόντος νόμου και των πράξεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του.

4. Ο Υπουργός Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και η ΡΑΕ ασκούν τις αρμοδιότητες που τους ανατίθενται με τον παρόντα νόμο και τις πράξεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του με τέτοιο τρόπο ώστε:

(α) Να προστατεύεται το φυσικό περιβάλλον από τις επιπτώσεις των Ενεργειακών Δραστηριοτήτων, να διασφαλίζεται η ενεργειακή αποδοτικότητα, η προστασία του κλίματος και η βιώσιμη και ισόρροπη ανάπτυξη.

(β) Να ικανοποιείται το σύνολο των ενεργειακών αναγκών της χώρας και να διαφυλάσσεται η ασφάλεια εφοδιασμού και το αδιάλειπτο της τροφοδοσίας σε ενέργεια, σύμφωνα με την οικονομικά βέλτιστη από τις διαθέσιμες τεχνολογίες.

(γ) Να ελέγχεται, αν οι κάτοχοι άδειας που δραστηριοποιούνται στην αγορά ενέργειας, μπορούν να χρηματοδοτούν τις δραστηριότητες για τις οποίες τους χορηγήθηκε άδεια.

(δ) Να προάγεται η εφαρμογή ενεργειακά αποδοτικών και οικονομικά αποτελεσματικών μεθόδων και πρακτικών από τους κατόχους αδειών, καθώς και η ενεργειακά αποδοτική και οικονομικά αποτελεσματική χρήση της ενέργειας που προμηθεύονται οι πελάτες.

(ε) Να προάγεται ο υγιήςανταγωνισμός στην αγορά ενέργειας και η εύρυθμη λειτουργία αυτής, σύμφωνα με το ισχύον εθνικό και ευρωπαϊκό δίκαιο.

(στ) Να προστατεύονται τα συμφέροντα των Πελατώνκαι ιδιαίτερα των Ευάλωτων Πελατών, ιδίως σε σχέση με τις τιμές, τη διαφάνεια των τιμολογίων και των χρεώσεων, τους όρους προμήθειας ενέργειας, την ασφάλεια εφοδιασμού, την τακτική παροχή, την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών παροχής ενέργειας και να ασκείται αποτελεσματικά το δικαίωμα των Πελατών να επιλέγουν Προμηθευτή.

(ζ) Να λαμβάνονται υπόψη οι δαπάνες στις οποίες προβαίνουν οι κάτοχοι άδειας για την έρευνα, ανάπτυξη και χρήση νέων τεχνικών, μεθόδων και διαδικασιών κατά την άσκηση των Ενεργειακών Δραστηριοτήτων.

(η) Να προστατεύεται το κοινό από κινδύνους που δημιουργούνται από τις Ενεργειακές Δραστηριότητες και να τηρούνται οι κανόνες υγιεινής και ασφάλειας όσων απασχολούνται στις δραστηριότητες αυτές.

(θ) Να υλοποιούνται τα μέτρα που θεσπίζονται με το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την καταπολέμηση της Ενεργειακής Πενίας σε συνεργασία με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, τόσο του Δημοσίου Τομέα, όσο και του ιδιωτικού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β ΄:ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ (ΡΑΕ)

Άρθρο 4

1. Ο έλεγχος, η ρύθμιση και η εποπτεία της αγοράς ενέργειας, με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, ασκούνται από τη ΡΑΕ, η οποία συστάθηκε με το ν. 2773/1999 και αποτελεί την εθνική ρυθμιστική αρχή σε θέματα ηλεκτρικής ενέργειας και Φυσικού Αερίου, κατά την έννοια των Οδηγιών 2009/72/ΕΚ και 2009/73/ΕΚ.

2. Η ΡΑΕ ασκεί τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στο Κεφάλαιο Γ΄ του Πρώτου Μέρους και αυτές που της χορηγούνται επιπρόσθετα με τις διατάξεις του παρόντα νόμου σε άλλα σημεία του.

Άρθρο 5

Νομική φύση της ΡΑΕ

Η ΡΑΕ είναι ανεξάρτητη ρυθμιστική αρχή με έδρα την Αθήνα, έχει νομική προσωπικότητα και παρίσταται αυτοτελώς σε δίκες που έχουν ως αντικείμενο πράξεις ή παραλείψεις της ή έννομες σχέσεις που την αφορούν. Η ΡΑΕ υπόκειται μόνο σε κοινοβουλευτικό έλεγχο σύμφωνα με το άρθρο 138Α του Κανονισμού της Βουλής και σε δικαστικό έλεγχο.

Άρθρο 6

Διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια ΡΑΕ

1. Η ΡΑΕ έχει διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια και δικό της προϋπολογισμό, κατά την εκτέλεση του οποίου διαθέτει πλήρη αυτονομία.

2. Ο προϋπολογισμός της ΡΑΕ προσαρτάται στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και η εκτέλεσή του παρακολουθείται από την Επιτροπή του Απολογισμού και του Γενικού Ισολογισμού του Κράτους και ελέγχου της εκτέλεσης του Προϋπολογισμού του Κράτους, όπως ορίζεται από τον Κανονισμό της Βουλής. Τον προϋπολογισμό εισηγείται στον Υπουργό Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής ο Πρόεδρος της ΡΑΕ.

3. Η ΡΑΕ συντάσσει ετησίως, έως την 31η Μαρτίου κάθε έτους, έκθεση σχετικά με τη δραστηριότητά της και την εκπλήρωση των καθηκόντων της, απαριθμώντας τα μέτρα που ελήφθησαν και τα αποτελέσματα που επιτεύχθηκαν για καθένα από τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητες της. Η έκθεση αυτή συζητείται και εγκρίνεται σε ειδική συνεδρίαση της ΡΑΕ και υποβάλλεται στη Βουλή των Ελλήνων, τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, τον Οργανισμό Συνεργασίας Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Επιπρόσθετα, η έκθεση αυτή δημοσιεύεται στην επίσημη ιστοσελίδα της ΡΑΕ. Στην ετήσια έκθεση πεπραγμένων της παρούσας παραγράφου περιλαμβάνεται και απολογισμός ως προς την εκτέλεση του προϋπολογισμού της.

4 Το Ελεγκτικό Συνέδριο διενεργεί τον κατασταλτικό έλεγχο των δαπανών της ΡΑΕ, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις.

Άρθρο 7

Σύνθεση της ΡΑΕ

1. Η ΡΑΕ απαρτίζεται από επτά (7) μέλη, στα οποία συμπεριλαμβάνονται ο Πρόεδρος και δύο (2) Αντιπρόεδροι, τα οποία διακρίνονται για την επιστημονική τους κατάρτιση και την επαγγελματική τους ικανότητα και διαθέτουν εξειδικευμένη εμπειρία σε θέματα αρμοδιότητας της ΡΑΕ, καθώς και εχέγγυα ανεξαρτησίας και αμεροληψίας.

2. Τα μέλη της ΡΑΕ επιλέγονται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής ύστερα από προκήρυξη που δημοσιεύεται σε τέσσερις (4), τουλάχιστον, ημερήσιες εφημερίδες πανελλήνιας κυκλοφορίας και προτείνονται στην Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής των Ελλήνων για διορισμό. Η προκήρυξη δημοσιεύεται το αργότερο εξήντα (60) ημέρες πριν από την υποβολή της πρότασης του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής προς την ως άνω Επιτροπή και καλεί τους ενδιαφερόμενους να υποβάλουν υποψηφιότητα μέσα σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, όχι μικρότερο των τριάντα (30) ημερών. Ο αριθμός και τα στοιχεία των υποψηφίων, πλην όσων έχουν ρητώς αιτηθεί τη μη δημοσιοποίησή τους, καθώς και η πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής προς την Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας για διορισμό, δημοσιεύονται στην επίσημη ιστοσελίδα της ΡΑΕ. Η Επιτροπή γνωμοδοτεί επί της πρότασης εντός τριάντα (30) ημερών και η γνωμοδότηση αυτή αναρτάται στην επίσημη ιστοσελίδα της ΡΑΕ. Σε περίπτωση θετικής γνωμοδότησης της Επιτροπής, τα συγκεκριμένα τρία (3) μέλη που έχουν προταθεί από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής για τις θέσεις του Προέδρου, του Α' Αντιπροέδρου και του Β' Αντιπροέδρου διορίζονται στην αντίστοιχη θέση με πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου. Τα λοιπά μέλη για τα οποία έχει γνωμοδοτήσει θετικά η Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας διορίζονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής. Η διαδικασία επιλογής των μελών της ΡΑΕ της παρούσας παραγράφου εφαρμόζεται μετά τη λήξη της θητείας εκάστου εκ των εν ενεργεία, κατά τη θέση σε ισχύ του παρόντος νόμου, μελών της.

3. Η θητεία των μελών της ΡΑΕ είναι πενταετής. Κανένα μέλος της ΡΑΕ δεν μπορεί να υπηρετήσει για περισσότερες από δύο (2) θητείες. Κατά τη διάρκεια της θητείας τους τα μέλη της ΡΑΕ δεν ανακαλούνται. Εάν κατά τη διάρκεια της θητείας μέλους της ΡΑΕ κενωθεί για οποιονδήποτε λόγο η θέση του, διορίζεται, σύμφωνα με τη διαδικασία της παραγράφου 2, νέο μέλος για πλήρη θητεία, εφόσον μέχρι την κανονική λήξη της θητείας του μέλους του οποίου η θέση κενώθηκε υπολείπεται διάστημα μικρότερο των δύο (2) ετών. Σε κάθε άλλη περίπτωση, το νέο μέλος διορίζεται για το υπόλοιπο της θητείας του μέλους του οποίου η θέση κενώθηκε. Η ΡΑΕ συνεχίζει να λειτουργεί, όχι όμως πέρα από ένα εξάμηνο, αν κάποια από τα μέλη της εκλείψουν ή αποχωρήσουν για οποιονδήποτε λόγο, εφόσον, κατά τις συνεδριάσεις της, τα λοιπά μέλη επαρκούν ώστε να υπάρχει απαρτία.

Άρθρο 8

Λειτουργία της ΡΑΕ

1. Η ΡΑΕ συνέρχεται σε συνεδρίαση μετά από πρόσκληση του Προέδρου της, όπως ορίζεται ειδικότερα στον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισής της.

2. Η ΡΑΕ συνεδριάζει νομίμως εφόσον μετέχουν στη συνεδρίαση ο Πρόεδρος ή τουλάχιστον ένας εκ των Αντιπροέδρων ως προεδρεύων και τρία (3) τουλάχιστον μέλη, αποφασίζει δε κατά πλειοψηφία. Σε περίπτωση που θέμα της ημερήσιας διάταξης είναι η επιβολή κύρωσης, η ΡΑΕ συνεδριάζει νομίμως εφόσον μετέχουν στη συνεδρίαση τουλάχιστον πέντε (5) μέλη, συμπεριλαμβανομένου του Προέδρου ή ενός εκ των Αντιπροέδρων ως προεδρεύοντος.

3. Σε περίπτωση ισοψηφίας, υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου ή, εάν αυτός απουσιάζει, του προεδρεύοντος Αντιπροέδρου, εκτός από τις περιπτώσεις που η λαμβανόμενη απόφαση συνεπάγεται την επιβολή διοικητικών κυρώσεων.

4. Κάθε άλλο ζήτημα σχετικό με τις συνεδριάσεις της ΡΑΕ ρυθμίζεται στον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισής της.

5. Με απόφαση της ΡΑΕ, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορούν να μεταβιβάζονται στον Πρόεδρο, στους Αντιπροέδρους ή σε άλλα μέλη της ΡΑΕ συγκεκριμένες αρμοδιότητες, οι οποίες ανατίθενται στη ΡΑΕ. Στην απόφαση με την οποία γίνεται η μεταβίβαση αρμοδιοτήτων μπορεί να ορίζεται ότι οι μεταβιβαζόμενες αρμοδιότητες δύνανται να ασκούνται παράλληλα και από τη ΡΑΕ ως συλλογικό όργανο. Δεν μεταβιβάζεται η αρμοδιότητα της επιβολής διοικητικών κυρώσεων, η οποία ανήκει στη ΡΑΕ ως συλλογικό όργανο.

Άρθρο 9

Αρμοδιότητες του Προέδρου της ΡΑΕ

1. Ο Πρόεδρος της ΡΑΕ εκπροσωπεί την Αρχή στις σχέσεις της με τις άλλες διοικητικές ή ανεξάρτητες αρχές και τους τρίτους, καθώς και ενώπιον των δικαστηρίων και έχει, δυνάμει του παρόντος νόμου, των κανονιστικών πράξεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του και των αποφάσεων της ΡΑΕ, την ευθύνη της λειτουργίας αυτής, ασκεί δε τις προς τούτο αρμοδιότητες και ιδίως:

(α) Προΐσταται της Γραμματείας και όλων των υπηρεσιών της ΡΑΕ και διευθύνει το έργο τους.

(β) Είναι ο υπηρεσιακός και πειθαρχικός προϊστάμενος του προσωπικού που απασχολείται με οποιαδήποτε σχέση εργασίας στη Γραμματεία της ΡΑΕ.

(γ) Εκδίδει τις ατομικές πράξεις που αφορούν σε θέματα του προσωπικού της Γραμματείας της ΡΑΕ, εκτός από αυτές για τις οποίες αρμόδια είναι τα αντίστοιχα συμβούλια ή η ΡΑΕ.

(δ) Καθορίζει τα θέματα της ημερήσιας διάταξης και προεδρεύει στις συνεδριάσεις της ΡΑΕ.

(ε) Προβαίνει σε διαχειριστικές πράξεις για την εφαρμογή των αποφάσεων της ΡΑΕ και μπορεί να προβαίνει σε κατάρτιση συμβάσεων αξίας μέχρι του ποσού που εκάστοτε ορίζεται με απόφαση της ΡΑΕ.

(στ) Ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που του μεταβιβάζεται με απόφαση της ΡΑΕ δυνάμει της παραγράφου 5 του άρθρου 8.

Σε περίπτωση κωλύματος ή απουσίας του Προέδρου της ΡΑΕ, αυτός αναπληρώνεται από τον Α΄ Αντιπρόεδρο και, σε περίπτωση κωλύματος ή απουσίας αυτού, από τον Β΄ Αντιπρόεδρο. Ο Πρόεδρος της ΡΑΕ ή ο Αντιπρόεδρος που τον αναπληρώνει μπορεί να αναθέτει τη δικαστική ή εξώδικη εκπροσώπηση της Αρχής για συγκεκριμένη πράξη ή ενέργεια ή

κατηγορία πράξεων ή ενεργειών σε άλλο μέλος της ΡΑΕ ή σε μέλος της Γραμματείας της.

2. Κατόπιν εισήγησης του Προέδρου, η ΡΑΕ δύναται, με απόφασή της, να συγκροτεί επιτροπές και ομάδες για την εξέταση και έρευνα θεμάτων ειδικού ενδιαφέροντος που σχετίζονται με τις αρμοδιότητες της ΡΑΕ. Στις κατά το προηγούμενο εδάφιο συγκροτούμενες επιτροπές και ομάδες μπορούν να συμμετέχουν και πρόσωπα που δεν είναι μέλη της Γραμματείας της ΡΑΕ. Με την απόφαση της ΡΑΕ καθορίζονται το έργο, η διάρκεια και η σύνθεση κάθε επιτροπής και ομάδας. Οι εισηγήσεις και γνωμοδοτήσεις των επιτροπών και των ομάδων της παρούσας παραγράφου υποβάλλονται στον Πρόεδρο της ΡΑΕ, ο οποίος δύναται να αποφασίσει τη δημόσια ανακοίνωση των συμπερασμάτων στην επίσημη ιστοσελίδα της ΡΑΕ. Η αμοιβή των μελών των επιτροπών και ομάδων της παρούσας παραγράφου καθορίζεται με απόφαση της ΡΑΕ, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η δαπάνη που προκαλείται από την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου βαρύνει τον προϋπολογισμό της ΡΑΕ.

3. Ο Πρόεδρος της ΡΑΕ μπορεί με πράξη του, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, να μεταβιβάζει σε άλλα μέλη της ΡΑΕ ή σε μέλη της Γραμματείας της κάποια ή κάποιες από τις αρμοδιότητες που του ανατίθενται σύμφωνα με την παράγραφο 1 περιπτώσεις (α) έως και (ε).

4. Ο Πρόεδρος της ΡΑΕ μπορεί με πράξη του, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, να παρέχει εξουσιοδότηση σε άλλα μέλη της ΡΑΕ ή σε μέλη της Γραμματείας της να υπογράφουν αντ' αυτού και με εντολή του τις πράξεις που ο Πρόεδρος έχει αρμοδιότητα να εκδίδει.

Άρθρο 10

Νομικό καθεστώς μελών της ΡΑΕ

1. Τα μέλη της ΡΑΕ είναι ανώτατοι κρατικοί λειτουργοί, απολαύουν πλήρους προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας και κατά την άσκηση των καθηκόντων τους δεν υπόκεινται σε έλεγχο ή εποπτεία από κυβερνητικά ή άλλα διοικητικά όργανα.

2. Κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, τα μέλη της ΡΑΕ δεσμεύονται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου, έχουν υποχρέωση τήρησης των αρχών της ανεξαρτησίας και της αμεροληψίας και ενεργούν ανεξάρτητα από οποιοδήποτε οικονομικό συμφέρον. Τα μέλη της ΡΑΕ δεν ζητούν ούτε λαμβάνουν απευθείας οδηγίες από κυβερνητικά και διοικητικά όργανα ή από οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο ή φορέα.

3. Ο Πρόεδρος και οι Αντιπρόεδροι της ΡΑΕ είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης. Τα υπόλοιπα μέλη της ΡΑΕ είναι πλήρους απασχόλησης, αλλά δύνανται να αναλαμβάνουν διδακτικά καθήκοντα σε ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης υπό καθεστώς μερικής απασχόλησης. Ειδικότερα, επιτρέπεται στα υπόλοιπα μέλη της ΡΑΕ να αναλαμβάνουν διδακτικά καθήκοντα ή να απασχολούνται υπό καθεστώς μερικής απασχόλησης σε Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, ερευνητικούς φορείς μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, άλλες ρυθμιστικές Αρχές ή φορείς ή ιδρύματα που παρέχουν εκπαίδευση ή υπηρεσίες σε στελέχη ρυθμιστικών Αρχών. Κατά τη διάρκεια της θητείας τους, τα μέλη της ΡΑΕ απαγορεύεται να είναι εταίροι, μέτοχοι, μέλη διοικητικού συμβουλίου, διαχειριστές, υπάλληλοι, τεχνικοί ή άλλοι σύμβουλοι ή μελετητές σε επιχείρηση που υπάγεται άμεσα ή έμμεσα στον έλεγχο και την εποπτεία της ΡΑΕ. Η κάλυψη των εισφορών των μελών της ΡΑΕ σε φορείς κοινωνικής ασφάλισης βαρύνει τον προϋπολογισμό της ΡΑΕ, εκτός και εάν ορίζεται διαφορετικά από ειδικότερες διατάξεις.

4. Τα μέλη της ΡΑΕ απαγορεύεται να κατέχουν εταιρικά μερίδια ή μετοχές των επιχειρήσεων που υπάγονται άμεσα ή έμμεσα στην εποπτεία της ΡΑΕ, με εξαίρεση την έμμεση κατοχή τέτοιων μετοχών μέσω αμοιβαίων κεφαλαίων ή συνταξιοδοτικών προγραμμάτων με επενδύσεις σε μετοχές.

5. Τα μέλη της ΡΑΕ υποχρεούνται σε υποβολή δήλωσης περιουσιακής κατάστασης σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 3213/2003 (ΦΕΚ Α' 309).

6. Οι πάσης φύσεως αποδοχές των μελών της ΡΑΕ καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής. Η δαπάνη που προκαλείται από την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου βαρύνει αποκλειστικά τον προϋπολογισμό της ΡΑΕ.

7. Μέλος της ΡΑΕ που προέρχεται από φορέα του δημόσιου τομέα, με οποιαδήποτε σχέση εργασίας ή έμμισθης εντολής, επανέρχεται αυτοδικαίως μετά τη λήξη της θητείας του στη θέση που κατείχε πριν από το διορισμό του. Η θητεία του στη ΡΑΕ λογίζεται ως πραγματική υπηρεσία για όλες τις συνέπειες και κατά τη διάρκειά της δεν διακόπτεται η βαθμολογική και μισθολογική του εξέλιξη. Αν η θέση που κατείχε ή στην οποία έχει εξελιχθεί δεν είναι κενή ή έχει καταργηθεί, επανέρχεται σε ομοιόβαθμη προσωρινή θέση του κλάδου του, η οποία συστήνεται αυτοδικαίως και καταργείται με την αποχώρησή του από το φορέα.

8. Τα μέλη της ΡΑΕ δεν επιτρέπεται, για δύο (2) έτη μετά τη λήξη της θητείας τους με οποιονδήποτε τρόπο, να είναι εταίροι, μέτοχοι, μέλη διοικητικού συμβουλίου, τεχνικοί ή άλλοι σύμβουλοι ή να απασχολούνται, με ή χωρίς αμοιβή, με έμμισθη εντολή ή με οποιαδήποτε έννομη σχέση, σε εταιρεία ή επιχείρηση των οποίων οι δραστηριότητες υπήχθησαν, άμεσα ή έμμεσα, στον έλεγχο και την εποπτεία της ΡΑΕ κατά τη διάρκεια της θητείας τους. Σε όσους παραβαίνουν τις διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου, ανεξάρτητα από την ευθύνη που στοιχειοθετείται δυνάμει άλλων διατάξεων, επιβάλλεται, με απόφαση του πειθαρχικού συμβουλίου του άρθρου 11, πρόστιμο ίσο με το δεκαπλάσιο των συνολικών αποδοχών που τα εν λόγω πρόσωπα έλαβανως μέλη της ΡΑΕ κατά τη διάρκεια της θητείας τους.

Άρθρο 11

Πειθαρχική διαδικασία

1. Τα μέλη της ΡΑΕ, για κάθε παράβαση των υποχρεώσεών τους, οι οποίες απορρέουν από τον παρόντα νόμο, υπέχουν πειθαρχική ευθύνη. Η ευθύνη αυτή καταλογίζεται με πλήρως αιτιολογημένη απόφαση ειδικού πειθαρχικού συμβουλίου σύμφωνα με τη διαδικασία των επόμενων παραγράφων του παρόντος άρθρου.

2. Το πειθαρχικό συμβούλιο συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, με πενταετή θητεία και απαρτίζεται από δύο (2) Συμβούλους της Επικρατείας και τρεις (3) μόνιμους Καθηγητές Πανεπιστημίου οποιασδήποτε βαθμίδας στο γνωστικό αντικείμενο του δημοσίου δικαίου και τους αντίστοιχους αναπληρωτές τους, οι οποίοι επιλέγονται μετά από κλήρωση που διενεργείται από την Ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας. Πρόεδρος ορίζεται ο αρχαιότερος δικαστικός λειτουργός εκ των μελών του συμβουλίου. Μέλη του πειθαρχικού συμβουλίου που συνταξιοδοτούνται από το σώμα στο οποίο μετέχουν ως δικαστικοί λειτουργοί ή καθηγητές διατηρούν την ιδιότητα του μέλους του πειθαρχικού συμβουλίου έως τη λήξη της θητείας τους. Με την ίδια απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής διορίζεται ο γραμματέας του συμβουλίου και ο αναπληρωτής του, οι οποίοι είναι μέλη της Γραμματείας της ΡΑΕ.

3. Η αμοιβή του προέδρου, των μελών και του γραμματέα του πειθαρχικού συμβουλίου, καθώς και των αναπληρωτών τους καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.. Η δαπάνη που προκαλείται από το προηγούμενο εδάφιο βαρύνει τον προϋπολογισμό της ΡΑΕ.

4. Την πειθαρχική διαδικασία ενώπιον του πειθαρχικού συμβουλίου δύνανται να κινήσουν με απόφασή τους ο Υπουργός Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, ο Πρόεδρος της Βουλής ή η ΡΑΕ χωρίς τη συμμετοχή του ελεγχόμενου μέλους.

5. Το όργανο που κινεί την πειθαρχική διαδικασία κατά την παράγραφο 4 διαβιβάζει στον πρόεδρο του πειθαρχικού συμβουλίου πλήρη φάκελο της υπόθεσης, τον ατομικό φάκελο του εγκαλουμένου και κάθε αναγκαίο επιπλέον στοιχείο και κοινοποιεί αντίγραφο της κίνησης της πειθαρχικής διαδικασίας στο σύνολο των τακτικών και αναπληρωματικών μελών του πειθαρχικού συμβουλίου.

6. Ο πρόεδρος του πειθαρχικού συμβουλίου, όταν λάβει τα στοιχεία της προηγούμενης παραγράφου, παραγγέλλει την επίδοση κλήσης με γνωστοποίηση των αιτιάσεων στον εγκαλούμενο γνωρίζοντάς του παράλληλα ότι δικαιούται να λάβει γνώση του συνόλου των εγγράφων της υπόθεσης μέχρι την ημερομηνία της πρώτης συνεδρίασης.

7. Το συμβούλιο συνεδριάζει με την παρουσία τριών (3) τουλάχιστον μελών και αποφασίζει με απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων, κατόπιν ακρόασης του εγκαλουμένου. Ο τελευταίος απολαμβάνει του δικαιώματος να παρίσταται στην ενώπιον του πειθαρχικού συμβουλίου διαδικασία με δικηγόρο.

8. Το πειθαρχικό συμβούλιο αποφασίζει σε πρώτο και τελευταίο βαθμό εντός προθεσμίας ενενήντα (90) ημερών από την κίνηση της πειθαρχικής διαδικασίας και τη διαβίβαση σε αυτό πλήρους φακέλου της υπόθεσης. Η απόφαση του πειθαρχικού συμβουλίου δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ισχύει από τη δημοσίευσή της και είναι προσβλητή με προσφυγή ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, εφαρμοζομένων αναλόγως των διατάξεων περί υπαλληλικής προσφυγής. Η προθεσμία για την άσκηση της προσφυγής αναστέλλει την εκτέλεση της απόφασης που επιβάλλει την ποινή.

9. Στα μέλη της ΡΑΕ όταν προβαίνουν σε πράξεις ή αναλαμβάνουν εργασία ή έργο που δεν συμβιβάζονται με τις αρχές της ανεξαρτησίας και της αμεροληψίας που πρέπει να διέπουν τη λειτουργία της Αρχής,ανεξάρτητα από τυχόν αστική ή/και ποινική ευθύνη που τυχόν υπέχουν, επιβάλλεται με την ως άνω διαδικασία η ποινή της παύσης.

10. Τα μέλη της ΡΑΕ εκπίπτουν αυτοδικαίως από τη θέση τους, εάν κατά τη διάρκεια της θητείας τους καταδικαστούν με αμετάκλητη δικαστική απόφαση για αδίκημα που συνεπάγεται κώλυμα διορισμού ή έκπτωση δημοσίου υπαλλήλου, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, ΦΕΚ Α' 26). Η έκπτωση των μελών της ΡΑΕ συνεπεία αμετάκλητης δικαστικής απόφασης διαπιστώνεται με απόφαση του πειθαρχικού συμβουλίου, η οποία εκδίδεται εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από τη δημοσίευση της αμετάκλητης δικαστικής απόφασης.

11. Η ιδιότητα του μέλους μπορεί να ανασταλεί, με απόφαση του πειθαρχικού συμβουλίου των προηγούμενων παραγράφων του παρόντος άρθρου, εφόσον έχει κινηθεί πειθαρχική διαδικασία κατά του μέλους αυτού και, πάντως, εάν εκδοθεί αμετάκλητο παραπεμπτικό βούλευμα για ένα από τα εγκλήματα που συνεπάγονται κώλυμα διορισμού ή έκπτωση δημοσίου υπαλλήλου, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007) και μέχρι να εκδοθεί αμετάκλητη αθωωτική απόφαση. Αν ανασταλεί η ιδιότητα μέλους, διορίζεται αναπληρωματικό μέλος κατά τη διαδικασία της παραγράφου 2 του άρθρου 7, η θητεία του οποίου διαρκεί όσο διαρκεί η αναστολή. Ωστόσο, η ΡΑΕ συνεχίζει να λειτουργεί, όχι όμως πέρα από ένα εξάμηνο, χωρίς τη συμμετοχή του μέλους, του οποίου η ιδιότητα έχει ανασταλεί, εφόσον κατά τις συνεδριάσεις της τα λοιπά μέλη επαρκούν, ώστε να υπάρχει απαρτία.

12. Κάθε λεπτομέρεια σχετικά με την πειθαρχική διαδικασία καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, μετά από σύμφωνη γνώμη της ΡΑΕ, και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΡΑΕ

Άρθρο 12

Ασφάλεια εφοδιασμού

1. Η ΡΑΕ παρακολουθεί την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού, ιδίως σε σχέση με το ισοζύγιο προσφοράς και ζήτησης στην ελληνική αγορά ενέργειας, το επίπεδο της προβλεπόμενης μελλοντικής ζήτησης, το προβλεπόμενο πρόσθετο δυναμικό παραγωγής, μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας και Φυσικού Αερίου που βρίσκεται υπό προγραμματισμό ή υπό κατασκευή, την ποιότητα και το επίπεδο συντήρησης και αξιοπιστίας των συστημάτων μεταφοράς και των δικτύων διανομής, και την εφαρμογή μέτρων για την κάλυψη της αιχμής ζήτησης, καθώς και τις συνθήκες τις αγοράς ενέργειας σε σχέση με τη δυνατότητα ανάπτυξης νέου παραγωγικού δυναμικού. Για τους σκοπούς αυτούς, η ΡΑΕ, συντάσσει κάθε δύο (2) έτη και το αργότερο έως το τέλος Ιουλίου για τον τομέα ηλεκτρικής ενέργειας και κάθε ένα (1) έτος και το αργότερο έως

το τέλος Ιουλίου για τον τομέα Φυσικού Αερίου, έκθεση, στην οποία συνοψίζονται οι παρατηρήσεις από την παρακολούθηση της ασφάλειας εφοδιασμού, λαμβάνοντας υπόψη τις τακτικές προβλέψεις των Διαχειριστών των Συστημάτων και των Διαχειριστών των Δικτύων Ενέργειας. Η έκθεση αυτή δημοσιοποιείται και κοινοποιείται στον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, τη Βουλή των Ελλήνων και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

2. Η ΡΑΕ παρακολουθεί την υλοποίηση των μέτρων διασφάλισης που λαμβάνονται σε περίπτωση αιφνίδιας κρίσης στην ενεργειακή αγορά ή όταν απειλούνται η σωματική ακεραιότητα ή η ασφάλεια των προσώπων, των μηχανημάτων ή των εγκαταστάσεων ή η αρτιότητα των Συστημάτων Ενέργειας.

3. Η ΡΑΕ ορίζεται ως η Αρμόδια Αρχή (CompetentAuthority) για τη διασφάλιση της εφαρμογής των μέτρων που ορίζονται στον Κανονισμό Ασφάλειας Εφοδιασμού του Φυσικού Αερίου 994/2010 της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Τα οριζόμενα στις διατάξεις των άρθρων 6 και 7 του Κανονισμού 994/2010/ ΕΚ ασκούνται από τη ΡΑΕ με την ιδιότητά της ως Αρμόδια Αρχή. Η ΡΑΕ,με την ιδιότητά της αυτή, κατά την κατάρτιση και εφαρμογή του προληπτικού σχεδίου δράσης και του σχεδίου έκτακτης ανάγκης σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, τα οποία προβλέπονται στην παρ.4 του άρθρου 4 του Κανονισμού 994/2010/ΕΚ, δύναται να αναθέτει τη διεκπεραίωση ειδικά οριζόμενων καθηκόντων που σχετίζονται με τα παραπάνω σε τρίτα πρόσωπα. Η ΡΑΕ παρακολουθεί και εποπτεύει την εκτέλεση των ανατιθέμενων καθηκόντων.

Άρθρο 13

Χορήγηση αδειών

1. Η ΡΑΕ αποφασίζει για τη χορήγηση, την τροποποίηση και την ανάκληση των αδειών για την άσκηση Ενεργειακών Δραστηριοτήτων, σύμφωνα με τις ειδικότερες διατάξεις του παρόντος νόμου, υπό την προϋπόθεση της τήρησης των αρχών της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης και λαμβάνοντας υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των αιτούντων, την προστασία των καταναλωτών, την προστασία του περιβάλλοντος και τη διασφάλιση συνθηκών υγιούς ανταγωνισμού. Ειδικότερα, η ΡΑΕ, κατά τη χορήγηση αδειών, προβαίνει σε κάθε αναγκαία ενέργεια προκειμένου αυτές να είναι σύμφωνες με τις προβλέψεις του Μακροχρόνιου Ενεργειακού Σχεδιασμού καθώς και με τυχόν περιορισμούς που περιλαμβάνονται σε αυτόν ή σε δεσμευτικό κείμενο που υποβάλλεται από την Ελληνική Δημοκρατία στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή ή σε Διεθνείς Οργανισμούς. Σε περίπτωση που η ΡΑΕ απορρίψει αίτηση για χορήγηση άδειας, οφείλει να διασφαλίσει ότι οι λόγοι της απόρριψης είναι αντικειμενικοί και αμερόληπτοι, καθώς επίσης ότι οι λόγοι αυτοί θα καταστούν γνωστοί στον αιτούντα, έτσι ώστε να έχει τη δυνατότητα να προσφύγει κατά της ανωτέρω απόφασης της Αρχής, δυνάμει των άρθρων 32 και 33. Στην περίπτωση απόρριψης αιτήματος για χορήγηση άδειας που αφορά δραστηριότητα στην αγορά του φυσικού αερίου η ΡΑΕ γνωστοποιεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τους λόγους της ως άνω απόρριψης.

2. Η ΡΑΕ καθορίζει τη διαδικασία χορήγησης, τροποποίησης και ανάκλησης των αδειών για την άσκηση των Ενεργειακών Δραστηριοτήτων, καθώς και τους όρους και τις προϋποθέσεις της άσκησης των Δραστηριοτήτων αυτών. Προς τον σκοπό αυτό, η ΡΑΕ, εκδίδει τους προβλεπόμενους κανονισμούς, με τους οποίους ρυθμίζεται κάθε ζήτημα σχετικά με τη διαδικασία και τις προϋποθέσεις χορήγησης, τροποποίησης και ανάκλησης των αδειών αυτών, καθώς και τα κριτήρια που λαμβάνονται κάθε φορά υπόψη.

3. Η ΡΑΕ παρακολουθεί και ελέγχει τον τρόπο άσκησης των δικαιωμάτων που παρέχονται με τις άδειες αυτές, καθώς και την τήρηση των υποχρεώσεων των κατόχων αδειών.

4. Κατά τη διαδικασία χορήγησης αδειών ή πιστοποίησης για την άσκηση των δραστηριοτήτων στον τομέα της ενέργειας, η ΡΑΕ, δύναται να συλλέγει και να αξιολογεί τεχνικά, οικονομικά, λογιστικά, εμπορικά και άλλα συναφή στοιχεία των ενδιαφερομένων.

Άρθρο 14

Ανάπτυξη υποδομών και παρακολούθηση προγράμματος ανάπτυξης

1. Η ΡΑΕ, μετά από δημόσια διαβούλευση με τους υφιστάμενους και δυνητικούς χρήστες, αποφασίζει σχετικά με τροποποιήσεις των Προγραμμάτων Ανάπτυξης που καταρτίσθηκαν από τους αρμόδιους Διαχειριστές Μεταφοράς. Η ΡΑΕ δημοσιοποιείτα αποτελέσματα της δημόσιας διαβούλευσης και, εξετάζει:

(α) εάν το Πρόγραμμα Ανάπτυξης καλύπτει όλες τις ανάγκες που προσδιορίστηκαν κατά τη διαδικασία της ως άνω διαβούλευσης, ιδιαίτερα δε τις επενδυτικές ανάγκες,

(β) εάν το Πρόγραμμα Ανάπτυξης είναι σύμφωνο προς το αντίστοιχο διακοινοτικό, μη δεσμευτικό, δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης των συστημάτων μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας και Φυσικού Αερίου που καταρτίζεται σύμφωνα με τους Κανονισμούς (ΕΚ) 714/2009 και 715/2009

καιστη συνέχεια δύναται να ζητήσει από τον αρμόδιοΔιαχειριστή Μεταφοράς να τροποποιήσει ανάλογα το Πρόγραμμά του. Εάν προκύψει αμφιβολία όσον αφορά τη συμφωνία ή μη του Προγράμματος Ανάπτυξης με το αντίστοιχο διακοινοτικό, η ΡΑΕ συμβουλεύεται τον Οργανισμό Συνεργασίας Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας που συστάθηκε με τον Κανονισμό (ΕΚ) 713/2009.

2. Σε περίπτωση που έργα, τα οποία εντάσσονται στο Πρόγραμμα Ανάπτυξης, δεν υλοποιούνται για λόγους άλλους από αυτούς που εκφεύγουν από τη σφαίρα επιρροής του διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ, η ΡΑΕ ενεργεί σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 108.

3. Η ΡΑΕ παρακολουθεί και αξιολογεί την εφαρμογή των Προγραμμάτων Ανάπτυξης. Επίσης, η ΡΑΕ παρακολουθεί τον χρόνο που χρειάζονται οι Διαχειριστές των Συστημάτων Μεταφοράς και των Δικτύων Διανομήςγια την πραγματοποίηση των συνδέσεων χρηστών, την υλοποίηση επισκευών και την παροχή υπηρεσιών στους χρήστες των Συστημάτων και των Δικτύωντους. Η ΡΑΕ δύναται να καθορίζει προθεσμίες σχετικά με τα ανωτέρω, καθώς και ποινικές ρήτρες που καταπίπτουν υπέρ των χρηστών σε περίπτωση μη τήρησης των προθεσμιών.

Άρθρο 15

Τιμολόγια Μη Ανταγωνιστικών Δραστηριοτήτων

1. Η ΡΑΕ αποφασίζει, έξι (6) μήνες πριν από την έναρξη ισχύος τους, κατά τα οριζόμενα στις διατάξεις των άρθρων 88 για το Φυσικό Αέριο και 140 για την ηλεκτρική ενέργεια, σύμφωνα με διαφανή κριτήρια, τη μεθοδολογία για τον υπολογισμό των Τιμολογίων Μη Ανταγωνιστικών Δραστηριοτήτων, κατά τρόπο, ώστε τα Τιμολόγια αυτά να μην εισάγουν διακρίσεις και να αντικατοπτρίζουν το κόστος των παρεχόμενων υπηρεσιών. Οι μεθοδολογίες και τα Τιμολόγια Μη Ανταγωνιστικών Δραστηριοτήτων δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα της ΡΑΕ και των αρμόδιων Διαχειριστών.

2. Κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της, σύμφωνα με την παράγραφο 1, η ΡΑΕ, λαμβάνει υπόψη της την ανάγκη για τη θέσπιση βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων κινήτρων για τους Διαχειριστές των Συστημάτων Μεταφοράς και τους Διαχειριστές των Δικτύων Διανομής, προκειμένου να βελτιώνεται η αποδοτικότητα των Συστημάτων Μεταφοράς και των Δικτύων Διανομής , να προωθείται η ανάπτυξη της αγοράς ενέργειας, η ασφάλεια του εφοδιασμού και να υποστηρίζονται οι σχετικές με τις αρμοδιότητες των ως άνω Διαχειριστών ερευνητικές δραστηριότητες αυτών.

3. Η ΡΑΕ δύναται με ειδικά αιτιολογημένη γνώμη να ζητά από τους αρμόδιους Διαχειριστές να τροποποιήσουν τα ως άνω Τιμολόγια, σύμφωνα με τη διαδικασία της παραγράφου 1, εφόσον κρίνει ότι δεν διασφαλίζεται η αναλογική και η αμερόληπτη τιμολόγηση της χρήσης των Συστημάτων ή των Δικτύων Διανομής.

4. Σε περίπτωση καθυστέρησης στον καθορισμό των τιμολογίων μεταφοράς και διανομής ενέργειας, η ΡΑΕ δύναται να καθορίζει, με απόφασή της, προσωρινά τιμολόγια ή μεθοδολογίες υπολογισμού των τιμολογίων αυτών και να αποφασίζει τα κατάλληλα αντισταθμιστικά μέτρα, εάν τα τελικά τιμολόγια ή μεθοδολογίες αποκλίνουν από τα αντίστοιχα προσωρινά.

Άρθρο 16

Εξαίρεση από υποχρεώσεις παροχής πρόσβασης τρίτων και της υποχρέωσης για Ιδιοκτησιακό Διαχωρισμό

Η ΡΑΕ αποφασίζει σχετικά με τη χορήγηση απαλλαγής τμήματος ή του συνόλου της δυναμικότητας Συστήματος Φυσικού Αερίου και Διασυνδέσεων με Συστήματα Μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας άλλων χωρών από την υποχρέωση παροχής πρόσβασης σε τρίτους, ή την υποχρέωση Ιδιοκτησιακού Διαχωρισμού, σύμφωνα με τη διαδικασία και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 76 για το Φυσικό Αέριο και στο άρθρο 115 για τον ηλεκτρισμό και προς τον σκοπό αυτό συνεργάζεται με τις ρυθμιστικές αρχές άλλων κρατών μελών, τυχόν τρίτου εμπλεκομένου κράτους,τον Οργανισμό Συνεργασίας Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας, τα όργανα της Ενεργειακής Κοινότητας και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Άρθρο 17

Διαχείριση Κλειστών Δικτύων Διανομής

1. Με απόφαση της ΡΑΕ, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται τα Κλειστά Δίκτυα Διανομής εντός της Ελληνικής επικράτειας και τα πρόσωπα που τα διαχειρίζονται. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται οι αρμοδιότητες, οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των διαχειριστών Κλειστών Δικτύων Διανομής, οι όροι, οι προϋποθέσεις και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για τη ρύθμιση του τρόπου διαχείρισης των παραπάνω Κλειστών Δικτύων Διανομής .

2. Με απόφαση της ΡΑΕ, η οποία εκδίδεται μετά από αίτηση Διαχειριστή Κλειστού Δικτύου Διανομής, δύναται να παρέχεται εξαίρεση από την υποχρέωση, σύμφωνα με την οποία, τα τιμολόγια σύνδεσης και χρήσης στο Κλειστό Δίκτυο Διανομής που αυτός διαχειρίζεται και οι μεθοδολογίες που διέπουν τον υπολογισμό τους εγκρίνονται από τη ΡΑΕ πριν από τη θέση τους σε ισχύ. Κάθε χρήστης Κλειστού Δικτύου Διανομής, για το οποίο έχει παρασχεθεί εξαίρεση κατά τα ανωτέρω, δύναται να αιτείται την έγκριση από τη ΡΑΕ των εφαρμοζόμενων, από τον διαχειριστή του Κλειστού Δικτύου Διανομής, τιμολογίων σύνδεσης και χρήσης ή και της μεθοδολογίας βάσει της οποίας υπολογίζονται αυτά.

Άρθρο 18

Διαχωρισμός των Διαχειριστών - Εποπτεία επί των Ανεξάρτητων Διαχειριστών Μεταφοράς

1. Η ΡΑΕ παρακολουθεί την επικοινωνία μεταξύ των Ανεξάρτητων Διαχειριστών Μεταφοράς και των Κάθετα Ολοκληρωμένων Επιχειρήσεων στις οποίες ανήκουν, με σκοπό τη διασφάλιση της τήρησης των υποχρεώσεων των Ανεξάρτητων Διαχειριστών Μεταφοράς περί ισότιμης πρόσβασης χρηστών σε πληροφορίες και στοιχεία.

2. Η ΡΑΕ έχει πρόσβαση σε κάθε στοιχείο που αφορά σε εμπορικές και οικονομικές σχέσεις, συμπεριλαμβανομένων των δανείων, μεταξύ των Ανεξάρτητων Διαχειριστών Μεταφοράς και των Κάθετα Ολοκληρωμένων Επιχειρήσεων στις οποίες ανήκουν προκειμένου να διασφαλίζεται ότι οι σχέσεις αυτές είναι συμβατές και βασίζονται στις τρέχουσες συνθήκες της αγοράς. Με απόφαση της ΡΑΕ εγκρίνεται κάθε οικονομική και εμπορική συμφωνία μεταξύ των Ανεξάρτητων Διαχειριστών Μεταφοράς και των Κάθετα Ολοκληρωμένων Επιχειρήσεων στις οποίες ανήκουν, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 101.

3. Η ΡΑΕ έχει δικαίωμα πρόσβασης, οποτεδήποτε, ακόμη και χωρίς προηγούμενη ανακοίνωση, στην έδρα, τα υποκαταστήματα και τις εν γένει εγκαταστάσεις των Κάθετα Ολοκληρωμένων Επιχειρήσεων και των Ανεξάρτητων Διαχειριστών Μεταφοράς, περιλαμβανομένων των πληροφοριακών συστημάτων και των αρχείων επικοινωνίας, προκειμένου να διαπιστώνεται η πληρότητα των στοιχείων που παρέχονται στη ΡΑΕ για την εκπλήρωση των αρμοδιοτήτων της.

4. Με απόφαση της ΡΑΕ, δύναται να ανατίθενται σε Ανεξάρτητο Διαχειριστή Συστήματος, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 111, όλες ή συγκεκριμένες αρμοδιότητες του διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ, όπως αυτές καθορίζονται με το άρθρο 94, σε περίπτωση διαρκούς παράβασης εκ μέρους του Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς των υποχρεώσεων που υπέχει από την εθνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία, ως Ανεξάρτητος Διαχειριστής Μεταφοράς και, ιδίως, σε περίπτωση κατ' εξακολούθηση μεροληπτικής συμπεριφοράς προς όφελος της Κάθετα Ολοκληρωμένης Επιχείρησης στην οποία ανήκει.

5. Η ΡΑΕ δύναται να ζητά αιτιολόγηση από τις Κάθετα Ολοκληρωμένες Επιχειρήσεις, σε περίπτωση αναφοράς από τον Υπεύθυνο Συμμόρφωσης του Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς για θέματα που αφορούν την εκτέλεση του Προγράμματος Ανάπτυξης, συμπεριλαμβανομένης, ιδίως, της αντίκρουσης των αναφορών περί μεροληπτικής συμπεριφοράς

προς όφελος των εν λόγω Κάθετα Ολοκληρωμένων Επιχειρήσεων.

Άρθρο 19

Πιστοποίηση Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς

1. Η ΡΑΕ αποφασίζει σχετικά με την πιστοποίηση επιχειρήσεων Φυσικού Αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας, σύμφωνα με τα κριτήρια και τη διαδικασία του άρθρου 64 για το Φυσικό Αέριο και του άρθρου 113 για την ηλεκτρική ενέργεια και, στην περίπτωση αιτημάτων που υποβάλλονται από νομικά πρόσωπα τα οποία προέρχονται από χώρα που δεν είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης,με τα κριτήρια και τη διαδικασία του άρθρου 65 για το Φυσικό Αέριο και του άρθρου 114 για την ηλεκτρική ενέργεια, προκειμένου οι επιχειρήσεις αυτές να οριστούν ως Διαχειριστές Συστήματος Μεταφοράς.

2. Η ΡΑΕ παρακολουθεί την από μέρους των Διαχειριστών των Συστημάτων Μεταφοράς διαρκή συμμόρφωση προς τα κριτήρια του Κεφαλαίου Β του Τρίτου Μέρους και των Κεφαλαίων Β και Γ του Τέταρτου Μέρους και για το λόγο αυτό, τηρώντας την εμπιστευτικότητα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών, δύναται να ζητεί οποιαδήποτε πληροφορία και στοιχείο από τους Διαχειριστές των Συστημάτων Μεταφοράς και τις επιχειρήσεις που ασκούν οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας και Φυσικού Αερίου.

3. Η ΡΑΕ δύναται να εκκινεί οποτεδήποτε διαδικασία ελέγχου της πλήρωσης των κριτηρίων πιστοποίησης και ιδίως:

(α) Ύστερα από γνωστοποίηση του διαχειριστή του Συστήματος Μεταφοράς σχεδιαζόμενης συναλλαγής, που, ενδεχομένως, να καθιστά αναγκαία την επανεκτίμηση της πλήρωσης των κριτηρίων, κατά περίπτωση, του Κεφαλαίου Β του Τρίτου Μέρους και των Κεφαλαίων Β και Γ του Τέταρτου Μέρους.

(β) Με δική της πρωτοβουλία, όταν περιέλθει σε γνώση της, ότι σχεδιαζόμενη αλλαγή στον Έλεγχο ή στον τρόπο λήψης αποφάσεων των Κυρίων ή των Διαχειριστών των Συστημάτων Μεταφοράς ενδέχεται να καταλήξει σε παράβαση των άρθρων 62 για το Φυσικό Αέριο και 110 για την ηλεκτρική ενέργεια.

(γ) Όταν διαπιστώνει, ότι έχει ήδη συντελεστεί παράβαση του άρθρου 62 για το Φυσικό Αέριο και ή του άρθρου 110 ηλεκτρική ενέργεια,

(δ) ύστερα από αιτιολογημένη αίτηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Άρθρο 20

Υπεύθυνος Συμμόρφωσης

1. Η τοποθέτηση ή η απομάκρυνση του Υπευθύνου Συμμόρφωσης των Ανεξάρτητων Διαχειριστών Μεταφοράς, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 107, καθώς και οι όροι της σχετικής εντολής που λαμβάνει αυτός από το Εποπτικό Συμβούλιο του Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς, υπόκεινται σε προηγούμενη έγκριση της ΡΑΕ.

2. Η ΡΑΕ, δύναται να απορρίψει την πρόταση τοποθέτησης ή να ζητήσει την απομάκρυνση του Υπεύθυνου Συμμόρφωσης μόνο σε περίπτωση που δεν διασφαλίζεται η ανεξαρτησία του εν λόγω προσώπου ως προς τον Ανεξάρτητο Διαχειριστή Μεταφοράς ή δεν διαπιστώνεται η επαγγελματική του επάρκεια σε σχέση με τα προβλεπόμενα καθήκοντά του.

Άρθρο 21

Πρόσβαση στις Διασυνδέσεις

1. Η ΡΑΕ θεσπίζει,παρακολουθείκαι εποπτεύει την εφαρμογή των κανόνων πρόσβασης στις Διασυνδέσεις, συμπεριλαμβανόμενων των σχετικών τιμολογίων και της μεθοδολογίας υπολογισμού αυτών, του μηχανισμού κατανομής και αποδέσμευσης της δυναμικότητας και διαχείρισης της συμφόρησης, καθώς και της παροχής των υπηρεσιών εξισορρόπησης, της διαδικασίας εξωδικαστικής επίλυσης των διαφορών που αναφύονται κατά την εφαρμογή των ανωτέρω, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. Προς τούτο, η ΡΑΕ, ζητεί από τους αρμόδιους Διαχειριστές των Συστημάτων Μεταφοράς σχετική γνώμη. Η ΡΑΕ συνεργάζεται, για τον σκοπό αυτό, με τις ρυθμιστικές αρχές άλλων χωρών με τις οποίες υφίσταται διασύνδεση.

2. Η ΡΑΕ παρακολουθεί τη δημοσίευση των απαραίτητων πληροφοριών από τους διαχειριστές των Συστημάτων Μεταφοράς και σχετικά με τις Διασυνδέσεις, τη διαχείριση των Συστημάτων Μεταφοράς και την κατανομή του δυναμικού στους ενδιαφερομένους και δύναται να ζητήσει από τους διαχειριστές των Συστημάτων Μεταφοράς κάθε πληροφορία σχετική με την εκτέλεση των καθηκόντων τους τηρώντας την εμπιστευτικότητα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών.

3. Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της κατά τις παραγράφους 1και 2, καθώς και του άρθρου 25 η ΡΑΕ συνεργάζεται με τις αρμόδιες αρχέςτων κρατών- μελών, των Συμμετεχόντων στην Ενεργειακή Κοινότητα, των όμορων χωρών, καθώς και με όργανα που λειτουργούν στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Ενεργειακής Κοινότητας, και της Ευρω - Μεσογειακής Συνεργασίας

4. Η ΡΑΕ καθορίζει με απόφασή της τη διαδικασία εξωδικαστικής επίλυσης των διαφορών που αναφύονται κατά την εφαρμογή των κανόνων που θεσπίζονται με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου και του Κανονισμού Ανοικτής Διαδικασίας Δέσμευσης Δυναμικότητας Μεταφοράς στο υποθαλάσσιο Τμήμα του αγωγού Φυσικού Αερίου Ελλάδας – Ιταλίας (Αγωγός Ποσειδών), σύμφωνα με τα στοιχεία SG-Greffe(2007) D/203046 απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Άρθρο 22

Παρακολούθηση και εποπτεία της αγοράς ενέργειας

1. Η ΡΑΕ, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, παρακολουθεί και εποπτεύει τη λειτουργία της αγοράς ενέργειας, εκπονεί μελέτες, συντάσσει, δημοσιεύει και υποβάλλει εκθέσεις, προβαίνει σε συστάσεις, αποφασίζει ή εισηγείται στα αρμόδια όργανα τη λήψη αναγκαίων μέτρων, συμπεριλαμβανομένης της έκδοσης κανονιστικών και ατομικών πράξεων, ιδίως για την τήρηση των κανόνων του ανταγωνισμού και των ρυθμιστικών υποχρεώσεων που τίθενται με τον παρόντα νόμο, την προστασία των καταναλωτών, την εκπλήρωση υποχρεώσεων παροχής

υπηρεσιών κοινής ωφέλειας, την προστασία του περιβάλλοντος, την ασφάλεια εφοδιασμού, και την ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς ενέργειας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Για τον σκοπό αυτό η ΡΑΕ παρακολουθεί και εποπτεύει ιδίως:

(α) το βαθμό και την αποτελεσματικότητα του ανταγωνισμού στην αγορά ενέργειας, σε επίπεδο χονδρικής και λιανικής,

(β) τις τιμές για τους οικιακούς καταναλωτές, συμπεριλαμβανομένων των συστημάτων προπληρωμής, το ποσοστό αλλαγής Προμηθευτή, το ποσοστό διακοπής παροχής, την παροχή υπηρεσιών συντήρησης και τα σχετικά τέλη, καθώς και τα παράπονα των Πελατών,

(γ) την εμφάνιση στρεβλώσεων ή περιορισμών του ανταγωνισμού, και περιοριστικών συμβατικών πρακτικών, όπως ρητρών αποκλειστικότητας που ενδέχεται να εμποδίζουν Πελάτες να συνάπτουν συμβάσεις ταυτόχρονα με περισσότερους από έναν Προμηθευτές ή να περιορίζουν τη δυνατότητα επιλογής Προμηθευτή,

(δ) τη συμβατότητα των όρων συμβάσεων Προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου με δυνατότητα διακοπής, καθώς και των μακροπρόθεσμων συμβάσεων Προμήθειας, με το εθνικό και ευρωπαϊκό δίκαιο,

(ε) την τήρηση των ειδικών ρυθμιστικών υποχρεώσεων που βαρύνουν τις επιχειρήσεις που ασκούν Ενεργειακές Δραστηριότητες, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και τους όρους των αδειών που τους έχουν χορηγηθεί.

2. Η ΡΑΕ παρακολουθεί το επίπεδο διαφάνειας, συμπεριλαμβανομένων των τιμών χονδρικής, και διασφαλίζει τη συμμόρφωση των επιχειρήσεων που ασκούν Ενεργειακές Δραστηριότητες προς τις υποχρεώσεις τους περί διαφάνειας.

3. Η ΡΑΕ παρακολουθεί το διαχωρισμό των λογαριασμών των επιχειρήσεων που ασκούν Ενεργειακές Δραστηριότητες, σύμφωνα με τις ειδικότερες διατάξεις των άρθρων 89 για το Φυσικό Αέριο και 141 για την ηλεκτρική ενέργεια, καθώς και των Διαχειριστών των Συστημάτων και των Δικτύων Διανομής, έχει πρόσβαση σε αυτούς και εξασφαλίζει ότι δεν υπάρχουν διασταυρούμενες επιδοτήσεις μεταξύ των δραστηριοτήτων παραγωγής, μεταφοράς, διανομής και προμήθειαςηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και μεταξύ των δραστηριοτήτων μεταφοράς, διανομής, προμήθειας, μεταπώλησης, αποθήκευσης φυσικού αερίου, καθώς και διαχείρισης εγκαταστάσεων Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου (ΥΦΑ).

4. Στο πλαίσιο των ανωτέρω, η ΡΑΕ δύναται να εκδίδει μη δεσμευτικές προς τρίτους οδηγίες και κατευθύνσεις σχετικά με θέματα που εμπίπτουν στο πεδίο των αρμοδιοτήτων της και τον τρόπο άσκησης αυτών, προκειμένου να διασφαλίζεται η ορθή και ομοιόμορφη εφαρμογή του κανονιστικού πλαισίου του νόμου αυτού και η πληρέστερη πληροφόρηση των ενδιαφερομένων.

Άρθρο 23

Λήψη ρυθμιστικών μέτρων για την εύρυθμη λειτουργία των ενεργειακών αγορών

1. Με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων άλλων αρχών που ορίζονται με σχετική διάταξη νόμου, η ΡΑΕ δύναται να επιβάλλει σε επιχειρήσεις που ασκούν Ενεργειακές Δραστηριότητες μέτρα και όρους, ανάλογους προς το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα, οι οποίοι κρίνονται αναγκαίοι προκειμένου να διασφαλίζονται η εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου και η ύπαρξη συνθηκών υγιούς ανταγωνισμού και εύρυθμης λειτουργίας της αγοράς. Στο πλαίσιο αυτό η ΡΑΕ ασκεί τις εξουσίες διεξαγωγής ερευνών του άρθρου 28 και συνεργάζεται ιδίως με την Επιτροπή Ανταγωνισμού, κατά τα ειδικώς προβλεπόμενα στο άρθρο 26, και τις αρχές που είναι αρμόδιες για την άσκηση εποπτείας στο χρηματοπιστωτικό τομέα.

2. Η ΡΑΕ δημοσιεύει ετησίως έκθεση σχετικά με τη συμμόρφωση των τιμών προμήθειας προς τις υποχρεώσεις παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας και τις διαβιβάζει στην Επιτροπή Ανταγωνισμού, όταν κρίνεται σκόπιμο.

Άρθρο 24

Προστασία των Καταναλωτών

1. Η ΡΑΕ ασκεί την εποπτεία της εφαρμογής των μέτρων προστασίας των Πελατών, σύμφωνα με τις διατάξεις του Δεύτερου Μέρους.

2. Η ΡΑΕ, με απόφασή της, δύναται να επιβάλλει στους Διαχειριστές των Συστημάτων Μεταφοράς και των Δικτύων Διανομής Ενέργειας την υποχρέωση παροχής δεδομένων κατανάλωσης των Πελατών, χωρίς χρέωση, σε επεξεργάσιμη μορφή.

3. Η ΡΑΕ εξετάζει τις καταγγελίες Πελατών μόνον εφόσον απορρέουν από ή αφορούν σε ζητήματα ρυθμιστικής εποπτείας που προβλέπονται από τον παρόντα νόμο και εξειδικεύονται στις κανονιστικές αποφάσεις που εκδίδονται κατ'εξουσιοδότησή του. Δεν εξετάζονται από τη ΡΑΕ ζητήματα που αφορούν σε αστικής ή εμπορικής φύσεως διαφορές.

Άρθρο 25

Περιφερειακή Συνεργασία –Οργανισμός Συνεργασίας Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας

1. Η ΡΑΕ, συμβάλλοντας στην ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς ενέργειας, μπορεί να συνεργάζεται, καθ' οιονδήποτε τρόπο, με όργανα που λειτουργούν στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Ενεργειακής Κοινότητας, διεθνείς οργανισμούς ή άλλα όργανα που προβλέπονται από διεθνείς συμφωνίες και συνθήκες, με στόχο την ανάπτυξη εναρμονισμένου ρυθμιστικού πλαισίου, την ενίσχυση της ασφάλειας εφοδιασμού, την προστασία τωνΠελατών, την προστασία του περιβάλλοντος και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας. Για την άσκηση των ως άνω αρμοδιοτήτων της, η ΡΑΕ συμμετέχει σε επιτροπές και ομάδες, συνεδριάσεις και συνόδους συμβουλίων και οργάνων και καταβάλλει κάθε είδους δαπάνες που προκύπτουν από τις σχετικές υποχρεώσεις της.

2. Η ΡΑΕ συμβάλλει με κάθε τρόπο στην ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς ενέργειας και στην προαγωγή του υγιούςανταγωνισμού σε αυτή, συνεργαζόμενη με τις ρυθμιστικές

αρχές των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και άλλες ρυθμιστικές αρχές, ιδίως στην περιοχή της Ενεργειακής Κοινότητας, της Μαύρης Θάλασσας και της Μεσογείου, καθώς και με τον Οργανισμό Συνεργασίας Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή τα όργανα της Ενεργειακής Κοινότητας, και διεθνείς οργανισμούς, και ιδίως:

(α) Κοινοποιεί στις ρυθμιστικές αρχές ενέργειας άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τον Οργανισμό Συνεργασίας Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας οποιεσδήποτε πληροφορίες είναι απαραίτητες για την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

(β) Παρακολουθεί την τεχνική συνεργασία μεταξύ των Ευρωπαίων διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς και των ομολόγων τους σε τρίτες χώρες, ιδίως σε χώρες της Ενεργειακής Κοινότητας και σε χώρες με τα συστήματα των οποίων διασυνδέονται τα Συστήματα Μεταφοράς της Ελλάδος.

(γ) Συμβάλλει σε διαδικασίες ανταλλαγής δεδομένων για τις πιο σημαντικές διαδικασίες της αγοράς σε περιφερειακό επίπεδο.

3. Η ΡΑΕ, δύναται να ζητεί τη γνώμη του Οργανισμού Συνεργασίας Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας και να ενημερώνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για θέματα διασυνοριακού εμπορίου και ιδίως σε σχέση με αποφάσεις ρυθμιστικών αρχών άλλων κρατών μελών, που πιθανώς να αντίκεινται στις κατευθυντήριες γραμμές που αναφέρονται στη σχετική ευρωπαϊκή νομοθεσία, εντός δύο (2) μηνών από την ημερομηνία δημοσίευσης της εν λόγω απόφασης.

4. Η ΡΑΕ εφαρμόζει τις νομικά δεσμευτικές αποφάσεις του Οργανισμού Συνεργασίας Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, καθώς και των οργάνων της Ενεργειακής Κοινότητας.

5. Η ΡΑΕ διαβουλεύεται και συνεργάζεται για διασυνοριακά θέματα με τις ρυθμιστικές αρχές ενέργειας άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ενεργειακής Κοινότητας, καθώς και τρίτων χωρών με τα συστήματα των οποίων διασυνδέονται τα Συστήματα Μεταφοράς της Ελλάδος, με τον Οργανισμό Συνεργασίας Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, και ιδίως για:

(α) Την προώθηση της δημιουργίας λειτουργικών διευθετήσεων, ώστε να παρέχεται η δυνατότητα για βέλτιστη διαχείριση του συστήματος, να προωθείται η ανάπτυξη κοινών χρηματιστηρίων ηλεκτρικής ενεργείας και φυσικού αερίου και η διασυνοριακή κατανομή δυναμικότητας, καθώς και να παρέχεται η δυνατότητα επαρκούς επιπέδου δυναμικού διασύνδεσης, μέσω και νέων Διασυνδέσεων, σε περιφερειακό επίπεδο και μεταξύ περιφερειών, ώστε να καθίσταται εφικτή η ανάπτυξη υγιούς ανταγωνισμού και η βελτίωση της ασφάλειας του εφοδιασμού, χωρίς διακρίσεις μεταξύ προμηθευτών σε διάφορα κράτη μέλη.

(β) Την ανάπτυξη κοινών κανόνων σχετικά με την κατανομή δυναμικότητας και διαχείρισης της συμφόρησης στις διασυνδέσεις.

Άρθρο 26

Σχέσεις ΡΑΕ με την Επιτροπή Ανταγωνισμού

1. Η ΡΑΕ συνεργάζεται στενά με την Επιτροπή Ανταγωνισμού για την αντιμετώπιση παραβάσεων του δικαίου του ανταγωνισμού, οι οποίες εμπίπτουν στις αρμοδιότητες της τελευταίας. Στο πλαίσιο αυτό, η ΡΑΕ δύναται να εισηγείται στην Επιτροπή Ανταγωνισμού την κίνηση, κατά προτεραιότητα, σχετικής έρευνας προκειμένου να διαπιστωθεί εάν υφίσταται παράβαση του γενικού δικαίου του ανταγωνισμού, εφόσον κατά τη διεξαγωγή ερευνών από τη ΡΑΕ, δυνάμει του άρθρου 28, προκύψουν ενδείξεις ότι τίθεται ζήτημα εφαρμογής των διατάξεων του γενικού δικαίου του ανταγωνισμού.

2. Η ΡΑΕ και η Επιτροπή Ανταγωνισμού έχουν καθήκον αμοιβαίας ενημέρωσης για ευρήματα που συλλέγονται στο πλαίσιο των ελεγκτικών τους εξουσιών και πιθανολογούν ότι είναι κρίσιμα για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της προς ενημέρωση ρυθμιστικής Αρχής, διαβιβάζοντας τα σχετικά αποδεικτικά στοιχεία.

3. Εφόσον κινηθεί ελεγκτική διαδικασία από τη ΡΑΕ και την Επιτροπή Ανταγωνισμού, σύμφωνα με το άρθρο 28 και του άρθρου 39 του ν. 3959/2011 (ΦΕΚ Α΄ 93) αντιστοίχως, καθεμία από τις δύο αυτές Αρχές δύναται να ορίσει εντεταλμένο υπάλληλο ως Ελεγκτή, ο οποίος θα συμμετάσχει στις διαδικασίες που διεξάγονται από την άλλη Αρχή.

4. Τα στοιχεία και τα ευρήματα που προκύπτουν από τη διενέργεια ερευνών από τη ΡΑΕ και την Επιτροπή Ανταγωνισμού, σύμφωνα με τα άρθρα 27 και 28 και τα άρθρα 38 και 39 του ν. 3959/2011 αντιστοίχως, δύνανται, ύστερα από την αμοιβαία διαβίβασή τους, να χρησιμοποιηθούν και από τις δύο ρυθμιστικές Αρχές για τη στοιχειοθέτηση παραβάσεων που εμπίπτουν στο πεδίο των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων κάθε Αρχής.

5. Σε σχέση με τις ανταλλασσόμενες πληροφορίες, η αποδέκτρια Αρχή εξασφαλίζει το ίδιο επίπεδο εμπιστευτικότητας με τη διαβιβάζουσα Αρχή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' : ΜΕΣΑ ΑΣΚΗΣΗΣ ΤΩΝ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΡΑΕ

Άρθρο 27

Συλλογή στοιχείων

1. Η ΡΑΕ δύναται να συλλέγει πάσης φύσεως στοιχεία, ιδίως τεχνικά, οικονομικά, λογιστικά, εμπορικά και άλλα συναφή στοιχεία, προκειμένου να εκπληρώνει αποτελεσματικά τις εκ του νόμου αρμοδιότητές της.

2. Η ΡΑΕ δύναται να απαιτεί πληροφορίες από τις επιχειρήσεις που ασκούν Ενεργειακές Δραστηριότητες σχετικά με την εκπλήρωση των καθηκόντων τους, συμπεριλαμβανομένης της αιτιολόγησης για οποιαδήποτε άρνηση χορήγησης πρόσβασης σε τρίτους, καθώς και οποιεσδήποτε πληροφορίες σχετικά με μέτρα αναγκαία για την ενίσχυση των Συστημάτων ή των Δικτύων Διανομής Ενέργειας. Σε περίπτωση άρνησης ή καθυστέρησης παροχής στοιχείων ή υποβολής ελλιπών στοιχείων, η ΡΑΕ δύναται να επιβάλλει τις κυρώσεις που προβλέπονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 38 του ν. 3959/2011.

Άρθρο 28

Διεξαγωγή ερευνών

Τα μέλη της ΡΑΕ και το προσωπικό της Γραμματείας της, μετά από έγγραφη εντολή της ΡΑΕ, προς διαπίστωση των παραβάσεων του παρόντος νόμου και των πράξεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του και των κανόνων ανταγωνισμού στους τομείς αυτούς, ασκούν τις εξουσίες και τα δικαιώματα που προβλέπονται στο άρθρο 39 του ν.3959/2011. Σε περίπτωση παρεμπόδισης του έργου της ΡΑΕ εφαρμόζονται οι σχετικές με την επιβολή ποινών και κυρώσεων διατάξεις του άρθρου 39 του ν.3959/2011.

Άρθρο 29

Διαβούλευση

1. Η ΡΑΕ προβαίνει σε δημόσια διαβούλευση στις περιπτώσεις που προβλέπονται ρητά με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, οποτεδήποτε το κρίνει αυτό αναγκαίο και, σε κάθε περίπτωση, πριν από τη λήψη αποφάσεων και ρυθμιστικών μέτρων που δύναται να έχουν σημαντικές συνέπειες στη σχετική αγορά ενέργειας, δίδοντας στα ενδιαφερόμενα μέρη τη δυνατότητα να διατυπώσουν τη γνώμη τους και να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους ως προς τα προτεινόμενα μέτρα. Η δημόσια διαβούλευση διεξάγεται για εύλογο χρονικό διάστημα και τα αποτελέσματά της, καθώς και τα συμπεράσματα της ΡΑΕ από αυτήν, αναρτώνται στην επίσημη ιστοσελίδα της.
2. Τα θέματα που αφορούν τη δημόσια διαβούλευση, τις ελάχιστες προϋποθέσεις δημοσιότητας και το περιεχόμενο αυτής, τη διαδικασία, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια ρυθμίζονται στον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης της ΡΑΕ.

Άρθρο 30

Κανονιστικές και νομοπαρασκευαστικές αρμοδιότητες

1. Στην περίπτωση που η νομοθεσία για την αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και Φυσικού Αερίου προβλέπει την έκδοση προεδρικών διαταγμάτων, η ΡΑΕ προβαίνει σε κάθε αναγκαία ενέργεια για την έκδοση αυτών και καταθέτει προς τους καθ' ύλην αρμόδιους Υπουργούς τις απόψεις της επί των σχεδίων των εν λόγω διαταγμάτων. Στην περίπτωση που νομοθεσία για την αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και Φυσικού Αερίου προβλέπει την έκδοση κανονιστικών πράξεων, αρμόδια για την έκδοσή τους είναι η ΡΑΕ, εφόσον δεν προβλέπεται διαφορετικά.
2. Η ΡΑΕ δύναται να αναφέρεται προς τη Βουλή των Ελλήνων και τον καθ' ύλην αρμόδιο Υπουργό προτείνοντας νομοθετικές ρυθμίσεις σχετικά με την προώθηση και επίλυση θεμάτων που ανάγονται στην εκπλήρωση της αποστολής της. Ο Πρόεδρος της Βουλής διαβιβάζει τις σχετικές προτάσεις στη Μόνιμη Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής των Ελλήνων, η οποία μπορεί να διατυπώνει εγγράφως προς τον Πρόεδρο της Βουλής τις απόψεις της επί των ανωτέρω αναφορών.
3. Η ΡΑΕ εκδίδει, με απόφασή της, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης, Κανονισμό Ακροάσεων, Κανονισμό Προμηθειών, καθώς και κάθε άλλη κανονιστική πράξη που αφορά στον τρόπο άσκησης του ρυθμιστικού της έργου, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος.Το σχέδιο του Κανονισμού Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης τίθεται σε συζήτηση πριν από την οριστικοποίησή του ενώπιον της αρμόδιας Επιτροπής της Βουλής, σύμφωνα με τους όρους των άρθρων 43 Α παρ. 3 και 14 (στ) του Κανονισμού της Βουλής.
4. Η ΡΑΕ εκδίδει, με απόφασή της, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, τους Κανονισμούς και Κώδικες που προβλέπονται με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, ύστερα από γνώμη του αρμόδιου διαχειριστή, όπου αυτή απαιτείται.
5. Η ΡΑΕ, με απόφασή της, δύναται να εκδίδει ανακοινώσεις, οι οποίες αναρτώνται στην επίσημη ιστοσελίδα της, ως προς τον τρόπο με τον οποίον ερμηνεύει και εφαρμόζει το ισχύον ρυθμιστικό πλαίσιο, εντός των ορίων των αρμοδιοτήτων της.

Άρθρο 31

Συμβάσεις

1. Η ΡΑΕ μπορεί να συνάπτει συμβάσεις εκτέλεσης έργων, παροχής υπηρεσιών, μελετών και προμηθειών για θέματα που άπτονται των σκοπών και της λειτουργίας της. Η σύναψη, η υλοποίηση και κάθε άλλη λεπτομέρεια αναφορικά με τις συμβάσεις αυτές διέπονται από τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα νομοθετήματα προσαρμογής της εθνικής νομοθεσίας προς το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και, συμπληρωματικά, από τον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης της ΡΑΕ, τον Κανονισμό Προμηθειών της ΡΑΕ, εφόσον αυτός έχει εκδοθεί, και τις σχετικές διακηρύξεις.
2. Η ΡΑΕ μπορεί να συνάπτει συμβάσεις με ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα, ερευνητικά πανεπιστημιακά ινστιτούτα και ερευνητικά ιδρύματα, καθώς και με ειδικούς επιστήμονες ή τεχνικούς με ειδικές γνώσεις και εμπειρία για την εκτέλεση έργων ή την εκπόνηση μελετών, που εντάσσονται στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

Άρθρο 32

Αποφάσεις της ΡΑΕ

1. Οι πράξεις και αποφάσεις της ΡΑΕ, οι οποίες προβλέπονται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου, πρέπει να είναι πλήρως και ειδικά αιτιολογημένες, καταχωρούνται σε ιδιαίτερο βιβλίο, εκτός εάν, αφορούν την εθνική άμυνα ή τη δημόσια ασφάλεια, οπότε καταχωρούνται σε ειδικό απόρρητο βιβλίο και δημοσιοποιούνται με ανάρτηση στην επίσημη ιστοσελίδα της. Οι κανονιστικού χαρακτήρα αποφάσεις της ΡΑΕ δημοσιεύονται επιπλέον στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
2. Κατά των ατομικών εκτελεστών πράξεων της ΡΑΕ χωρεί αίτηση αναθεώρησης εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από τη δημοσίευση ή την κοινοποίηση της απόφασης. Η προηγούμενη άσκηση της αίτησης αναθεώρησης έχει χαρακτήρα ενδικοφανούς προσφυγής και είναι αναγκαία προϋπόθεση για το παραδεκτό του ένδικου βοηθήματος του άρθρου 33 του παρόντος νόμου.

Άρθρο 33

Δικαστικός έλεγχος των αποφάσεων της ΡΑΕ

1. Η απόφαση που εκδίδεται επί της αίτησης αναθεώρησης, η οποία ασκήθηκε κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 32, προσβάλλεται ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών με το ένδικο βοήθημα της αίτησης ακύρωσης, στην περίπτωση που η απόφαση αφορά τη χορήγηση ή την άρνηση χορήγησης, την τροποποίηση ή την ανάκληση διοικητικών αδειών, και της προσφυγής σε κάθε άλλη περίπτωση. Κατά της απόφασης του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών επί αίτησης ακύρωσης χωρεί έφεση ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας. Κατά της απόφασης του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών επί προσφυγής χωρεί αίτηση αναίρεσης ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας. Εάν η απόφαση έχει κανονιστικό χαρακτήρα, αυτή προσβάλλεται με αίτηση ακύρωσης ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας σε πρώτο και τελευταίο βαθμό.
2. Η προσφυγή ή η αίτηση ακύρωσης εκδικάζονται εντός προθεσμίας δύο (2) μηνών από την ημέρα κατάθεσής τους και η απόφαση εκδίδεται εντός προθεσμίας τεσσάρων (4) μηνών από την εκδίκασή τους. Αναβολή της συζήτησης επιτρέπεται μόνο μία φορά και για σπουδαίο λόγο, ο δε επαναπροσδιορισμός της συζήτησης δεν επιτρέπεται να απέχει περισσότερο από ένα (1) μήνα από την αρχική δικάσιμο, εκτός εάν συντρέχει περίπτωση συνεκδίκασης με άλλη συναφή αίτηση.

Άρθρο 34

Καταγγελία ενώπιον της ΡΑΕ

1. Όποιος έχει έννομο συμφέρον δικαιούται να υποβάλλει ενώπιον της ΡΑΕ καταγγελία κατά των κυρίων και των διαχειριστών των Συστημάτων και των Δικτύων Διανομής Ενέργειας, καθώς και κατά των επιχειρήσεων που ασκούν Ενεργειακές Δραστηριότητες, για παράβασητων υποχρεώσεών τους που καθορίζονται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου, των κανονιστικών πράξεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του ή της άδειας που τους έχει χορηγηθεί. Επί της καταγγελίας αποφασίζει η ΡΑΕ εντός προθεσμίας τριών (3) μηνών. Η προθεσμία αυτή μπορεί να παρατείνεται για τρεις (3) ακόμη μήνες με αιτιολογημένη πράξη της ΡΑΕ, η οποία εκδίδεται πριν λήξει η αρχική προθεσμία, εφόσον η παράταση είναι αναγκαία για τη συγκέντρωση πληροφοριών που απαιτούνται για τη λήψη της σχετικής απόφασης. Περαιτέρω παράταση της προθεσμίας επιτρέπεται, μόνον κατόπιν συναίνεσης του προσώπου που υπέβαλε την καταγγελία.
2. Η απόφαση της ΡΑΕ προσβάλλεται δικαστικά κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 33.

Άρθρο 35

Προσωρινά μέτρα

1. Σε περιπτώσεις που η ΡΑΕ, δρώντας αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν καταγγελίας, διαπιστώσει κατά σοβαρή πιθανολόγηση ότι τίθεται ζήτημα παράβασης της κείμενης εθνικής και ευρωπαϊκής νομοθεσίας περί ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου, η οποία ενέχει άμεση, σοβαρή και επικείμενη απειλή για τη δημόσια ασφάλεια, τη δημόσια τάξη, τη δημόσια υγεία ή τις συνθήκες υγιούς ανταγωνισμού στις σχετικές αγορές της ηλεκτρικής ενέργειας και του φυσικού αερίου ή δημιουργεί σοβαρά οικονομικά ή λειτουργικά προβλήματα σε άλλες επιχειρήσεις, μπορεί να λαμβάνει, με αιτιολογημένη απόφασή της και τηρώντας την αρχή της αναλογικότητας, πρόσφορα προσωρινά μέτρα προς αντιμετώπιση της κατάστασης, πριν τη λήψη οριστικής απόφασης. Τα προσωρινά αυτά μέτρα δεν πρέπει να κατατείνουν στην πλήρη ικανοποίηση του δικαιώματος. Στην ενδιαφερόμενη επιχείρηση παρέχεται δυνατότητα να εκθέσει τις απόψεις της, εκτός εάν λόγοι κατεπείγοντος δεν το επιτρέπουν. Στην τελευταία αυτή περίπτωση, η εν λόγω επιχείρηση καλείται να εκθέσει τις απόψεις της εντός πέντε (5) ημερών από τη λήψη των προσωρινών μέτρων και να προτείνει μέτρα αποκατάστασης. Εάν αυτά κριθούν επαρκή, η ΡΑΕ ανακαλεί τα προσωρινά μέτρα και επικυρώνει τα προτεινόμενα από την επιχείρηση μέτρα αποκατάστασης.
2. Η απόφαση της ΡΑΕ περί των προσωρινών μέτρων είναι άμεσα εκτελεστή και υπόκειται μόνο σε προσφυγή ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 33. Η άσκηση της προσφυγής δεν αναστέλλει την εκτέλεση της αποφάσεως περί των προσωρινών μέτρων.
3. Η ΡΑΕ μπορεί να επιβάλλει χρηματική ποινή από πέντε χιλιάδες Ευρώ (5.000) μέχρι εκατό χιλιάδες Ευρώ (100.000) για κάθε ημέρα μη συμμόρφωσης προς την απόφασή της περί των προσωρινών μέτρων.

Άρθρο 36

Διοικητικές κυρώσεις

1. Με απόφαση της ΡΑΕ, η οποία εκδίδεται μετά από ακρόαση των ενδιαφερομένων, επιβάλλονται στους κυρίους και τους διαχειριστές των Συστημάτων και των Δικτύων Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου και στις επιχειρήσεις που ασκούν Ενεργειακές Δραστηριότητες, εφόσον παραβιάζουν τις διατάξεις του παρόντος νόμου και των πράξεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του ή τους όρους των αδειών που τους έχουν χορηγηθεί, πρόστιμα ύψους έως 10% του ετήσιου κύκλου εργασιών τους. Το ύψος του προστίμου είναι ανάλογο με τη βαρύτητα και τη συχνότητα της παράβασης.
2. Με απόφαση της ΡΑΕ, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εξειδικεύεται η μεθοδολογία και τα επιμέρους κριτήρια των προστίμων της προηγούμενης παραγράφου.
3. Η επιβολή των προστίμων αυτών δεν αποκλείει την επιβολή, για την ίδια παράβαση, άλλων διοικητικών κυρώσεων που προβλέπονται από άλλες διατάξεις, ιδίως δε των προβλεπομένων στις διατάξεις του ν. 3959/2011.
4. Οι αποφάσεις της ΡΑΕ που εκδίδονται στις ανωτέρω περιπτώσεις αναρτώνται στην επίσημη ιστοσελίδα της και δημοσιεύονται στον τύπο.
5. Τα πρόστιμα που προβλέπονται στο παρόν άρθρο εισπράττονται με τη διαδικασία του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ΚΕΔΕ) στο όνομα και για λογαριασμό της ΡΑΕ και αποδίδονται σε αυτήν.
6. Σε περιπτώσεις συστηματικής και κατ' επανάληψη παράβασης του νομοθετικού πλαισίου και των όρων, σύμφωνα με τους οποίους χορηγούνται οι προβλεπόμενες στον παρόντα νόμο άδειες, η ΡΑΕ μπορεί να ανακαλεί τις άδειες αυτές. Η ανάκληση μπορεί να επιβάλλεται παράλληλα και με πρόστιμο.

Άρθρο 37

Διαιτησία

1. Με τον παρόντα νόμο οργανώνεται μόνιμη διαιτησία στη ΡΑΕ, στην οποία υπάγονται προς επίλυση:

(α) οι διαφορές μεταξύ προσώπων που δραστηριοποιούνται με οποιοδήποτε τρόπο στον τομέα της ενέργειας,

(β) οι διαφορές μεταξύ Επιλεγόντων Πελατών, όπως αυτοί προσδιορίζονται στις διατάξεις του παρόντος νόμου και των επιχειρήσεων που ασκούν Ενεργειακές Δραστηριότητες,

(γ) κάθε διαφορά που αναφύεται μεταξύ των ανωτέρω προσώπων από την εφαρμογή της σχετικής κείμενης εθνικής και ευρωπαϊκής νομοθεσίας.

2. Η υπαγωγή στη διαιτητική διαδικασία μιας από τις ανωτέρω διαφορές προϋποθέτει κατάρτιση συμφωνίας διαιτησίας μεταξύ των μερών.

3. Στην ως άνω διαιτησία εφαρμόζονται τα άρθρα 867 έως 900 του ΚΠολΔ, εφόσον με το παρόν άρθρο δεν ορίζεται διαφορετικά. Σε περίπτωση διεθνούς εμπορικής διαιτησίας, όπως αυτή ορίζεται στην παράγραφο 2 του άρθρου 1 του ν. 2735/1999 (ΦΕΚ Α' 167), η υπαγωγή στον ΚΠολΔ είναι δυνατή εφόσον, υπάρχει ρητή σχετική συμφωνία μεταξύ των μερών.

4. Η διαιτησία διεξάγεται ενώπιον τριμελούς διαιτητικού οργάνου, το οποίο συγκροτείται από πρόσωπα που αναφέρονται σε κατάλογο διαιτητών και επιδιαιτητών, ο οποίος συντάσσεται κάθε δύο έτη, με απόφαση του Προέδρου της ΡΑΕ. Ο κατάλογος περιλαμβάνει μέλη της ΡΑΕ, μέλη Τεχνικών Επιμελητηρίων και Δικηγορικών Συλλόγων, καθώς και καθηγητές Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων οποιασδήποτε βαθμίδας, με εξειδικευμένες γνώσεις στις διαφορές που υπάγονται στη διαιτησία της ΡΑΕ.

5. Αν τα μέρη δεν ορίσουν διαιτητή ή επιδιαιτητή, κατά τα προβλεπόμενα στα άρθρα 873 και 874 του ΚΠολΔ, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 878 ΚΠολΔ, αλλά αντί για το Μονομελές Πρωτοδικείο αποφασίζει σχετικά ο Πρόεδρος της ΡΑΕ. Ο Πρόεδρος της ΡΑΕ αποφασίζει, επίσης, αντί του Μονομελούς Πρωτοδικείου, στις περιπτώσεις των άρθρων 880 παρ. 2 και 884 του ΚΠολΔ.

6. Το διαιτητικό δικαστήριο μεριμνά ώστε η διαδικασία έως και τη δημοσίευση της απόφασης να έχει περατωθεί εντός έξι (6) μηνών από την κίνηση της διαδικασίας διαιτησίας.

7. Το διαιτητικό δικαστήριο δύναται με απόφασή του να ζητεί από τη ΡΑΕ τη διατύπωση γνώμης για ζητήματα που άπτονται των ρυθμιστικών της αρμοδιοτήτων και είναι κρίσιμα για την επίλυση της διαφοράς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε': ΠΟΡΟΙ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΗΣ ΡΑΕ

Άρθρο 38

1. Για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της, η ΡΑΕ εισπράπει, ως πόρους αυτής:

(α) Ανταποδοτικά τέλη που επιβάλλονται στις επιχειρήσεις του τομέα της ενέργειας και ειδικότερα:

(αα) Εφάπαξ τέλη για την επεξεργασία και γνωμοδότηση ή απόφαση επί των αιτήσεων που υποβάλλονται για τη χορήγηση ή τροποποίηση ή επέκταση ή ανανέωση άδειας ή πιστοποίησης προς άσκηση δραστηριότητας στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας ή του φυσικού αερίου.

(ββ) Ετήσια τέλη για την άσκηση δραστηριότητας στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας, του φυσικού αερίου και των υγρών καυσίμων.

(β) Επιδοτήσεις, επιχορηγήσεις, χρηματοδοτήσεις ερευνητικών προγραμμάτων και κάθε άλλο έσοδο που προέρχεται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και από διεθνείς οργανισμούς.

2. Οι πόροι της ΡΑΕ εισπράττονται για λογαριασμό της και κατατίθενται σε τραπεζικό λογαριασμό, τη διαχείριση του οποίου έχει η ΡΑΕ, σύμφωνα με τον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισής της.

3. Η ΡΑΕ, με απόφασή της, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζει τη μεθοδολογία υπολογισμού των ανταποδοτικών τελών ανά δραστηριότητα και ακολουθούμενη πρακτική διαδικασία, στο πλαίσιο της εν γένει άσκησης των αρμοδιοτήτων της. Η μεθοδολογία καταρτίζεται λαμβάνοντας υπόψη τον κύκλο εργασιών κάθε δραστηριότητας, το εύρος των απαιτούμενων διοικητικών ενεργειών και απασχόλησης της Αρχής, και ιδίως αυτών της χορήγησης και παρακολούθησης αδειών ή πιστοποίησης άσκησης της δραστηριότητας, καθώς και της εποπτείας της αγοράς, λαμβάνοντας υπόψη, ταυτόχρονα, την ελαχιστοποίηση της επιβάρυνσης των καταναλωτών και την εξασφάλιση ισότιμης και αποτελεσματικής εισόδου στις σχετικές αγορές.

4. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, μετά από σύμφωνη γνώμη της ΡΑΕ, με βάση τον προϋπολογισμό της Αρχής και τη μεθοδολογία υπολογισμού της παραγράφου 3, καθορίζονται το ύψος των ανταποδοτικών τελών που επιβάλλονται υπέρ της ΡΑΕ, τα όργανα, ο τρόπος είσπραξης των τελών και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια.

5. Η ΡΑΕ δύναται να εισπράπει συνδρομές από συμμετέχοντες σε συνέδρια ή εκδηλώσεις παρεμφερούς σκοπού που οργανώνει, προκειμένου να διασφαλίζεται η επιτυχής και αποτελεσματική διοργάνωση αυτών.

6. Αν από την οικονομική διαχείριση της ΡΑΕ στο τέλος κάθε διετίας προκύπτει θετικό οικονομικό αποτέλεσμα (έσοδα−έξοδα) που υπερβαίνει τις δαπάνες της προηγούμενης χρήσης, με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής δύναταιέως το ογδόντα τοις εκατό (80%) του οικονομικού αυτού αποτελέσματος:

(α) είτε να διατίθεται ως έσοδο του Κρατικού Προϋπολογισμού,

(β) είτε το ποσό αυτό να μειώνει ισόποσα και συμμέτρως το ύψος των ανταποδοτικών τελώνπου επιβάλλονται στις επιχειρήσεις του τομέα της ενέργειας, ώστε να πληρούται το κριτήριο της κοστοστρέφειας των ανταποδοτικών τελών. Στην περίπτωση αυτή με την ίδια απόφαση καθορίζεται κατά τρόπο διαφανή, αντικειμενικό και αμερόληπτο, που δεν εισάγει διακρίσεις,η μεθοδολογία επιμερισμού του ποσού αυτού στις υπόχρεες επιχειρήσεις, μετά από σύμφωνη γνώμη της ΡΑΕ.

7. Η ΡΑΕ έχει υποχρέωση να τηρεί λογαριασμούς και αρχεία, στα οποία συμπεριλαμβάνονται τα αποτελέσματα χρήσης, και να δημοσιεύει ισολογισμό, όπως ορίζεται ειδικότερα στον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισής της.

8. Ο έλεγχος των οικονομικών στοιχείων και των ετήσιων λογαριασμών και οικονομικών καταστάσεων γίνεται από δύο (2) ορκωτούς λογιστές. Τα στοιχεία αυτά και οι οικονομικές καταστάσεις δημοσιεύονται σε δύο (2) ημερήσιες εφημερίδες ευρείας κυκλοφορίας και την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και υποβάλλονται στον Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων και στη Μόνιμη Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής των Ελλήνων μαζί με την έκθεση πεπραγμένων της παραγράφου 4 του άρθρου 6 και τον προϋπολογισμό του επόμενου έτους. Οι δαπάνες του ελέγχου βαρύνουν τη ΡΑΕ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄: ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΤΗΣ ΡΑΕ

Άρθρο 39

Η διοικητική και επιστημονική υποστήριξη της ΡΑΕ ανατίθεται στη Γραμματεία της, η οποία ιδρύθηκε με το άρθρο 7 παρ. 1 του ν. 2773/1999.

Άρθρο 40

Διάρθρωση της Γραμματείας

1. Η Γραμματεία της ΡΑΕ διαρθρώνεται σε Διευθύνσεις και Γραφείο Προέδρου, του οποίου προΐσταται ο Πρόεδρος της Αρχής, σύμφωνα με τις ειδικές διατάξεις του Κανονισμού Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης της ΡΑΕ. Για την υποστήριξη του έργου του Γραφείου Προέδρου διατηρούνται οι πέντε (5) θέσεις ειδικών συνεργατών, οι οποίες είχαν συσταθεί με το άρθρο 37 παρ. 2 του ν.3428/2005. Οι πέντε (5) ειδικοί συνεργάτες εξομοιούνται ως προς το νομικό καθεστώς τους προς τους μετακλητούς δημοσίους υπαλλήλους, με εξαίρεση τα εργασιακά τους ζητήματα ως προς τα οποία εξομοιούνται με το λοιπό προσωπικό της Γραμματείας της ΡΑΕ. Η πρόσληψη στις θέσεις αυτές γίνεται με απόφαση Προέδρου, ενώ μπορούν να καλύπτονται και από μέλη του προσωπικού των Διευθύνσεων της Γραμματείας της ΡΑΕ, τα οποία, στην περίπτωση αυτή, εξακολουθούν να εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του νομικού καθεστώτος που διέπει τα μέλη της Γραμματείας της ΡΑΕ.

2. Οι αρμοδιότητες των επιμέρους Διευθύνσεων και του Γραφείου Προέδρου, καθώς και η κατανομή των θέσεων του προσωπικού καθορίζονται στον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης της ΡΑΕ.

3. Κάθε Διεύθυνση συγκροτείται από Τμήματα, στα οποία κατανέμεται το προσωπικό των Διευθύνσεων, σύμφωνα με τις ειδικές διατάξεις του Κανονισμού Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης της ΡΑΕ. Με απόφαση της ΡΑΕ, μετά από εισήγηση του Προέδρου της, ή με απόφαση του Προέδρου της, εφόσον η σχετική αρμοδιότητα έχει μεταβιβασθεί σε αυτόν δυνάμει της παραγράφου 5 του άρθρου 8, καθορίζονται οι επιμέρους αρμοδιότητες των Τμημάτων και τοποθετούνται τα μέλη της Γραμματείας της ΡΑΕ κατά Διευθύνσεις και Τμήματα.

4. Σε κάθε μια από τις Διευθύνσεις και σε κάθε ένα από τα Τμήματα της Γραμματείας της ΡΑΕ ορίζεται Προϊστάμενος, ο οποίος αναπληρώνεται κατά τα οριζόμενα στον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης της ΡΑΕ. Οι Προϊστάμενοι των Διευθύνσεων και των Τμημάτων, καθώς και οι Αναπληρωτές τους, επιλέγονται, με απόφαση της ΡΑΕ, μετά από εισήγηση του Προέδρου της, για τριετή θητεία, η οποία μπορεί να ανανεώνεται μία ή περισσότερες φορές με όμοια απόφαση, μεταξύ των μελών της Γραμματείας της ΡΑΕ, τα οποία πληρούν τα κριτήρια που εξειδικεύονται στον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης της ΡΑΕ. Στη Διεύθυνση Νομικών Υπηρεσιών προΐσταται Δικηγόρος της Αρχής με σχέση έμμισθης εντολής, διορισμένος στον Άρειο Πάγο, που επιλέγεται από τη ΡΑΕ, μετά από εισήγηση του Προέδρου της και αναπληρώνεται κατά τα οριζόμενα στον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης της ΡΑΕ.

5. Πληροφορίες σχετικά με την οργανωτική δομή, τη διάρθρωση της ΡΑΕ και τον ορισμό των Προϊσταμένων των Διευθύνσεων και των Τμημάτων αναρτώνται στην επίσημη ιστοσελίδα της.

Άρθρο 41

Προσωπικό της Γραμματείας

1. Για τη στελέχωση της Γραμματείας της ΡΑΕ, ενόψει των νέων αρμοδιοτήτων της ΡΑΕ με τον παρόντα νόμο, ιδρύονται, πέραν των θέσεων που προβλέπονται στο ν. 2773/1999 και σε άλλες διατάξεις όπως ισχύουν μέχρι σήμερα, επιπλέον είκοσι (20) θέσεις ειδικού επιστημονικού προσωπικού, πέντε (5) θέσεις διοικητικού προσωπικού και πέντε (5)θέσεις δικηγόρων που υπηρετούν με σχέση έμμισθης εντολής. Επιπρόσθετα, πέντε (5) θέσεις ειδικού τεχνικού προσωπικού. Τα μέλη του ειδικού τεχνικού προσωπικού παρέχουν έργο υποδομής στη λειτουργία της Γραμματείας προσφέροντας εξειδικευμένες τεχνικές υπηρεσίες για την αρτιότερη εκτέλεση του έργου της. Οι ειδικότητες και τα προσόντα πρόσληψης του διοικητικού, ειδικού επιστημονικού και ειδικού τεχνικού προσωπικού, καθώς και των δικηγόρων που υπηρετούν με σύμβαση έμμισθης εντολής καθορίζονται από τον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης της ΡΑΕ.

Με προεδρικό διάταγμα, το οποίο εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, ύστερα από σύμφωνη γνώμη της ΡΑΕ, μπορούν να αυξάνονται οι θέσεις του προσωπικού της Γραμματείας της ΡΑΕ

3. Η πλήρωση των θέσεων διενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2190/1994 (ΦΕΚ 28 Α'), όπως ισχύουν, ύστερα από προκήρυξη της ΡΑΕ,, στην οποία καθορίζονται τα απαιτούμενα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ. 50/2001 (ΦΕΚ Α΄39)

4. Θέσεις δικηγόρων με έμμισθη εντολή μπορούν να καταλαμβάνονται από δικηγόρους, που υπηρετούν σε θέσεις ειδικού επιστημονικού προσωπικού, με απόφαση της ΡΑΕ, ύστερα από αίτησή τους και σύμφωνη γνώμη του Υπηρεσιακού Συμβουλίου. Η πρόσληψη δικηγόρου σε θέση ειδικού επιστημονικού προσωπικού της ΡΑΕ συνεπάγεται υποχρεωτική αναστολή του δικηγορικού λειτουργήματος. Η παράγραφος 2 του άρθρου 24 του ν. 1868/1989 (ΦΕΚ Α΄230), όπως τροποποιήθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 37 του ν. 2145/1993 (ΦΕΚ Α΄88) και στη συνέχεια συμπληρώθηκε με την παρ. 8 του άρθρου 19 του ν. 3232/2004 (ΦΕΚ Α΄48), εφαρμόζεται αναλόγως, με εξαίρεση τη δεύτερη περίοδο της παραγράφου 2 του άρθρου 24 του ν. 1868/1989, από την ημέρα ανάληψης των καθηκόντων τους, για τους δικηγόρους που υπηρετούν στη ΡΑΕ με σύμβαση έμμισθης εντολής, για τους δικηγόρους που υπηρετούν στη ΡΑΕ σε θέση ειδικού επιστημονικού προσωπικού και τελούν σε υποχρεωτική αναστολή άσκησης του λειτουργήματός τους, καθώς και για τους νομικούς που προσλαμβάνονται με σύμβαση

ορισμένου χρόνου. Η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου εφαρμόζεται και για τα μέλη της ΡΑΕ εφόσον είναι δικηγόροι.

6. Για την κάλυψη των αναγκών της Γραμματείας της ΡΑΕ μπορεί να αποσπάται σε αυτήν προσωπικό των νομικών προσώπων της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 2190/1994 (ΦΕΚ Α' 28), όπως ισχύει, με εξαίρεση τις επιχειρήσεις του τομέα ενέργειας Η απόσπαση διενεργείται με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, μετά από πρόταση της ΡΑΕ, κατά παρέκκλιση από τις κείμενες γενικές και ειδικές διατάξεις, για χρονικό διάστημα δύο (2) ετών που μπορεί να παρατείνεται, σύμφωνα με τον Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν.3528/2007,). Για την άρση της απόσπασης απαιτείται η προηγούμενη σύμφωνη γνώμη της ΡΑΕ. Η απόσπαση υπαλλήλου διακόπτεται υποχρεωτικά, μετά από εισήγηση της ΡΑΕ, σε περίπτωση που οι ανάγκες της Γραμματείας της, για την κάλυψη των οποίων έγινε η απόσπαση συγκεκριμένου υπαλλήλου, μπορούν να καλυφθούν από το προσωπικό της. Εφόσον οι αποδοχές υπαλλήλου που προέρχεται από φορέα του Δημοσίου Τομέα και αποσπάται στη ΡΑΕ, με οποιαδήποτε σχέση εργασίας, είναι χαμηλότερες εκείνων που αντιστοιχούν στη θέση που κατείχε πριν από την απόσπασή του, οι αποδοχές του διατηρούνται αυτοδικαίως στο ύψος των αποδοχών της οργανικής του θέσης, λαμβανομένης υπόψη της μισθολογικής ωρίμανσης και εξέλιξης της θέσεως αυτής. Η δαπάνη που προκαλείται από την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου βαρύνει αποκλειστικά τον προϋπολογισμό της ΡΑΕ.

7. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, μετά από πρόταση της ΡΑΕ, μπορεί να μετατάσσεται κατά παρέκκλιση των κειμένων διατάξεων, προσωπικό που υπηρετεί σε φορείς του δημόσιου τομέα, όπως αυτός ορίζεται στην παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 2190/1994, όπως ισχύει, για την κάλυψη των οργανικών θέσεων της Γραμματείας της ΡΑΕ, εφόσον έχει τα τυπικά προσόντα που απαιτούνται για διορισμό στις θέσεις αυτές. Η ΡΑΕ, εφόσον επιθυμεί να καλύψει κενές θέσεις της Γραμματείας της με μετάταξη, προβαίνει σε σχετική ανακοίνωση που αποστέλλεται σε όλα τα Υπουργεία, τα οποία την κοινοποιούν σε όλες τις εποπτευόμενες από αυτά υπηρεσίες και νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και στην οποία ορίζεται αποκλειστική προθεσμία υποβολής αιτήσεων. Οι αιτήσεις μετάταξης εξετάζονται από τη ΡΑΕ, η οποία αποφαίνεται, αφού συνεκτιμήσει την καταλληλότητα των υποψηφίων για την άσκηση των καθηκόντων της θέσης στην οποία θα γίνει η μετάταξη, κατ' εφαρμογή της διαδικασίας της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 42

Υπηρεσιακό Συμβούλιο

Στη Γραμματεία της ΡΑΕ συστήνεται υπηρεσιακό συμβούλιο, το οποίο λειτουργεί και ως πρωτοβάθμιο πειθαρχικό συμβούλιο και ασκεί τις αρμοδιότητες που προβλέπονται από τον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης της ΡΑΕ και, συμπληρωματικά, από τις διατάξεις του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν.3528/2007) και του π.δ. 410/1988 (ΦΕΚ Α 191), όπως κάθε φορά ισχύουν. Η συγκρότηση, η σύνθεση, η θητεία, η λειτουργία και οποιοδήποτε άλλο ζήτημα αναφορικά με το υπηρεσιακό συμβούλιο ρυθμίζονται στον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης της ΡΑΕ. Το δευτεροβάθμιοπειθαρχικό όργανο συγκροτείται και λειτουργεί κατά αναλογία των οριζομένων στις διατάξεις του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων ΝΠΔΔ.

Άρθρο 43

Αποδοχές, αποζημιώσεις προσωπικού της Γραμματείας

1. Οι αποδοχές, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται οι μισθοί, τα επιδόματα και οι απολαβές για υπερωριακή απασχόληση, καθώς και το ύψος κάθε είδους δαπανών σχετικών με τις πρόσθετες αποζημιώσεις και την αποζημίωση μετακίνησης του προσωπικού που υπηρετεί στη ΡΑΕ με οποιαδήποτε σχέση εργασίας ή έμμισθης εντολής, συμπεριλαμβανομένων των πέντε (5) ειδικών συνεργατών του Γραφείου Προέδρου, καθορίζονται, με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

2. Η δαπάνη που προκαλείται από την εφαρμογή του παρόντος άρθρου βαρύνει αποκλειστικά τον προϋπολογισμό της ΡΑΕ.

Άρθρο 44

Το προσωπικό της Γραμματείας της ΡΑΕ υπέχει τις υποχρεώσεις εχεμύθειας και προστασίας του επιχειρηματικού ή και άλλων απορρήτων, που υπέχουν και τα μέλη της ΡΑΕ κατά τις διατάξεις του παρόντος νόμου. Επιτρέπεται στα μέλη της Γραμματείας της ΡΑΕ να αναλαμβάνουν διδακτικά καθήκοντα ή να απασχολούνται υπό καθεστώς μερικής απασχόλησης σε Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, ερευνητικούς φορείς μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, άλλες ρυθμιστικές Αρχές ή φορείς ή ιδρύματα που παρέχουν εκπαίδευση ή υπηρεσίες σε στελέχη ρυθμιστικών Αρχών. Κατά τη διάρκεια της θητείας τους, τα μέλη της Γραμματείας της ΡΑΕ απαγορεύεται να κατέχουν θέση εταίρου, μετόχου, μέλους διοικητικού συμβουλίου, διαχειριστή, υπαλλήλου, τεχνικού ή άλλου συμβούλου ή μελετητή σε επιχείρηση, η οποία εποπτεύεται άμεσα ή έμμεσα από τη ΡΑΕ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ': ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΡΑΕ

Άρθρο 45

1. Τα θέματα εσωτερικής λειτουργίας και διαχείρισης της ΡΑΕ ρυθμίζονται από τον Κανονισμό της που καταρτίζεται από την Ολομέλειά της με απόφαση που λαμβάνεται κατά αυξημένη πλειοψηφία, ύστερα από διαβούλευση με το Σύλλογο Εργαζομένων στην Αρχή, και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Με τον Κανονισμό ρυθμίζονται ιδίως:

(α) η διάρθρωση της Γραμματείας της ΡΑΕ σε επιμέρους Διευθύνσεις, Τμήματα και στο Γραφείο Προέδρου,

(β) οι αρμοδιότητες των επιμέρους Διευθύνσεων της Γραμματείας και του Γραφείου Προέδρου της ΡΑΕ,

(γ) οι ειδικότητες, τα προσόντα, τα κριτήρια και οι λεπτομέρειες πρόσληψης του προσωπικού της Γραμματείας της ΡΑΕ, η κατανομή του στις επιμέρους Διευθύνσεις, Τμήματα και το Γραφείο Προέδρου και οι όροι εργασίας του,

(δ) οι λεπτομέρειες αναφορικά με το υπηρεσιακό συμβούλιο, ο τρόπος, η διαδικασία και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια της αξιολόγησης του προσωπικού της Γραμματείας της ΡΑΕ,

(ε) τα κριτήρια και η διαδικασία επιλογής των Προϊσταμένων των Διευθύνσεων και των Τμημάτων της Γραμματείας της ΡΑΕ,

(στ) η εσωτερική λειτουργία της ΡΑΕ και ιδίως η διαδικασία των συνεδριάσεων και της λήψης αποφάσεων, με την επιφύλαξη των διατάξεων του Κανονισμού Ακροάσεων της ΡΑΕ, εφόσον αυτός έχει εκδοθεί,

(ζ) ο τρόπος διαχείρισης των πόρων, του υλικού και της περιουσίας της ΡΑΕ, καθώς και κάθε άλλο ζήτημα σχετικό με την οικονομική διαχείριση της ΡΑΕ,

(η) κάθε ζήτημα σχετικό με τις προμήθειες αγαθών και υπηρεσιών, με την επιφύλαξη των διατάξεων του Κανονισμού Προμηθειών της ΡΑΕ, εφόσον αυτός έχει εκδοθεί,

(θ) οι λεπτομέρειες σχετικά με την πειθαρχική διαδικασίατων μελών της ΡΑΕ ,

(ι) τα θέματα που αφορούν τη δημόσια διαβούλευση, τις ελάχιστες προϋποθέσεις δημοσιότητας και το περιεχόμενο αυτής, τη διαδικασία και κάθε άλλη λεπτομέρεια,

(ια) οι κανόνες δεοντολογίας που διέπουν τα μέλη της ΡΑΕ και το προσωπικό της Γραμματείας της, καθώς και τους συνεργάτες αυτής,

(ιβ) κάθε άλλο ζήτημα σχετικό με τη λειτουργία της ΡΑΕ και της Γραμματείας της.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ: ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄: ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 46

1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του ν. 2251/1994 (ΦΕΚ Α' 191) οι διατάξεις των Κεφαλαίων Α και Β του παρόντος Δεύτερου Μέρους ρυθμίζουν ειδικότερα τα ζητήματα προστασίας των Πελατών στον τομέα Προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας και Φυσικού Αερίου. Για τους σκοπούς των Κεφαλαίων αυτών οποιαδήποτε αναφορά σε Πελάτες νοείται ως αναφορά σε Επιλέγοντες Πελάτες. Οι διατάξεις των Κεφαλαίων Α και Β δεν εφαρμόζονται στις ΕΠΑ ως Επιλέγοντες Πελάτες.

2. Η ΡΑΕ εποπτεύει την τήρηση των διατάξεων των Κεφαλαίων Α και Β του παρόντος Δεύτερου Μέρους από τους Προμηθευτές που προμηθεύουν Επιλέγοντες Πελάτες, καθώς και όσον αφορά στο Κεφάλαιο Γ από τους Διαχειριστές των Δικτύων Διανομής και δύναται να επιβάλλει στους παραβάτες, διοικητικές κυρώσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 36 του παρόντος νόμου.

Άρθρο 47

Δικαιώματα Επιλεγόντων Πελατών

1. Οι Επιλέγοντες Πελάτες έχουν δικαίωμα ελεύθερης επιλογής Προμηθευτή. Όλοι οι Επιλέγοντες Πελάτες ηλεκτρικής ενέργειας που συνδέονται στην Υψηλή και Μέση Τάση και οι Επιλέγοντες Πελάτες Φυσικού Αερίου, δύναται να προμηθεύονται ενέργεια, ταυτοχρόνως, από περισσότερους του ενός Προμηθευτές. Η διαδικασία αλλαγής προμηθευτή δεν επιφέρει οικονομική επιβάρυνση στον πελάτη. Η αλλαγή Προμηθευτή δεν απαλλάσσει τον Πελάτη από την υποχρέωση τήρησης των συμβατικών του δεσμεύσεων.

2. Η Προμήθεια επιτρέπεται μόνο μετά από σύναψη Σύμβασης Προμήθειας μεταξύ Προμηθευτή και πελάτη. Η Σύμβαση Προμήθειας συνάπτεται κατόπιν προσφοράς Προμήθειας, την οποία καταρτίζει και υποβάλλει ο Προμηθευτής στον Πελάτη κατόπιν αίτησής του. Οι γενικοί και ειδικοί όροι της Σύμβασης Προμήθειας πρέπει να είναι συμβατοί με τις αρχές της καλής πίστης και τήρησης των συναλλακτικών ηθών, και να καθίστανται εν γνώσει του πελάτη πριν από τη σύναψη της Σύμβασης Προμήθειας.

3. Ο Οικιακός Πελάτης έχει δικαίωμα να υπαναχωρήσει αζημίως από τη Σύμβαση Προμήθειας εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών, εκτός εαν έχει συμφωνηθεί μεγαλύτερη προθεσμία, αν ο Προμηθευτής δεν παρέδωσε στον Πελάτη τα στοιχεία που αναφέρονται στις περιπτώσεις α' , β', γ' και ζ της παραγράφου 1 του άρθρου 48, καθώς και τα στοιχεία της παραγράφου 2 του άρθρου 51, όπως αυτά εξειδικεύονται με τους Κώδικες Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας ή Φυσικού Αερίου.

Άρθρο 48

Υποχρεώσεις των Προμηθευτών

1. Οι Προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας και Φυσικού Αερίου, υποχρεούνται ιδίως:

(α) Να πληροφορούν τους Πελάτες τους για τη δυνατότητα αλλαγής Προμηθευτή, σύμφωνα με τη διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 47.

(β) Να παρέχουν, ιδίως κατά τη διαδικασία σύναψης Σύμβασης Προμήθειας, πληροφορίες ως προς τη δυνατότητα ένταξης του Πελάτη στις κατηγορίες των Ευάλωτων Πελατών και να συνδράμουν τον Πελάτη στην υπαγωγή του σ' αυτές, εφόσον πληροί τις προϋποθέσεις ένταξής του.

(γ) Να παρέχουν πληροφορίες για τη δυνατότητα πρόσβασης του Πελάτη στην Υπηρεσία Τελευταίου Καταφυγίου και προκειμένου για την ηλεκτρική ενέργεια και στην Καθολική Υπηρεσία.

(δ) Να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τις δυνατότητες υποβολής παραπόνων και τις διαδικασίες εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών.

(ε) Να λαμβάνουν τα προβλεπόμενα κατάλληλα μέτρα ώστε να διασφαλίζεται η ίση μεταχείριση των Πελατών που βρίσκονται σε απομακρυσμένες περιοχές.

(στ) Να λαμβάνουν τα προβλεπόμενα κατάλληλα μέτρα προστασίας των Ευάλωτων Πελατών.

(ζ) Να παρέχουν και να διασφαλίζουν την άμεση και εύκολη πρόσβαση στο Ερωτηματολόγιο Καταναλωτή Ενεργείας, που συντάσσεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ή σε κάθε άλλου είδους πληροφορίες και έντυπα κατόπιν υποδείξεως της ΡΑΕ.

(η) Να παρέχουν τις υπηρεσίες κοινής ωφέλειας που τους επιβάλλονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος.

2. Ο Προμηθευτής οφείλει να παρέχει στον Πελάτη στοιχεία σχετικά με:

(α) Τη συνεισφορά κάθε ενεργειακής πηγής στο συνολικό μείγμα καυσίμων του εκάστοτε Προμηθευτή κατά το προηγούμενο έτος, με κατανοητό και σαφώς συγκρίσιμο τρόπο,

(β) Πληροφορίες για τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις, όσον αφορά τουλάχιστον τις εκπομπές CO2, που είναι αποτέλεσμα της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από το συνολικό μείγμα καυσίμων του Προμηθευτή κατά το προηγούμενο έτος.

3. Ο Προμηθευτής υποχρεούται να συνιστά και να διατηρεί καθ' όλη τη διάρκεια άσκησης της δραστηριότητάς του επαρκώς στελεχωμένη, αναλόγως του αριθμού και των κατηγοριών Πελατών με τους οποίους συναλλάσσεται, υπηρεσία εξυπηρέτησης πελατών.

4. Κάθε Προμηθευτής υποχρεούται να εφαρμόζει διαδικασία υποβολής και διαχείρισης αιτημάτων και παραπόνων Πελατών. Η διαδικασία υποβολής και διαχείρισης αιτημάτων και παραπόνων καταρτίζεται κατά τρόπο που να διασφαλίζει τη βέλτιστη εξυπηρέτηση του Πελάτη κατά τη διαδικασία υποβολής τους, παρέχοντάς του για τον σκοπό αυτό κάθε αναγκαία πληροφορία. Η διαδικασία διενεργείται κατά τρόπο εύκολο, ανέξοδο και χωρίς να εισάγονται διακρίσεις ανάμεσα στις διάφορες κατηγορίες Πελατών. Η ΡΑΕ ελέγχει και παρακολουθεί την τήρηση των υποχρεώσεων που σχετίζονται με τις διαδικασίες υποβολής και διαχείρισης αιτημάτων και παραπόνων Πελατών κάθε Προμηθευτή.

5. Ο Προμηθευτής δικαιούται να αρνηθεί να προμηθεύσει συγκεκριμένο Πελάτη εάν συντρέχουν σοβαροί λόγοι, όπως η ύπαρξη ληξιπρόθεσμων οφειλών του Πελάτη προς άλλον Προμηθευτή. Οι προϋποθέσεις άρνησης προμήθειας και διακοπής της παροχής πρέπει να είναι σαφώς διατυπωμένες και παρέχονται στον Πελάτη εκ των προτέρων και ιδίως κατά το στάδιο των διαπραγματεύσεων για τη σύναψη της Σύμβασης Προμήθειας.

Άρθρο 49

Διαφάνεια των χρεώσεων και των πληροφοριών

1. Οι Πελάτες έχουν δωρεάν και εύκολη, χωρίς διακρίσεις, πρόσβαση στην πληροφορία που θα τους επιτρέπει να επιλέγουν τον κατάλληλο για αυτούς Προμηθευτή και, ιδίως, τις εκάστοτε ισχύουσες χρεώσεις και τους όρους των Συμβάσεων Προμήθειας εκάστου Προμηθευτή για τις κατηγορίες Πελατών που εξυπηρετούν, στοιχεία σχετικά με την κατανάλωσή τους, καθώς και στοιχεία της συνολικής χρέωσης της παροχής ηλεκτρικής ενέργειας και Φυσικού Αερίου εκάστου Πελάτη.

2. Οι Προμηθευτές υποχρεούνται να δημοσιοποιούν, τουλάχιστον στην ιστοσελίδα τους, όλους τους όρους και προϋποθέσεις που περιλαμβάνονται στις Συμβάσεις Προμήθειας και τους αντίστοιχους τιμοκαταλόγους τους. Στους Κώδικες Προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας και Φυσικού Αερίου είναι δυνατό να εξειδικεύονται τα δικαιώματα αυτά και οι αντίστοιχες υποχρεώσεις των συμμετεχόντων στην αγορά, ιδίως των αρμόδιων διαχειριστών των Συστημάτων και των Δικτύων Διανομής ενέργειας και των Προμηθευτών, ώστε να διασφαλίζεται η εξυπηρέτηση των δικαιωμάτων των Πελατών.

3. Η ΡΑΕ δημοσιοποιεί συγκεντρωτικούς πίνακες με την ιστοσελίδα, τα στοιχεία επικοινωνίας και τα δημοσιευμένα τιμολόγια κάθε Προμηθευτή, σύμφωνα με τα ειδικώς οριζόμενα στον Κώδικα Προμήθειας.

4. Κάθε Προμηθευτής υποχρεούται να τηρεί την αρχή της διαφάνειας και να δημοσιοποιεί γενικά στατιστικά στοιχεία που συγκεντρώνει σχετικά με τους Πελάτες του, καθώς και στοιχεία σχετικά με τις δραστηριότητές του. Η ΡΑΕ παρακολουθεί και λαμβάνει κάθε αναγκαίο μέτρο προκειμένου να διασφαλίζεται η αξιοπιστία των πληροφοριών που παρέχουν οι Προμηθευτές στους Πελάτες τους και ιδίως τα στοιχεία της παραγράφου 2 του άρθρου 48, καθώς και η παροχή αυτών σε εθνικό επίπεδο με τρόπο σαφώς συγκρίσιμο.

Άρθρο 50

Διαδικασίες επίλυσης διαφορών

1. Προμηθευτές και Πελάτες οφείλουν να καταβάλλουν κάθε προσπάθεια για τη φιλική επίλυση οιασδήποτε διαφοράς ή διαφωνίας προκύπτει ως προς την ερμηνεία, την ισχύ ή την τήρηση όρων της Σύμβασης Προμήθειας και των σχετικών προβλέψεων του Κώδικα Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας και Φυσικού Αερίου.

2. Για κάθε διαφωνία μεταξύ Πελάτη και Προμηθευτή, ο Πελάτης μπορεί να απευθυνθεί στο Συνήγορο του Καταναλωτή κατά τα προβλεπόμενα στο ν. 3297/2004 (ΦΕΚ Α΄ 259), όπως ισχύει, ή σε κάθε άλλο αρμόδιο φορέα που προβλέπεται από την ισχύουσα νομοθεσία.

3. Με τους Κώδικες Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας και Φυσικού Αερίου είναι δυνατό να ρυθμίζονται περαιτέρω λεπτομέρειες σχετικά με τις διαδικασίες επίλυσης διαφορών.

Άρθρο 51

Κώδικας Προμήθειας

1. Με τους Κώδικες Προμήθειας που εκδίδονται κατά τις διατάξεις των άρθρων 85 για το Φυσικό Αέριο και 138 για την ηλεκτρική ενέργεια, δύναται να εξειδικεύονται οι διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου και να διαφοροποιούνται οι ως άνω υποχρεώσεις των Προμηθευτών για διαφορετικές κατηγορίες πελατών ανάλογα των ιδιαιτεροτήτων των πελατών αυτών ως προς την κατανάλωσή τους και τις οικονομικές και διαπραγματευτικές τους δυνατότητες. Με τους Κώδικες Προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας και Φυσικού Αερίου ρυθμίζονται ειδικότερα:

(α) Η διαδικασία αλλαγής Προμηθευτή και το απαιτούμενο χρονικό διάστημα για την ολοκλήρωσή της που δεν δύναται να υπερβαίνει τις τρεις (3) εβδομάδες, από την κοινοποίηση της σχετικής εντολής περί αλλαγής εκπροσώπησης προς τον αρμόδιο Διαχειριστή, κατά τρόπον ώστε να διευκολύνεται η αλλαγή Προμηθευτή, χωρίς οικονομική επιβάρυνση του Πελάτη καθώς και οι υποχρεώσεις του Προμηθευτή και του πελάτη κατά τη διαδικασία αλλαγής.

(β) Οι όροι και οι προϋποθέσεις Προμήθειας σε Πελάτες.

(γ) Τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις Προμηθευτών και πελατών, τόσο κατά το στάδιο των διαπραγματεύσεων και της σύναψης σύμβασης μεταξύ τους όσο και κατά την εκπλήρωση των συμβατικών τους υποχρεώσεων.

(δ) Τα θέματα που αφορούν την προστασία των καταναλωτών από αθέμιτες και παραπλανητικές μεθόδους πώλησης.

(ε) Η διαδικασία σύναψης Σύμβασης Προμήθειας και ιδίως:

(αα) Η διαδικασία υποβολής προσφοράς για την παροχή υπηρεσίας Προμήθειας.

(ββ) Το ελάχιστο περιεχόμενο της προσφοράς, που περιλαμβάνει σχέδιο Σύμβασης Προμήθειας συμπεριλαμβανομένων των προτεινόμενων από τον Προμηθευτή τιμολογίων και των ειδικών και γενικών όρων της Σύμβασης, όπως, ενδεικτικά και όχι περιοριστικά, οι όροι διακοπτόμενου φορτίου ηλεκτρικής ενέργειας και οι ρήτρες υποχρεωτικής αγοράς ανεξαρτήτως παραλαβής Φυσικού Αερίου.

(γγ) Οι όροι προσφοράς πρόσθετων υπηρεσιών, όπως οι υπηρεσίες ενεργειακής αποδοτικότητας, εφόσον αυτοί δεν αντίκεινται στις διατάξεις του παρόντος ή και του αντίστοιχου Κώδικα Προμήθειας, καθώς και τις σχετικές χρεώσεις για τις πρόσθετες αυτές υπηρεσίες.

(δδ) Οι σχετικές εξουσιοδοτήσεις που δύνανται να παρέχονται από τους Πελάτες προς τους Προμηθευτές.

(εε) Οι προϋποθέσεις άρνησης Προμήθειας.

(στ) Το ελάχιστο περιεχόμενο της Σύμβασης Προμήθειας σύμφωνα με την παράγραφο 2.

(ζ) Η ελάχιστη διάρκεια της Σύμβασης Προμήθειας και σχετικοί όροι και προϋποθέσεις για την πρόωρη λύση και καταγγελία της Σύμβασης.

(η) Η δυνατότητα καταβολής και επιστροφής εγγύησης, καθώς και ο τρόπος καθορισμού αυτής.

(θ) Οι όροι και προϋποθέσεις ώστε οι Πελάτες να έχουν ελευθερία επιλογής μεθόδων πληρωμής που είναι δίκαιοι και διαφανείς.

(ι) Τα ελάχιστα τυποποιημένα έντυπα που υποχρεούται να καταρτίζει κάθε Προμηθευτής και να διαθέτει δωρεάν τουλάχιστον στα σημεία εξυπηρέτησης Πελατών και μέσω της ιστοσελίδας, καθώς και τα έντυπα που συνοδεύουν τη Σύμβαση Προμήθειας

(ια) Οι λεπτομέρειες καθώς και τα στοιχεία που υποχρεούται να κοινοποιεί ο Προμηθευτής στη ΡΑΕ για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 49.

(ιβ) Οι υποχρεώσεις της ΡΑΕ σχετικά με την καλύτερη ενημέρωση των καταναλωτών και τη διευκόλυνσή τους στην επιλογή Προμηθευτή,

(ιγ) Οι βασικές αρχές κατάρτισης τιμολογίων προμήθειας ώστε, μεταξύ άλλων να είναι αυτά εύκολα συγκρίσιμα, λαμβάνοντας υπόψη και τις ακολουθούμενες πρακτικές μέτρησης των διαχειριστών των Συστημάτων και των Δικτύων Διανομής ενέργειας.

(ιδ) Η διαδικασία και οι όροι της παροχής υπηρεσιών Προμηθευτή Τελευταίου Καταφυγίου και, προκειμένου για την ηλεκτρική ενέργεια και, Καθολικής Υπηρεσίας, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 57 και 58 και τα κριτήρια που πρέπει να πληρούν οι Πελάτες που δικαιούνται τις υπηρεσίες αυτές.

2. Το ελάχιστο περιεχόμενο της Σύμβασης Προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας και Φυσικού Αερίου περιλαμβάνει τα στοιχεία του Προμηθευτή, την περιγραφή των παρεχόμενων υπηρεσιών, τους γενικούς και ειδικούς όρους Προμήθειας, τα τιμολόγια προμήθειας και τις λοιπές χρεώσεις, τον τρόπο εκτίμησης ή μέτρησης της κατανάλωσης, τη μεθοδολογία υπολογισμού των χρεώσεων βάσει εκτιμήσεων κατανάλωσης ή μετρήσεων και τυχόν ειδικούς όρους.

3. Ως προς την εκπλήρωση των συμβατικών υποχρεώσεων που απορρέουν από τη Σύμβαση Προμήθειας, οι Κώδικες Προμήθειας καθορίζουν ιδίως:

(α) Τις υποχρεώσεις του Προμηθευτή σχετικά με την ενημέρωση του Πελάτη, ιδίως σχετικά με τα εφαρμοζόμενα τιμολόγια, τις λοιπές χρεώσεις και τους τρόπους επικοινωνίας.

(β) Τη διαδικασία και τη συχνότητα έκδοσης και αποστολής λογαριασμών κατανάλωσης για τις υπηρεσίες που παρέχονται στο πλαίσιο της Σύμβασης Προμήθειας.

(γ) Το ελάχιστο περιεχόμενο του λογαριασμού κατανάλωσης.

(δ) Τους εναλλακτικούς τρόπους αποστολής λογαριασμών κατανάλωσης.

(ε) Τη διαδικασία διόρθωσης λογαριασμών κατανάλωσης.

(στ) Τη διαδικασία και τους τρόπους εξόφλησης λογαριασμών κατανάλωσης.

(ζ) Τη διαδικασία χειρισμού ληξιπρόθεσμων οφειλών.

(η) Τη διαδικασία επίλυσης διαφορών.

(θ) Τη διαδικασία τροποποίησης των όρων της Σύμβασης Προμήθειας συμπεριλαμβανομένων και των τιμολογίων προμήθειας, σύμφωνα με εκ των προτέρων καθορισμένα αντικειμενικά, διαφανή και επαληθεύσιμα κριτήρια και τα δικαιώματα του καταναλωτή σε περίπτωση μονομερούς τροποποίησης των όρων της Σύμβασης από τον Προμηθευτή.

(ι) Τη διαδικασία καταγγελίας της Σύμβασης Προμήθειας.

(ια) Τις περιπτώσεις και τη διαδικασία λύσης και εκχώρησης της Σύμβασης Προμήθειας.

Άρθρο 52

Προστασία Ευάλωτων Πελατών

1. Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου και της Προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας και Φυσικού Αερίου, στους Ευάλωτους Πελάτες εντάσσονται οι κάτωθι κατηγορίες πελατών:

(α) Οι οικονομικά ασθενείς Οικιακοί Πελάτες που πλήττονται από την Ενεργειακή Πενία.

(β) Οι Πελάτες που, οι ίδιοι ή οι σύζυγοι αυτών ή πρόσωπα των οποίων αυτοί έχουν την επιμέλεια σύμφωνα με το νόμο και συνοικούν με αυτούς,εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από τη συνεχή και αδιάλειπτο παροχή ενέργειας. Στην κατηγορία αυτή υπάγονται οι Πελάτες που χρήζουν μηχανικής υποστήριξης και ιδίως άτομα που χρειάζονται συνεχή προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας για τη λειτουργία συσκευών υποστήριξης ή παρακολούθησης ζωτικών λειτουργιών, ενδεικτικά, συσκευές μηχανικής υποστήριξης αναπνευστικής ή καρδιακής λειτουργίας, συσκευές αιμοκάθαρσης και κάθε παρόμοιας φύσης συσκευή.

(γ) Ηλικιωμένοι πελάτες που έχουν συμπληρώσει το εβδομηκοστό (70ο) έτος της ηλικίας τους, υπό την προϋπόθεση ότι δεν συνοικούν με άλλο πρόσωπο το οποίο δεν έχει συμπληρώσει το ως άνω όριο ηλικίας.

(δ) Πελάτες με σοβαρά προβλήματα υγείας, ιδίως άτομα με σοβαρή σωματική ή ψυχική αναπηρία, με νοητική αναπηρία, σοβαρά οπτικοακουστικά ή κινησιακά προβλήματα, ή με πολλαπλές αναπηρίες ή με χρόνια πάθηση και οι οποίοι εκ του λόγου τούτου δεν δύνανται να διαχειριστούν και διαπραγματευτούν τη συμβατική τους σχέση με τον Προμηθευτή.

(ε) Οι Πελάτες σε απομακρυσμένες περιοχές και ιδιαίτερα στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά που δικαιούνται ίδιες υπηρεσίες τόσο ως προς τις τιμές όσο και ως προς την ποιότητα, την ασφάλεια του εφοδιασμού και την διαφάνεια των συμβατικών όρων και προϋποθέσεων με τους άλλους Πελάτες.

2. Ανάλογα με τις δυσκολίες που αντιμετωπίζει η κάθε κατηγορία, δύναται να λαμβάνονται πρόσθετα μέτρα για την προστασία τους, ιδίως η παροχή μειωμένων τιμολογίων, ή έκπτωση επί των δημοσιευμένων τιμολογίων κάθε Προμηθευτή, η εγκατάσταση μετρητών με δυνατότητα προπληρωμής, οι ευνοϊκότεροι όροι πληρωμής των λογαριασμών, οι εναλλακτικοί τρόποι πρόσβασης σε υπηρεσίες εξυπηρέτησης και πληρωμής λογαριασμών, η απαγόρευση διακοπής σύνδεσης τέτοιων καταναλωτών σε κρίσιμες περιόδους.

3. Τα κριτήρια, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία ένταξης ενός πελάτη σε κατηγορία Ευάλωτων Πελατών καθορίζονται με Αποφάσεις του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής. Με εξαίρεση μέτρων που σχετίζονται με τιμολόγια Προμήθειας και με εκπτώσεις, τα τιμολόγια Προμήθειας, τα μέτρα προστασίας για κάθε κατηγορία Ευάλωτων Καταναλωτών τόσο κατά το προσυμβατικό, όσο και κατά το συμβατικό ή στάδιο λύσης και καταγγελίας της Σύμβασης με τον Προμηθευτή, καθορίζονται με σχετικές διατάξεις στους αντίστοιχους Κώδικες Προμήθειας. Η ΡΑΕ ελέγχει και παρακολουθεί την τήρηση των υποχρεώσεων που προβλέπονται για τους Ευάλωτους Πελάτες και δύναται να επιβάλει τις κυρώσεις του άρθρου 36, σε περίπτωση παράβασης των υποχρεώσεων αυτών.

Άρθρο 53

Με αποφάσεις του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής ή κοινές αποφάσεις του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και του Υπουργού Οικονομικών, καθώς και κάθε άλλου συναρμόδιου Υπουργού, ανάλογα με την περίπτωση, καθορίζονται τα κατάλληλα μέτρα για την αντιμετώπιση της Ενεργειακής Πενίας, όπως ιδίως τα εθνικά Σχέδια Δράσης, ευεργετήματα σε συστήματα κοινωνικής ασφάλισης, όταν απαιτείται για τη διασφάλιση του ενεργειακού σχεδιασμού σε Ευάλωτους Πελάτες και την υποστήριξη των βελτιώσεων ενεργειακής απόδοσης.

Άρθρο 54

Ενιαία σημεία επαφής για την παροχή κάθε αναγκαίας πληροφορίας που αφορά στα δικαιώματα των καταναλωτών, καθώς και τους τρόπους προσφυγής τους σε περίπτωση διαφοράς, στο πλαίσιο της σχετικής ισχύουσας κείμενης νομοθεσίας, είναι τα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ) της επικράτειας. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, Εσωτερικών Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Οικονομικών καθορίζονται η διαδικασία και ο τρόπος παροχής της πληροφόρησης αυτής και τα απαιτούμενα έντυπα που θα διατίθενται για την διευκόλυνσή της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄: Υπηρεσίες Κοινής Ωφέλειας

Άρθρο 55

Υπηρεσίες Κοινής Ωφέλειας

1. Εκτός των υπηρεσιών που αναφέρονται στις διατάξεις των άρθρων 57 και 58, με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται, σύμφωνα με τη διαδικασία του παρόντος άρθρου, μετά από πρόταση του ΥπουργούΠεριβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, και κοινοποιείται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, δύναται να ορίζονται κι άλλες υπηρεσίες κοινής ωφέλειας με σκοπό την προστασία των Ευάλωτων Πελατών, την ασφάλεια, συμπεριλαμβανομένης και της ασφάλειας του εφοδιασμού, την τακτική παροχή, την ποιότητα και τις τιμές παροχής, καθώς και την προστασία του περιβάλλοντος, συμπεριλαμβανομένης της ενεργειακής αποδοτικότητας, της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και της προστασίας κλίματος.

2. Οι υποχρεώσεις για την παροχή υπηρεσιών κοινής ωφέλειας πρέπει να είναι διαφανείς, αμερόληπτες και επαληθεύσιμες, να διασφαλίζουν την ισότιμη πρόσβαση των επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας και Φυσικού Αερίου στουςΠελάτες και να μην εμποδίζουν τον υγιή ανταγωνισμό. Για τον σκοπό αυτόν πριν από την πρόταση της παραγράφου 1 εκδίδεται, με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, Έκθεση Επιπτώσεων η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και αναρτάται στις ιστοσελίδες του Υπουργείου και της ΡΑΕ και στην οποία αναφέρονται κατ' ελάχιστον:

(α) Η αναγκαιότητα λήψης του μέτρου της επιβολής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας.

(β) Ανάλυση των επιπτώσεων του προτεινόμενου μέτρου στον ανταγωνισμό

(γ) Ειδική αιτιολόγηση ως προς την αναλογικότητα του μέτρου προς τον επιδιωκόμενο σκοπό σε σχέση με λιγότερη επαχθή για τον ανταγωνισμό μέτρα.

(δ) Τον προτεινόμενα χρονικό περιορισμό επιβολής του μέτρου και την περιοδική επανεξέταση των κριτηρίων επιβολής του.

(ε) Τα μέτρα εξασφάλισης της διαφάνειας στον τρόπο υπολογισμού του ανταλλάγματος και της αποτροπής της παράβασης των διατάξεων του άρθρου 106 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ο Υπουργός Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής δύναται να ζητεί, για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου, τις απόψεις της ΡΑΕ και της Επιτροπής Ανταγωνισμού.

3. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής ορίζεται ότι οι ΥΚΩ παρέχονται :

(α) Είτε, από το σύνολο των επιχειρήσεων που ασκούν τη σχετική δραστηριότητα.

(β) Είτε ότι από επιχειρήσεις που επιλέγονται κατόπιν πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος. που διενεργείται μετά από απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής ύστερα από γνώμη της ΡΑΕ, με κριτήριο τη δυνατότητα παροχής των σχετικών υπηρεσιών με το μικρότερο για το κοινωνικό σύνολο κόστος, Με την ίδια απόφαση ορίζονται η διαδικασία, οι όροι, τα κριτήρια και κάθε σχετική λεπτομέρεια, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 56.

4. Σε περίπτωση που δεν εκδηλωθεί ενδιαφέρον κατά τα ως άνω με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής ως πάροχος της υπηρεσίας κοινής ωφέλειας ορίζεται η επιχείρηση που μπορεί να παρέχει τις εν λόγω υπηρεσίες κατά το βέλτιστο οικονομικά τρόπο.

5. Με το προεδρικό διάταγμα της παραγράφου 1 δύναται να ορίζεται ότι οι δαπάνες για την παροχή υπηρεσιών κοινής ωφέλειας επιμερίζονται για όλη την ελληνική επικράτεια, σε κάθε κατηγορία πελατών, περιλαμβανομένων των αυτοπαραγωγών στην περίπτωση της ηλεκτρικής ενέργειας, σύμφωνα με μεθοδολογία, η οποία καθορίζεται με απόφαση της ΡΑΕ, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και κοινοποιείται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Η μεθοδολογία αυτή επιμερίζει τις δαπάνες βάσει συντελεστών που διαφοροποιούνται ανά κατηγορία Πελατών, έτσι ώστε να προκύπτει χρέωση ανά μονάδα κατανάλωσης η οποία εξισορροπεί τις οικονομικές συνέπειες μεταξύ των κατηγοριών Πελατών και ταυτόχρονα προωθεί την εξοικονόμηση ενέργειας και την αποδοτική χρήση αυτής.

6. Οι αριθμητικές τιμές των συντελεστών της ανωτέρω μεθοδολογίας, καθώς και οι μοναδιαίες χρεώσεις που επιβάλλονται στους Πελάτες, ανεξάρτητα Προμηθευτή, προσδιορίζονται κάθε έτος με απόφαση της ΡΑΕ, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

7. Προκειμένου για την ηλεκτρική ενέργειαη ετήσια επιβάρυνση Πελάτη κατά θέση κατανάλωσης δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των επτακοσίων εβδομήντα τριών χιλιάδων πεντακοσίων τριάντα ενός Ευρώ (773.531). Το όριο αυτό αναπροσαρμόζεται κατά το πρώτο τρίμηνο κάθε έτους με απόφαση της ΡΑΕ σύμφωνα με τη μέση ετήσια μεταβολή του δείκτη τιμών καταναλωτή όπως δημοσιεύεται από την Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ).

8. Ο Διαχειριστής του ΕΣΜΗΕ και οι Διαχειριστές Συστημάτων και Δικτύων Διανομής Φυσικού Αερίου τηρούν ειδικό διαχειριστικό λογαριασμό για τις υπηρεσίες κοινής ωφέλειας. Στον λογαριασμό αυτόν χρεώνονται ως εκροές τα ανταλλάγματα που παρέχονται στους υπόχρεους παροχής υπηρεσιών κοινής ωφελείας και πιστώνονται ως εισροές τα έσοδα από χρεώσεις που επιβάλλονται στους Πελάτες και συλλέγονται από τους Προμηθευτές. Ο μηχανισμός ανάκτησης των χρεώσεων αυτών και απόδοσης του οφειλόμενου ανταλλάγματος, καθώς και κάθε ειδικότερη λεπτομέρεια για την εφαρμογή του μηχανισμού αυτού καθορίζεται για μεν το Φυσικό Αέριο στο Μέρος Γ του παρόντος νόμου για δε την ηλεκτρική ενέργεια στο Μέρος Δ του παρόντος νόμου. Προϋπόθεση για την καταβολή του ανταλλάγματος της παραγράφου 4 του άρθρου 56αποτελεί η τήρηση χωριστών λογαριασμών σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 9.

9. Οι επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας και Φυσικού Αερίου οφείλουν να τηρούν χωριστούς λογαριασμούς στους οποίους απεικονίζονται τουλάχιστον τα οικονομικά ανταλλάγματα που παρέχονται στις επιχειρήσεις αυτές για την εκπλήρωση υποχρεώσεων παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας, σύμφωνα με το παρόν άρθρο καθώς και τα άρθρα 57 και 58, καθώς και οι χρεώσεις που επιβάλλουν στους Πελάτες τους σχετικά με τις υποχρεώσεις παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας. Η ΡΑΕ είναι αρμόδια για τον έλεγχο της τήρησης των διατάξεων της παραγράφου αυτής.

Άρθρο 56

Διαδικασία ανάθεσης της παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας με πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος

1. Στην περίπτωση που η επιλογή των επιχειρήσεων που θα παρέχουν τις υπηρεσίες κοινής ωφέλειας γίνεται με πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος η διαδικασία επιλογής του παρόχου των υπηρεσιών κοινής ωφέλειας θα πρέπει να πληροί τις κάτωθι προϋποθέσεις:

(α) Να είναι απλή, διαφανής και να μην εισάγει διακρίσεις μεταξύ των επιχειρήσεων.

(β) Να εξασφαλίζει την οικονομική και τεχνική δυνατότητα της παροχής της συγκεκριμένης υπηρεσίας κοινής ωφέλειας.

(γ) Να επιφέρει το μικρότερο δυνατό κόστος τόσο στους πελάτες που κάνουν χρήση των υπηρεσιών κοινής ωφέλειας όσο και για τους υπόλοιπους πελάτες.

(δ) Να ελαχιστοποιούνται οι στρεβλώσεις στην αγορά, ιδίως όσον αφορά στην παροχή υπηρεσιών με τιμές ή άλλους όρους και προϋποθέσεις, που αποκλίνουν από τους συνήθεις εμπορικούς όρους.

(ε) Να εξασφαλίζεται ότι καμία επιχείρηση δεν αποκλείεται εκ των προτέρων και να μπορεί να ορίζονται διαφορετικές επιχειρήσεις ή ομάδες επιχειρήσεων για την παροχή των υπηρεσιών κοινής ωφέλειας για κάθε διαφορετική κατηγορία πελατών ή για την κάλυψη διαφορετικών περιοχών της Χώρας.

(στ) Να περιλαμβάνει συγκριτική αξιολόγηση μεταξύ των προτεινόμενων τιμολογίων για κάθε κατηγορία πελατών και του αιτούμενου ανταλλάγματος που υποβάλλει κάθε ενδιαφερόμενος για την παροχή των υπηρεσιών κοινής ωφέλειας.

2. Στην περίπτωση που ορίζεται ότι οι υπηρεσίες των άρθρων 55, 56 και 57 παρέχονται από το σύνολο των επιχειρήσεων που ασκούν τη σχετική δραστηριότητα, με απόφαση της ΡΑΕ που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και κοινοποιείται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, καθορίζεται η μεθοδολογία υπολογισμού του κόστους και το αντάλλαγμα που οφείλεται για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας των άρθρων 55, 56 και 57.. Το αντάλλαγμα δεν μπορεί να υπερβαίνει το μέτρο του αναγκαίου για την κάλυψη του κόστους για την εκπλήρωση της υποχρέωσης παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας, λαμβανομένων υπόψη των σχετικών εσόδων και ενός εύλογου κέρδους για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων αυτών. Η μεθοδολογία υπολογισμού του ανταλλάγματος πρέπει να είναι απλή, διαφανής, να μην επιφέρει στρεβλώσεις στην αγορά, να επιφέρει το ελάχιστο δυνατό κόστος στους καταναλωτές και η εφαρμογή της να είναι εύκολα επαληθεύσιμη και ελέγξιμη. Για τον ορθό υπολογισμό του κόστους παροχής των υπηρεσιών θα πρέπει να πληρούνται τα ακόλουθα κριτήρια:

(α) Το κόστος παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας δεν δύναται να υπερβαίνει τη διαφορά μεταξύ του καθαρού κόστους της λειτουργίας μιας καθορισμένης επιχείρησης, με υποχρεώσεις κοινής ωφέλειας και της λειτουργίας της χωρίς τις υποχρεώσεις αυτές.

(β) Για την ορθή εκτίμηση του κόστους δεν λαμβάνονται υπόψη κόστη που κάθε καθορισμένη επιχείρηση θα προσπαθούσε να αποφύγει εάν δεν παρείχε υπηρεσίες κοινής ωφέλειας.

(γ) Για τον προσδιορισμό του κόστους συνεκτιμώνται τα οφέλη που αποκομίζει η επιχείρηση από την παροχή των υπηρεσιών κοινής ωφέλειας.

3. Σε περίπτωση απευθείας ανάθεσης της παροχής των υπηρεσιών σε μία επιχείρηση, το κόστος καθορίζεται βάσει αναλύσεως των δαπανών στις οποίες θα προέβαινε μια μέση επιχείρηση, με χρηστή διαχείριση και κατάλληλα εξοπλισμένη προς ικανοποίηση των απαιτήσεων σχετικά με την παροχή της υπηρεσίας κοινής ωφέλειας, προκειμένου να εκπληρώσει τις ως άνω υποχρεώσεις.

4. Ειδικά για την ηλεκτρική ενέργεια έως ότου ολοκληρωθεί η διαδικασία επιλογής του Προμηθευτή Καθολικής Υπηρεσίας και του Προμηθευτή Τελευταίου Καταφυγίου κατά τα άρθρα 57 και 58 αντίστοιχα, ως πάροχος των υπηρεσιών αυτών ορίζεται η ΔΕΗ ΑΕ. Κάθε Πελάτης εντάσσεται στην αντίστοιχη τιμολογιακή κατηγορία της ΔΕΗ ΑΕ και τιμολογείται με τα δημοσιευμένα τιμολόγια Προμήθειας που ισχύουν και για τους λοιπούς Πελάτες της ΔΕΗ ΑΕ, οι οποίοι ανήκουν στην ίδια κατηγορία Πελατών. Η μεθοδολογία υπολογισμού του ανταλλάγματος του ενδεχόμενου κόστους της ΔΕΗ ΑΕ για την παροχή των υπηρεσιών αυτών καθώς και οι τρόποι κάλυψής του καθορίζονται σύμφωνα με τα κριτήρια του παρόντος άρθρου με αποφάσεις της ΡΑΕ οι οποίες εκδίδονται μετά από δημόσια διαβούλευση. Η ευθύνη για την επαλήθευση της ορθότητας υπολογισμού του ανταλλάγματος και της αποφυγής καταβολής υπεραντιστάθμισης ανήκει στη ΡΑΕ.

Άρθρο 57

Προμηθευτής Τελευταίου Καταφυγίου

1. Ο Προμηθευτής Τελευταίου Καταφυγίου Φυσικού Αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας υποχρεούται να προμηθεύει Πελάτες, οι οποίοι δεν εκπροσωπούνται από Προμηθευτή, λόγω υπαιτιότητας του μέχρι πρότινος Προμηθευτή τους και όχι των Πελατών. Η προμήθεια διενεργείται προσωρινά και για μέγιστο χρονικό διάστημα τριών (3) μηνών προκειμένου να δοθεί κατάλληλος χρόνος στους Πελάτες να διαπραγματευθούν νέα σύμβαση με Προμηθευτή της επιλογής τους.

2. Η επιλογή των Προμηθευτών που θα παρέχουν τις υπηρεσίες Τελευταίου Καταφυγίου γίνεται

(α) Για το Φυσικό Αέριο σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 81.

(β) Για την ηλεκτρική ενέργεια με πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος κατά την διαδικασία του άρθρου 56. Με απόφαση της ΡΑΕ καθορίζονται η διαδικασία, οι όροι, τα κριτήρια και κάθε σχετική λεπτομέρεια. Σε περίπτωση που δεν εκδηλωθεί ενδιαφέρον κατά τα ως άνω, ως πάροχος της Υπηρεσίας Τελευταίου Καταφυγίου ορίζεται με απόφαση της ΡΑΕ ο Προμηθευτής με το μεγαλύτερο μερίδιο της αγοράς ανά κατηγορία πελατών.

Άρθρο 58

Προμηθευτής Καθολικής Υπηρεσίας ηλεκτρικής ενέργειας

1. Ο Προμηθευτής Καθολικής Υπηρεσίας ηλεκτρικής ενέργειας υποχρεούται να προμηθεύει Οικιακούς Πελάτες και μικρές επιχειρήσεις (με ισχύ παροχής μέχρι και 25 kVA), οι οποίοι είτε έχουν αδρανήσει σχετικά με το δικαίωμα ελεύθερης επιλογής Προμηθευτή είτε αδυνατούν να βρουν Προμηθευτή στην απελευθερωμένη αγορά με τους υφιστάμενους εμπορικούς όρους.

2. Η Προμήθεια Καθολικής Υπηρεσίας στους Πελάτες της παραγράφου 1 γίνεται σε τιμές εύλογες, διαφανείς, εύκολα και άμεσα συγκρίσιμες με τιμές άλλων Προμηθευτών και που δεν εισάγουν διακρίσεις μεταξύ κατηγοριών πελατών. Οι χρεώσεις πρέπει να είναι διακριτές ανά δραστηριότητα και οι χρεώσεις που αντιστοιχούν στις ανταγωνιστικές δραστηριότητες παραγωγής και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας θα πρέπει να αντανακλούν το κόστος με δυνατότητα αναπροσαρμογής λόγω μεταβολών στο υποκείμενο κόστος.

3. Οι Προμηθευτές οφείλουν να ενημερώνουν τους Πελάτες τους που έχουν πρόσβαση σε καθολική υπηρεσία σχετικά με τα δικαιώματά τους όσον αφορά την καθολική υπηρεσία. Ο Προμηθευτής Καθολικής Υπηρεσίας οφείλει ιδιαίτερα να υπενθυμίζει στους πελάτες και τη δυνατότητα αλλαγής Προμηθευτή.

4. Η επιλογή των Προμηθευτών που θα παρέχουν την Καθολική Υπηρεσία αυτές γίνεται με πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος. Με απόφαση της ΡΑΕ καθορίζονται η διαδικασία, οι όροι, τα κριτήρια και κάθε σχετική λεπτομέρεια. Σε περίπτωση που δεν εκδηλωθεί ενδιαφέρον κατά τα ως άνω, ως πάροχος της Καθολικής Υπηρεσίας ορίζεται με απόφαση της ΡΑΕ ο Προμηθευτής με το μεγαλύτερο μερίδιο της αγοράς ανά κατηγορία Πελατών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄: ΕΥΦΥΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ

Άρθρο 59

Εφαρμογή ευφυών συστημάτων μέτρησης

1. Η ευρείας κλίμακας αντικατάσταση υφιστάμενων συστημάτων μέτρησης της τελικής κατανάλωσης ενέργειας στο Δίκτυο Διανομής με αντίστοιχα ευφυή συστήματα, η οποία αποσκοπεί ιδίως στη δυνατότητα ενεργού συμμετοχής των καταναλωτών στην αγορά ενέργειας αλλά και γενικότερα στην αποτελεσματικότερη και οικονομικότερη λειτουργία της, ρυθμίζεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, μετά από γνώμη της ΡΑΕ και σχετική εισήγηση των αρμόδιων Διαχειριστών σύμφωνα με την παρ.2.

2. Η εισήγηση των αρμόδιων Διαχειριστών των Δικτύων Διανομής υποβάλλεται στη ΡΑΕ εντός ενός έτους από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, λαμβάνει υπόψη τη μεγιστοποίηση του κοινωνικού οφέλους και περιλαμβάνει εναλλακτικές προτάσεις για τα παραπάνω θέματα. Για την κατάρτιση της εισήγησής του, ο αρμόδιος Διαχειριστής λαμβάνει υπόψη τα αποτελέσματα τεχνοοικονομικής μελέτης κόστους – οφέλους (ΜΚΟ), την οποία και συνυποβάλλει με την παραπάνω εισήγηση. Η ΜΚΟ εκπονείται με μέριμνα του αρμόδιου Διαχειριστή και περιλαμβάνει την εξέταση εναλλακτικών τεχνικών λύσεων για την εφαρμογή ευφυών συστημάτων μέτρησης στο Δίκτυο Διανομής, την εκτίμηση του αναμενόμενου κόστους κάθε λύσης, καθώς και του οφέλους της για τη δραστηριότητα της διανομής, για τις διάφορες κατηγορίες χρηστών του Δικτύου και τους Προμηθευτές, και την εκτίμηση του εφικτού χρόνου υλοποίησής της.

3 Με απόφαση της ΡΑΕ ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την ένταξη του έργου στον προγραμματισμό της ανάπτυξης του Δικτύου Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας και Φυσικού Αερίου, όπως, μεταξύ άλλων:

(α) οι ελάχιστες λειτουργικές απαιτήσεις και προδιαγραφές όσον αφορά είτε στα μετρητικά συστήματα ή στις σχετικές υπηρεσίες που παρέχονται στην αγορά ενέργειας, και εξειδίκευσή τους για διάφορες κατηγορίες συμμετεχόντων σε αυτήν,

(β) οι ελάχιστες απαιτήσεις όσον αφορά σε θέματα τυποποίησης, διαλειτουργικότητας και επεκτασιμότητας των ευφυών συστημάτων μέτρησης, σε σχέση, μεταξύ άλλων, και με τη δυνατότητα ένταξης στο σύστημα μετρητικού εξοπλισμού της επιλογής των χρηστών του Δικτύου,

(γ) ο προϋπολογισμός έργου και όροι προσδιορισμού της δαπάνης που εντάσσεται στην ρυθμιζόμενη περιουσιακή βάση του Δικτύου,

(δ) το αναλυτικό χρονοδιάγραμμα υλοποίησης του έργου, καθώς και αντίστοιχο χρονοδιάγραμμα ταμειακών ροών,

(ε) η μεθοδολογία επιμερισμού δαπάνης μεταξύ του αρμόδιου Διαχειριστή και των Χρηστών του Δικτύου.

4. Ειδικά για την ηλεκτρική ενέργεια στόχοι για την ολοκλήρωση του έργου είναι η δεκαετία, καθώς και ο εξοπλισμός με ευφυή συστήματα μέτρησης τουλάχιστον ποσοστού 80% των Πελατών έως το 2020.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ: ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄: ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΡΑΕ

Άρθρο 60

Αρμοδιότητες της ΡΑΕ

Η ΡΑΕ, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της που ορίζονται με το Πρώτο Μέρος του παρόντος, έχει επιπρόσθετα τις εξής ρυθμιστικές αρμοδιότητες ως προς την αγορά του Φυσικού Αερίου:

(α) Τηρεί Μητρώο Αδειών, στο οποίο καταχωρίζει τις άδειες που χορηγούνται από αυτήν.

(β) Τηρεί το Μητρώο Χρηστών του ΕΣΦΑσύμφωνα με το άρθρο 72.

(γ) Καθορίζει τους όρους και τις προϋποθέσεις παροχής υπηρεσιών εξισορρόπησης φορτίου για την ασφαλή, αποτελεσματική και αξιόπιστη λειτουργία των Συστημάτων Φυσικού Αερίου. Για το σκοπό αυτόν εγκρίνει, μεταξύ άλλων, ετήσιο πρόγραμμα εξισορρόπησης φορτίου.

(δ) Παρακολουθεί και ελέγχει την άσκηση των δραστηριοτήτων των διαχειριστών Συστημάτων Φυσικού Αερίου, για την τήρηση των όρων του παρόντος νόμου, των Αδειών τους ή/και της πιστοποίησής τους και μπορεί να επιβάλλει στους διαχειριστές Συστημάτων Φυσικού Αερίου την υποχρέωση, κατά την παροχή των υπηρεσιών τους, να προβαίνουν σε κάθε αναγκαία ενέργεια ή τροποποίηση των όρων και προϋποθέσεων παροχής πρόσβασης σε Σύστημα Φυσικού Αερίου, προκειμένου να τηρείται η αρχή της ίσης μεταχείρισης.

(ε) Παρακολουθεί την εφαρμογή μηχανισμών διαχείρισης της συμφόρησης και εγκρίνει συγκεκριμένα μέτρα για την άρση της συμφόρησης ύστερα από εισήγηση του Διαχειριστή Συστήματος Φυσικού Αερίου.

(στ) Παρακολουθεί και εποπτεύει τη λειτουργία της Ενιαίας Αγοράς Φυσικού Αερίου (ΕΑΦΑ) κατά το άρθρο 86 και δημοσιεύει ετήσια έκθεση σχετικά με τα αποτελέσματα της παρακολούθησης αυτής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄: ΔΙΑΧΩΡΙΣΜΟΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ

Άρθρο 61

Διαχειριστές Συστημάτων Μεταφοράς Φυσικού Αερίου

1. Κάθε επιχείρηση που έχει στην ιδιοκτησία της Σύστημα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου, ασκεί τις αρμοδιότητες του διαχειριστή του εν λόγω Συστήματοςσύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

2. Από τις διατάξεις του Τρίτου Μέρους του παρόντος νόμου, δύναται να χορηγούνται εξαιρέσεις για καθορισμένο χρονικό διάστημα υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις του άρθρου 36της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ, κατά τα ειδικώς οριζόμενα με το άρθρο 76, ή παρεκκλίσεις υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 49 της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ.

Άρθρο 62

Διαχωρισμένοι Διαχειριστές Συστημάτων Μεταφοράς Φυσικού Αερίου

(Άρθρο 9 της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ)

1. Για την άσκηση των αρμοδιοτήτων Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου, θα πρέπει να πληρούνται σωρευτικά οι κάτωθι προϋποθέσεις:

(α) Το ίδιο ή τα ίδια πρόσωπα δεν δικαιούνται:

(αα) Να ασκούν άμεσα ή έμμεσα Έλεγχο επί επιχείρησης που εκτελεί οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας ή Φυσικού Αερίου και συγχρόνως να ασκούν άμεσα ή έμμεσα Έλεγχο ή να ασκούν οποιοδήποτε δικαίωμα σε διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου ή ηλεκτρικής ενέργειας ή σε Σύστημα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου ή ηλεκτρικής ενέργειας, ούτε

(ββ) Να ασκούν άμεσα ή έμμεσα Έλεγχο επί Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου ή ηλεκτρικής ενέργειας ή επί Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου ή ηλεκτρικής ενέργειας και συγχρόνως να ασκούν άμεσα ή έμμεσα Έλεγχο ή να ασκούν οποιοδήποτε δικαίωμα σε επιχείρηση που εκτελεί οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας ή Φυσικού Αερίου,

(β) Το ίδιο ή τα ίδια πρόσωπα δεν δικαιούνται να διορίζουν μέλη του διοικητικού συμβουλίου ή οργάνων με εκπροσωπευτική εξουσία σε Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου ή σε Σύστημα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου και να ασκούν άμεσα ή έμμεσα Έλεγχο ή να ασκούν οποιοδήποτε δικαίωμα σε επιχείρηση που εκτελεί οποιαδήποτε από

τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας και Φυσικού Αερίου· και

(γ) Το ίδιο πρόσωπο δεν δικαιούται να είναι μέλος του διοικητικού συμβουλίου ή οργάνων με εκπροσωπευτική εξουσία τόσο σε επιχείρηση που ασκεί οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας ή Φυσικού Αερίου όσο και σε Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου ή Σύστημα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου.

2. Τα δικαιώματα που αναφέρονται στην παράγραφο 1, στοιχεία (α) και (β), περιλαμβάνουν ειδικότερα:

(α) την εξουσία άσκησης δικαιωμάτων ψήφου,

(β) την εξουσία διορισμού μελών του διοικητικού συμβουλίου ή των οργάνων που εκπροσωπούν νόμιμα την επιχείρηση· ή

(γ) την κατοχή πλειοψηφικού μεριδίου στο μετοχικό ή εταιρικό κεφάλαιο της επιχείρησης ή του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου.

3. Η υποχρέωση που ορίζεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 61 θεωρείται ότι πληρούται όταν δύο ή περισσότερες επιχειρήσεις που έχουν στην κυριότητα τους Συστήματα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου έχουν συστήσει κοινοπραξία, η οποία ενεργεί ως Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου σε δύο ή περισσότερα κράτη μέλη για τα εν λόγω Συστήματα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου. Ουδεμία άλλη επιχείρηση επιτρέπεται να συμμετέχει στην κοινοπραξία, εκτός εάν έχει εγκριθεί σύμφωνα με το άρθρο 14 της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ ως ανεξάρτητος διαχειριστής συστήματος ή αν έχει πιστοποιηθεί ως ανεξάρτητος διαχειριστής μεταφοράς για τους σκοπούς του κεφαλαίου IV της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ.

4. Για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, εφόσον το πρόσωπο που αναφέρεται στην παράγραφο 2, στοιχεία (α), (β) και (γ), είναι το Ελληνικό Δημόσιο ή άλλος φορέας, οργανισμός ή κρατικός λειτουργός του Δημόσιου Τομέα, τότε δύο διαφορετικοί φορείς του Δημοσίου Τομέα που ασκούν Έλεγχο αφενός στο διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου ή σε Σύστημα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου και αφετέρου σε επιχείρηση που ασκεί οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας ή Φυσικού Αερίου δεν θεωρούνται ότι είναι το ίδιο ή τα ίδια πρόσωπα, εφόσον δεν βρίσκονται υπό τον έλεγχο του ίδιου τρίτου φορέα του Δημόσιου Τομέα.

5. Οι Διαχειριστές Συστημάτων Μεταφοράς Φυσικού Αερίου και το προσωπικό τους υπόκεινται στις υποχρεώσεις εχεμύθειας σύμφωνα με το άρθρο 66 του παρόντος ως προς τις εμπορικά ευαίσθητες πληροφορίες, οι οποίες περιέρχονται σε γνώση τους κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους. Οι εν λόγω πληροφορίες δεν διαβιβάζονται σε επιχειρήσεις που ασκούν οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας ή Φυσικού Αερίου.

6. Οι επιχειρήσεις που ασκούν δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας ή Φυσικού Αερίου δεν δικαιούνται σε καμία περίπτωση να αποκτούν τον Έλεγχο ή να ασκούν οιοδήποτε δικαίωμα άμεσα ή έμμεσα επί διαχωρισμένων Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς Φυσικού Αερίου της χώρας ή άλλων κρατών μελών, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

7. Κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση που έχει στην κυριότητα της σύστημα μεταφοράς σε καμία περίπτωση δεν επιτρέπεται να παρεμποδίζεται να λάβει μέτρα για τη συμμόρφωσή της με τις διατάξεις του παρόντος.

Άρθρο 63

Απόκτηση συμμετοχής σε Διαχωρισμένο Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου

1. Κάθε νομικό ή φυσικό πρόσωπο που σκοπεύει να αποκτήσει, μεμονωμένα ή σε σύμπραξη με άλλα πρόσωπα, Συμμετοχή σε Διαχωρισμένο Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου υποχρεούται να ενημερώσει προηγουμένως τη ΡΑΕ και να κοινοποιήσει σε αυτή το ποσοστό της συμμετοχής. Η ίδια υποχρέωση ισχύει και όταν αυξάνεται ήδη υφιστάμενη συμμετοχή, ούτως ώστε η αναλογία των δικαιωμάτων ψήφου ή του κεφαλαίου που κατέχει ένα πρόσωπο στον Διαχωρισμένο Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων που κατά την εκάστοτε ισχύουσα εθνική και κοινοτική νομοθεσία δύνανται να εξομοιωθούν με κατοχή δικαιωμάτων ψήφου από το αυτό πρόσωπο, να φθάνει ή να υπερβαίνει τα κατώτατα όρια του 20%, 33% ή 50% του συνόλου των δικαιωμάτων ψήφου ή του κεφαλαίου ή ο Διαχωρισμένος Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου να καθίσταται θυγατρική του προσώπου που αποκτά τη Συμμετοχή.

2. Προκειμένου περί συμμετοχών που πραγματοποιούνται από νομικά πρόσωπα, η ΡΑΕ δικαιούται:

(α) Να ζητεί πληροφορίες για την ταυτότητα των φυσικών και νομικών προσώπων που άμεσα ή έμμεσα ελέγχουν τα νομικά πρόσωπα που προτίθενται να αυξήσουν ή να αποκτήσουν συμμετοχή σε Διαχωρισμένο Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου και

(β) Να επιβάλλει την υποχρέωση να της γνωστοποιείται οποιαδήποτε μεταγενέστερη μεταβολή στην ταυτότητα αυτών των φυσικών ή νομικών προσώπων.

3. Εντός τριών (3) μηνών από τη γνωστοποίηση της απόκτησης ή αύξησης συμμετοχής, η ΡΑΕ υποχρεούται:

(α) Να εγκρίνει τη συμμετοχή ή

(β) Να εκκινήσει τη διαδικασία πιστοποίησης σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 του παρόντος, εφόσον εκτιμά ότι, εξαιτίας της απόκτησης συμμετοχής στο Διαχωρισμένο Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς, καθίσταται αναγκαία η επανεκτίμηση της πλήρωσης των κριτηρίων του άρθρου 62 ή

(γ) Να εναντιωθεί, εφόσον η συμμετοχή συνεπάγεται την απόκτηση Ελέγχου ή την άσκηση οποιουδήποτε δικαιώματος, άμεσα ή έμμεσα, επί Διαχωρισμένων Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς Φυσικού Αερίου που υπάγονται στην αρμοδιότητά της από επιχειρήσεις που ασκούν οποιαδήποτε δραστηριότητα παραγωγής ή προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας ή Φυσικού Αερίου.

4. Σε περίπτωση που πραγματοποιηθεί η συμμετοχή ή αυξηθεί η ήδη υφιστάμενη συμμετοχή χωρίς να ανακοινωθεί εκ των προτέρων στη ΡΑΕ ή χωρίς να εγκριθεί η πραγματοποίησή της, ή σε περίπτωση μη γνωστοποίησης στη ΡΑΕ της μεταβολής της ταυτότητας του φυσικού ή νομικού προσώπου που ελέγχει νομικό πρόσωπο με συμμετοχή σε Διαχωρισμένο Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου, αυτοδικαίως παύει να έχει αποτέλεσμα η άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου που

απορρέουν από τη συμμετοχή του προσώπου. Επιπροσθέτως, η ΡΑΕ μπορεί με απόφασή της να επιβάλλει σε όσους παραβαίνουν την υποχρέωση προηγούμενης γνωστοποίησης της απόκτησης ή της αύξησης ήδη υφιστάμενης συμμετοχής, τις κυρώσεις του άρθρου 36.

Άρθρο 64

Διορισμός και πιστοποίηση των διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς Φυσικού Αερίου

(Άρθρο 10 της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ)

1. Κάθε υποψήφιος Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίουυποχρεούται να γνωστοποιήσει στη ΡΑΕ τη συμμόρφωσή του προς τις διατάξεις του παρόντος νόμου αιτούμενος τη χορήγηση πιστοποίησης. Ο Διαχειριστής υποχρεούται να υποβάλει την αίτησή του προβαίνοντας σε κάθε αναγκαία ενέργεια προκειμένου να τηρηθούν η διαδικασία και οι προθεσμίες του Κανονισμού (ΕΚ) 715/2009. Η αίτηση συνοδεύεται από όλα τα απαραίτητα έγγραφα και στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων όσων αναφέρονται στο άρθρο 63 του παρόντος, και καταχωρείται στο μητρώο αιτήσεων της ΡΑΕ. Με απόφασή της η ΡΑΕ καθορίζει τα ειδικότερα έγγραφα και στοιχεία που συνοδεύουν την αίτηση του υποψήφιου Διαχειριστή. Η ΡΑΕ, εντός τασσομένης προθεσμίας, δύναται να ζητήσει από τον υποψήφιο Διαχειριστή κάθε πληροφορία ή στοιχείο σχετικά με την υποβληθείσα αίτηση.

2. Η ΡΑΕ δύναται να ζητήσει από τον υποψήφιο διαχειριστή να υποβάλει, εντός ρητώς τασσομένης προθεσμίας κάθε πληροφορία ή στοιχείο σχετικά με την τήρηση των όρων του παρόντος άρθρου και του Κανονισμού (ΕΚ) 715/2009 ως προς τις προϋποθέσεις πιστοποίησης και να αιτηθεί με αιτιολογημένη απόφασή της τη λήψη μέτρων προς το σκοπό συμμόρφωσής του με τις διατάξεις τουπαρόντος. Κατόπιν γνωστοποίησης από τον υποψήφιο Διαχειριστή της συμμόρφωσής του με τις υποδείξεις της, η ΡΑΕ ενεργεί κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 3 του παρόντος.

3. Η ΡΑΕ εκδίδει απόφαση σχετικά με την αίτηση του Διαχειριστή εντός αποκλειστικής προθεσμίας τεσσάρων (4) μηνών από την υποβολή της αίτησης. Σε κάθε περίπτωση, η αίτηση του Διαχειριστήθεωρείταιότι έχει γίνει αποδεκτή, εφόσον η ΡΑΕ δεν εκφράσει αντιρρήσεις, σύμφωνα με την παράγραφο 2, εντός της προθεσμίας του προηγούμενου εδαφίου. Η ΡΑΕ κοινοποιεί αμελλητί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τη ρητή ή σιωπηρή απόφασή της σχετικά με την πιστοποίηση του Διαχειριστή μαζί με όλες τις σχετικές πληροφορίες. Η ρητή ή σιωπηρή απόφαση της ΡΑΕ παράγει αποτελέσματα μετά την περάτωση της διαδικασίας που καθορίζεται με το άρθρο 3 του Κανονισμού (ΕΚ) 715/2009. Η απόφαση της ΡΑΕ και η γνώμη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 3 του Κανονισμού (ΕΚ) 715/2009, δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

4. Κάθε Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου υποχρεούται να γνωστοποιεί αμελλητί στη ΡΑΕ κάθε σχεδιαζόμενη συναλλαγή που ενδεχομένως καθιστά αναγκαία την επανεκτίμηση της συμμόρφωσής του προς τις επιταγές του παρόντος κεφαλαίου.

5. Η ΡΑΕ τηρεί την εμπιστευτικότητα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών που τίθενται υπόψη της κατά την διαδικασία πιστοποίησης του διαχειριστή του Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου.

Άρθρο 65

Πιστοποίηση σε σχέση με τρίτες χώρες

(Άρθρο 11 της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ)

1. Όταν υποβάλλεται αίτημα πιστοποίησης από κύριο ή Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου που τελεί υπό τον Έλεγχο προσώπου ή προσώπων από τρίτη χώρα ή τρίτες χώρες, η ΡΑΕ ειδοποιεί σχετικά την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Η ΡΑΕ γνωστοποιεί επίσης αμελλητί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή κάθε περίσταση που θα μπορούσε να οδηγήσει στην απόκτηση του Ελέγχου Συστημάτων Μεταφοράς Φυσικού Αερίου ή Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς Φυσικού Αερίου από πρόσωπο ή πρόσωπα από τρίτη χώρα ή τρίτες χώρες.

2. Οι Διαχειριστές Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου γνωστοποιούν στη ΡΑΕ κάθε περίσταση που θα μπορούσε να οδηγήσει στην απόκτηση του Ελέγχου Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου ή του διαχειριστή του από πρόσωπο ή πρόσωπα από τρίτη χώρα ή τρίτες χώρες.

3. Η ΡΑΕ εκδίδει σχέδιο απόφασης σχετικά με την πιστοποίηση του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου εντός τεσσάρων (4) μηνών από την ημερομηνία της γνωστοποίησης σύμφωνα με την παράγραφο 2 ή της αίτησης της παραγράφου 1 ή τη λήξη της προθεσμίας της παραγράφου 4 και αρνείται την πιστοποίηση, εάν δεν έχει αποδειχθεί:

(α) Κατά πόσον η απόκτηση Ελέγχου συνεπάγεται παράβαση του άρθρου 62 και

(β) Ότι η χορήγηση της πιστοποίησης δεν θα θέσει σε κίνδυνο την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού της χώρας ή κράτους μέλους ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Κατά την εξέταση του θέματος αυτού, η ΡΑΕ λαμβάνει υπόψη:

(αα) τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης έναντι της εν λόγω τρίτης χώρας που απορρέουν από το διεθνές δίκαιο, συμπεριλαμβανομένων τυχόν συμφωνιών που έχουν συναφθεί με μία ή περισσότερες τρίτες χώρες, με την Ευρωπαϊκή Ένωση μεταξύ των συμβαλλομένων μερών, στις οποίες διαλαμβάνονται τα ζητήματα ασφάλειας του ενεργειακού εφοδιασμού,

(ββ) τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της Ελλάδας έναντι της εν λόγω τρίτης χώρας, τα οποία απορρέουν δυνάμει συμφωνιών που έχει συνάψει η Ελλάδα με τη χώρα αυτή, υπό την προϋπόθεση ότι οι συμφωνίες αυτές συνάδουν με την κοινοτική νομοθεσία, και

(γγ) άλλα συγκεκριμένα στοιχεία και περιστάσεις που αφορούν την υπόθεση και την οικεία τρίτη χώρα.

4. Η ΡΑΕ, δύναταινα ζητήσει από τον Διαχειριστή του Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου και τις επιχειρήσεις που ασκούν οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας Φυσικού Αερίου ή ηλεκτρικής ενέργειας κάθε πληροφορία σχετική με την εκτέλεση των καθηκόντων του ως

προς τη διαδικασία πιστοποίησηςτάσσοντας για το σκοπό αυτό σχετικήπροθεσμία.

5. Η ΡΑΕ κοινοποιεί αμελλητί την απόφασή της στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή μαζί με όλες τις σχετικές πληροφορίες που σχετίζονται με αυτή.

6. Πριν από την έκδοση απόφασης από τη ΡΑΕ σχετικά με την πιστοποίηση, η ΡΑΕ αιτείται τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το:

(α) με την επιφύλαξη τυχόν χορήγησης εξαίρεσης κατ' άρθρο 36 της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ, κατά πόσον ο υπό πιστοποίηση φορέας συμμορφώνεται προς τις απαιτήσεις του άρθρου 62 του παρόντος κατόπιν της αλλαγής του Ελέγχου του, και

(β) κατά πόσον η χορήγηση της πιστοποίησης δεν θα θέσει σε κίνδυνο την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

7. Η ΡΑΕ λαμβάνει εντός δύο (2) μηνών από τη λήξη των προθεσμιών που προβλέπονται στην παράγραφο 6 του άρθρου 11 της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ την τελική της απόφαση όσον αφορά την πιστοποίηση. Κατά τη λήψη της απόφασής της, η ΡΑΕ λαμβάνει δεόντως υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η ΡΑΕ δύναται να αρνηθεί την πιστοποίηση, εάν αυτή θέτει σε κίνδυνο την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού της χώρας ή άλλου κράτους μέλους ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

8. Η τελική απόφαση της ΡΑΕ και η γνώμη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης και στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Όταν η τελική απόφαση της ΡΑΕ διαφέρει από τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα της ΡΑΕ μαζί με την απόφαση και το αιτιολογικό της.

9. Η ΡΑΕ διατηρεί το δικαίωμα να αρνηθεί την πιστοποίηση του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου, σύμφωνα με το παρόν άρθρο, σε περίπτωση που κατά την άσκηση του νομικού ελέγχου της κρίνει ότι διακυβεύεται η της δημόσια ασφάλεια της χώρας σύμφωνα με την νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 66

Εχεμύθεια διαχειριστών Συστημάτων Φυσικού Αερίου

(Άρθρο 16 της Οδηγίας 2009/73)

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 89του παρόντος ή άλλης διάταξης που καθορίζει υποχρέωση κοινοποίησης πληροφοριών, οι Διαχειριστές Συστημάτων Φυσικού Αερίου διαφυλάσσουν τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών που περιέρχονται σε γνώση τους κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους και αποτρέπουν τη μεροληπτική κοινοποίηση πληροφοριών που αφορούν στις δικές τους δραστηριότητες και ενδέχεται να παρέχουν εμπορικά πλεονεκτήματα.

2. Απαγορεύεται στους Διαχειριστές Συστημάτων Φυσικού Αερίου:

(α) Η κοινοποίηση τυχόν εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών στα λοιπά μέρη της επιχείρησης, εκτός εάν η κοινοποίηση αυτή απαιτείται για την εκτέλεση επιχειρηματικής συναλλαγής.

(β) Η χρήση κοινών παρόχων υπηρεσιών, όπως ενδεικτικά, κοινή νομική υπηρεσία και κοινοί σύμβουλοι και ελεγκτές, με τα λοιπά μέρη της επιχείρησης. Δεν εμπίπτει στην ως άνω απαγόρευση η κοινή χρήση αμιγώς διοικητικών υπηρεσιών ή συστημάτων πληροφορικής.

3. Κατά την αγορά ή πώληση Φυσικού Αερίου από Συνδεδεμένες με αυτούς Επιχειρήσεις οι Διαχειριστές Συστημάτων Φυσικού Αερίου υποχρεούνται να μην καταχρώνται τις εμπορικά ευαίσθητες πληροφορίες, τις οποίες λαμβάνουν από τρίτους κατά την παροχή ή τη διαπραγμάτευση παροχής πρόσβασης στο σύστημα.

4. Οι Διαχειριστές Συστημάτων Φυσικού Αερίου υποχρεούνται να τηρούν την αρχή της διαφάνειας και να δημοσιεύουν έγκαιρα στην ιστοσελίδα τους όλες τις απαραίτητες πληροφορίες για τον υγιή ανταγωνισμό και την αποτελεσματική πρόσβαση και λειτουργία της αγοράς. Η τήρηση της αρχής της διαφάνειας δεν θίγει την υποχρέωση εχεμύθειας ως προς τις εμπορικά ευαίσθητες πληροφορίες, σύμφωνα με την αμέσως επόμενη παράγραφο 5.

5. Με την επιφύλαξη της κοινοποίησης πληροφοριών στη ΡΑΕ, απαγορεύεται στα πρόσωπα που ασκούν ή άσκησαν δραστηριότητα για λογαριασμό Διαχειριστή Συστήματος Φυσικού Αερίου είτε ως μέλη του διοικητικού συμβουλίου του, είτε ως προσωπικό του, είτε ως απασχολούμενοι με ή χωρίς αμοιβή, με έμμισθη εντολή ή με οποιαδήποτε άλλη έννομη σχέση στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του Διαχειριστή Συστήματος Φυσικού Αερίου, να γνωστοποιούν σε οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο και σε οποιαδήποτε δημόσια αρχή τις πληροφορίες ή τα στοιχεία που έχουν χαρακτηριστεί ως εμπορικά ευαίσθητες/α και συνιστούν επιχειρηματικό απόρρητο.

6. Σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων του παρόντος άρθρου επιβάλλονται οι προβλεπόμενες από το άρθρο 36 του παρόντος νόμου διοικητικές κυρώσεις. Με απόφαση της ΡΑΕ, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και αναρτάται στην ιστοσελίδα της ΡΑΕ, καθορίζονται οι λεπτομέρειες σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄: ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ

Άρθρο 67

Εθνικό Σύστημα Φυσικού Αερίου

1. Εθνικό Σύστημα Φυσικού Αερίου (ΕΣΦΑ) είναι το Σύστημα Φυσικού Αερίου το οποίο περιλαμβάνει:

(α) Το υφιστάμενο, κατά την έκδοση του παρόντος Εθνικό Σύστημα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου εντός της Ελληνικής Επικράτειας, όπως ορίζεται στην περίπτωση δ΄ της παραγράφου 2 του άρθρου 3 του ν. 2364/1995 (ΦΕΚ Α΄ 252), όπως ισχύει, αποτελούμενο από τον κεντρικό αγωγό και τους κλάδους του και τις προγραμματισμένες επεκτάσεις και ενισχύσεις του ΕΣΦΑ σύμφωνα με την υπ' αριθ. Δ1/Γ/1588/2007 υπουργική απόφαση (ΦΕΚ Β΄60/24.1.2007), τις εγκαταστάσεις μέτρησης, ρύθμισης, συμπίεσης και αποσυμπίεσης, το σύστημα ελέγχου λειτουργίας, επικοινωνιών και τηλεχειρισμού, τα κέντρα λειτουργίας και συντήρησης, τα κέντρα ελέγχου κατανομής φορτίου και γενικά τις εγκαταστάσεις που αποτελούν στοιχεία της λειτουργίας και της

υποστήριξης του Συστήματος Μεταφοράς, καθώς και τα υφιστάμενα σημεία εισόδου του μετρητικού σταθμού Σιδηροκάστρου και Αγίας Τριάδας Μεγάρων Αττικής και των Κήπων Έβρου. Ο εσωτερικός χώρος των αγωγών του Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου δεν αποτελεί Εγκατάσταση Αποθήκευσης Φυσικού Αερίου.

(β) Την Εγκατάσταση ΥΦΑ στη νήσο Ρεβυθούσα. Οι δεξαμενές ΥΦΑ στη Ρεβυθούσα δεν αποτελούν Εγκατάσταση Αποθήκευσης και χρησιμοποιούνται μόνο για προσωρινή αποθήκευση του ΥΦΑ πριν από την επαναεριοποίησή του και την έγχυσή του στο Σύστημα Μεταφοράς.

(γ) Τα έργα επέκτασης και ενίσχυσης του ΕΣΦΑ, τις εγκαταστάσεις, τις διασυνδέσεις, τις υποδομές ή τους χώρους αποθήκευσης και επανεισαγωγής Φυσικού Αερίου στο ΕΣΦΑ που εκτελούνται σύμφωνα με το εγκεκριμένο Πρόγραμμα Ανάπτυξης του ΕΣΦΑ κατά τα προβλεπόμενα στον Κώδικα Διαχείρισης του ΕΣΦΑ. Τα έργα που εντάσσονται στο Πρόγραμμα Ανάπτυξης του ΕΣΦΑ αποτελούν έργα δημόσιας ωφέλειας και μείζονος εθνικής σημασίας.

2. Δεν περιλαμβάνονται στο ΕΣΦΑ εγκαταστάσεις συμπίεσης Φυσικού Αερίου για τελική χρήση από κινητήρες οχημάτων και λοιπές εμπορικές χρήσεις.

3. Η διαχείριση του ΕΣΦΑ ανατίθεται με τον παρόντα νόμο στο ΔΕΣΦΑ ΑΕ, η δε άσκηση της δραστηριότητας του τελευταίου διέπεται από τις ρυθμίσεις του παρόντος νόμου.Κάθε υφιστάμενη διάταξη που παραπέμπει ή αναφέρεται σε άδεια κυριότητας ή διαχείρισης του ΕΣΦΑ νοείται ως παραπομπή στις οικείες διατάξεις του παρόντος νόμου. Ο ΔΕΣΦΑ ΑΕ υποχρεούται να συμμορφωθεί με τις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου και να υποβάλει αίτημα πιστοποίησης στη ΡΑΕ, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 64 ή 65 του παρόντος.

4 Ο ΔΕΣΦΑ ΑΕ τελεί πάντοτε υπό τον άμεσο ή έμμεσο έλεγχο του Δημοσίου. Οποιαδήποτε μεταβίβαση μετοχών η οποία επάγεται τη μεταβολή στον δημόσιο έλεγχο του ΔΕΣΦΑ ΑΕ συντελείται μόνο εφόσον διασφαλίζεται καταστατικά ότι η διοίκηση της εταιρείας ασκείται κατά πλειοψηφία από μέλη που διορίζονται από το Δημόσιο ή/και ότι η λήψη μείζονος σημασίας αποφάσεων που ανάγονται στη διαχείριση του δικτύου γίνεται μόνον με τη σύμφωνη γνώμη του Δημοσίου.

Άρθρο 68

Αρμοδιότητες του ΔΕΣΦΑ ΑΕ

1. Ο ΔΕΣΦΑ ΑΕ λειτουργεί, συντηρεί, διαχειρίζεται, εκμεταλλεύεται και αναπτύσσει το ΕΣΦΑ και τις διασυνδέσεις που εντάσσονται σε αυτό , προκειμένου το ΕΣΦΑ να είναι οικονομικά αποδοτικό, τεχνικά άρτιο και ολοκληρωμένο, ώστε να εξυπηρετούνται οι ανάγκες των Χρηστών σε Φυσικό Αέριο, κατά τρόπο ασφαλή, επαρκή, αξιόπιστο και οικονομικά αποδοτικό και να διασφαλίζεται η λειτουργία μίας ενιαίας αγοράς φυσικού αερίου στην Ευρωπαϊκή Ένωση και η προστασία του περιβάλλοντος.

2. Στο πλαίσιο των ανωτέρω υποχρεώσεων ο ΔΕΣΦΑ ΑΕ:

(α) Παρέχει στους Χρήστες πρόσβαση στο ΕΣΦΑ με τον πλέον οικονομικό, διαφανή και άμεσο τρόπο και για όσο διάστημα επιθυμούν, χωρίς να θέτει σε κίνδυνο την ομαλή και ασφαλή λειτουργία του ΕΣΦΑ. Για το σκοπό αυτό συνάπτει με τους Χρήστες Συμβάσεις Μεταφοράς, Συμβάσεις Χρήσης Εγκατάστασης ΥΦΑ και Συμβάσεις Χρήσης Εγκατάστασης Αποθήκευσης, σύμφωνα με πρότυπες συμβάσεις, οι οποίες καταρτίζονται και δημοσιεύονται από το ΔΕΣΦΑ ΑΕ στην ιστοσελίδα του, μετά από έγκριση της ΡΑΕ. Ο ΔΕΣΦΑ ΑΕ μπορεί να αρνηθεί την παροχή πρόσβασης στο ΕΣΦΑ μόνο για λόγους έλλειψης δυναμικότητας, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κώδικα Διαχείρισης του ΕΣΦΑ ή αν η πρόσβαση στο ΕΣΦΑ ενδέχεται να εμποδίζει το ΔΕΣΦΑ ΑΕ να εκπληρώνει τις υποχρεώσεις παροχής υπηρεσιών κοινής ωφελείας που του έχουν ανατεθεί. Η άρνηση παροχής πρόσβασης αιτιολογείται ειδικά και ενημερώνεται σχετικά ο ενδιαφερόμενος Χρήστης και η ΡΑΕ. Άρνηση πρόσβασης επιτρέπεται, εφόσον έχει τηρηθεί η διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 48 της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ και στην περίπτωση κατά την οποία συντρέχουν σοβαρές οικονομικές και χρηματοοικονομικές δυσχέρειες, λόγω συμβάσεων που περιέχουν ρήτρες υποχρεωτικής αγοράς ανεξαρτήτως παραλαβής.Ο ΔΕΣΦΑ ΑΕ προβαίνει στις αναγκαίες βελτιώσεις του ΕΣΦΑ για την παροχή πρόσβασης, όταν αυτό είναι οικονομικά εφικτό ή όταν ένας δυνητικός πελάτης είναι διατεθειμένος να πληρώσει γι' αυτές. Ο ΔΕΣΦΑ ΑΕ εξασφαλίζει το κατάλληλο δυναμικό εισόδου και εξόδου για τη νέα σύνδεση, σύμφωνα με τις ειδικότερες ρυθμίσεις του Κώδικα Διαχείρισης του ΕΣΦΑ.

(β) Προγραμματίζει τις παραδόσεις Φυσικού Αερίου στο ΕΣΦΑ και τις παραλαβές Φυσικού Αερίου από αυτό, κατανέμει το φορτίο στους Χρήστες και μεριμνά για την εξασφάλιση της ποιότητας του Φυσικού Αερίου.

(γ) Έχει την ευθύνη για την εξισορρόπηση του φορτίου και την αντιστάθμιση φυσικών απωλειών και ιδιοκατανάλωσης του ΕΣΦΑ, κατά τα οριζόμενα στον Κώδικα Διαχείρισης αυτού. Για το σκοπό αυτόν μπορεί να συνάπτει, κατόπιν διαγωνισμού, με διαφανείςδιαδικασίες, που δεν εισάγουν διακρίσεις και βασίζονται στους κανόνες της αγοράς, συμβάσεις με Προμηθευτές για την αγορά και παράδοση Φυσικού Αερίου. Τις συμβάσεις αυτές συνομολογεί μετά την έγκριση του ετήσιου προγράμματος εξισορρόπησης φορτίου και αντιστάθμισης φυσικών απωλειών και ιδιοκατανάλωσης από τη ΡΑΕ και επιβάλλει στους Χρήστες χρεώσεις για την κάλυψη των σχετικών δαπανών του, όπως προβλέπεται στον Κώδικα Διαχείρισης αυτού. Ο ΔΕΣΦΑ ΑΕ τηρεί χωριστό λογαριασμό εξισορρόπησης φορτίου και αντιστάθμισης φυσικών απωλειών και ιδιοκατανάλωσης του ΕΣΦΑ.

(δ) Εισπράπει το τέλος ασφάλειας εφοδιασμού από τους Χρήστες και τηρεί χωριστό λογαριασμό για τις δραστηριότητες αυτές, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού.

(ε) Εφαρμόζει μηχανισμούς διαχείρισης της συμφόρησης στα σημεία εισόδου και εξόδου, οι οποίοι βασίζονται, κατά το δυνατόν, σε μηχανισμούς της αγοράς, σύμφωνα με διαφανή κριτήρια όπως ορίζεται στον Κώδικα Διαχείρισης του ΕΣΦΑ, προκειμένου να προάγεται ο υγιής ανταγωνισμός, χωρίς διακρίσεις

μεταξύ Χρηστών ή κατηγοριών Χρηστών. Δημοσιεύει ιστορικά στοιχεία και προβλέψεις ροών σε κάθε σημείο εισόδου και εξόδου για τα επόμενα έτη, προκειμένου να ενημερώνονται οι Χρήστες για την πιθανότητα συμφόρησης. Ενημερώνει τη ΡΑΕ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κώδικα Διαχείρισης του ΕΣΦΑ, όταν η ζήτηση για δέσμευση μεταφορικής ικανότητας σε σημείο εισόδου ή εξόδου δημιουργεί εύλογα πιθανότητα συμφόρησης στο σημείο αυτό. Τηρεί χωριστό λογαριασμό για τη διαχείριση της συμφόρησης, το πιστωτικό υπόλοιπο του οποίου συνυπολογίζεται κατά τον καθορισμό του τιμολογίου χρήσης του ΕΣΦΑ, όπως προβλέπεται στον Κανονισμό Τιμολόγησης.

(στ) Μεριμνά για την άμεση και αποτελεσματική αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών σύμφωνα με το άρθρο 73.

(ζ) Συντάσσει κάθε έτος και δημοσιεύει αναλυτική έκθεση για τη λειτουργία του ΕΣΦΑ, για τις μεταβολές των τεχνικών χαρακτηριστικών του ΕΣΦΑ, τη δέσμευση μεταφορικής ικανότητας, την εξισορρόπηση φορτίου, το επίπεδο και την ποιότητα συντήρησης, τη συμφόρηση και τη διαχείρισή της, τις περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης και την αντιμετώπισή τους.

(η) Τηρεί Μητρώο Κατόχων Δεσμευμένης Μεταφορικής Ικανότητας.

(θ) Συνάπτει συμφωνίες με τους Διαχειριστές ΑΣΦΑ, Δικτύων Διανομής, καθώς και Συστημάτων Φυσικού Αερίου που είναι εγκατεστημένα εκτός της Ελληνικής Επικράτειας, με σκοπό την ενίσχυση της μεταξύ τους διαλειτουργικότητας, την ανταλλαγή πληροφοριών και την αμοιβαία συνεργασία.

(ι) Παρέχει τις υπηρεσίες του με διαφάνεια, αμεροληψία και χωρίς διακρίσεις μεταξύ των Χρηστών ή των κατηγοριών των Χρηστών του ΕΣΦΑ, όπως διακρίσεις υπέρ των συνδεδεμένων με αυτόν επιχειρήσεων, των μετόχων τους ή των θυγατρικών εταιρειών τους.

(ια) Παρέχει στους Διαχειριστές ΑΣΦΑ ή Δικτύων Διανομής, που συνδέονται με το ΕΣΦΑ, τις αναγκαίες πληροφορίες, για την ασφαλή, αξιόπιστη και αποδοτική λειτουργία των συνδεδεμένων εγκαταστάσεων, σύμφωνα με τους κανόνες διαχείρισης και κατανομής του δυναμικού διασύνδεσης.

(ιβ) Παρέχει σε κάθε Χρήστη του ΕΣΦΑ επαρκείς πληροφορίες για τη χρήση του συστήματος και τη δεσμευμένη μεταφορική ικανότητα, για τη διασφάλιση του υγιούς ανταγωνισμού, την αποτελεσματική πρόσβαση στο ΕΣΦΑ, καθώς και τη μεταφορά Φυσικού Αερίου, κατά τρόπο συμβατό με την ασφαλή, αξιόπιστη και αποδοτική λειτουργία του ΕΣΦΑ, με την επιφύλαξη τήρησης του εμπιστευτικού χαρακτήρα των εμπορικών πληροφοριών που περιέρχονται σε γνώση του κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του. Τηρεί και διαχειρίζεται για το σκοπό αυτόν το Ηλεκτρονικό Πληροφοριακό Σύστημα ΕΣΦΑ, στο οποίο δημοσιεύει τις παραπάνω πληροφορίες, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κώδικα Διαχείρισης αυτού.

(ιγ) Δημοσιεύει κατάλογο των τιμολογίων χρέωσης των Χρηστών του ΕΣΦΑ για τις παρεχόμενες σε αυτούς υπηρεσίες, ανεξαρτήτως του τρόπου θέσπισης των τιμολογίων αυτών.

(ιδ) Ενημερώνει τη ΡΑΕ για κάθε παράβαση που περιέρχεται σε γνώση του και αφορά διατάξεις του νόμου αυτού ή όρους άδειας, που χορηγείται σύμφωνα με τις διατάξεις του ιδίου νόμου.

(ιε) Εγκαθιστά και διαχειρίζεται Ηλεκτρονικό Σύστημα Συναλλαγών Φυσικού Αερίου, στο οποίο καταχωρίζονται οι προτάσεις για σύναψη συμβάσεων μεταπώλησης Φυσικού Αερίου, οι προτάσεις για σύναψη συμβάσεων εκχώρησης ή μεταβίβασης του δικαιώματος χρήσης τηςδεσμευμένης μεταφορικής ικανότητας, οι δηλώσεις αποδοχής των προτάσεων αυτών και κάθε άλλο στοιχείο που είναι αναγκαίο για την ολοκλήρωση των συναλλαγών στο ΕΣΦΑ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κώδικα Διαχείρισης αυτού.

(ιστ) Καταρτίζει τον Κανονισμό Ηλεκτρονικού Συστήματος Συναλλαγών Φυσικού Αερίου, ο οποίος εγκρίνεται από την ΡΑΕ και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Με τον Κανονισμό αυτόν, ρυθμίζονται κάθε λεπτομέρεια σχετική με την πρόσβαση στα στοιχεία του Ηλεκτρονικού Συστήματος Συναλλαγών Φυσικού Αερίου, οι όροι και η διαδικασία υποβολής και καταχώρισης στο σύστημα αυτό των προτάσεων για σύναψη των συμβάσεων μεταπώλησης φυσικού αερίου και των συμβάσεων εκχώρησης και μεταπώλησης δεσμευμένης μεταφορικής ικανότητας, η καταχώριση των δηλώσεων αποδοχής των προτάσεων αυτών, καθώς και θέματα τεχνικού χαρακτήρα, που αφορούν στη διαμόρφωση, την τήρηση και τη λειτουργία του Ηλεκτρονικού Συστήματος Συναλλαγών Φυσικού Αερίου, ώστε να παρέχεται έγκυρη πληροφόρηση στους ενδιαφερομένους για τη σύναψη των συμβάσεων εκχώρησης ή μεταβίβασης του δικαιώματος χρήσης δεσμευμένης μεταφορικής ικανότητας και να διευκολύνεται η διαδικασία σύναψης των συμβάσεων αυτών.

(ιζ) Εκπληρώνει τις υποχρεώσεις παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας που του ανατίθενται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, χάριν του γενικού οικονομικού συμφέροντος, κατά τις διατάξεις του παρόντος νόμου . Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής ορίζονται ειδικότερα οι υποχρεώσεις αυτές που πρέπει να είναι διαφανείς, αμερόληπτες και επαληθεύσιμες και να διασφαλίζουν την ισότιμη πρόσβαση των επιχειρήσεων Φυσικού Αερίου στους Πελάτες. Για την ανάκτηση δαπανών του ΔΕΣΦΑ ΑΕ, που οφείλονται στην εκπλήρωση υποχρεώσεων παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας σύμφωνα με την παρούσα διάταξη, εγκρίνονται χωριστά τιμολόγια, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 88 του παρόντος.

(ιη) Συμμετέχει στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς Αερίου.

(ιθ) Συμμετέχει σε κοινοπραξίες, μεταξύ άλλων με έναν ή περισσότερους Διαχειριστές Συστημάτων Μεταφοράς Φυσικού Αερίου, χρηματιστήρια φυσικού αερίου και

άλλους σχετικούς φορείς με στόχο να αναπτυχθεί η δημιουργία περιφερειακών αγορών στο πλαίσιο της διαδικασίας ελευθέρωσης της αγοράς.

(ικ) Ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα σύμφωνα με το νόμο, την πιστοποίηση που του χορηγείται και τους ισχύοντες κανονισμούς και κώδικες.

(κα) Καταρτίζει το Πρόγραμμα Ανάπτυξης του ΕΣΦΑ, σύμφωνα με τις ειδικότερες διατάξεις του Κώδικα Διαχείρισης του ΕΣΦΑ.

3. Η αγορά και πώληση Φυσικού Αερίου από τον ΔΕΣΦΑ ΑΕ επιτρέπεται μόνο στις κάτωθι περιπτώσεις:

(α) Για την εξισορρόπηση φορτίου και την αντιστάθμιση φυσικών απωλειών και ιδιοκατανάλωσης του ΕΣΦΑ, σύμφωνα με την παράγραφο 2 περίπτωση γ΄ του παρόντος.

(β) Για την αποσυμφόρηση της Εγκατάστασης ΥΦΑ Ρεβυθούσας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κώδικα Διαχείρισης του ΕΣΦΑ. Στην περίπτωση αυτή, η αγορά και πώληση Φυσικού Αερίου πραγματοποιείται κατά τρόπο ώστε οι σχετικές χρεώσεις και πιστώσεις προς τον ΔΕΣΦΑ ΑΕ, για κάθε αγοραπωλησία, να ισοσκελίζονται.

4. Δεν επιτρέπεται η σύναψη συμβάσεων πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας από το ΔΕΣΦΑ ΑΕ, με εξαίρεση την πώληση ηλεκτρικής ενέργειας στον ΑΔΜΗΕ ΑΕ, η οποία παράγεται από ΑΠΕ ή ΣΗΘΥΑ που ευρίσκονται σε γήπεδα ή εγκαταστάσεις του ΕΣΦΑ και εμπίπτουν στις διατάξεις του ν. 3468/2006 (ΦΕΚ Α΄ 129) περί Αυτοπαραγωγών. Οι σχετικές επενδύσεις, εφόσον υλοποιούνται σύμφωνα με εγκεκριμένο Πρόγραμμα Ανάπτυξης του ΕΣΦΑ, εντάσσονται στη ρυθμιζόμενη περιουσιακή βάση του ΕΣΦΑ και τα σχετικά έσοδα και έξοδα συνυπολογίζονται κατά τον υπολογισμό των χρεώσεων χρήσης του ΕΣΦΑ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 88.

5. Οι Χρήστες οφείλουν να παρέχουν στο ΔΕΣΦΑ ΑΕ τις αναγκαίες πληροφορίες, για να επιτυγχάνεται η ασφαλής, αξιόπιστη και αποδοτική λειτουργία του ΕΣΦΑ, υπό συνθήκες υγιούς ανταγωνισμού.

Άρθρο 69

Κώδικας διαχείρισης του ΕΣΦΑ

1. Με απόφαση της ΡΑΕ, ύστερα από εισήγηση του ΔΕΣΦΑ ΑΕ, θεσπίζεται ο Κώδικας Διαχείρισης του ΕΣΦΑ, σύμφωνα με τον οποίο διενεργείται η διαχείριση, η συντήρηση και η ανάπτυξη του ΕΣΦΑ. Ο Κώδικας αυτός δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Με τον Κώδικα Διαχείρισης του ΕΣΦΑ ρυθμίζονται ιδίως:

(α) Οι όροι, οι προϋποθέσεις, οι τεχνικές λεπτομέρειες και οι ελάχιστες απαιτούμενες λειτουργικές προδιαγραφές για την πρόσβαση των Χρηστών στο ΕΣΦΑ.

(β) Η διαδικασία, οι όροι, οι προϋποθέσεις και οι περιορισμοί σχετικά με τη δέσμευση και αποδέσμευση δυναμικότητας του ΕΣΦΑ από τους Χρήστες, καθώς και την περαιτέρω εκχώρηση της δεσμευμένης μεταφορικής ικανότητας ή δυναμικότητας, αντίστοιχα, σε άλλους Χρήστες.

(γ) Η διαχείριση των σημείων εισαγωγής Φυσικού Αερίου στο ΕΣΦΑ.

(δ) Ο τρόπος διενέργειας των μετρήσεων και ο καθορισμός των προδιαγραφών ποιότητας και των συνθηκών παράδοσης και παραλαβής Φυσικού Αερίου.

(ε) Η διαδικασία κατανομής στους Χρήστες των μετρούμενων Ποσοτήτων Φυσικού Αερίου, στα σημεία εισόδου και εξόδου του ΕΣΦΑ.

(στ) Ο προγραμματισμός και η συντήρηση του ΕΣΦΑ και οι σχετικές υποχρεώσεις του ΔΕΣΦΑ ΑΕ και των Χρηστών.

(ζ) Η διαδικασία κατάρτισης του Προγράμματος Ανάπτυξης του ΕΣΦΑ, έγκρισής του από την ΡΑΕ και παρακολούθησης και ελέγχου της υλοποίησής του και κάθε λεπτομέρεια, σχετικά με την ανάπτυξη του ΕΣΦΑ.Στο Πρόγραμμα Ανάπτυξης του ΕΣΦΑ καθορίζονται τα έργα της ανάπτυξης, της ενίσχυσης και της διασύνδεσης του ΕΣΦΑ, τα οποία απαιτείται να εκτελεσθούν κατά τα επόμενα δέκα (10) έτη από τη θέσπιση του ανωτέρω Προγράμματος, το χρονοδιάγραμμα και ο τρόπος κατασκευής των έργων αυτών, καθώς και το προϋπολογιζόμενο κόστος τους. Στο ΠρόγραμμαΑνάπτυξης του ΕΣΦΑ περιλαμβάνεται διακριτή αναφορά σε έργα ανάπτυξης, ενίσχυσης και διασύνδεσης του ΕΣΦΑ για τα οποία έχει ληφθεί η απόφαση εκτέλεσης, καθώς και σε νέα έργα ανάπτυξης, ενίσχυσης και διασύνδεσης του ΕΣΦΑ, η εκτέλεση των οποίων απαιτείται να ξεκινήσει εντός των επόμενων τριών (3) ετών.

Το Πρόγραμμα Ανάπτυξης του ΕΣΦΑ θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη:

(αα) Στοιχεία της υφιστάμενης και της προβλεπόμενης προσφοράς και ζήτησης Φυσικού Αερίου.

(ββ) Την εκπλήρωση των υποχρεώσεων παροχής υπηρεσιών κοινής ωφελείας και την ασφάλεια εφοδιασμού με Φυσικό Αέριο, κατά τρόπο αξιόπιστο.

(γγ) Τη βελτίωση της επάρκειας και της αποδοτικότητας του ΕΣΦΑ και τη διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας του, με στόχο την πρόληψη συμφορήσεων, καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, άρνησης πρόσβασης.

(δδ) Την τροφοδοσία νέων περιοχών με Φυσικό Αέριο με στόχο την περιφερειακή ανάπτυξη και τη διασφάλιση της δυνατότητας πρόσβασης νέων Χρηστών.

(εε) Την προστασία του περιβάλλοντος.

(στστ) Το διακοινοτικό πρόγραμμα ανάπτυξης και τα περιφερειακά επενδυτικά προγράμματα σύμφωνα με τις διατάξεις του στοιχείου (β) της παραγράφου 3 του άρθρου 8 και της παραγράφου 1 του άρθρου 12 του κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 715/2009.

(ζζ) Τη βιωσιμότητα των έργων που εντάσσονται στο Πρόγραμμα και τη δυνατότητα χρηματοδότησής τους, εκτός

του πλαισίου του Προγράμματος Ανάπτυξης.

(η) Οι μηχανισμοί διαχείρισης της συμφόρησης, οι σχετικές υποχρεώσεις των Χρηστών και του ΔΕΣΦΑ ΑΕ και κάθε λεπτομέρεια σχετικά με την εφαρμογή των μηχανισμών αυτών, προκειμένου η διαχείριση της συμφόρησης στα σημεία εισόδου να διενεργείται κατά τον πλέον πρόσφορο οικονομικά τρόπο, να βασίζεται, κατά το δυνατόν, σε μηχανισμούς της αγοράς, να διασφαλίζει τη βέλτιστη χρήση του ΕΣΦΑ και να κατανέμει την υπάρχουσα μεταφορική ικανότητα στους Χρήστες που τη χρησιμοποιούν.

(θ) Η διαδικασία εξισορρόπησης φορτίου και αντιστάθμισης φυσικών απωλειών και ιδιοκατανάλωσης, ιδίως αυτή που αφορά τη σύναψη συμβάσεων και τον προσδιορισμό του κόστους εξισορρόπησης φορτίου και αντιστάθμισης φυσικών απωλειών και ιδιοκατανάλωσης του ΕΣΦΑ, ο τρόπος καθορισμού των χρεώσεων που επιβάλλονται στους Χρήστες για την ανάκτηση από το ΔΕΣΦΑ ΑΕ του κόστους αυτού, καθώς και η διαδικασία λήψης άλλων αναγκαίων μέτρων για την ασφαλή, αξιόπιστη και οικονομικά αποτελεσματική λειτουργία του ΕΣΦΑ. Οι τιμές των παραμέτρων που υπεισέρχονται στον υπολογισμό του κόστους εξισορρόπησης φορτίου και αντιστάθμισης φυσικών απωλειών και ιδιοκατανάλωσης του ΕΣΦΑ εγκρίνονται από τη ΡΑΕ και δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα του ΔΕΣΦΑ ΑΕ.

(ι) Κάθε θέμα σχετικά με τη μεταπώληση Φυσικού Αερίου, το οποίο διακινείται μέσω του ΕΣΦΑ, όπως οι διαδικασίες της υποβολής, της δημοσιοποίησης στο Ηλεκτρονικό Σύστημα Συναλλαγών Φυσικού Αερίου που τηρεί ο ΔΕΣΦΑ ΑΕ και της αποδοχής της πρότασης για τη σύναψη σύμβασης μεταπώλησης.

(ια) Τα κριτήρια, με βάση τα οποία είναι δυνατή η κατά προτεραιότητα διακοπή της τροφοδοσίας καταναλωτών για λόγους ασφάλειας εφοδιασμού, σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης.

(ιβ) Η διαδικασία εξωδικαστικής επίλυσης των διαφορών μεταξύ των Χρηστών και του ΔΕΣΦΑ ΑΕ, που μπορεί να περιλαμβάνει και την υπαγωγή των διαφορών σε διαιτησία που διεξάγεται από τη ΡΑΕ, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 37 του παρόντος.

(ιγ) Οι κανόνες που διέπουν τις συναλλαγές του ΔΕΣΦΑ ΑΕ με τους Χρήστες και ιδίως οι λογαριασμοί που πρέπει να τηρεί ο ΔΕΣΦΑ ΑΕ για τις συναλλαγές αυτές.

(ιδ) Οι όροι και οι προϋποθέσεις για τη διεξαγωγή των διαγωνισμών που προβλέπονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 92, καθώς και η διαδικασία κάλυψης του κόστους προμήθειας ποσοτήτων ΥΦΑ που πωλούνται κατόπιν διαγωνισμού, συμπεριλαμβανομένου του σταθερού και μεταβλητού κόστους μεταφοράς των σχετικών ποσοτήτων, εφόσον οι ποσότητες αυτές αντιστοιχούν σε ρήτρες υποχρεωτικής αγοράς, ανεξαρτήτως παραλαβής μέσω του λογαριασμού ασφάλειας εφοδιασμού που προβλέπεται στο άρθρο 73.

(ιε) Κάθε θέμα σχετικό με την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών του ΕΣΦΑ, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 73, όπως το ύψος και οι προϋποθέσεις καταβολής ανταλλάγματος σε πελάτες για την, κατά προτεραιότητα, διακοπή της παροχής φυσικού αερίου σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης και, ιδίως, η προϋπόθεση απόδειξης μη συνδρομής πταίσματος του Προμηθευτή των Πελατών.

(ιστ) Κάθε άλλο θέμα συναφές με τη ρύθμιση του τρόπου διαχείρισης, εκμετάλλευσης, συντήρησης και ανάπτυξης του ΕΣΦΑ.

3. Με απόφαση της ΡΑΕ εγκρίνεται ο Κανονισμός Μετρήσεων που καταρτίζεται από το ΔΕΣΦΑ ΑΕ κατά τα οριζόμενα στον Κώδικα Διαχείρισης του ΕΣΦΑ. Στον Κανονισμό αυτόν περιλαμβάνονται οι κανόνες, οι ελάχιστες προδιαγραφές ακρίβειας των μετρητικών διατάξεων, οι διαδικασίες, οι μέθοδοι και κάθε άλλη λεπτομέρεια σχετικά με τη μέτρηση Φυσικού Αερίου.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εγκρίνεται ο Κανονισμός Πιστοποίησης πλοίων ΥΦΑ. Ο Κανονισμός αυτός καταρτίζεται από το ΔΕΣΦΑ ΑΕ κατά τα οριζόμενα στον Κώδικα Διαχείρισης του ΕΣΦΑ και περιλαμβάνει πληροφορίες για τις αναγκαίες τεχνικές προδιαγραφές της εκφόρτωσης ή της φόρτωσης πλοίων ΥΦΑ στις Εγκαταστάσεις ΥΦΑ και κάθε τεχνικό ή άλλο χαρακτηριστικό, που αφορά την έγχυση ΥΦΑ στις ή από τις Εγκαταστάσεις αυτού.

5. Με απόφαση της ΡΑΕ εγκρίνονται οι μεθοδολογίες, οι υπολογισμοί, οι ειδικές εγκρίσεις και οι λεπτομέρειες που απαιτούνται για την εφαρμογή του Κώδικα Διαχείρισης του ΕΣΦΑ, τις οποίες καταρτίζει ο ΔΕΣΦΑ ΑΕ.

Άρθρο 70

Τεχνικοί κανόνες

1. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, η οποία εκδίδεται μετά από εισήγηση του ΔΕΣΦΑ ΑΕ, λαμβάνοντας υπόψη τυχόν σχετικές συστάσεις του Οργανισμού Συνεργασίας Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας, θεσπίζονται Τεχνικοί Κανονισμοί Εξωτερικών Εγκαταστάσεων Αερίου που θα αφορούν στη μελέτη, στα υλικά, στην εγκατάσταση, στην επιθεώρηση, στις δοκιμές, στην ασφάλεια και στη λειτουργία των Συστημάτων Μεταφοράς, Εγκαταστάσεων ΥΦΑ, Εγκαταστάσεων Αποθήκευσης. Μέχρι την έκδοση των Τεχνικών Κανονισμών ισχύουν οι τεχνικές προδιαγραφές του ΔΕΣΦΑ ΑΕγια τα αντίστοιχα Συστήματα Φυσικού Αερίου που συνδέονται με το ΕΣΦΑ, τις οποίες οφείλει ο ΔΕΣΦΑ ΑΕ να αναρτήσει στην ιστοσελίδα του εντός ενός (1) μηνός από τη θέση σε ισχύ του παρόντος.

2. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, η οποία εκδίδεται μετά από εισήγηση επιτροπής εμπειρογνωμόνων που συστήνεται με απόφαση του ίδιου Υπουργού, θεσπίζονται Τεχνικοί Κανονισμοί Εξωτερικών Εγκαταστάσεων Δικτύων Διανομής και Τεχνικοί Κανονισμοί Εσωτερικών Εγκαταστάσεων Αερίου που θα αφορούν στη μελέτη, στα υλικά, στην εγκατάσταση, στην επιθεώρηση, στις δοκιμές, στην ασφάλεια και στη λειτουργία Δικτύων Διανομής και εσωτερικών δικτύων και εγκαταστάσεων των καταναλωτών Φυσικού Αερίου.

3. Οι ανωτέρω Κανονισμοί εκδίδονται σύμφωνα με τις διαδικασίες πληροφόρησης που προβλέπονται στο Π.Δ. 39/2001 (ΦΕΚ Α΄ 28).

Άρθρο 71

Δέσμευση δυναμικότητας ΕΣΦΑ

1. Για τη δέσμευση δυναμικότητας του ΕΣΦΑ συνάπτονται συμβάσεις μεταξύ του ΔΕΣΦΑ ΑΕ και των Χρηστών, σύμφωνα με τις διατάξεις της περίπτωσης α΄ της παραγράφου 2 του άρθρου 68. Οι συμβάσεις αυτές συνάπτονται μέσα σε εύλογο χρόνο από την υποβολή της σχετικής αίτησης του Χρήστη. Ο ΔΕΣΦΑ ΑΕ επεξεργάζεται τις υποβαλλόμενες αιτήσεις, τηρώντας τη σειρά της χρονικής προτεραιότητας της υποβολής τους. Συμβάσεις επιτρέπεται να συνάπτονται και για δυναμικότητα η οποία πρόκειται να είναι διαθέσιμη στο μέλλον, σύμφωνα με το εγκεκριμένο Πρόγραμμα Ανάπτυξης του ΕΣΦΑ. Με τις συμβάσεις αυτές μπορεί να προβλέπεται υποχρέωση αποζημίωσης των Χρηστών, εάν η συμβατικά δεσμευμένη δυναμικότητα δεν είναι διαθέσιμη στο χρόνο που ορίζεται από τη σύμβαση.

2. Συμβάσεις διακοπτόμενης δέσμευσης δυναμικότητας είναι έγκυρες. Στην περίπτωση αυτή, τα τιμολόγια χρήσης εγκατάστασης, καταρτίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 88, λαμβανομένης υπόψη και της πιθανότητας διακοπής της πρόσβασης στο ΕΣΦΑ.

3. Τμήμα της δυναμικότητας του ΕΣΦΑ, το οποίο καθορίζεται με απόφαση της ΡΑΕ, μετά από εισήγηση του ΔΕΣΦΑ ΑΕ, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στον Κώδικα Διαχείρισης του ΕΣΦΑ, δεσμεύεται από το ΔΕΣΦΑ ΑΕ για τις ανάγκες εξισορρόπησης φορτίου και αντιστάθμισης φυσικών απωλειών και ιδιοκατανάλωσης του ΕΣΦΑ, την ασφάλεια εφοδιασμού και την παροχή υπηρεσιών κοινής ωφέλειας.

4. Με τον Κώδικα Διαχείρισης του ΕΣΦΑ μπορεί να καθορίζεται το ανώτατο όριο της δυναμικότητας που επιτρέπεται να δεσμεύεται από τον ίδιο Χρήστη σε ορισμένο σημείο εισόδου του ΕΣΦΑ. Από τον περιορισμό αυτόν μπορεί να προβλέπονται εξαιρέσεις για την εξυπηρέτηση των μακροχρόνιων συμβάσεων Προμήθειας Φυσικού Αερίου, οι οποίες έχουν συναφθεί πριν από την έναρξη ισχύος του ν. 3428/2005.

5. Με αιτιολογημένη απόφαση του ΔΕΣΦΑ ΑΕ μπορεί να αποδεσμεύεται δυναμικότητα που έχει δεσμευθεί και δεν χρησιμοποιείται, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Διαχείρισης του ΕΣΦΑ Η αποδέσμευση της δυναμικότητας συνεπάγεται απαλλαγή του Χρήστη από τις οικονομικές υποχρεώσεις έναντι του ΔΕΣΦΑ ΑΕ, οι οποίες αντιστοιχούν στη δυναμικότητα που αποδεσμεύεται. Η απόφαση του ΔΕΣΦΑ ΑΕ περί αποδέσμευσης δυναμικότητας γνωστοποιείται αμελλητί στη ΡΑΕ.

6. Με συμβάσεις που συνάπτονται μεταξύ Χρηστών επιτρέπεται η εκχώρηση των δικαιωμάτων που απορρέουν από σύμβαση δέσμευσης δυναμικότητας, καθώς και η αναδοχή των αντίστοιχων υποχρεώσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Διαχείρισης του ΕΣΦΑ. Απαγορεύονται και είναι απολύτως άκυροι όροι της σύμβασης δέσμευσης δυναμικότητας, με τους οποίους περιορίζεται ή αποκλείεται η δυνατότητα εκχώρησης και αναδοχής. Οι συμβάσεις εκχώρησης και αναδοχής συνάπτονται μόνον εγγράφως.

7. Ο ΔΕΣΦΑ ΑΕ τηρεί Μητρώο Κατόχων Δεσμευμένης Δυναμικότητας, στο οποίο καταχωρίζει τους Χρήστες υπέρ των οποίων δεσμεύεται δυναμικότητα.

Άρθρο 72

Μητρώο Χρηστών ΕΣΦΑ

1. Δικαίωμα σύναψης με τον ΔΕΣΦΑ ΑΕ Συμβάσεων Μεταφοράς και Συμβάσεων Χρήσης Εγκατάστασης ΥΦΑ ή Χρήσης Εγκατάστασης Αποθήκευσης, που εντάσσεται στο ΕΣΦΑ, έχουν οι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Χρηστών ΕΣΦΑ.

2. Στο Μητρώο Χρηστών ΕΣΦΑ εγγράφονται από τη ΡΑΕ, κατόπιν υποβολής σχετικής αίτησης:

(α) Οι Προμηθευτές.

(β) Οι Επιλέγοντες Πελάτες, για τις ποσότητες Φυσικού Αερίου που προμηθεύονται και

(γ) κάθε πρόσωπο που παρέχει επαρκείς εγγυήσεις οικονομικής φερεγγυότητας και τεχνικής επάρκειας.

3. Η ΡΑΕ εκδίδει τον Κανονισμό Μητρώου Χρηστών ΕΣΦΑ. Με τον Κανονισμό αυτόν ρυθμίζονται κάθε τεχνικό θέμα σχετικά με τη δομή του Μητρώου, οι εγγυήσεις οικονομικής φερεγγυότητας και τεχνικής επάρκειας που πρέπει να παρέχονται για την εγγραφή σε αυτό, όπου απαιτείται, η διαγραφή από το Μητρώο, η πρόσβαση σε αυτό, καθώς και κάθε σχετική λεπτομέρεια.

Άρθρο 73

Αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών

1. Ο ΔΕΣΦΑ ΑΕ καταρτίζει Σχέδιο Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Διαχείρισης Κρίσεων. Το Σχέδιο αυτό εγκρίνεται από τη ΡΑΕ. Ο ΔΕΣΦΑ ΑΕ λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, κατά τα προβλεπόμενα στον Κώδικα Διαχείρισης του ΕΣΦΑ.

2. Μεταξύ του ΔΕΣΦΑ ΑΕ και των Μεγάλων Πελατών συνάπτεται σύμβαση για την, έναντι ανταλλάγματος, κατά προτεραιότητα διακοπή της παροχής Φυσικού Αερίου, σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης. Η σύμβαση αυτή συνάπτεται υποχρεωτικά με τους κατόχους άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, με καύσιμο Φυσικό Αέριο, οι οποίοι, σύμφωνα με τους όρους της σχετικής άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, οφείλουν να τηρούν αποθέματα εφεδρικού καυσίμου.

3. Για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του ΔΕΣΦΑ ΑΕ, σύμφωνα με τις συμβάσεις που προβλέπονται στην προηγούμενη παράγραφο, ο ΔΕΣΦΑ ΑΕ εισπράττει, από όλους τους Χρήστες, τέλος ασφάλειας εφοδιασμού. Το ύψος του μοναδιαίου τέλους ασφάλειας εφοδιασμού, καθώς και το επιτρεπόμενο ανώτατο όριο του λογαριασμού ασφάλειας εφοδιασμού, καθορίζονται με απόφαση της ΡΑΕ.

4. Σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης του ΕΣΦΑ διακόπτονται, κατά προτεραιότητα, οι παροχές:

(α) Των κατόχων άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και των λοιπών Πελατών, με τους οποίους ο ΔΕΣΦΑ ΑΕ έχει συνάψει σύμβαση, σύμφωνα με την παράγραφο 2.

(β) Άλλων Πελατών, των οποίων η διακοπή παροχής κρίνεται απολύτως αναγκαία, για να διασφαλιστεί η αξιόπιστη και ασφαλής λειτουργία του ΕΣΦΑ, σύμφωνα με Κατάλογο Σειράς Διακοπής, ο οποίος καταρτίζεται από το ΔΕΣΦΑ ΑΕ και εγκρίνεται από τη ΡΑΕ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄: ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ

Άρθρο 74

Άδεια ΑΣΦΑ

1. Δικαίωμα κατασκευής και κυριότητας ή σε περίπτωση υπόγειας Εγκατάστασης Αποθήκευσης, δικαίωμα χρήσης των ΑΣΦΑ έχουν οι κάτοχοι Άδειας ΑΣΦΑ. Η Άδεια ΑΣΦΑ χορηγείται μόνο σε νομικά πρόσωπα με απόφαση της ΡΑΕ και σε περίπτωση που με την Άδεια χορηγείται δικαίωμα κατασκευής και κυριότητας συστημάτων μεταφοράς μόνο σε εταιρείες που εμπίπτουν στο άρθρο 1 της Οδηγίας 2009/101/ΕΚ, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού Αδειών.

2. Τα κριτήρια για τη χορήγηση Άδειας ΑΣΦΑ, αναφέρονται ιδίως:

(α) Στην εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος και ιδίως στην εξυπηρέτηση περιοχών που δεν τροφοδοτούνται με φυσικό αέριο, στην ενίσχυση της ασφάλειας εφοδιασμού της χώρας ή άλλου κράτους μέλους ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στην προστασία του περιβάλλοντος.

(β) Στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του αιτούντος και ιδίως στην τεχνική και χρηματοοικονομική δυνατότητά του, που εγγυώνται την άρτια κατασκευή και την ασφαλή, αξιόπιστη και οικονομικά αποτελεσματική λειτουργία του έργου.

(γ) Στην ενίσχυση του ελεύθερου ανταγωνισμού στην αγορά Φυσικού Αερίου και ιδίως στην παροχή πρόσβασης τρίτων στο ΑΣΦΑ, κατά τρόπο άμεσο και οικονομικό, σύμφωνα με την αρχή της διαφάνειας και χωρίς διακρίσεις μεταξύ των Χρηστών ή των κατηγοριών Χρηστών.

(δ) Στη ζήτηση, την οποία προβλέπεται να εξυπηρετεί η προτεινόμενη επένδυση και στην οικονομική αποδοτικότητα, την τεχνική αρτιότητα και αξιοπιστία του ΑΣΦΑ.

(ε) Σε περίπτωση που με την άδεια χορηγείται δικαίωμα κατασκευής και κυριότητας Συστημάτων Μεταφοράς Φυσικού Αερίου, στην ικανοποίηση των κριτηρίων της παραγράφου 1 του άρθρου 61 και του άρθρου 62.

3. Προϋπόθεση για τη χορήγηση Άδειας ΑΣΦΑ για Απευθείας Γραμμές, αποτελεί η προηγούμενη άρνηση πρόσβασης στο ΕΣΦΑ ή σε άλλο ΑΣΦΑ.

4. Η Άδεια περιλαμβάνει τουλάχιστον τα ακόλουθα:

(α) Τα στοιχεία του κάτοχου αυτής.

(β) Την περιγραφή του ΑΣΦΑ, για το οποίο χορηγείται η Άδεια, με ειδική αναφορά της θέσης ή της γεωγραφικής περιοχής εγκατάστασης και των τεχνικών και λειτουργικών χαρακτηριστικών του έργου.

(γ) Το χρονικό διάστημα ισχύος της Άδειας.

(δ) Τα δικαιώματα που χορηγούνται με την Άδεια, καθώς και τους όρους και τους περιορισμούς που διέπουν την άσκησή τους.

5. Η Άδεια ΑΣΦΑ τροποποιείται σε περίπτωση επέκτασης του ΑΣΦΑ ή άλλης μεταβολής, όπως σε περίπτωση μεταβολής των τεχνικών του χαρακτηριστικών, κατά τα οριζόμενα στον Κανονισμό Αδειών. Με τον ίδιο Κανονισμό ρυθμίζονται η διαδικασία και οι προϋποθέσεις για τη μεταβολή του κατόχου της Άδειας ή της μετοχικής σύνθεσης αυτού.

6. Η χορήγηση Άδειας ΑΣΦΑ δεν απαλλάσσει τον κάτοχό της από την υποχρέωση να λαμβάνει άλλες άδειες ή εγκρίσεις που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία, όπως η πιστοποίηση σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 64και 65, εφόσον με την άδεια χορηγείται δικαίωμα κυριότητας Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου ή άδειες εγκατάστασης και λειτουργίας.

7. Με την Άδεια ΑΣΦΑ, επιτρέπεται να επιβάλλονται στον κάτοχό της, για ορισμένο χρόνο, ειδικοί όροι και περιορισμοί, για λόγους δημοσίου συμφέροντος, κατά τα προβλεπόμενα στον Κανονισμό Αδειών, όπως:

(α) Η υποχρέωση καταβολής ανταλλάγματος στο ΔΕΣΦΑ ΑΕ ή η επιβολή ειδικού τέλους στους Χρήστες του ΑΣΦΑ υπέρ του ΔΕΣΦΑ ΑΕ, εφόσον η χρήση του ΑΣΦΑ ευνοείται από τα τιμολόγια χρήσης του ΔΕΣΦΑ ΑΕ και ενδέχεται να επηρεάζει δυσμενώς την οικονομική αποτελεσματικότητα αυτού. Το ύψος του ανταλλάγματος ορίζεται κατά τρόπο ώστε η δυσμενής επίδραση να αντισταθμίζεται πλήρως.

(β) Η υποχρέωση καταβολής ευλόγου ανταλλάγματος από το ΔΕΣΦΑ ΑΕ στον κύριο του ΑΣΦΑ, εφόσον το ΑΣΦΑ συνεισφέρει ουσιωδώς στην οικονομική αποτελεσματικότητα του ΕΣΦΑ.

8. Ο ΔΕΣΦΑ ΑΕ τηρεί ειδικό λογαριασμό για τη διαχείριση των πληρωμών και χρεώσεων που προβλέπονται στις περιπτώσεις α΄ και β΄ της παραγράφου 7. Το υπόλοιπο του λογαριασμού αυτού λαμβάνεται υπόψη κατά τον προσδιορισμό των τιμολογίων χρήσης του ΕΣΦΑ, σύμφωνα με τον Κανονισμό Τιμολόγησης.

9. Τα έργα κατασκευής ή επέκτασης των ΑΣΦΑ,ανάλογα με το σκοπό τους, μπορούν να χαρακτηρίζονται έργα δημόσιας ωφέλειας, με την άδεια που τους χορηγείται.

Άρθρο 75

Διαγωνισμός χορήγησης Άδειας ΑΣΦΑ

1. Για τη χορήγηση Άδειας ΑΣΦΑ μπορεί να διενεργείται δημόσιος διαγωνισμός στις περιπτώσεις που:

(α) Η κατασκευή του συγκεκριμένου ΑΣΦΑ είναι αναγκαία, για λόγους εξυπηρέτησης δημοσίου συμφέροντος, όπως ασφάλειας του εφοδιασμού, προστασίας του περιβάλλοντος και ισόρροπης περιφερειακής ανάπτυξης.

(β) Υποβάλλονται περισσότερες αιτήσεις για τη χορήγηση Άδειας ΑΣΦΑ, που αφορούν την ίδια γεωγραφική θέση ή περιοχή.

(γ) Η χορήγηση Άδειας ΑΣΦΑ, για την οποία υποβλήθηκε σχετική αίτηση, κρίνεται ότι στο πλαίσιο του μακροχρόνιου ενεργειακού σχεδιασμού, ενδέχεται να έχει αρνητικές συνέπειες σε βάρος του δυνητικού ανταγωνισμού, ιδίως εάν ευνοεί τη δημιουργία δεσπόζουσας θέσης στην αγορά ή επιδρά αποτρεπτικά στην ανάπτυξη, για μακρό χρονικό

διάστημα, άλλων παρόμοιων ανταγωνιστικών επενδύσεων, επειδή καθίστανται οικονομικά μη αποδοτικές και μη βιώσιμες.

2. Για τη διεξαγωγή διαγωνισμού στις περιπτώσεις που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο αποφασίζει ο Υπουργός Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής μετά από γνώμη της ΡΑΕ. Με την απόφαση αυτή καθορίζεται το αντικείμενο του διαγωνισμού, καλούνται οι ενδιαφερόμενοι να υποβάλλουν προσφορές και προσδιορίζονται η διαδικασία του διαγωνισμού, οι όροι και οι προϋποθέσεις συμμετοχής, τα κριτήρια κατακύρωσης και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια. Με την ίδια απόφαση μπορεί να καθορίζεται ότι, για ορισμένο χρονικό διάστημα, δε χορηγείται άλλη Άδεια ΑΣΦΑ για την ίδια περιοχή ή για εγκατάσταση αντίστοιχη αυτής του διαγωνισμού.

3. Τρεις (3) τουλάχιστον μήνες πριν από τη λήξη της προθεσμίας που ορίζεται στην πρόσκληση για την υποβολή των προσφορών, περίληψη της ανωτέρω πρόσκλησης δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, σε μια ημερήσια εφημερίδα της Πρωτεύουσας με πανελλήνια κυκλοφορία, σε δύο ημερήσιες ή εβδομαδιαίες εφημερίδες του τόπου εγκατάστασης του ΑΣΦΑ, εφόσον εκδίδονται, στην ιστοσελίδα της ΡΑΕ και στην επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, μετά από γνώμη της ΡΑΕ, η ανωτέρω προθεσμία μπορεί να συντέμνεται, εφόσον συντρέχουν λόγοι δημοσίου συμφέροντος και για χρόνο όχι βραχύτερο των σαράντα πέντε (45) ημερών.

4. Η συγγραφή υποχρεώσεων και κάθε άλλο προβλεπόμενο στην πρόσκληση στοιχείο τίθενται στη διάθεση των ενδιαφερομένων, σύμφωνα με την πρόσκληση υποβολής προσφορών. Η συγγραφή υποχρεώσεων περιέχει τους γενικούς και ειδικούς όρους και τις προϋποθέσεις για τη χορήγηση της Άδειας ΑΣΦΑ, σύμφωνα με τον Κανονισμό Αδειών.

5. Το πρόσωπο που επιλέγεται με τη διαδικασία του διαγωνισμού οφείλει να συστήσει εταιρεία με τη μορφή που προβλέπει η σχετική προκήρυξη, με αποκλειστικό σκοπό την κατασκευή, κυριότητα και διαχείριση ΑΣΦΑ, εντός τακτής προθεσμίας που προβλέπεται στην πρόσκληση υποβολής προσφορών, εντός της οποίας χορηγείται και η σχετική Άδεια ΑΣΦΑ.

Άρθρο 76

Απαλλαγή από την υποχρέωση παροχής πρόσβασης τρίτων σε ΑΣΦΑ και την υποχρέωσηιδιοκτησιακού διαχωρισμού

1. Αίτημα για την απαλλαγή τμήματος ή του συνόλου του ΑΣΦΑ από την υποχρέωση ιδιοκτησιακού διαχωρισμού, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 61 και 62 ή από την υποχρέωση παροχής πρόσβασης σε τρίτους, υποβάλλεται με την αίτηση χορήγησης Άδειας ΑΣΦΑ ή με την αίτηση τροποποίησης της Άδειας αυτής.

2. Η απαλλαγή χορηγείται με απόφαση της ΡΑΕ, για ορισμένο χρόνο, σύμφωνα με τη διαδικασία και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στις διατάξεις του άρθρου 36 της Οδηγίας 2009/73.

3. Η εφαρμογή της διαδικασίας των παραγράφων 1 και 2 δεν απαιτείται, εφόσον πρόκειται για ΑΣΦΑ που συνιστά τμήμα διασύνδεσης, για την οποία έχει χορηγηθεί απαλλαγή από την υποχρέωση παροχής πρόσβασης σε τρίτους κατά τα προβλεπόμενα στις διατάξεις του άρθρου 22 της Οδηγίας 2003/55/ΕΚ ή του άρθρου 36 της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ. Στην περίπτωση αυτή, με την αίτηση χορήγησης άδειας ΑΣΦΑ, συνυποβάλλεται κάθε στοιχείο σχετικά με τη χορηγηθείσα απαλλαγή. Στην Άδεια ΑΣΦΑ συμπεριλαμβάνονται οι όροι υπό τους οποίους χορηγήθηκε η απαλλαγή.

Άρθρο 77

Διαχειριστής ΑΣΦΑ

1. Η διαχείριση και εκμετάλλευση ΑΣΦΑ επιτρέπεται σε όσους έχει χορηγηθεί Άδεια Διαχείρισης ΑΣΦΑ. Σε περίπτωση διαχείρισης, εκμετάλλευσης και ανάπτυξης ανεξάρτητου Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου, η Άδεια Διαχείρισης δεν απαλλάσσει τον κάτοχό της από την υποχρέωση πιστοποίησης σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 64και 65.

2. Η Άδεια Διαχείρισης ΑΣΦΑ χορηγείται, κατόπιν υποβολής σχετικής αίτησης, σύμφωνα με τον Κανονισμό Αδειών με απόφαση της ΡΑΕ. Με την Άδεια Διαχείρισης ΑΣΦΑ και κατόπιν σχετικού αιτήματος του κατόχου της Άδειας ΑΣΦΑ, μπορεί να επιτρέπεται σε τρίτο πρόσωπο να εκτελεί πράξεις διαχείρισης του ΑΣΦΑ.

3. Η Άδεια Διαχείρισης ΑΣΦΑ, εφόσον πρόκειται για Σύστημα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου για το οποίο δεν έχει χορηγηθεί εξαίρεση σύμφωνα με το άρθρο 36 της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ χορηγείται αποκλειστικά στον κάτοχο της αντίστοιχης Άδειας ΑΣΦΑ. Σε οποιαδήποτε άλλη περίπτωση, η Άδεια Διαχείρισης ΑΣΦΑ δύναται να χορηγηθεί βάσει κριτηρίων αποδοτικότητας και οικονομικής ισορροπίας σε πρόσωπο άλλο εκτός του κατόχου της Άδειας ΑΣΦΑ. Στην περίπτωση αυτή, ο κάτοχος της Άδειας ΑΣΦΑ συνάπτει σύμβαση με τον κάτοχο της Άδειας Διαχείρισης ΑΣΦΑ, με την οποία καθορίζεται το αντάλλαγμα που οφείλεται για την ανάληψη της διαχείρισης του ΑΣΦΑ από το συνολικά εισπρακτέο έσοδο του ΑΣΦΑ με βάση τα δημοσιευόμενα τιμολόγια χρήσης του.

4. Ο Διαχειριστής ΑΣΦΑ ασκεί νόμιμα τις Βασικές Δραστηριότητες Φυσικού Αερίου που προσδιορίζονται στην Άδεια Διαχείρισης ΑΣΦΑ.

5. Ο Διαχειριστής ΑΣΦΑ που αποτελεί Σύστημα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου για το οποίο δεν έχει χορηγηθεί εξαίρεση σύμφωνα με το άρθρο 36 της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ πρέπει να συμμορφώνεται με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 61 και του άρθρου 62. Αν ο Διαχειριστής ΑΣΦΑ που αποτελεί Εγκατάσταση ΥΦΑ ή Εγκατάσταση Αποθήκευσης μετέχει σε Κάθετα Ολοκληρωμένη Επιχείρηση Ηλεκτρικής Ενέργειας ή Φυσικού Αερίου, πρέπει να είναι ανεξάρτητος από άλλους κλάδους ή τμήματα της Επιχείρησης αυτής, κατά τη νομική μορφή, οργάνωση και διαδικασία λήψης αποφάσεων. Για το σκοπό αυτό:

(α) Τα πρόσωπα που ασκούν τη διοίκηση του Διαχειριστή ΑΣΦΑ δεν επιτρέπεται να συμμετέχουν, με οποιονδήποτε τρόπο, σε άλλους κλάδους ή τμήματα ή άλλες Συνδεδεμένες Επιχειρήσεις της Κάθετα Ολοκληρωμένης Επιχείρησης Ηλεκτρικής Ενέργειας ή Φυσικού Αερίου και να έχουν ίδια συμφέροντα που παρεμποδίζουν την άσκηση των καθηκόντων τους κατά τρόπο ανεξάρτητο και αντικειμενικό.

(β) Ο Διαχειριστής ΑΣΦΑ λαμβάνει αποφάσεις για τους πόρους και τις επενδύσεις που απαιτούνται για τη λειτουργία, συντήρηση και ανάπτυξη του ΑΣΦΑ, ανεξάρτητα από την Κάθετα Ολοκληρωμένη Επιχείρηση Ηλεκτρικής Ενέργειας ή Φυσικού Αερίου.

Η λήψη των αποφάσεων αυτών δεν αποκλείει διαδικασίες συντονισμού, ώστε να εξασφαλίζεται η προστασία της επιχειρηματικής εποπτείας της μητρικής εταιρείας, σχετικά με την απόδοση των επενδύσεων. Η μητρική εταιρεία μπορεί να εγκρίνει ιδίως το ετήσιο σχέδιο χρηματοδότησης ή άλλο ισοδύναμο μέσο, χωρίς να αποκτά δικαίωμα επέμβασης, με οποιονδήποτε τρόπο, στη διαχείριση, την καθημερινή λειτουργία ή τις επιμέρους αποφάσεις που αφορούν την αναβάθμιση του ΑΣΦΑ, εφόσον δε σημειώνεται υπέρβαση του χρηματοδοτικού πλαισίου που έχει εγκριθεί.

6. Αν ο Διαχειριστής ΑΣΦΑ μετέχει σε Κάθετα Ολοκληρωμένη Επιχείρηση ηλεκτρική ενέργειας ή Φυσικού Αερίου, για τη διασφάλιση της ισότιμης μεταχείρισης των Χρηστών του ΑΣΦΑ, ο Διαχειριστής καταρτίζει πρόγραμμα συμμόρφωσης, στο οποίο αναφέρει τα μέτρα που λαμβάνονται προκειμένου να αποκλείεται οποιαδήποτε διακριτική μεταχείριση υπέρ της Κάθετα Ολοκληρωμένης Επιχείρησης Ηλεκτρικής Ενέργειας ή Φυσικού Αερίου και να διασφαλίζεται η δέουσα παρακολούθηση της τήρησης του προγράμματος. Στο πρόγραμμα συμμόρφωσης καθορίζονται οι συγκεκριμένες υποχρεώσεις του προσωπικού του ΑΣΦΑ για την επίτευξη του εν λόγω στόχου. Το πρόγραμμα αυτό υπόκειται στην έγκριση της ΡΑΕ, η οποία τεκμαίρεται ότι έχει παρασχεθεί σιωπηρά, εφόσον η ΡΑΕ δεν φέρει αντιρρήσεις εντός τριών (3) εβδομάδων από την υποβολή του προγράμματος προς έγκριση.

7. Το εγκεκριμένο πρόγραμμα συμμόρφωσης της παραγράφου 6 αναρτάται στην ιστοσελίδα του Διαχειριστή ΑΣΦΑ εντός πέντε (5) ημερών από την έγκρισή του. Υπό την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων της ΡΑΕ, όπως αυτές προσδιορίζονται με το άρθρο 20 του παρόντος, η συμμόρφωση προς το πρόγραμμα υπόκειται στον ανεξάρτητο έλεγχο του επιφορτισμένου με την παρακολούθηση του προγράμματος συμμόρφωσης στελέχους ή οργάνου του Διαχειριστή ΑΣΦΑ, που ενεργεί ως Υπεύθυνος Συμμόρφωσης και έχει πρόσβαση σε κάθε αναγκαία πληροφορία του Διαχειριστή και κάθε θυγατρικής εταιρείας του για την εκπλήρωση των καθηκόντων του. Ο Υπεύθυνος Συμμόρφωσης υποβάλλει εγγράφως στη ΡΑΕ μέχρι και την 31 Μαρτίου έκαστου έτους, ετήσια έκθεση στην οποία περιγράφονται τα μέτρα που έχουν ληφθεί σχετικά με την τήρηση του προγράμματος συμμόρφωσης, η οποία δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα της ΡΑΕ εντός πέντε (5) ημερών από την υποβολή της. Με βάση τις εκθέσεις του Υπευθύνου Συμμόρφωσης η ΡΑΕ αξιολογεί κάθε έτος την ανεξαρτησία και αμεροληψία του Διαχειριστή ΑΣΦΑ και μπορεί με απόφασή της να επιβάλει την τροποποίηση του προγράμματος συμμόρφωσης ώστε να διασφαλίζεται η ανεξαρτησία και αμεροληψία του Διαχειριστή ΑΣΦΑ υποδεικνύοντας για τον σκοπό αυτό τα κατάλληλα μέτρα. Ο Διαχειριστής ΑΣΦΑ υποχρεούται να συμμορφωθεί με τις υποδείξεις της ΡΑΕ και να υποβάλει προς έγκριση σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 6 νέο πρόγραμμα συμμόρφωσης εντός προθεσμίας δέκα πέντε (15) εργάσιμων ημερών από την κοινοποίηση της Απόφασης της ΡΑΕ. Η ΡΑΕ δημοσιεύει στην ιστοσελίδα της έκθεση αξιολόγησης του προγράμματος συμμόρφωσης του Διαχειριστή ΑΣΦΑ μέχρι και την 30η Απριλίου εκάστου έτους.

Άρθρο 78

Αρμοδιότητες Διαχειριστή ΑΣΦΑ

1. Ο Διαχειριστής ΑΣΦΑ λειτουργεί, συντηρεί, εκμεταλλεύεται και αναπτύσσει ένα τεχνικά άρτιο, οικονομικά αποδοτικό και ολοκληρωμένο ΑΣΦΑ.

2. Για το σκοπό αυτόν, ο Διαχειριστής ΑΣΦΑ:

(α) Παρέχει σε άλλο Διαχειριστή ΑΣΦΑ, όταν τα δύο ΑΣΦΑ διασυνδέονται και σε Χρήστες του ΑΣΦΑ, πρόσβαση σε αυτό με τον πλέον οικονομικό, διαφανή και άμεσο τρόπο και για όσο χρόνο ζητείται. Προς τούτο συνάπτει με τους εγγεγραμμένους στο Μητρώο Χρηστών ΑΣΦΑ, Σύμβαση Χρήσης ΑΣΦΑ, σύμφωνα με σχετική πρότυπη σύμβαση, που καταρτίζεται και δημοσιεύεται από τον Διαχειριστή ΑΣΦΑ μετά από έγκριση της ΡΑΕ. Με τη Σύμβαση Χρήσης ΑΣΦΑ καθορίζονται ιδίως οι υπηρεσίες που παρέχονται στον αντισυμβαλλόμενο και οι οφειλόμενες χρεώσεις σύμφωνα με το δημοσιευμένο κατάλογο χρεώσεων. Άρνηση παροχής πρόσβασης στο ΑΣΦΑ επιτρέπεται μόνον είτε λόγω έλλειψης δυναμικότητας, σύμφωνα με τον Κώδικα Διαχείρισης του ΑΣΦΑ είτε όταν η πρόσβαση στο ΑΣΦΑενδέχεται να εμποδίζει το Διαχειριστή ΑΣΦΑ να εκπληρώνει τις υποχρεώσεις παροχής υπηρεσιών κοινής ωφελείας που του έχουν ανατεθεί, εκτός εάν έχει χορηγηθεί απαλλαγή σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 76. Σε κάθε περίπτωση, ο Διαχειριστής ΑΣΦΑ Μεταφοράς προβαίνει στις αναγκαίες βελτιώσεις του συστήματος για την παροχή της πρόσβασης όταν αυτό είναι οικονομικά εφικτό ή όταν ένας δυνητικός Χρήστης είναι διατεθειμένος να πληρώσει γι' αυτές.

(β) Παρέχει τις υπηρεσίες του με διαφάνεια, αντικειμενικότητα και χωρίς να εισάγει διακρίσεις μεταξύ των Χρηστών του ΑΣΦΑ και, ιδίως, διακρίσεις υπέρ των Συνδεδεμένων με αυτόν Επιχειρήσεων, των μετόχων ή των θυγατρικών εταιρειών τους.

(γ) Δημοσιεύει κατάλογο όλων των τιμολογίων, με τα οποία χρεώνει τους Χρήστες για τις υπηρεσίες που σχετίζονται με το ΑΣΦΑ.

(δ) Καταρτίζει και δημοσιεύει κάθε έτος πρόγραμμα εργασιών συντήρησης, το οποίο εγκρίνεται από τη ΡΑΕ και συντηρεί το ΑΣΦΑ με βάση το πρόγραμμα αυτό.

(ε) Τηρεί Μητρώο Χρηστών ΑΣΦΑ, το οποίο δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του.

(στ) Μεριμνά για την τήρηση των κανόνων εξισορρόπησης φορτίου του ΑΣΦΑ και την αντιστάθμιση φυσικών απωλειών και ιδιοκατανάλωσης του ΑΣΦΑ, σύμφωνα με τον Κώδικα Διαχείρισης αυτού και προβαίνει σε σχετικές χρεώσεις προς τους Χρήστες του ΑΣΦΑ. Η μεθοδολογία κατάρτισης των χρεώσεων για την εξισορρόπηση φορτίου του ΑΣΦΑ εγκρίνεται από τη ΡΑΕ σύμφωνα με το άρθρο 88.

(ζ) Παρέχει σε κάθε άλλο Διαχειριστή Συστήματος Φυσικού Αερίου ή Δικτύου Διανομής που διασυνδέεται με το ΑΣΦΑ επαρκείς πληροφορίες για την ασφαλή και αποτελεσματική λειτουργία των

διασυνδεδεμένων Συστημάτων Φυσικού Αερίου και Δικτύων Διανομής.

(η) Οφείλει να τηρεί τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των εμπορικών πληροφοριών, οι οποίες περιέρχονται σε γνώση του κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του και να αποτρέπει την κοινοποίηση πληροφοριών σχετικών με τις δικές του δραστηριότητες που ενδέχεται να παρέχουν εμπορικά πλεονεκτήματα σε τρίτους, κατά μεροληπτικό τρόπο. Οφείλει, επίσης, να μην καταχράται τις εμπορικά ευαίσθητες πληροφορίες που λαμβάνει από τρίτους, κατά την παροχή ή τη διαπραγμάτευση για την παροχή πρόσβασης στο ΑΣΦΑ.

(θ) Λαμβάνει τα μέτρα ασφάλειας εφοδιασμού που προβλέπονται στον Κώδικα Διαχείρισης του ΑΣΦΑ και ενημερώνει σχετικά τη ΡΑΕ και, εφόσον απαιτείται, το ΔΕΣΦΑ ΑΕ.

(ι) Συντάσσει σχέδιο αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών και διαχείρισης κρίσεων, το οποίο εγκρίνεται από τη ΡΑΕ.

(ια) Προγραμματίζει νέες επενδύσεις για την ενίσχυση και επέκταση του ΑΣΦΑ, σύμφωνα με τον Κώδικα Διαχείρισης του ΑΣΦΑ.

(ιβ) Υποβάλει εγγράφως στη ΡΑΕ μέχρι 31η Μαρτίου κάθε έτους, έκθεση για τη λειτουργία του ΑΣΦΑ, καθώς και για το επίπεδο και την ποιότητα συντήρησής του, κατά το προηγούμενο έτος. Στην έκθεση αυτή αναφέρονται το υφιστάμενο δυναμικό μεταφοράς ΑΣΦΑ, καθώς και τυχόν μεταβολές των τεχνικών χαρακτηριστικών αυτού.

3. Οι Χρήστες του ΑΣΦΑ υποχρεούνται να παρέχουν στο Διαχειριστή αυτού επαρκείς πληροφορίες, προκειμένου να εξασφαλίζεται η ασφαλής και αποδοτική λειτουργία του σε συνθήκες ελεύθερου ανταγωνισμού.

Άρθρο 79

Κώδικας Διαχείρισης ΑΣΦΑ

1. Με απόφαση της ΡΑ,Ε ύστερα από εισήγηση του Διαχειριστή ΑΣΦΑ, θεσπίζεται ο Κώδικας Διαχείρισης του ΑΣΦΑ σύμφωνα με το οποίο διενεργείται η διαχείριση, η συντήρηση και η ανάπτυξη του ΑΣΦΑ. Ο Κώδικας αυτός δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Με τον Κώδικα Διαχείρισης ΑΣΦΑ ρυθμίζονται, ανάλογα με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά κάθε ΑΣΦΑ, ιδίως:

(α) Οι όροι, οι προϋποθέσεις, οι τεχνικές λεπτομέρειες και οι ελάχιστες απαιτούμενες λειτουργικές προδιαγραφές για την πρόσβαση των Χρηστών στο ΑΣΦΑ.

(β) Οι όροι και οι προϋποθέσεις των συμβάσεων μεταφοράς Φυσικού Αερίου ή χρήσης Εγκατάστασης, καθώς και η διαδικασία εκχώρησης των δικαιωμάτων των Χρηστών που απορρέουν από τις συμβάσεις αυτές.

(γ) Η διαχείριση των διασυνδέσεων του ΑΣΦΑ, καθώς και η συνεργασία και η ανταλλαγή πληροφοριών με τους Διαχειριστές Συστημάτων και δικτύων διανομής Φυσικού Αερίου που διασυνδέονται με το ΑΣΦΑ.

(δ) Ο τρόπος διενέργειας των μετρήσεων και ο καθορισμός των προδιαγραφών ποιότητας και συνθηκών παράδοσης και παραλαβής Φυσικού Αερίου.

(ε) Η διαδικασία κατανομής στους Χρήστες των μετρούμενων ποσοτήτων Φυσικού Αερίου στα σημεία εισόδου και εξόδου του ΑΣΦΑ.

(στ) Ο προγραμματισμός, η υλοποίηση και η παρακολούθηση της συντήρησης και ανάπτυξης του ΑΣΦΑ.

(ζ) Η διαδικασία λήψης αναγκαίων μέτρων, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων εξισορρόπησης φορτίου και αντιστάθμισης φυσικών απωλειών και ιδιοκατανάλωσης, για την ασφαλή, αξιόπιστη και οικονομικά αποτελεσματική λειτουργία του ΑΣΦΑ και η κατανομή του σχετικού κόστους στους Χρήστες του ΑΣΦΑ.

(η) Τα κριτήρια με βάση τα οποία είναι δυνατή η κατά προτεραιότητα διακοπή της τροφοδοσίας καταναλωτών, για λόγους ασφάλειας εφοδιασμού σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης.

(θ) Η διαδικασία εξωδικαστικής επίλυσης των διαφορών μεταξύ των Χρηστών και του Διαχειριστή του ΑΣΦΑ, που μπορεί να περιλαμβάνει και την υπαγωγή των διαφορών σε διαιτησία, η οποία διεξάγεται από τη ΡΑΕ σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 37.

(ι) Οι κανόνες που διέπουν τις συναλλαγές του Διαχειριστή με τους Χρήστες και ιδίως οι λογαριασμοί που πρέπει να τηρεί ο Διαχειριστής για το σκοπό αυτόν.

(ια) Κάθε άλλο θέμα συναφές με τη ρύθμιση του τρόπου διαχείρισης, εκμετάλλευσης, συντήρησης και ανάπτυξης του ΑΣΦΑ.

3. Με απόφαση της ΡΑΕ, ύστερα από γνώμη του οικείου Διαχειριστή, ρυθμίζονται οι μεθοδολογίες, οι υπολογισμοί, οι ειδικές εγκρίσεις και οι λεπτομέρειες που απαιτούνται για την εφαρμογή του Κώδικα Διαχείρισης του ΑΣΦΑ.

4. Η αγορά και πώληση Φυσικού Αερίου από τον Διαχειριστή ΑΣΦΑ επιτρέπεται μόνο εφόσον απαιτείται για την ομαλή, ασφαλή και αποτελεσματική λειτουργία του ΑΣΦΑ και, ιδίως, για την εξισορρόπηση φορτίου και την αντιστάθμιση φυσικών απωλειών και ιδιοκατανάλωσης του ΑΣΦΑ. Η σύναψη συμβάσεων αγοράς και πώλησης Φυσικού Αερίου από τον Διαχειριστή ΑΣΦΑ γίνεται μετά από έγκριση της σχετικής διαδικασίας από τη ΡΑΕ, σύμφωνα με τον Κώδικα Διαχείρισης του ΑΣΦΑ.

5. Δεν επιτρέπεται η σύναψη συμβάσεων πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας από τον Διαχειριστή ΑΣΦΑ, με εξαίρεση την πώληση ηλεκτρικής ενέργειας στον Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ, η οποία παράγεται από ΑΠΕ ή ΣΗΘΥΑ που ευρίσκονται σε γήπεδα ή εγκαταστάσεις του ΑΣΦΑ και εμπίπτουν στις διατάξεις του ν. 3468/2006 (ΦΕΚ Α΄ 129) περί Αυτοπαραγωγών. Οι σχετικές επενδύσεις εφόσον υλοποιούνται σύμφωνα με τον Κώδικα Διαχείρισης του ΑΣΦΑ, εντάσσονται στη Ρυθμιζόμενη Περιουσιακή Βάση του ΑΣΦΑ και τα σχετικά έσοδα και έξοδα συνυπολογίζονται κατά τον υπολογισμό των χρεώσεων χρήσης του ΑΣΦΑ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 88.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄: ΔΙΑΝΟΜΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ

Άρθρο 80

Άδεια Διανομής Φυσικού Αερίου

1. Η κατασκευή, η λειτουργία και η διαχείριση Δικτύου Διανομής, εκτός από τις περιπτώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 21 του ν. 3428/2005, διενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού, μόνον από τους κατόχους Άδειας Διανομής. Η Άδεια Διανομής χορηγείται με απόφαση της ΡΑΕ, σύμφωνα με τον Κανονισμό Αδειών.

2. Για τη χορήγηση Άδειας Διανομής διενεργείται διαγωνισμός με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, μετά από γνώμη της ΡΑΕ στις περιπτώσεις που:

(α) για την κατασκευή του Δικτύου Διανομής, χορηγείται επιδότηση από εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους,

(β) για τη χορήγηση Άδειας Διανομής σε ορισμένη γεωγραφική περιοχή, εκδηλώνεται ενδιαφέρον από περισσότερους αιτούντες. Η απόφαση διεξαγωγής διαγωνισμού δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και περίληψη αυτής σε δύο ημερήσιες εφημερίδες, ευρείας κυκλοφορίας, που εκδίδονται στην Αθήνα. Η ΡΑΕ αξιολογεί τις προτάσεις που υποβάλλονται στο διαγωνισμό και χορηγεί τη σχετική άδεια ή κηρύσσει τον διαγωνισμό ως άγονο.

3. Επιτρέπεται η άρνηση χορήγησης Άδειας Διανομής για ορισμένη γεωγραφική περιοχή, εφόσον έχει ήδη κατασκευασθεί ή προβλέπεται, με βάση άλλη Άδεια Διανομής, να κατασκευασθεί στην ίδια περιοχή Δίκτυο Διανομής και η υπάρχουσα ή προβλεπόμενη δυναμικότητα του Δικτύου δεν έχει κορεσθεί.

4. Επιτρέπεται η άρνηση χορήγησης άλλης Άδειας Διανομής Φυσικού Αερίου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού, για τις γεωγραφικές περιοχές που αναφέρονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 21 του ν. 3428/2005.

5. Όταν ο κάτοχος Άδειας Διανομής μετέχει σε Κάθετα Ολοκληρωμένη Επιχείρηση Φυσικού Αερίου ή Ηλεκτρικής Ενέργειας πρέπει να είναι ανεξάρτητος από άλλους κλάδους ή τμήματα της Επιχείρησης αυτής, τουλάχιστον κατά τη νομική μορφή, την οργάνωση και τη διαδικασία λήψης αποφάσεων. Για το σκοπό αυτόν:

(α) Τα πρόσωπα που ασκούν τη διοίκηση του κατόχου της Άδειας Διανομής δεν επιτρέπεται να συμμετέχουν, με οποιονδήποτε τρόπο, σε άλλους κλάδους ή τμήματα ή άλλη Συνδεδεμένη Επιχείρηση της Κάθετα Ολοκληρωμένης Επιχείρησης Φυσικού Αερίου ή Ηλεκτρικής Ενέργειας και να έχουν ίδια συμφέροντα, που παρεμποδίζουν την άσκηση των καθηκόντων τους, κατά τρόπο ανεξάρτητο και αντικειμενικό.

(β) Ο κάτοχος της Άδειας Διανομής μπορεί να λαμβάνει αποφάσεις για τους πόρους και τις επενδύσεις που απαιτούνται για τη λειτουργία, συντήρηση και ανάπτυξη του Δικτύου Διανομής, ανεξάρτητα από την Κάθετα Ολοκληρωμένη Επιχείρηση Φυσικού Αερίου ή Ηλεκτρικής Ενέργειας. Η λήψη των αποφάσεων αυτών δεν αποκλείει διαδικασίες συντονισμού, ώστε να εξασφαλίζεται η προστασία της επιχειρηματικής εποπτείας της Κάθετα Ολοκληρωμένης Επιχείρησης σχετικά με την απόδοση των επενδύσεων. Η μητρική εταιρεία μπορεί να εγκρίνει ιδίως το ετήσιο σχέδιο χρηματοδότησης ή άλλο ισοδύναμο μέσο, χωρίς να αποκτά δικαίωμα επέμβασης με οποιονδήποτε τρόπο στη διαχείριση, την καθημερινή λειτουργία ή τις επιμέρους αποφάσεις που αφορούν την αναβάθμιση του Δικτύου Διανομής, εφόσον δε σημειώνεται υπέρβαση του χρηματοδοτικού πλαισίου που έχει εγκριθεί. Δεν επιτρέπεται στη μητρική επιχείρηση να δίνει εντολές σχετικά με την καθημερινή λειτουργία ή τις επιμέρους αποφάσεις σχετικά με την κατασκευή ή την αναβάθμιση του Δικτύου Διανομής, οι οποίες δεν υπερβαίνουν τους όρους του εγκεκριμένου χρηματοδοτικού σχεδίου ή οποιουδήποτε ισοδύναμου μέσου

(γ) Ο κάτοχος της Άδειας Διανομής Φυσικού Αερίου καταρτίζει και εφαρμόζει πρόγραμμα συμμόρφωσης, στο οποίο αναφέρει τα μέτρα που λαμβάνονται προκειμένου να αποκλείεται οποιαδήποτε μεροληπτική συμπεριφορά υπέρ της Κάθετα Ολοκληρωμένης Επιχείρησης και να διασφαλίζεται η δέουσα παρακολούθηση της τήρησης του προγράμματος. Στο πρόγραμμα συμμόρφωσης καθορίζονται οι συγκεκριμένες υποχρεώσεις των υπαλλήλων για την επίτευξη του εν λόγω στόχου. Το πρόγραμμα αυτό υπόκειται στην έγκριση της ΡΑΕ, η οποία θεωρείται ως παρασχεθείσα, εφόσον η ΡΑΕ δεν φέρει αντιρρήσεις εντός τριών (3) εβδομάδων από την υποβολή του προγράμματος προς έγκριση. Το εγκεκριμένο πρόγραμμα συμμόρφωσης αναρτάται στην ιστοσελίδα του κατόχου της Άδειας Διανομής Φυσικού Αερίου εντός πέντε (5) ημερών από την έγκρισή του. Υπό την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων της ΡΑΕ, όπως αυτές προσδιορίζονται με το άρθρο 20 του παρόντος, η συμμόρφωση προς το πρόγραμμα υπόκειται στον ανεξάρτητο έλεγχο του επιφορτισμένου με την παρακολούθηση του προγράμματος συμμόρφωσης στελέχους ή οργάνου του κατόχου της Άδειας Διανομής Φυσικού Αερίου, που ενεργεί ως υπεύθυνος συμμόρφωσης και έχει πρόσβαση σε κάθε αναγκαία πληροφορία του διαχειριστή και κάθε θυγατρικής εταιρείας του για την εκπλήρωση των καθηκόντων του. Ο υπεύθυνος συμμόρφωσης υποβάλλει εγγράφως στη ΡΑΕ μέχρι και την 31 Μαρτίου έκαστου έτους, ετήσια έκθεση στην οποία περιγράφονται τα μέτρα που έχουν ληφθεί σχετικά με την τήρηση του προγράμματος συμμόρφωσης, η οποία δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα της ΡΑΕ εντός πέντε (5) ημερών από την υποβολή της. Ο Διαχειριστής Δικτύου Διανομής υποχρεούται να συμμορφωθεί με τις υποδείξεις της ΡΑΕ και να υποβάλει προς έγκριση σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας παραγράφου νέο πρόγραμμα συμμόρφωσης εντός προθεσμίας δέκα πέντε (15) εργάσιμων ημερών από την κοινοποίηση της Απόφασης της ΡΑΕ. Η ΡΑΕ δημοσιεύει στην ιστοσελίδα της έκθεση αξιολόγησης του προγράμματος συμμόρφωσης του Διαχειριστή ΑΣΦΑ μέχρι και την 30η Απριλίου εκάστου έτους.

(δ) Οι ανακοινώσεις και τα σήματα του κατόχου Άδειας Διανομής Φυσικού Αερίου δεν πρέπει να προκαλούν σύγχυση όσον αφορά τη χωριστή ταυτότητα του

κλάδου προμήθειας της Κάθετα Ολοκληρωμένης Επιχείρησης Φυσικού Αερίου ή Ηλεκτρικής Ενέργειας.

6. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου δεν εφαρμόζονται όταν ο κάτοχος της Άδειας Διανομής εξυπηρετεί λιγότερους από 100.000 συνδεδεμένους Πελάτες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ': ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ

Άρθρο 81

Άδεια Προμήθειας Φυσικού Αερίου

1. Η ΠρομήθειαΦυσικού Αερίου σε ΕπιλέγοντεςΠελάτες διενεργείται από τους κατόχους Άδειας Προμήθειας Φυσικού Αερίου. Κάθε άλλη δραστηριότητα αγοράς, πώλησης, εισαγωγής και εξαγωγής Φυσικού Αερίου ασκείται ελεύθερα. Η Προμήθεια σε μη Επιλέγοντες Πελάτες διενεργείται σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις του άρθρου 21 του ν. 3428/2005.

2. Η Άδεια Προμήθειας Φυσικού Αερίου χορηγείται από τη ΡΑΕ, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στον Κανονισμό Αδειών.

3. Αν προκύψει έκτακτη ανάγκη, οι κάτοχοι Άδειας Προμήθειας, οι οποίοι δεν τροφοδοτούν μόνο Μεγάλους Πελάτες, οφείλουν, κατόπιν εντολής του ΔΕΣΦΑ ΑΕ, να παρέχουν αδιάλειπτα Φυσικό Αέριο στους Πελάτες που δεν είναι Μεγάλοι Πελάτες. Για την εκπλήρωση της υποχρέωσης αυτής, ο κάτοχος της Άδειας Προμήθειας αποζημιώνεται πλήρως, όπως προβλέπεται στην Άδειά του.

4. Οι κάτοχοι Άδειας Προμήθειας οφείλουν να ενημερώνουν τη ΡΑΕ και το Διαχειριστή Συστήματος Φυσικού Αερίου για την εκτιμώμενη συνολική ζήτηση Φυσικού Αερίου των Πελατών τους γιατο επόμενο έτος, τις συναφείς εύλογες εκτιμήσεις τους γιατα επόμενα έτη και να παρέχουν κάθε στοιχείο το οποίο είναι αναγκαίο για την ανάπτυξη του αντίστοιχου Συστήματος Φυσικού Αερίου.

5. Η νόμιμη άσκηση δραστηριοτήτων Προμήθειας Φυσικού Αερίου σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με την οικεία νομοθεσία, παρέχει δικαίωμα Άδειας Προμήθειας Φυσικού Αερίου στην Ελλάδα, σύμφωνα με ειδική διαδικασία που προβλέπεται στον Κανονισμό Αδειών Φυσικού Αερίου, ώστε να μην εισάγονται διακρίσεις μεταξύ των προμηθευτών που δραστηριοποιούνται ή επιθυμούν να δραστηριοποιηθούν στην ελληνική επικράτεια.

Άρθρο 82

Επιλέγοντες Πελάτες

1. Επιλέγοντες Πελάτες είναι οι ακόλουθοι:

(α) Οι κάτοχοι άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας οι οποίοι χρησιμοποιούν Φυσικό Αέριο για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας.

(β) Οι μη Οικιακοί Πελάτες που είναι εγκατεστημένοι εκτός των γεωγραφικών περιοχών που ανήκουν στην αρμοδιότητα των ΕΠΑ και των περιοχών για τις οποίες έχει χορηγηθεί παρέκκλιση, σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 28 της Οδηγίας 2003/55/ΕΚ, καθώς και οι μη Οικιακοί Πελάτες που είναι εγκατεστημένοι στις ανωτέρω περιοχές, εφόσον είναι Μεγάλοι Πελάτες ή προμηθεύονται Φυσικό Αέριο με σκοπό τη συμπίεσή του για τελική χρήση από κινητήρες οχημάτων.

(γ) Οι Οικιακοί Πελάτες που δεν βρίσκονται σε γεωγραφική περιοχή που ανήκει στην αρμοδιότητα των ΕΠΑ και σε περιοχές για τις οποίες έχει χορηγηθεί παρέκκλιση, σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 28 της Οδηγίας 2003/55/ΕΚ.

(δ) Από τη λήξη του χρόνου ισχύος των αδειών που έχουν χορηγηθεί στις ΕΠΑ, οι οποίες ορίζονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 21 του ν. 3428/2005, οι λοιποί πελάτες των ΕΠΑ αυτών.

(ε) Από τη λήξη του χρόνου ισχύος της παρέκκλισης που έχει χορηγηθεί σε περιοχές της χώρας, σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 28 της Οδηγίας 2003/55/ΕΚ, οι λοιποί πελάτες που είναι εγκατεστημένοι στις περιοχές αυτές.

(στ) Οι ΕΠΑ που ορίζονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 21 του ν. 3428/2005 για την προμήθεια Ποσοτήτων Φυσικού Αερίου, πέραν της ετήσιας συμβατικής ποσότητας η οποία καθορίζεται για το έτος 2010 από την ισχύουσα, κατά την έναρξη ισχύος του ν. 3428/2005 σύμβαση, καθεμιάς ΕΠΑ με τη ΔΕΠΑ ΑΕ, και έως τη λήξη κάθε σύμβασης. Από τη λήξη των συμβάσεων αυτών, οι ΕΠΑ που ορίζονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 21 του ν. 3428/2005, καθίστανται Επιλέγοντες Πελάτες, για κάθε Ποσότητα Φυσικού Αερίου.

(ζ) Οι ΕΠΑ που συνιστώνται μετά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, από την ίδρυσή τους κατά τους όρους και περιορισμούς που τυχόν ορίζονται με την υπουργική απόφαση που εκδίδεται σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 21 του ν. 3428/2005 και την παράγραφο 8 του άρθρου 4 του ν. 2364/1995.

2. Για την κατάταξη Πελάτη στην κατηγορία των Μεγάλων Πελατών, κατά την έννοια της περίπτωσης ιζ' της παραγράφου 2 του άρθρου 2, η Ποσότητα Φυσικού Αερίου που προμηθεύεται ο Πελάτης ανά θέση κατανάλωσης, προσδιορίζεται:

(α) Από το μέσο όρο της κατανάλωσης καυσίμου κατά τα τελευταία δύο δωδεκάμηνα πριν από τη σύναψη συμβάσεως προμήθειας Φυσικού Αερίου ή την παράταση υφιστάμενης σύμβασης προμήθειας Φυσικού Αερίου.

(β) Προκειμένου για νέες εγκαταστάσεις, από την ισχύ αυτών.

(γ) Προκειμένου για επέκταση της εγκατεστημένης ισχύος υφιστάμενων εγκαταστάσεων, από τις ποσότητες που υπολογίζονται σύμφωνα με το στοιχείο α' και τη νέα εγκατεστημένη ισχύ.

3. Οι ΕΠΑ υποχρεούνται να επιτρέπουν την πρόσβαση Προμηθευτών στα Δίκτυα Διανομής τα οποία διαχειρίζονται, εφόσον αυτό απαιτείται για την τροφοδότηση πελατών που καθίστανται Επιλέγοντες σύμφωνα με την παράγραφο 1. Άρνηση πρόσβασης επιτρέπεται μόνον στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η πρόσβαση συνεπάγεται παράβαση από τις Ε.Π.Α. των διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας ή των όρων της άδειας διανομής φυσικού αερίου ή θέτει σε κίνδυνο την ασφαλή λειτουργία του Δικτύου Διανομής. Για την πρόσβαση σε Δίκτυο Διανομής οφείλεται στις ΕΠΑ αντάλλαγμα χρήσης του Δικτύου αυτού, το ύψος του οποίου καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 88.

Άρθρο 83

Προμηθευτές με υψηλό μερίδιο αγοράς

1. Προμηθευτής με υψηλό μερίδιο αγοράς θεωρείται ο Προμηθευτής που καλύπτει ποσοστό ίσο ή μεγαλύτερο του 40% της συνολικής ετήσιας Ποσότητας Φυσικού Αερίου που προμηθεύονται στην Ελλάδα οι Επιλέγοντες Πελάτες.

2. Με απόφαση της ΡΑΕ που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να προβλέπονται ειδικές υποχρεώσεις για τους Προμηθευτές με υψηλό μερίδιο αγοράς όπως ιδίως:

(α) Υποχρέωση κατάρτισης και δημοσίευσης σχεδίου πρότυπης σύμβασης Προμήθειας, που ισχύει για όλους τους Πελάτες της ίδιας κατηγορίας. Στο σχέδιο σύμβασης Προμήθειας, που εγκρίνεται από τη ΡΑΕ κατόπιν δημόσιας διαβούλευσης, περιλαμβάνονται τουλάχιστον οι γενικοί όροι που καθορίζονται με τον Κώδικα Προμήθειας. Τα μέρη μπορούν να συνομολογούν και πρόσθετους όρους, εφόσον οι όροι αυτοί δεν αντίκεινται στους γενικούς όρους.

(β) Υποχρέωση δημοσίευσης, σύμφωνα με τον Κώδικα Προμήθειας, της δομής των τιμολογίων και των αρχών που εφαρμόζουν για τον υπολογισμό των χρεώσεων που περιέχονται στις συμβάσεις προμήθειας τις οποίες συνάπτουν με Επιλέγοντες Πελάτες.

(γ) Ανώτατες τιμές πώλησης στα τιμολόγια Επιλεγόντων Πελατών.

3. Αν οι δύο μεγαλύτεροι Προμηθευτές καλύπτουν ποσοστό ίσο ή μεγαλύτερο του 80% της συνολικής Ποσότητας Φυσικού Αερίου που προμηθεύονται στην Ελλάδα οι Επιλέγοντες Πελάτες, με την απόφαση που εκδίδεται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 επιβάλλονται οι ίδιες υποχρεώσεις και στο δεύτερο μεγαλύτερο Προμηθευτή, ακόμη και αν αυτός δεν είναι Προμηθευτής με υψηλό μερίδιο αγοράς.

4. Τα μερίδια της αγοράς που εκφράζονται ως ποσοστά, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού υπολογίζονται από τη ΡΑΕ με βάση στοιχεία επί των πωλήσεων, τα οποία υποβάλλουν οι προμηθευτές κάθε έτος ή σε τακτά χρονικά διαστήματα, όταν εκτιμάται από τη ΡΑΕ ότι συντρέχει αλλαγή τους. Για την εξεύρεση του μεριδίου ενός Προμηθευτή συνυπολογίζονται και τα μερίδια των προμηθευτών που ελέγχονται από αυτόν, κατά την έννοια της παραγράφου 3 του άρθρου 5 του ν. 3959/2011.

Άρθρο 84

Μεταπώληση Φυσικού Αερίου

1. Ο Επιλέγων Πελάτης δικαιούται να μεταπωλεί το σύνολο ή μέρος της Ποσότητας Φυσικού Αερίου που προμηθεύεται σε άλλον Επιλέγοντα Πελάτη, εφόσον το Φυσικό Αέριο που μεταπωλείται διακινείται μέσω του ιδίου Συστήματος Φυσικού Αερίου ή Συστημάτων Φυσικού Αερίου, τα οποία διασυνδέονται. Όροι των συμβάσεων προμήθειας, με τους οποίους περιορίζεται το δικαίωμα μεταπώλησης, είναι απολύτως άκυροι.

2. Με τον Κώδικα Διαχείρισης κάθε Συστήματος Φυσικού Αερίου ρυθμίζονται τα επί μέρους θέματα σχετικά με τη μεταπώληση Φυσικού Αερίου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού.

Άρθρο 85

Κώδικας Προμήθειας Φυσικού Αερίου σε Επιλέγοντες Πελάτες

1. Με τον Κώδικα Προμήθειας σε Επιλέγοντες Πελάτες, ο οποίος εκδίδεται από τη ΡΑΕ μετά από δημόσια διαβούλευση και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ρυθμίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις για την Προμήθεια Φυσικού Αερίου σε Επιλέγοντες Πελάτες.

2. Πριν από την υποβολή της εισήγησης για τον Κώδικα Προμήθειας Φυσικού Αερίου σε Επιλέγοντες Πελάτες, η ΡΑΕ διεξάγει δημόσια διαβούλευση, κατά την οποία καλούνται οι ενδιαφερόμενοι να υποβάλουν τις απόψεις τους.

3. Με τον Κώδικα Προμήθειας σε Επιλέγοντες Πελάτες καθορίζονται ιδίως:

(α) Οι όροι και οι προϋποθέσεις της παροχής Φυσικού Αερίου και των υπηρεσιών Προμήθειας και οι γενικοί όροι που θα περιλαμβάνονται στις συμβάσεις προμήθειας.

(β) Οι περιπτώσεις κατά τις οποίες επιτρέπεται να διακόπτεται η Προμήθεια, ιδίως όταν ο Πελάτης είναι υπερήμερος ως προς την καταβολή ληξιπρόθεσμων τιμημάτων.

(γ) Οι λόγοι και οι συνέπειες της καταγγελίας των συμβάσεων Προμήθειας Φυσικού Αερίου.

(δ) Κάθε άλλη λεπτομέρεια σχετικά με την Προμήθεια Φυσικού Αερίου σε Επιλέγοντες Πελάτες.

4. Το πρώτο, το δεύτερο, το τρίτο και το πέμπτο εδάφια της παραγράφου 3 του άρθρου 24 του ν. 3175/2003 ισχύουν και για τις συμβάσεις προμήθειας που συνάπτονται μεταξύ Επιλεγόντων Πελατών και Προμηθευτών. Οι εν λόγω διατάξεις ισχύουν έως την 31η Δεκεμβρίου του 2013.

Άρθρο 86

Ενιαία Αγορά Φυσικού Αερίου

1. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, η οποία εκδίδεται μετά από γνώμη της ΡΑΕ, μπορεί να συσταθεί Ενιαία Αγορά Φυσικού Αερίου (ΕΑΦΑ), η οποία έχει ως αντικείμενο τις συναλλαγές Φυσικού Αερίου με φυσική παράδοση, για την προαγωγή του υγιούς ανταγωνισμού και την προστασία των καταναλωτών. Με την απόφαση αυτή προσδιορίζονται, ιδίως, ο χρόνος έναρξης λειτουργίας της, το πλαίσιο διενέργειας, το είδος και η φύση των συναλλαγών, το οργανωτικό πλαίσιο της Αγοράς, καθώς και ο Λειτουργός ΕΑΦΑ.

2. Ως Λειτουργός της ΕΑΦΑ μπορεί να ορίζεται ο ΔΕΣΦΑ ΑΕ

3. Με απόφαση της ΡΑΕ, μετά από εισήγηση του Λειτουργού ΕΑΦΑ, εκδίδεται Κανονισμός Λειτουργίας ΕΑΦΑ, ο οποίος δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Με τον Κανονισμό αυτόν ρυθμίζεται κάθε επί μέρους θέμα σχετικά με την οργάνωση και λειτουργία της ΕΑΦΑ, όπως η διενέργεια και η εκκαθάριση των συναλλαγών, οι εγγυήσεις συμμετοχής, η τήρηση ηλεκτρονικού συστήματος για τη διευκόλυνση της διενέργειας των συναλλαγών αυτών, το κόστος λειτουργίας της Αγοράς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια.

4. Ο Λειτουργός της ΕΑΦΑ καταχωρίζει στο ειδικό μητρώο που τηρεί τους Προμηθευτές Φυσικού Αερίου τους Επιλέγοντες Πελάτες, καθώς και κάθε ενδιαφερόμενο χωρίς διάκριση, εκτός αν συντρέχει ένας από τους περιοριστικά αναφερόμενους στον Κανονισμό Λειτουργίας λόγους και, ιδίως, η μη καταβολή της προβλεπόμενης εγγύησης συμμετοχής. Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο μπορεί να διενεργεί συναλλαγές στην ΕΑΦΑ, από την καταχώρισή του στο ειδικό μητρώο.

5. Κάθε Προμηθευτής Φυσικού Αερίου, ο οποίος είναι εγγεγραμμένος στο ειδικό μητρώο, υποχρεούται να προσφέρει προς πώληση σε ετήσια βάση μέσω της ΕΑΦΑ ποσότητα που αντιστοιχεί τουλάχιστον σε ποσοστό 5% της Ποσότητας Φυσικού Αερίου, την οποία προμήθευσε σε Πελάτες κατά το προηγούμενο έτος. Το ποσοστό αυτό δύναται να αυξηθεί με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής μετά από γνώμη της ΡΑΕ.

6. Ο Λειτουργός ΕΑΦΑ δημοσιεύει, σε ηλεκτρονική μορφή, όλες τις προσφορές για αγορά και πώληση Φυσικού Αερίου μέσω της ΕΑΦΑ, χωρίς να αναφέρει το πρόσωπο που υπέβαλε την προσφορά.

7. Με απόφαση της ΡΑΕ μπορεί να ορίζονται οι ανώτατες τιμές και οι όροι για την προσφορά πώλησης Φυσικού Αερίου στην ΕΑΦΑ, για τη διασφάλιση του υγιούς ανταγωνισμού και την προστασία των καταναλωτών.

8. Ο Διαχειριστής Συστήματος Φυσικού Αερίου παρέχει προτεραιότητα στη Μεταφορά των Ποσοτήτων Φυσικού Αερίου που αποτελούν αντικείμενο συναλλαγής με φυσική παράδοση μέσω της ΕΑΦΑ.

Άρθρο 87

Περιορισμός ανώτατου περιθωρίου κέρδους Προμηθευτών Φυσικού Αερίου

1. Για την αντιμετώπιση της διαμόρφωσης τιμών του φυσικού αερίου σε επίπεδα που δε δικαιολογούνται, σύμφωνα με τους κανόνες του υγιούς ανταγωνισμού και τις ειδικές συνθήκες της διεθνούς και εγχώριας αγοράς, επιτρέπεται ο καθορισμός ανώτατου περιθωρίου κέρδους των Προμηθευτών για όλες ή ορισμένες κατηγορίες Πελατών με απόφαση της ΡΑΕ. Η ισχύς της ανωτέρω απόφασης διαρκεί για όσο χρόνο επιβάλλεται από τις συνθήκες και πάντως για διάστημα που δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει τους δύο (2) μήνες. Μετά τη λήξη της ισχύος της ανωτέρω απόφασης η ΡΑΕ μπορεί να παρατείνει την ισχύ αυτής για ίσο χρονικό διάστημα, μετά από επανεξέταση των συνθηκών και εφόσον κρίνεται αναγκαίο.

2. Για τον καθορισμό ανώτατου περιθωρίου κέρδους σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο λαμβάνονται υπόψη οι παράγοντες που επηρεάζουν τις τιμές πώλησης φυσικού αερίου, όπως η μεσοσταθμική τιμή προμήθειας Φυσικού Αερίου στα σημεία εισόδου Συστήματος Φυσικού Αερίου, που διαμορφώνεται βάσει των συμβάσεων προμήθειας τις οποίες έχουν συνάψει οι Προμηθευτές, το κόστος χρήσης του Συστήματος Φυσικού Αερίου που χρησιμοποιείται για την παράδοση του Φυσικού Αερίου στις επί μέρους κατηγορίες καταναλωτών και η φορολογική επιβάρυνση του Φυσικού Αερίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄: ΤΙΜΟΛΟΓΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ - ΤΗΡΗΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ

Άρθρο 88

Τιμολόγηση Βασικών Δραστηριοτήτων

1. Με τον Κανονισμό Τιμολόγησης, ο οποίος εκδίδεται από τη ΡΑΕ, και με την επιφύλαξη της παραγράφου 4,μετά από εισήγηση του κατά περίπτωση αρμόδιου Διαχειριστή Συστήματος Φυσικού Αερίου ή Δικτύου Διανομής και δημόσια διαβούλευση, ρυθμίζεται η μεθοδολογία καθορισμού τιμολογίων για τη χρέωση κάθε Βασικής Δραστηριότητας.

2. Κατά τη ρύθμιση της μεθοδολογίας τιμολόγησης για κάθε Βασική Δραστηριότητα επιδιώκεται:

(α) Η σταθερότητα των τιμών προς όφελος των Χρηστών.

(β) Η εύλογη απόδοση των απασχολούμενων, από το Διαχειριστή του Συστήματος Φυσικού Αερίου, κεφαλαίων.

(γ) Η παροχή υπηρεσιών, περιλαμβανόμενων υπηρεσιών κοινής ωφέλειας, κατά τον πλέον αξιόπιστο, οικονομικό και φιλικό προς το περιβάλλον τρόπο.

(δ) Η κάλυψη των δαπανών του Διαχειριστή Συστήματος Φυσικού Αερίου για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων κοινής ωφέλειας που του έχουν επιβληθεί.

(ε) Η ενίσχυση του ελεύθερου ανταγωνισμού στην αγορά Φυσικού Αερίου.

(στ) Η τήρηση της αρχής της διαφάνειας, της ίσης μεταχείρισης και της αμεροληψίας.

(ζ) Η παροχή βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων κινήτρων για την αποδοτική λειτουργία, το συνετό προγραμματισμό και την ανάπτυξη της υποδομής που απαιτείται για την άσκηση της Βασικής Δραστηριότητας, την ενίσχυση της ασφάλειας εφοδιασμού και την υποστήριξη ερευνητικών δραστηριοτήτων των διαχειριστών που σχετίζονται με τις αρμοδιότητές τους.

(η) Η συνεκτίμηση των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της εκάστοτε αγοράς, όπως η τυχόν διαφοροποίηση κόστους που οφείλεται στην τοπολογία του Συστήματος.

(θ) Η παροχή κινήτρων για χρεώσεις που αφορούν νέους καταναλωτές.

(ι) Η πραγματοποίηση νέων επενδύσεων σε Συστήματα Φυσικού Αερίου για την ασφαλή τροφοδοσία, τη βιωσιμότητά τους και την εξυπηρέτηση της αναμενόμενης μελλοντικής ζήτησης.

3. Με τον Κανονισμό Τιμολόγησης μπορεί να ορίζεται ότι, μέσω των τιμολογίων για τη Βασική Δραστηριότητα Μεταφοράς του ΔΕΣΦΑ ΑΕ, καλύπτεται και το σύνολο ή μέρος των δαπανών του ΔΕΣΦΑ ΑΕ για την εξυπηρέτηση κεφαλαίου και τη λειτουργία και συντήρηση της Βασικής Δραστηριότητας Εγκατάστασης ΥΦΑ. Η απόφαση αυτή λαμβάνεται με κριτήριο τη συμβολή της Εγκατάστασης ΥΦΑ στην εξισορρόπηση του φορτίου του ΕΣΦΑ, στην ασφάλεια εφοδιασμού και στη διευκόλυνση της εισόδου νέων Προμηθευτών στην αγορά Φυσικού Αερίου.

4. Τα τιμολόγια πρόσβασης σε Δίκτυο Διανομής, για το σκοπό που αναφέρεται στην παράγραφο 3 του άρθρου 83, καταρτίζονται από την εκάστοτε ΕΠΑ, μετά την έγκριση από τη ΡΑΕ των κανόνων κατανομής της διάταξης της παραγράφου 4 του άρθρου 89, εγκρίνονται με απόφαση της Ρ.Α.Ε. και ισχύουν από τη δημοσίευση της απόφασης αυτής στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, χωρίς να τροποποιούνται οι σχετικές με την τιμολόγηση διατάξεις που περιλαμβάνονται στις Άδειες Διανομής Φυσικού Αερίου, οι οποίες έχουν χορηγηθεί μέχρι την έναρξη της ισχύος του ν. 3428/2005 . Με την ίδια απόφαση καθορίζεται και η διαδικασία αναπροσαρμογής ή τροποποίησης των τιμολογίων αυτών. Μέχρι τη θέσπιση των ανωτέρω τιμολογίων εξακολουθούν να ισχύουν και να εισπράττονται τα τέλη πρόσβασης στα Δίκτυα Διανομής που καθορίζονται σύμφωνα με τις συμβάσεις προμήθειας Φυσικού Αερίου που έχουν συναφθεί μεταξύ της ΔΕΠΑ ΑΕ και των ΕΠΑ πριν από την 15.3.2002.

5. Με εξαίρεση τους Διαχειριστές ΑΣΦΑ, στους οποίους χορηγείται απαλλαγή κατά τις διατάξεις του άρθρου 76, τα τιμολόγια με βάση τα οποία ο κάθε Διαχειριστής Συστήματος Φυσικού Αερίου εισπράπει οποιοδήποτε αντάλλαγμα για κάθε Βασική Δραστηριότητα, καταρτίζονται από τον εκάστοτε Διαχειριστή σύμφωνα με τον Κανονισμό Τιμολόγησης και εγκρίνονται με απόφαση της ΡΑΕ και ισχύουν το αργότερο από τα δύο κατωτέρω χρονικά σημεία:

(α) είτε από τον τρίτο (3) μήνα μετά το μήνα δημοσίευσης της ανωτέρω απόφασης της ΡΑΕ στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

(β) είτε από τον έβδομο (7) μήνα μετά το μήνα δημοσίευσης του Κανονισμού Τιμολόγησης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

6. Τα τιμολόγια κάθε Βασικής Δραστηριότητας μπορεί να περιλαμβάνουν μία χρέωση, ανά μονάδα δυναμικότητας και μία χρέωση, ανά μονάδα Ποσότητας Φυσικού Αερίου. Με τη χρέωση ανά μονάδα δυναμικότητας ανακτώνται, ιδίως, οι σταθερές δαπάνες της Βασικής Δραστηριότητας, στις οποίες εντάσσονται οι αποσβέσεις, το κεφάλαιο κίνησης, το κόστος των απασχολούμενων κεφαλαίων, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών κεφαλαίου για νέες επενδύσεις, σύμφωνα με το Πρόγραμμα Ανάπτυξης προκειμένου για το ΕΣΦΑ ή τον αντίστοιχο προγραμματισμό νέων επενδύσεων, προκειμένου για ΑΣΦΑ. Με τη χρέωση ανά μονάδα Ποσότητας Φυσικού Αερίου ανακτώνται, ιδίως, μεταβλητές δαπάνες της Βασικής Δραστηριότητας. Δεν ανακτάται με τα τιμολόγια το κόστος κτήσης παγίων που έχει καταβληθεί από Προμηθευτές ή Πελάτες.

7. Τα τιμολόγια της Βασικής Δραστηριότητας Μεταφοράς ορίζονται χωριστά για τα σημεία εισόδου και τα σημεία εξόδου του Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου. Κατά τον καθορισμό των τιμολογίων της Βασικής Δραστηριότητας Μεταφοράς λαμβάνονται υπόψη οι εύλογες και αναλογικές δαπάνες που βαρύνουν τον αντίστοιχο Διαχειριστή από τη συμμετοχή του στις δραστηριότητες του Ευρωπαϊκού Δικτύου Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς Φυσικού Αερίου.

Άρθρο 89

Τήρηση λογαριασμών - Λογιστικός Διαχωρισμός

1. Τα νομικά πρόσωπα που ασκούν τις δραστηριότητες της Προμήθειας, της Μεταφοράς, της Διανομής, της Αποθήκευσης, της υγροποίησης Φυσικού Αερίου και της αεριοποίησης Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου (ΥΦΑ) εντός της Ελληνικής Επικράτειας ανεξάρτητα από το ιδιοκτησιακό καθεστώς ή τη νομική μορφή τους, καταρτίζουν, υποβάλλουν προς έλεγχο και δημοσιεύουν τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις τους, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 42α επ. του κ.ν. 2190/1920.

2. Τα νομικά πρόσωπα που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο τηρούν χωριστούς λογαριασμούς για τις δραστηριότητες Προμήθειας σε Επιλέγοντες Πελάτες και Προμήθειας σε μη Επιλέγοντες Πελάτες, καθώς και για τις δαπάνες στις οποίες υποβάλλονται για την παροχή των υπηρεσιών κοινής ωφέλειας που τους έχουν επιβληθεί.

3. Οι Ολοκληρωμένες Επιχειρήσεις Φυσικού Αερίου τηρούν χωριστούς λογαριασμούς για τις δραστηριότητες Μεταφοράς Φυσικού Αερίου, Εγκατάστασης ΥΦΑ, Εγκατάστασης Αποθήκευσης Φυσικού Αερίου, Διανομής Φυσικού Αερίου και άλλων δραστηριοτήτων Φυσικού Αερίου, καθώς και ενιαίο λογαριασμό για τυχόν άλλες δραστηριότητές τους, εκτός του τομέα Φυσικού Αερίου, όπως ακριβώς θα έπρατταν αν οι δραστηριότητες αυτές ασκούνταν από διαφορετικές επιχειρήσεις, ώστε να αποφεύγονται οι διακρίσεις, οι διασταυρούμενες επιχορηγήσεις και οι στρεβλώσεις του ανταγωνισμού. Οι χωριστοί λογαριασμοί που προβλέπονται στο προηγούμενο εδάφιο περιλαμβάνουν ισολογισμό και λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσης για κάθε δραστηριότητα.

4. Για την κατάρτιση των χωριστών λογαριασμών οι Ολοκληρωμένες Επιχειρήσεις Φυσικού Αερίου εφαρμόζουν πάγιους κανόνες κατανομής του ενεργητικού και του παθητικού και των δαπανών και εσόδων, οι οποίοι υποβάλλονται στη ΡΑΕ προς έγκριση. Οι κανόνες αυτοί τροποποιούνται μετά από έγκριση της ΡΑΕ, εφόσον συντρέχουν εξαιρετικοί λόγοι.

5. Οι ελεγκτές της Ολοκληρωμένης Επιχείρησης ελέγχουν τους χωριστούς λογαριασμούς που τηρούνται κατά τις διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων, όπως ακριβώς θα έπρατταν αν οι δραστηριότητες αυτές ασκούνταν από διαφορετικά νομικά πρόσωπα, ελέγχοντας και την ορθή εφαρμογή των κανόνων κατανομής και υποβάλλουν στην τακτική γενική συνέλευση της Ολοκληρωμένης Επιχείρησης και στη ΡΑΕ το πόρισμα του ελέγχου τους. Η ΡΑΕ έχει το δικαίωμα διεξαγωγής, οποτεδήποτε, έκτακτων ελέγχων για τη διαπίστωση της τήρησης των διατάξεων του άρθρου αυτού.

6. Οι Ολοκληρωμένες Επιχειρήσεις Φυσικού Αερίου παραθέτουν, στο προσάρτημα των οικονομικών καταστάσεών τους, τους εγκεκριμένους και ισχύοντες κανόνες κατανομής, τις χωριστές οικονομικές καταστάσεις για κάθε δραστηριότητά τους, τις σημαντικές πράξεις που έχουν πραγματοποιήσει με τις Συνδεδεμένες Επιχειρήσεις ή με επιχειρήσεις στη μετοχική σύνθεση των οποίων μετέχουν οι ίδιοι μέτοχοι, καθώς και τη σχετική με τους χωριστούς λογαριασμούς έκθεση των ελεγκτών. Το προσάρτημα δημοσιεύεται μαζί με τις οικονομικές καταστάσεις της Ολοκληρωμένης Επιχείρησης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ΄: ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΑΔΕΙΩΝ

Άρθρο 90

Κανονισμός Αδειών

1. Ο Κανονισμός Αδειών εκδίδεται με απόφαση της ΡΑΕ και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Με τον Κανονισμό Αδειών καθορίζονται ο τύπος και το περιεχόμενο των αιτήσεων για τη χορήγηση άδειας, καθώς και τα συνυποβαλλόμενα με τις αιτήσεις δικαιολογητικά και λοιπά στοιχεία. Περαιτέρω καθορίζονται:

(α) Ο τρόπος δημοσίευσης των αιτήσεων, καθώς και οι δικαιούχοι και η διαδικασία υποβολής αντιρρήσεων.

(β) Οι όροι, οι προϋποθέσεις και οι περιορισμοί άσκησης των δικαιωμάτων που παρέχονται με τις άδειες.

(γ) Οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία τροποποίησης και ανάκλησης των αδειών.

(δ) Κάθε αναγκαία λεπτομέρεια σχετική με τις άδειες που εκδίδονται σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού.

2. Κριτήρια για τη χορήγηση άδειας, κατά τις διατάξεις του νόμου αυτού, είναι ιδίως:

(α) Η ασφάλεια και η προστασία των Συστημάτων Φυσικού Αερίου, καθώς και των εγκαταστάσεων και του συνδεδεμένου εξοπλισμού.

(β) Τα ιδιαίτερα τεχνικά και οικονομικά χαρακτηριστικά του αιτούντος και ιδίως η φερεγγυότητά του.

(γ) Η προστασία των καταναλωτών, με σκοπό την παροχή υπηρεσιών υψηλού επιπέδου και την επίτευξη των βέλτιστων τιμών.

(δ) Η προστασία του περιβάλλοντος και του κλίματος από τις επιπτώσεις των δραστηριοτήτων Φυσικού Αερίου και η διασφάλιση της ενεργειακής απόδοσης.

(ε) Η διασφάλιση και ενίσχυση του υγιούςανταγωνισμού στην αγορά Φυσικού Αερίου.

3. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, η οποία εκδίδεται μετά από γνώμη της ΡΑΕ, δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και κοινοποιείται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, επιβάλλονται υποχρεώσεις παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας στους κατόχους αδειών, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού.

4. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, η οποία εκδίδεται μετά από γνώμη της ΡΑΕ και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να επιβάλλονται στους κατόχους αδειών πρόσθετες υποχρεώσεις, εφόσον συντρέχουν ειδικές συνθήκες και έκτακτες περιστάσεις που ανάγονται, ιδίως, στην εθνική άμυνα και δημόσια ασφάλεια, καθώς και σε ακραία καιρικά φαινόμενα ή άλλες αντίξοες κλιματολογικές συνθήκες.

5. Η ΡΑΕ παρακολουθεί και ελέγχει την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που επιβάλλονται στους κατόχους αδειών σύμφωνα με τις παραγράφους 4 και 5 και αποτελούν όρους των Αδειών τους.

6. Πριν από τη χορήγηση ορισμένης Άδειας ή κατηγορίας Αδειών, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού, ο Υπουργός Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγήςκαι η ΡΑΕ μπορούν να καλούν τους ενδιαφερομένους σε δημόσια διαβούλευση.

7. Η χορήγηση άδειας, σύμφωνα με το νόμο αυτόν, δεν απαλλάσσει τον κάτοχό της από την υποχρέωση να λαμβάνει άλλες άδειες ή εγκρίσεις που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία.

8. Η απόφαση της ΡΑΕ με την οποία απορρίπτεται αίτηση για τη χορήγηση Άδειας, τεκμηριώνεται πλήρως και κοινοποιείται στον αιτούντα και στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Ο αιτών δύναται να προσφύγει κατά της ανωτέρω απόφασης της ΡΑΕ, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 33 του νόμου αυτού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι΄: ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 91

Υφιστάμενες συμβάσεις

1. Ο ΔΕΣΦΑ ΑΕ μπορεί να προμηθεύεται από την ΔΕΠΑ ΑΕ χωρίς διαγωνισμό Φυσικό Αέριο για την εξισορρόπηση του φορτίου και την αντιστάθμιση φυσικών απωλειών και ιδιοκατανάλωσης του ΕΣΦΑ, εφόσον το αέριο αυτό το έχει προμηθευθεί η ΔΕΠΑ ΑΕ με βάση συμβάσεις προμήθειας ΥΦΑ που έχουν συναφθεί έως την 01.07.2004. Η τιμή προμήθειας του ΥΦΑ εγκρίνεται από τη ΡΑΕ, μετά από εισήγηση του ΔΕΣΦΑ ΑΕ και καλύπτει το πλήρες κόστος προμήθειας του ΥΦΑ, στο οποίο συμπεριλαμβάνεται το σταθερό και μεταβλητό κόστος της θαλάσσιας μεταφοράς, το κόστος χρήσης του Συστήματος ΥΦΑ, καθώς και εύλογο κόστος διαχείρισης. Το ΥΦΑ που πωλείται από τη ΔΕΠΑ ΑΕ κατά τα προηγούμενα εδάφια μπορεί να χρησιμοποιείται κατά προτεραιότητα σε σχέση με το αέριο που προμηθεύεται ο ΔΕΣΦΑ ΑΕ, σύμφωνα με την περίπτωση γ΄ της παραγράφου 2 του άρθρου 68.

2. Για την ενίσχυση της ασφάλειας του εφοδιασμού και της ανάπτυξης ανταγωνισμού στην αγορά Φυσικού Αερίου, η ΡΑΕδύναταινα αποφασίζει τη διεξαγωγή διαγωνισμών με αντικείμενο την πώληση σε Προμηθευτές και Επιλέγοντες Πελάτες ποσοτήτων ΥΦΑ, οι οποίες αντιστοιχούν σε μακροχρόνιες συμβάσεις προμήθειας που έχουν συναφθεί και τεθεί σε εφαρμογή έως την 1.7.2004 και μέχρι το χρόνο λήξης της ισχύος των συμβάσεων αυτών, εφόσον περιλαμβάνουν ρήτρες υποχρεωτικής αγοράς ανεξαρτήτως παραλαβής. Οι διαγωνισμοί διεξάγονται από τον ΔΕΣΦΑ ΑΕ σύμφωνα με τη διαδικασία και τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στον Κώδικα Διαχείρισης του ΕΣΦΑ, τηρουμένων ιδίως των αρχών της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης. Οι όροι διενέργειας των διαγωνισμών αυτών εγκρίνονται από τη ΡΑΕ.

3. Η μεταβολή με τις διατάξεις του νόμου αυτού, του νομικού πλαισίου που διέπει τις συμβάσεις Προμήθειας Φυσικού Αερίου μεταξύ της ΔΕΠΑ ΑΕ και των Πελατών της, οι οποίες έχουν συναφθεί πριν από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, δε συνιστά σπουδαίο λόγο καταγγελίας των συμβάσεων αυτών.

Άρθρο92

Η χρήση Συστημάτων Φυσικού Αερίου κατά τις διατάξεις του νόμου αυτού επιτρέπεται και για τη διακίνηση βιοαερίου, αερίου που παράγεται από Βιομάζα και άλλων τύπων αερίων, εφόσον αυτή είναι δυνατή, από τεχνική άποψη και πληρούνται οι προδιαγραφές ασφάλειας, αφού ληφθούν υπόψη οι απαιτήσεις ποιότητας και τα χημικά χαρακτηριστικά των αερίων αυτών.

Άρθρο 93

Υπόγειοι φυσικοί χώροι, που μετατρέπονται σε χώρους αποθήκευσης Φυσικού Αερίου, μπορούν να εντάσσονται, είτε στο ΕΣΦΑ, σύμφωνα με το άρθρο 67, είτε σε ΑΣΦΑ, σύμφωνα με το άρθρο 74. Προϋπόθεση για την ένταξη υπόγειου φυσικού χώρου κυριότητας του Ελληνικού Δημοσίου στο ΕΣΦΑ ή σε ΑΣΦΑ, αποτελεί η προηγούμενη παραχώρηση της χρήσης, ανάπτυξης και εκμετάλλευσής του, ως χώρου αποθήκευσης Φυσικού Αερίου. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, καθορίζεται η διαδικασία και οι προϋποθέσεις παραχώρησης της χρήσης ανάπτυξης και εκμετάλλευσης υπόγειων φυσικών χώρων για την αποθήκευση Φυσικού Αερίου.

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ : ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α: ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Άρθρο 94

Καθήκοντα του Διαχειριστή του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΣΜΗΕ)

(Άρθρο 12 της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ)

1. Ο Διαχειριστής του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας λειτουργεί, εκμεταλλεύεται, συντηρεί και αναπτύσσει το ΕΣΜΗΕ ώστε να διασφαλίζεται ο εφοδιασμός της χώρας με ηλεκτρική ενέργεια, με τρόπο επαρκή, ασφαλή, αποδοτικό και αξιόπιστο.

2. Ο Διαχειριστής:

(α) Διασφαλίζει ότι η μακροχρόνια ικανότητα του συστήματος ανταποκρίνεται σε εύλογες ανάγκες για μεταφορά ηλεκτρικής ενέργειας, υπό οικονομικά βιώσιμες συνθήκες, λαμβάνοντας υπόψη την προστασία του περιβάλλοντος,

(αα) συντάσσει ετησίως και υποβάλλει στη ΡΑΕ τριετές επιχειρησιακό πρόγραμμα ενεργειών και δράσεων οι οποίες κρίνονται αναγκαίες για την άσκηση των καθηκόντων του, με τον αντίστοιχο προϋπολογισμό.

(ββ) συντάσσει και δημοσιοποιεί τακτικά εκθέσεις για την αποδοτική λειτουργία του συστήματος,

(β) Συμβάλλει στην ασφάλεια του εφοδιασμού, διασφαλίζοντας επαρκή ικανότητα μεταφοράς και την αξιοπιστία του συστήματος,

(γ) Παρέχει πρόσβαση στο σύστημα στους κατόχους άδειας παραγωγής, προμήθειας ή εμπορίας ηλεκτρικής ενέργειας, σε όσους έχουν νόμιμα εξαιρεθεί από την υποχρέωση κατοχής τέτοιων αδειών και στους Επιλέγοντες Πελάτες,

(δ) Επιτρέπει τη σύνδεση του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΔΔΗΕ) με το ΕΣΜΗΕ, σύμφωνα με όσα καθορίζονται στον Κώδικα Διαχείρισης του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Κώδικας Διαχείρισης ΕΣΜΗΕ),

(ε) Διαχειρίζεται τις ροές της ηλεκτρικής ενέργειας στο σύστημα, συνεκτιμώντας τις ανταλλαγές με άλλα διασυνδεδεμένα συστήματα μεταφοράς. Για τον σκοπό αυτό μεριμνά για την ασφαλή, αξιόπιστη και αποδοτική λειτουργία του συστήματος, διασφαλίζοντας, μεταξύ άλλων, τη διαθεσιμότητα των αναγκαίων επικουρικών υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών που παρέχονται μέσω διαχείρισης της ζήτησης, στο βαθμό που η διαθεσιμότητά τους δεν εξαρτάται από άλλο διασυνδεδεμένο σύστημα μεταφοράς.

(στ) Καταρτίζει το πρόγραμμα κατανομής των μονάδων παραγωγής που συνδέονται με το σύστημα, προσδιορίζει την χρήση των διασυνδέσεων με άλλα συστήματα μεταφοράς και κατανέμει σε πραγματικό χρόνο το φορτίο ηλεκτρικής ενέργειας στις διαθέσιμες εγκαταστάσεις παραγωγής, σύμφωνα με τις ειδικότερες διατάξεις του άρθρου 96 του παρόντος νόμου.

(ζ) Παρέχει στους Διαχειριστές άλλων συστημάτων μεταφοράς και δικτύων διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, με τα οποία συνδέεται το Σύστημα, επαρκείς πληροφορίες για την ασφαλή και αποδοτική λειτουργία καθώς και τη συντονισμένη ανάπτυξη και τη διαλειτουργικότητα του συστήματος και των παραπάνω συστημάτων και δικτύων,

(η) Παρέχει έγκαιρα στους χρήστες του συστήματος κάθε αναγκαία πληροφορία για την εξασφάλιση της αποτελεσματικής πρόσβασής τους στο σύστημα,

(θ) Παρέχει τις πάσης φύσεως υπηρεσίες του εφαρμόζοντας διαφανή, αντικειμενικά και αμερόληπτα κριτήρια, ώστε να αποτρέπεται κάθε διάκριση μεταξύ των χρηστών ή των κατηγοριών χρηστών του Συστήματος, και ιδίως κάθε διάκριση υπέρ των συνδεδεμένων με αυτόν επιχειρήσεων,

(ι) Εισπράπει τα τέλη πρόσβασης στο Σύστημα και διευθετεί τις χρεοπιστώσεις που του αναλογούν στο πλαίσιο του μηχανισμού αντιστάθμισης μεταξύ διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς, σύμφωνα με το άρθρο 13 του Κανονισμού (ΕΚ) 714/2009,

(ια) Χορηγεί και διαχειρίζεται την πρόσβαση τρίτων στο σύστημα, και παρέχει ειδικά αιτιολογημένες επεξηγήσεις σε περίπτωση άρνησης πρόσβασης,

(ιβ) Συμμετέχει σε ενώσεις, οργανώσεις ή εταιρείες, οι οποίες έχουν σκοπό την επεξεργασία και διαμόρφωση κανόνων κοινής δράσης που συντείνουν, στο πλαίσιο της κοινοτικής νομοθεσίας, στη δημιουργία ενιαίας εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και ειδικότερα στον καταμερισμό και την εκχώρηση δικαιωμάτων μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας μέσω των αντίστοιχων διασυνδέσεων, καθώς και στη διαχείριση των δικαιωμάτων αυτών για λογαριασμό των ως άνω διαχειριστών, και ιδίως στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΔΔΣΜ Ηλεκτρικής Ενέργειας),

(ιγ) Εκπονεί κάθε έτος, κατόπιν διαβούλευσης με όλους τους υφιστάμενους και μελλοντικούς χρήστες του ΕΣΜΗΕ, δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης του ΕΣΜΗΕ), το οποίο υποβάλλει προς έγκριση στη ΡΑΕ και δημοσιεύει στην ιστοσελίδα του, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 109,

(ιδ) Τηρεί τους αναγκαίους διαχειριστικούς λογιστικούς λογαριασμούς για την είσπραξη των εσόδων από τη διαχείριση συμφόρησης των διασυνδέσεων, ή άλλων χρεώσεων που προκύπτουν από τη λειτουργία και τη διαχείριση του ΕΣΜΗΕ, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου,

(ιε) Δημοσιεύει στην ιστοσελίδα του κατάλογο όλων των εγκεκριμένων από τη ΡΑΕ τιμολογίων με τα οποία χρεώνει τους χρήστες του Συστήματος.

(ιζ) Υπολογίζει την Οριακή Τιμή Αποκλίσεων,

(ιη) Διενεργεί την εκκαθάριση των Αποκλίσεων Παραγωγής – Ζήτησης και τη διευθέτηση των χρηματικών συναλλαγών στο πλαίσιο της διευθέτησης των Αποκλίσεων Παραγωγής – Ζήτησης σε συνεργασία με το ΛΑΓΗΕ και το Διαχειριστή του ΕΔΔΗΕ. Για τη διενέργεια της διευθέτησης των χρηματικών συναλλαγών, ο Διαχειριστής του ΕΣΜΗΕ δύναται :

(αα) Να συστήνει ή να συμμετέχει σε εταιρείες με εξειδικευμένο σκοπό την παροχή χρηματοοικονομικών υπηρεσιών.

(ββ) Να αναθέτει σε τρίτους, μετά από σύμφωνη γνώμη της ΡΑΕ, την ως άνω διευθέτηση, ιδίως αναφορικά με τη διαχείριση και εκκαθάριση χρηματικών συναλλαγών και τη διαχείριση πιστωτικού και συναλλακτικού κινδύνου, στο πλαίσιο της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας.

3. Ο Διαχειριστής επιτρέπεται να συνάπτει, κατόπιν διαγωνισμού, συμβάσεις αγοραπωλησίας ηλεκτρικής ενέργειας, περιλαμβανομένων συμβάσεων διαχείρισης της ζήτησης, μόνον εφόσον αυτό απαιτείται για την παροχή των επικουρικών υπηρεσιών και για τις ανάγκες εξισορρόπησης των αποκλίσεων παραγωγής-ζήτησης κατά τη λειτουργία του συστήματος σε πραγματικό χρόνο και στο πλαίσιο των ρυθμίσεων του Κώδικα Διαχείρισης του συστήματος σύμφωνα με το άρθρο 96 του παρόντος νόμου.

4. Ο Διαχειριστής συνεργάζεται με τον ΛΑΓΗΕ, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Συναλλαγών και του Κώδικα Διαχείρισης του συστήματος.

5. Ο Διαχειριστής δύναται να προσφέρει συμβουλευτικές υπηρεσίες τεχνικής φύσεως σε θέματα της αρμοδιότητάς του σε διαχειριστές ή κυρίους συστημάτων μεταφοράς έναντι αμοιβής καθώς και να συμμετέχει σε ερευνητικά προγράμματα καθώς και σε προγράμματα χρηματοδοτούμενα από την ΕΕ, εφόσον δεν παρακωλύεται η άρτια εκτέλεση των καθηκόντων του. Για τις υπηρεσίες αυτές τηρεί ειδικό διαχειριστικό λογαριασμό και τα έσοδα από τις υπηρεσίες και συμμετοχές αυτές χρησιμοποιούνται για μείωση των λειτουργικών δαπανών του Διαχειριστή.

6. Η άσκηση των αρμοδιοτήτων του Διαχειριστή συντείνει, ιδίως, στην επίτευξη του στόχου σύγκλισης της ελληνικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας με τις αντίστοιχες ευρωπαϊκές και στην ολοκλήρωση της ενιαίας εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας της Ε.Ε. σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Οδηγίας 2009/72 ΕΕ και του Κανονισμού 714/2009 της ΕΕ.

Άρθρο 95

Δημιουργία νέου δυναμικού παραγωγής μέσω διαδικασίας υποβολής προσφορών

(Άρθρο 8 της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ)

1. Ο Διαχειριστής του ΕΣΜΗΕ συνάπτει, χάριν ασφάλειας εφοδιασμού, συμβάσεις ισχύος παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας. Με τις συμβάσεις ισχύος παραγωγής ο παραγωγός υποχρεούται έναντι ανταλλάγματος να παρέχει σε μελλοντικό χρόνο διαθεσιμότητα ηλεκτρικής ισχύος νέων μονάδων παραγωγής για ορισμένο μέγεθος ισχύος και για ορισμένο χρονικό διάστημα.

2. Ο Διαχειριστής του ΕΣΜΗΕ συνάπτει, χάριν ασφάλειας εφοδιασμού, συμβάσεις διαχείρισης της ζήτησης και βελτίωσης της ενεργειακής αποδοτικότητας.

3. Οι συμβάσεις των παραγράφων 1 και 2 είναι δυνατές μόνο εάν το, μέσω αδειοδοτικής διαδικασίας δυναμικό παραγωγής, τα μέτρα ενεργειακής αποδοτικότητας και τα μέτρα διαχείρισης της ζήτησης δεν διασφαλίζουν την επάρκεια εφοδιασμού.

4. Το συνολικό μέγεθος ισχύος των συμβάσεων των παραγράφων 1 και 2 καθορίζεται κατόπιν ειδικής μελέτης σχετικά με την επάρκεια ηλεκτρικής ισχύος και τα επαρκή περιθώρια εφεδρείας ισχύος, η οποία εκπονείται κάθε φορά από τον Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ, λαμβάνοντας υπόψη το εγκεκριμένο δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης του ΕΣΜΗΕκαθώς και τον μακροχρόνιο ενεργειακό σχεδιασμό της χώρας και εγκρίνεται από τη ΡΑΕ.

5. Η επιλογή του φορέα που διενεργεί τον διαγωνισμό, η διαγωνιστική διαδικασία, και ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής, τα κριτήρια επιλογής για την ανάδειξη της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς, στα οποία είναι δυνατό να περιλαμβάνονται κριτήρια για την προστασία του περιβάλλοντος και την προώθηση τεχνολογιών που βρίσκονται σε στάδιο ανάπτυξης, το μέγιστο και ελάχιστο των προσφορών, η διαδικασία σύναψης της σύμβασης με τον Διαχειριστή, ο τρόπος ανάκτησης του σχετικού κόστους του Διαχειριστή, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια καθορίζονται με αντικειμενικά, διαφανή και αμερόληπτα κριτήρια με απόφαση της ΡΑΕ και δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης τουλάχιστον έξι μήνες πριν από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής των προσφορών.

6. Η πρόσκληση προς υποβολή προσφορών διατίθεται σε κάθε ενδιαφερόμενη επιχείρηση εγκατεστημένη στο έδαφος κράτους μέλους, κατά τρόπον ώστε να έχει στη διάθεσή της επαρκή χρόνο για την υποβολή προσφοράς. Για τη διασφάλιση της διαφάνειας και της αμεροληψίας, η πρόσκληση περιέχει λεπτομερή περιγραφή των προδιαγραφών της διαδικασίας που ακολουθούν οι προσφέροντες, εξαντλητικό κατάλογο των κριτηρίων που διέπουν την επιλογή των υποψηφίων, καθώς και της διαδικασίας ανάθεσης της σύμβασης, συμπεριλαμβανομένων πιθανών κινήτρων ιδίως επιδοτήσεων που προβλέπονται στην πρόσκληση.

Στη διαγωνιστική διαδικασία δύνανται να συμμετέχουν και υφιστάμενες μονάδες παραγωγής, οι οποίες υποβάλλουν μακροπρόθεσμες εγγυήσεις ως προς την ικανότητά τους να ικανοποιούν τους όρους της πρόσκλησης, υπό την προϋπόθεση ότι δύνανται να καλύψουν απαιτήσεις για πρόσθετο δυναμικό κατά την παράγραφο 4.

Άρθρο 96

Κώδικας Διαχείρισης του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας

(Άρθρα 5 και 41 της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ)

1. Η διαχείριση του ΕΣΜΗΕ διενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Διαχείρισης του Ελληνικού Συστήματος

Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Κώδικας Διαχείρισης ΕΣΜΗΕ), ο οποίος καταρτίζεται και υποβάλλεται στη ΡΑΕ από τον Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ. Η ΡΑΕ, κατόπιν δημόσιας διαβούλευσης και αφού προβεί σε τυχόν τροποποιήσεις και προσθήκες, εκδίδει με απόφασή της το τελικό κείμενο του Κώδικα Διαχείρισης του Συστήματος, το οποίο δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Ο Κώδικας τροποποιείται είτε με πρωτοβουλία της ΡΑΕ, είτε κατόπιν αιτήματος του Διαχειριστή ή τρίτων προσώπων που έχουν έννομο συμφέρον, κατ΄ εφαρμογή της διαδικασίας του προηγούμενου εδαφίου.

2. Με τον Κώδικα Διαχείρισης του Συστήματος ρυθμίζονται ιδίως:

(α) Οι τεχνικές προδιαγραφές σχεδιασμού, λειτουργίας και συντήρησης του Συστήματος. Ειδικότερα, ορίζονται οι ελάχιστες τεχνικές προδιαγραφές, τα κριτήρια και οι απαιτήσεις σχεδιασμού και λειτουργίας όσον αφορά στη σύνδεση εγκαταστάσεων χρηστών, περιλαμβανομένων δικτύων διανομής, με το Σύστημα, το βαθμό της αξιοπιστίας εξυπηρέτησής τους, τον εξοπλισμό καταναλωτών με άμεση σύνδεση, τα κυκλώματα διασυνδέσεων και τις απευθείας γραμμές. Οι τεχνικοί αυτοί κανόνες εξασφαλίζουν τη διαλειτουργικότητα των συστημάτων, είναι αντικειμενικοί και δεν εισάγουν διακρίσεις. Επίσης, καθορίζονται δείκτες για την παρακολούθηση της απόδοσης του Συστήματος.

(β) Η διαδικασία κατάρτισης του προγράμματος συντήρησης του Συστήματος, στο οποίο περιλαμβάνονται κατ'ελάχιστο οι εργασίες συντήρησης και τα χρονοδιαγράμματα εκτέλεσης αυτών, προκειμένου να διασφαλίζεται η άρτια και έγκαιρη συντήρηση του συστήματος.

(γ) Οι προϋποθέσεις για την υποβολή αίτησης πρόσβασης στο σύστημα, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, οι ελάχιστες τεχνικές και λειτουργικές προδιαγραφές για την πρόσβαση στο σύστημα, ιδίως εκείνων που σχετίζονται με τη σύνδεση, και η διαδικασία σύναψης των σχετικών συμβάσεων. Η πρόσβαση των δικαιούμενων στο σύστημα γίνεται με τον πλέον οικονομικό, διαφανή και άμεσο τρόπο, χωρίς διακρίσεις μεταξύ των χρηστών και μεταξύ των κατηγοριών χρηστών του Συστήματος. Ο Διαχειριστής του Συστήματος Μεταφοράς μπορεί να αρνείται την πρόσβαση των δικαιούμενων στο Σύστημα, μόνο για λόγους εξάντλησης της ικανότητας φόρτισης του Συστήματος. Η άρνηση πρόσβασης αιτιολογείται ειδικώς, με βάση αντικειμενικά, τεχνικά και οικονομικά κριτήρια. Σε περίπτωση άρνησης πρόσβασης ο Διαχειριστής του Συστήματος οφείλει να παρέχει πληροφορίες σχετικά με τα αναγκαία μέτρα ενίσχυσης του Συστήματος έναντι ανταλλάγματος που αντικατοπτρίζει το κόστος της παροχής των εν λόγω ενισχύσεων και το οποίο προσδιορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του 140 του παρόντος νόμου.

(δ) Η προθεσμία μέσα στην οποία ο Διαχειριστής του Συστήματος υποχρεούται να απαντά στις υποβαλλόμενες αιτήσεις και οι συνέπειες της παράλειψης της απάντησης μέσα στην προθεσμία αυτή.

(ε) Τα κριτήρια που εφαρμόζει ο Διαχειριστής του Συστήματος για την κατανομή του φορτίου στις διαθέσιμες εγκαταστάσεις παραγωγής, και των επικουρικών υπηρεσιών στις διαθέσιμες εγκαταστάσεις παραγωγής, και σε εγκαταστάσεις που παρέχουν δυνατότητες διαχείρισης της ζήτησης και εξοικονόμησης ενέργειας, καθώς και τη χρήση των Διασυνδέσεων. Για τον καθορισμό των κριτηρίων, μεταξύ άλλων, λαμβάνονται υπόψη:

(αα) Ο προγραμματισμός εγχύσεων ηλεκτρικής ενέργειας στο Σύστημα και απορροφήσεων ηλεκτρικής ενέργειας από το Σύστημα, καθώς και παροχής επικουρικών υπηρεσιών για δεδομένη χρονική περίοδο, κατά τα προβλεπόμενα στον Κώδικα Συναλλαγών Ηλεκτρικής Ενέργειας.

(ββ) Τα τεχνικά χαρακτηριστικά των διαθέσιμων εγκαταστάσεων παραγωγής και των Διασυνδέσεων.

(γγ) Οι τεχνικοί περιορισμοί του Συστήματος, καθώς και των εγκαταστάσεων που μπορούν να παρέχουν δυνατότητες διαχείρισης της ζήτησης και εξοικονόμησης ενέργειας,

(στ) Ο τρόπος, η έκταση, οι όροι και οι προϋποθέσεις σύμφωνα με τους οποίους κατά την κατανομή του φορτίου στις διαθέσιμες εγκαταστάσεις παραγωγής, ο Διαχειριστής του Συστήματος δίνει προτεραιότητα:

(αα) Στις εγκαταστάσεις παραγωγής που χρησιμοποιούν ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, καθώς και στις εγκαταστάσεις συμπαραγωγής σύμφωνα με το άρθρο 9 του ν. 3468/2006.

(ββ) Σε εγκαταστάσεις παραγωγής που χρησιμοποιούν πρωτογενή ενέργεια από εγχώρια ενεργειακά καύσιμα μέχρι ποσοστού 15% της συνολικής ποσότητας πρωτογενούς ενέργειας η οποία είναι αναγκαία για την παραγωγή της ηλεκτρικής ενέργειας που καταναλώνεται στην ελληνική επικράτεια κατά τη διάρκεια ενός (1) ημερολογιακού έτους.

(ζ) Ο τρόπος, η διαδικασία και οι όροι διευθέτησης, από τον Διαχειριστή του Συστήματος, των Αποκλίσεων Παραγωγής - Ζήτησης, μεταξύ των κατόχων άδειας παραγωγής, των προμηθευτών, των επιλεγόντων πελατών και των χρηστών των Διασυνδέσεων. Η διευθέτηση γίνεται ενιαία κατά τρόπον ώστε να προάγεται η διαθεσιμότητα των εγκαταστάσεων παραγωγής, και το κόστος να επιμερίζεται κατά το δυνατόν σε αυτούς που προκαλούν τις αποκλίσεις.

(η) Ο τρόπος, η διαδικασία και οι όροι διαχείρισης της υδροηλεκτρικής παραγωγής και της διαχείρισης των αποθεμάτων ύδατος στους ταμιευτήρες, λαμβάνοντας υπόψη και τις ρυθμίσεις του ν.3199/2003 (ΦΕΚ Α΄ 280).

(θ) Οι υποχρεώσεις προσκόμισης εγγυήσεων διαθεσιμότητας επαρκούς ισχύος που πρέπει να πληρούνται για την απορρόφηση ηλεκτρικής ενέργειας από το ΕΣΜΗΕ και ο τρόπος εκπλήρωσης των υποχρεώσεων αυτών, ιδίως μέσω συμβάσεων. Οι προϋποθέσεις και η διαδικασία παροχής κινήτρων

και επιβολής κυρώσεων από τον Διαχειριστή του Συστήματος ιδίως για τη διαθεσιμότητα επαρκούς ισχύος παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας περιλαμβανόμενης και της διατήρησης ασφαλών περιθωρίων προσφοράς ισχύος και την εύρυθμη λειτουργία του προγραμματισμού εγχύσεων και απορροφήσεων και της κατανομής φορτίου, καθώς και την προστασία του περιβάλλοντος.

(ι) Ο τρόπος, η διαδικασία και οι όροι διευθέτησης τυχόν πληρωμών για τη διαθεσιμότητα των εγκαταστάσεων παραγωγής.

(ια) Οι προϋποθέσεις και η διαδικασία που οφείλει να ακολουθεί ο Διαχειριστής του Συστήματος Μεταφοράς για τη σύναψη συμβάσεων σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 95του παρόντος νόμου.

(ιβ) Ο τρόπος συλλογής πληροφοριών σχετικά με την πρωτογενή μορφή ενέργειας που χρησιμοποιούν όσοι εγχέουν ηλεκτρική ενέργεια στο Σύστημα, καθώς και τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις, τουλάχιστον όσον αφορά τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα.

(ιγ) Ο τύπος και το ελάχιστο περιεχόμενο των συμβάσεων σύνδεσης σταθμών παραγωγής, με το Σύστημα και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

(ιδ) Οι διαδικασίες έγκρισης της κατασκευής των έργων σύνδεσης σταθμών ηλεκτροπαραγωγής με το Σύστημα από τους κατόχους άδειας εγκατάστασης, και ελέγχου και παραλαβής των έργων αυτών από τον Διαχειριστή. Μετά την παραλαβή τα έργα αυτά αποτελούν μέρος του Συστήματος και περιέρχονται στην κυριότητα τηςΑΔΜΗΕ ΑΕ. Σε περίπτωση σύνδεσης στο ΕΣΜΗΕ νέου σταθμού παραγωγής μέσω ακτινικών καλωδιακών γραμμών σε υποσταθμό (Υ/Σ) ή κέντρο υπερυψηλής τάσης (ΚΥΤ), η κυριότητα και η διαχείριση των έργων σύνδεσης υψηλής τάσης μέχρι τον εν λόγω Υ/Σ ή ΚΥΤ δύναται να παραμένει στον κάτοχό της οικείας άδειας παραγωγής με απόφαση της ΡΑΕ, μετά από εισήγηση της ΑΔΜΗΕ ΑΕ.

(ιε) Οι λογαριασμοί που πρέπει να τηρεί ο Διαχειριστής του ΕΣΜΗΕ για τις χρεώσεις που προκύπτουν από τη λειτουργία και διαχείριση του ΕΣΜΗΕ.

(ιστ) Η διαδικασία εξωδικαστικής επίλυσης των διαφορών μεταξύ των Χρηστών και του Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ, που μπορεί να περιλαμβάνει και την υπαγωγή των διαφορών σε διαιτησία, η οποία διεξάγεται από τη ΡΑΕ, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 37.

(ιζ) Κάθε άλλη ρύθμιση απαραίτητη για την εύρυθμη, ασφαλή και αποδοτική διαχείριση του Συστήματος.

3. Υπολογισμοί και ειδικές εγκρίσεις, που προβλέπονται από τον Κώδικα Διαχείρισης του Συστήματος, αποφασίζονται από τη ΡΑΕ, μετά από γνώμη του Διαχειριστή του Συστήματος και δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

4. Με απόφαση της ΡΑΕ εκδίδονται εγχειρίδια για τις λεπτομέρειες εφαρμογής του Κώδικα Διαχείρισης του Συστήματος, σύμφωνα με τη διαδικασία της παραγράφου 1.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄: ΣΥΣΤΑΣΗ, ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Άρθρο 97

Σκοπός του Διαχειριστή του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας

1. Η διαχείριση του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΣΜΗΕ) ανατίθεται σε θυγατρική της ΔΕΗ ΑΕ με την επωνυμία "Ανεξάρτητος Διαχειριστής Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΑΔΜΗΕ) ΑΕ", η οποία οργανώνεται και λειτουργεί ως Ανεξάρτητος Διαχειριστής Μεταφοράς κατά τις διατάξεις της Οδηγίας 2009/72 ΕΚ και ιδίως του Κεφαλαίου V αυτής.

2. Η κυριότητα του Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας μεταβιβάζεται από τη ΔΕΗ ΑΕ στην ΑΔΜΗΕ ΑΕ, με τη διαδικασία της απόσχισης και εισφοράς κλάδου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 98.

3. Η ΑΔΜΗΕ ΑΕ υποχρεούται να ασκεί τις αρμοδιότητες και να εκτελεί τα καθήκοντα του Κυρίου και Διαχειριστή του Συστήματος, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, και των πράξεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του.

4. Η ΑΔΜΗΕ Α.Ε: προβαίνει σε κάθε αναγκαία ενέργεια, ώστε να είναι εφικτή η χορήγηση πιστοποίησής του ως Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς το αργότερο μέχρι την 3η Μαρτίου 2012, κατά τα προβλεπόμενα στα άρθρα 113 και 114. Μέχρι την πιστοποίησή της η ΑΔΜΗΕ ΑΕ ασκεί τις αρμοδιότητες του Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ δυνάμει της υπ' αριθ. Υ.Α.Δ5/Η/ΥΒ/Φ1/7705/25.04.2001 (ΦΕΚ Β' 492)απόφασης του Υπουργού Ανάπτυξης.

5. Η ΑΔΜΗΕ ΑΕ τελεί πάντοτε υπό τον άμεσο ή έμμεσο έλεγχο του Δημοσίου. Οποιαδήποτε μεταβίβαση μετοχών η οποία επάγεται τη μεταβολή στον δημόσιο έλεγχο της ΑΔΜΗΕ ΑΕ συντελείται μόνο εφόσον διασφαλίζεται ότι η διοίκηση της εταιρείας ασκείται κατά πλειοψηφία από μέλη που διορίζονται από το Δημόσιο ή/και ότι η λήψη μείζονος σημασίας αποφάσεων που ανάγονται στη διαχείριση του ΕΣΜΗΕ γίνεται μόνον με τη σύμφωνη γνώμη του Δημοσίου.

Άρθρο 98

Απόσχιση της δραστηριότητας Μεταφοράς της ΔΕΗ ΑΕ

1. Εντός τριών (3) μηνών από τη θέση σε ισχύ του παρόντος νόμου, η ΔΕΗ ΑΕ υποχρεούται να προβεί στο, νομικό και λειτουργικό διαχωρισμό της δραστηριότητας της διαχείρισης του Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας από τις λοιπές δραστηριότητες της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησής της, με την εισφορά του κλάδου της Γενικής Διεύθυνσης Μεταφοράς στη θυγατρική της εταιρεία με την επωνυμία «Ανεξάρτητος Διαχειριστής Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΑΔΜΗΕ) ΑΕ»

2. Η ως άνω εισφορά πραγματοποιείται με απόσχιση, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, των άρθρων 68 έως 79 του κ.ν. 2190/1920 καθώς και των άρθρων 1 ως 5 του ν. 2166/1993 (ΦΕΚ Α΄ 137), του συνόλου των περιουσιακών στοιχείων της ΔΕΗ ΑΕ, τα οποία υπάγονται λειτουργικά στις δραστηριότητες της Γενικής Διεύθυνσης Μεταφοράς της ΔΕΗ ΑΕ και ιδίως των παγίων που αποτελούν το Σύστημα Μεταφοράς

Ηλεκτρικής Ενέργειας, όπως αυτά καταγράφονται στη λογιστική κατάσταση απόσχισης

3. Η απόσχιση του κλάδου που εισφέρεται, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην αμέσως προηγούμενη παράγραφο, στην ΑΔΜΗΕ ΑΕ πραγματοποιείται με τη διαδικασία και τους όρους που περιέχονται στα άρθρα 1 έως και 5 του ν. 2166/1993, με τις ακόλουθες παρεκκλίσεις:

(α) Επιχορηγήσεις παγίων επενδύσεων που απεικονίζονται στον ισολογισμό της ΔΕΗ ΑΕ είτε στο κεφάλαιο είτε στο λογαριασμό «επιχορηγήσεις παγίων επενδύσεων», μπορεί να μεταφέρονται στην ΑΔΜΗΕ ΑΕ.

(β) Δεν απαιτείται να υποβληθούν στην οικεία Δ.Ο.Υ. οι μηδενικές δηλώσεις φόρου μεταβίβασης ακινήτων και αυτοκινήτων.

(γ) Η ΔΕΗ ΑΕ και η ΑΔΜΗΕ ΑΕ απαλλάσσονται από την υποχρέωση καταβολής αναλογικών και παγίων συμβολαιογραφικών δικαιωμάτων για κάθε πράξη που απαιτείται συμβολαιογραφικός τύπος, όπως η σύνταξη και η τροποποίηση καταστατικών και η κατάρτιση της σύμβασης απόσπασης και εισφοράς του κλάδου. Τα λοιπά συμβολαιογραφικά δικαιώματα περιορίζονται στο ήμισυ των προβλεπομένων από την κείμενη νομοθεσία.. Κατά τη σύνταξη και υπογραφή των σχετικών πράξεων δεν απαιτείται παράσταση δικηγόρου.

(δ) Η μεταφορά των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού, περιλαμβανομένης της μεταβίβασης εμπραγμάτων δικαιωμάτων σε ακίνητα, αυτοκίνητα και άλλα κινητά, συντελείται αυτοδικαίως, με μόνη την καταχώριση στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιριών της σύμβασης απόσπασης. Δεν απαιτούνται οποιεσδήποτε κανονιστικές ή διοικητικές εγκρίσεις, βεβαιώσεις, υπεύθυνες δηλώσεις, πιστοποιητικά και σχεδιαγράμματα για τη μεταβίβαση ακινήτων, ακόμη και αυτών που έχουν αποκτηθεί με αναγκαστική απαλλοτρίωση ή βρίσκονται σε παραμεθόριες περιοχές, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης, γενικής ή ειδικής, διάταξης. Μεταγραφές και λοιπές, κατά τις κείμενες διατάξεις, απαιτούμενες καταχωρίσεις για τη μεταβίβαση εμπραγμάτων δικαιωμάτων, έχουν διαπιστωτικό χαρακτήρα και διενεργούνται εντός δύο (2) ετών από την καταχώριση στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιριών της σύμβασης απόσπασης, χωρίς την καταβολή οποιουδήποτε τέλους ή δικαιώματος τρίτου, συμπεριλαμβανομένων των αμοιβών, των παγίων και αναλογικών δικαιωμάτων, επιδομάτων ή άλλων τελών υπέρ αμίσθων και εμμίσθων υποθηκοφυλάκων ή κτηματολογικών γραφείων.

(ε) Διαφορές αναπροσαρμογής της αξίας παγίων και λοιπών περιουσιακών στοιχείων που προέκυψαν κατ' εφαρμογή άλλων νόμων παραμένουν στη ΔΕΗ ΑΕ.

(στ) Η ΑΔΜΗΕ ΑΕ υποκαθίσταται, ανεξαρτήτως του χρόνου γενέσεώς τους, σε όλα εν γένει τα δικαιώματα, τις υποχρεώσεις και τις έννομες σχέσεις της ΔΕΗ ΑΕ που αφορούν τον εισφερόμενο κλάδο, περιλαμβανομένων και αυτών που αφορούν τόσο το προσωπικό που συνταξιοδοτήθηκε προ της 31.12.2011 και απασχολούνταν στη δραστηριότητα του Κλάδου Μεταφοράς όσο και το μεταφερόμενο κατά τα άρθρα 102, 103 και 104 προσωπικό, και απολαμβάνει των φορολογικών προνομίων και ατελειών που είχαν θεσπιστεί υπέρ της ΔΕΗ ΑΕ. Η μεταβίβαση αυτή εξομοιώνεται με καθολική διαδοχή και από την ημερομηνία της καταχώρισης στο μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών της σχετικής εγκριτικής απόφασης, η ΔΕΗ ΑΕ απαλλάσσεται από κάθε υποχρέωση έναντι οποιουδήποτε τρίτου, περιλαμβανομένου του Δημοσίου και των ασφαλιστικών ταμείων, ως προς τα οποία υποκαθίσταται κατά τα ανωτέρω η ΑΔΜΗΕ ΑΕ. Ομοίως απαλλάσσεται και από υποχρεώσεις, τίτλους ή δικαιώματα που τυχόν είναι αμεταβίβαστα, με νόμο ή σύμβαση. Οποιοσδήποτε λογιστικός ή φορολογικός χειρισμός διενεργήθηκε από τη ΔΕΗ ΑΕ που αφορά το κλάδο και ενέχει μελλοντικά οφέλη ή βάρη, μεταφέρεται συνέπεια της απόσχισης στην ΑΔΜΗΕ ΑΕ προς όφελος ή βάρος αυτής.

(ζ) Οι εκκρεμείς δίκες συνεχίζονται αυτοδικαίως από την ΑΔΜΗΕ ΑΕ, χωρίς να διακόπτονται βιαίως και να απαιτείται, για τη συνέχιση ή την επανάληψή τους, οποιαδήποτε διατύπωση ή δήλωση εκ μέρους του.

(η) Κάθε μορφής διοικητικές άδειες και εγκρίσεις, απαλλοτριώσεις, παραχωρήσεις και επιχορηγήσεις που έχουν δοθεί στη ΔΕΗ ΑΕ, σχετικά με τον εισφερόμενο κλάδο , μεταβιβάζονται αυτοδικαίως στην ΑΔΜΗΕ ΑΕ κατά παρέκκλιση οποιασδήποτε άλλης διάταξης.

(θ) Δεν υφίσταται υποχρέωση παρακολούθησης σε διακεκριμένους λογαριασμούς των λογιστικών βιβλίων της ΔΕΗ ΑΕ προκειμένου για τις συναλλακτικές και λοιπές πράξεις, οι οποίες θα λάβουν χώρα μετά την ημέρα συντάξεως της λογιστικής κατάστασης, και θα αφορούν τον εισφερόμενο κλάδο και δεν θα μπορούν λόγω της φύσεώς τους να διαχωριστούν από τις συναφείς πράξεις των λοιπών κλάδων της ΔΕΗ ΑΕ Οι πράξεις αυτές θα διαχωριστούν κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου, δηλαδή από την ημέρα συντάξεως της λογιστικής κατάστασης μέχρι την ημέρα καταχωρίσεως στο ΜητρώοΑνωνύμων Εταιρειών της εγκριτικής απόφασης του Περιφερειάρχη, και θα μεταφερθούν μετά την ολοκλήρωση των εργασιών του μετασχηματισμού με συγκεντρωτική εγγραφή στα βιβλία της απορροφώσας τον κλάδο ανώνυμης εταιρίας κατά τις διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 2 του Ν.2166/1993.

4. Το μετοχικό κεφάλαιο της ΑΔΜΗΕ ΑΕ αυξάνεται λόγω της απορρόφησης κατά το ποσό της λογιστικής αξίας του ως άνω εισφερόμενου κλάδου της ΔΕΗ ΑΕ.Με την ολοκλήρωση της απορρόφησης του κλάδου εκδίδονται από την ΑΔΜΗΕ ΑΕ νέες μετοχές, οι οποίες παραδίδονται στη ΔΕΗ ΑΕ. Οι μετοχές αυτές παρέχουν στη ΔΕΗ ΑΕ το δικαίωμα συμμετοχής στα κέρδη της απορροφώσας εταιρείας.

5. Αποφάσεις των Διοικητικών Συμβουλίων και των Γενικών Συνελεύσεων της εισφέρουσας και της απορροφώσας εταιρείας που έχουν ήδη ληφθεί πριν από τη θέση σε ισχύ του παρόντος νόμου προς τον σκοπό της συμμόρφωσης της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης της ΔΕΗ ΑΕ με τις υποχρεώσεις διαχωρισμού της δραστηριότητας μεταφοράς σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ καταλαμβάνονται από τις ρυθμίσεις του παρόντος άρθρου.

6. Οι υποχρεώσεις πληροφόρησης των μετόχων σύμφωνα με τις διατάξεις του κ.ν. 2190/1920 σε ουδεμία περίπτωση επιτρέπεται να συνεπάγονται την κοινοποίηση εκ

μέρους της ΑΔΜΗΕ ΑΕ των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών στην κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση της ΔΕΗ ΑΕ. Αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης, του Διοικητικού Συμβουλίου ή του Εποπτικού Συμβουλίου της ΑΔΜΗΕ Α.Ε, οι οποίες έρχονται σε αντίθεση με τις ρυθμίσεις του παρόντος Κεφαλαίου, είναι εκ του νόμου άκυρες. Η προβολή της ακυρότητας δεν υπόκειται σε προθεσμία, κατά παρέκκλιση των ρυθμίσεων του άρθρου 35β του κ.ν. 2190/1920. Η ακυρότητα μπορεί να προβληθεί από τη ΡΑΕ, από κάθε μέτοχο ή τρίτο που έχει έννομο συμφέρον.

7. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 4 του ν. 1468/1950 (ΦΕΚ 169 Α΄), της παραγράφου 1 του άρθρου 36 και του άρθρου 37 του β.δ. της 28ης Ιανουαρίου 1951 (ΦΕΚ 35 Α΄), των άρθρων 12, 13 και 14 του α.ν. 1672/1951 (ΦΕΚ 36 Α΄) και των άρθρων του ν. 4483/1965 (ΦΕΚ 118 Α΄), όπως ισχύουν, καθώς και τα υφιστάμενα κατά τη δημοσίευση του νόμου αυτού φορολογικά, δικονομικά ή άλλα προνόμια ή δικαιώματα απαλλοτριώσεως ακινήτων, συστάσεως δουλειών, χρήσεως οδών, πλατειών, πεζοδρομίων, διέλευσης γραμμών ή καλωδίων ή διανοίξεως υπόγειων σηράγγων ή εκτελέσεως υπέργειων ή υπόγειων εργασιών, τοποθέτησης στύλων, εγκατάστασης υποσταθμών, που είναι αναγκαίες για την κατασκευή, συντήρηση, επισκευή, εκμετάλλευση, ανάπτυξη και διατήρηση της λειτουργικής και τεχνικής αρτιότητας του Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας και εν γένει την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και παροχή υπηρεσιών ή άσκηση δραστηριοτήτων κοινής ωφέλειας παραμένουν σε ισχύ και εφαρμόζονται αναλόγως και υπέρ της ΑΔΜΗΕ ΑΕ.

8. Εγγυήσεις του ελληνικού Δημοσίου υπέρ της ΔΕΗ ΑΕ για δάνεια που μεταφέρονται στην ΑΔΜΗΕ ΑΕ, ισχύουν υπέρ της ΑΔΜΗΕ ΑΕ.

Άρθρο 99

Μεταφορά δραστηριοτήτων της ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ

1. Εντός προθεσμίας τριών(3) μηνών από τη θέση σε ισχύ του παρόντος νόμου, η ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Διαχειριστής του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας ΑΕ», που συστήθηκε με το π.δ. 328/2000 (ΦΕΚ Α΄ 268) κατ' εξουσιοδότηση της διάταξης του άρθρου 14 του ν. 2773/1999 μεταφέρει στην ΑΔΜΗΕ ΑΕ τις οργανωτικές μονάδες και δραστηριότητες που αφορούν τη διαχείριση, λειτουργία, ανάπτυξη και συντήρηση του Συστήματος Μεταφοράς, που ασκεί, συμπεριλαμβανομένων των αντίστοιχων παγίων καθώς και του προσωπικού του ΔΕΣΜΗΕ που απασχολείται στις εν λόγω δραστηριότητες, που συνιστούν τον Κλάδο Μεταφοράς της ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ. Οι δραστηριότητες που μεταφέρονται είναι:

α) Η δραστηριότητα της Λειτουργίας και Ελέγχου του Συστήματος.

β) Η δραστηριότητα Ανάπτυξης και Συντήρησης του Συστήματος.

γ) Η δραστηριότητα της Εκκαθάρισης των Αποκλίσεων.

δ) Η δραστηριότητα Εμπορικών και Ρυθμιζόμενων Θεμάτων εξαιρουμένων των δραστηριοτήτων της περίπτωσης (ι) της παρ.2 του άρθρου 118.

ε) Η δραστηριότητα των Μετρήσεων.

2. Η μεταβίβαση αυτή, όσον αφορά τις έννομες σχέσεις, δικαιώματα και υποχρεώσεις που απορρέουν από τις μεταφερόμενες σύμφωνα με την παρ. 1 μονάδες και δραστηριότητες, εξομοιώνεται με καθολική διαδοχή και με την καταχώριση στο μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών της σχετικής εγκριτικής απόφασης η ΔΕΣΜΗΕΑΕ απαλλάσσεται από κάθε υποχρέωση έναντι οποιουδήποτε τρίτου, περιλαμβανομένου του Δημοσίου και των ασφαλιστικών ταμείων, ως προς τα οποία υποκαθίσταται κατά τα ανωτέρω η ΑΔΜΗΕ ΑΕ. Ομοίως απαλλάσσεται και από υποχρεώσεις, τίτλους ή δικαιώματα που τυχόν είναι αμεταβίβαστα, με νόμο ή σύμβαση. Οι εκκρεμείς δίκες συνεχίζονται αυτοδικαίως από την ΑΔΜΗΕ ΑΕ, χωρίς να διακόπτονται βιαίως και να απαιτείται, για τη συνέχιση ή την επανάληψή τους, οποιαδήποτε διατύπωση ή δήλωση εκ μέρους του

3. Η ως άνω εισφορά της ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ πραγματοποιείται με απόσχιση, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, των άρθρων 68 έως 79 του κ.ν. 2190/1920 καθώς και των άρθρων 1 ως 5 του ν. 2166/1993 του συνόλου των περιουσιακών στοιχείων της ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ, που υπάγονται στις δραστηριότητες της παρ. 1, με τις ακόλουθες παρεκκλίσεις:

(α) Επιχορηγήσεις παγίων επενδύσεων που απεικονίζονται στον ισολογισμό της ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ είτε στο κεφάλαιο είτε στο λογαριασμό «επιχορηγήσεις παγίων επενδύσεων», μπορεί να μεταφέρονται στην ΑΔΜΗΕ ΑΕ.

(β) Δεν απαιτείται να υποβληθούν στην οικεία Δ.Ο.Υ. οι μηδενικές δηλώσεις φόρου μεταβίβασης ακινήτων και αυτοκινήτων.

(γ) Η ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ και η ΑΔΜΗΕ ΑΕΑΕ απαλλάσσονται από την υποχρέωση καταβολής αναλογικών και παγίων συμβολαιογραφικών δικαιωμάτων για κάθε πράξη που απαιτείται συμβολαιογραφικός τύπος, όπως η σύνταξη και η τροποποίηση καταστατικών και η κατάρτιση της σύμβασης απόσπασης και εισφοράς του κλάδου. Τα λοιπά συμβολαιογραφικά δικαιώματα περιορίζονται στο ήμισυ των προβλεπομένων από την κείμενη νομοθεσία. Κατά τη σύνταξη και υπογραφή των σχετικών πράξεων δεν απαιτείται παράσταση δικηγόρου.

(δ) Η μεταφορά των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού, περιλαμβανομένης της μεταβίβασης εμπραγμάτων δικαιωμάτων σε ακίνητα, αυτοκίνητα και άλλα κινητά, συντελείται αυτοδικαίως, με μόνη την καταχώριση στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιριών της σύμβασης απόσχισης. Δεν απαιτούνται οποιεσδήποτε κανονιστικές ή διοικητικές εγκρίσεις, βεβαιώσεις, υπεύθυνες δηλώσεις, πιστοποιητικά και σχεδιαγράμματα για τη μεταβίβαση ακινήτων, ακόμη και αυτών που έχουν αποκτηθεί με αναγκαστική απαλλοτρίωση ή βρίσκονται σε παραμεθόριες περιοχές, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης, γενικής ή ειδικής, διάταξης. Μεταγραφές και λοιπές, κατά τις κείμενες διατάξεις, απαιτούμενες καταχωρίσεις για τη μεταβίβαση εμπραγμάτων δικαιωμάτων, έχουν διαπιστωτικό χαρακτήρα και διενεργούνται από την καταχώριση στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιριών της σύμβασης απόσχισης, χωρίς την καταβολή οποιουδήποτε τέλους ή δικαιώματος τρίτου, συμπεριλαμβανομένων των αμοιβών, των παγίων και αναλογικών δικαιωμάτων, επιδομάτων ή άλλων τελών υπέρ αμίσθων και εμμίσθων υποθηκοφυλάκων ή κτηματολογικών γραφείων κατά παρέκκλιση κάθε κείμενης διάταξης.

(ε) Διαφορές αναπροσαρμογής της αξίας παγίων και λοιπών περιουσιακών στοιχείων που προέκυψαν κατ' εφαρμογή άλλων νόμων παραμένουν στη ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ.

(στ) Η ΑΔΜΗΕ ΑΕΑΕ υποκαθίσταται σε όλα εν γένει τα δικαιώματα, τις υποχρεώσεις και τις έννομες σχέσεις της ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ που αφορούν τον εισφερόμενο σύμφωνα με τα παραπάνω κλάδο και απολαμβάνει των φορολογικών προνομίων και ατελειών που είχαν θεσπιστεί υπέρ της ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ.

(ζ) Κάθε μορφής διοικητικές άδειες και εγκρίσεις που έχουν χορηγηθεί στη ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ, σχετικά με τον Κλάδο Μεταφοράς, μεταβιβάζονται αυτοδικαίως στην ΑΔΜΗΕ ΑΕ.

4. Για την εφαρμογή των διατάξεων του ν. 2166/1993 δεν υφίσταται υποχρέωση παρακολούθησης σε διακεκριμένους λογαριασμούς των λογιστικών βιβλίων της ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ προκειμένου για τις συναλλακτικές και λοιπές πράξεις, οι οποίες θα λάβουν χώρα μετά την ημέρα συντάξεως της λογιστικής κατάστασης, θα αφορούν τον εισφερόμενο κλάδο και δεν θα μπορούν λόγω της φύσεώς τους να διαχωριστούν από τις συναφείς πράξεις των λοιπών κλάδων της ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ. Οι πράξεις αυτές θα διαχωριστούν κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου και θα μεταφερθούν μετά την ολοκλήρωση των εργασιών του μετασχηματισμού με συγκεντρωτική εγγραφή στα βιβλία της απορροφώσας τον κλάδο ανώνυμης εταιρίας κατά τις διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 2 του Ν.2166/1993.

5. Το μετοχικό κεφάλαιο της ΑΔΜΗΕ ΑΕ αυξάνεται λόγω της απορρόφησης κατά το ποσό της λογιστικής αξίας του ως άνω εισφερόμενου κλάδου της ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ.Με την ολοκλήρωση της απορρόφησης του κλάδου εκδίδονται από την ΑΔΜΗΕ ΑΕ νέες μετοχές, οι οποίες παραδίδονται στη ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ. Οι μετοχές αυτές παρέχουν στη ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ το δικαίωμα συμμετοχής στα κέρδη της απορροφώσας εταιρείας.

6. Εντός προθεσμίας τριώνμηνών από τη θέση σε ισχύ του παρόντος νόμου η ΔΕΗ ΑΕ μεταβιβάζει στο Ελληνικό Δημόσιο το σύνολο των μετοχών που κατέχει στην ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Διαχειριστής του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας ΑΕ» (ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ) που συστήθηκε με το π.δ. 328/2000 (ΦΕΚ Α` 268) κατ' εξουσιοδότηση της διάταξης του άρθρου 14 του ν. 2773/1999 χωρίς αντάλλαγμα.

7. Εντός προθεσμίας τριών μηνών από την ολοκλήρωση της κατά τα παραπάνω απόσχισης η ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ μεταβιβάζει στη ΔΕΗ ΑΕ το σύνολο των μετοχών που θα κατέχει στην ΑΔΜΗΕ Α.Ε συνεπεία της απόσχισης και εισφοράς,έναντι ανταλλάγματος ίσου με την ονομαστική αξία των εν λόγω μετοχών.

Άρθρο 100

Εμπορικές σχέσεις της ΑΔΜΗΕ ΑΕ με τη ΔΕΗ ΑΕ

(Άρθρο 17 παρ. 1, 4, 5 και 6 της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ)

1. Η ΑΔΜΗΕ ΑΕ επιτρέπεται να παρέχει υπηρεσίες στη ΔΕΗ ΑΕ και στις συνδεδεμένες με αυτήν επιχειρήσεις, κατά την έννοια του άρθρου 42ε του κ.ν. 2190/1920, εφόσον:

(α) η παροχή των υπηρεσιών αυτών δεν οδηγεί σε διακρίσεις εις βάρος άλλων χρηστών του Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας, διατίθεται σε όλους τους χρήστες υπό τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις, και δεν περιορίζει, στρεβλώνει ή παρεμποδίζει τον ανταγωνισμό κατά την παραγωγή ή προμήθεια, και

(β) οι όροι και οι προϋποθέσεις παροχής των εν λόγω υπηρεσιών έχουν προηγουμένως εγκριθεί από τη ΡΑΕ

2. Με την επιφύλαξη των αποφάσεων του Εποπτικού Συμβουλίου δυνάμει του άρθρου 106, σε περίπτωση υποβολής αιτήματος της ΑΔΜΗΕ ΑΕ, οι μέτοχοι της ΑΔΜΗΕ ΑΕ οφείλουν να της παρέχουν τους κατάλληλους οικονομικούς πόρους για την αντικατάσταση των παρόντων πάγιων στοιχείων του Συστήματος και, καθώς και για μελλοντικά επενδυτικά σχέδια. Τα αιτήματα της ΑΔΜΗΕ ΑΕ κοινοποιούνται και στη ΡΑΕ.

3. Η ΑΔΜΗΕ ΑΕ απέχει από κάθε ενέργεια που μπορεί να δημιουργεί σύγχυση, με την ταυτότητα, τις ανακοινώσεις, τα σήματα και τις εγκαταστάσεις της, όσον αφορά την ιδιαίτερη ταυτότητα της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης της ΔΕΗ ΑΕ ή άλλης συνδεδεμένης με αυτή, κατά την έννοια του άρθρου 42ε του κ.ν. 2190/1920, επιχείρησης. Είναι δυνατή η τροποποίηση της επωνυμίας της σύμφωνα με τις διατάξεις του κ.ν. 2190/1920, εφόσον αυτό δεν συνεπάγεται παραβίαση των διατάξεων της παρούσης.

4. Η ΑΔΜΗΕ ΑΕ απαγορεύεται να μοιράζεται συστήματα πληροφορικής ή εξοπλισμό, χώρους και συστήματα ασφαλείας με οποιαδήποτε επιχείρηση ασκεί δραστηριότητα παραγωγής ή προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας ή φυσικού αερίου, ή άλλες συνδεδεμένες με αυτές επιχειρήσεις, και ιδίως με οποιοδήποτε τμήμα της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης της ΔΕΗ ΑΕ. Στο ίδιο πλαίσιο, δεν επιτρέπεται η από κοινού ανάθεση και χρήση υπηρεσιών από μέρους της ΑΔΜΗΕ ΑΕΑΕ και της ΔΕΗ ΑΕ.

5. Οι Ετήσιοι Λογαριασμοί της ΑΔΜΗΕ ΑΕ απαγορεύεται να ελέγχονται από τον Τακτικό Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή που ελέγχει τους ετήσιους λογαριασμούς της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης της ΔΕΗ ΑΕ ή άλλης Συνδεδεμένης με αυτή, επιχείρησης.

6. Όσον αφορά την ασφάλιση των οχημάτων της ΑΔΜΗΕ ΑΕ εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις του Π.Δ. 764/1978 που αφορούν την ΔΕΗ ΑΕ.

Άρθρο 101

Ανεξαρτησία της ΑΔΜΗΕ ΑΕ

(Άρθρο 18 της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ)

1. Με την επιφύλαξη των αποφάσεων του Εποπτικού της Συμβουλίου δυνάμει του άρθρου106, η ΑΔΜΗΕ ΑΕ:

(α) διαθέτει ουσιαστικές εξουσίες λήψης αποφάσεων, ανεξάρτητα από την ολοκληρωμένη επιχείρηση της ΔΕΗ ΑΕ, ιδίως όσον αφορά τους πόρους που είναι αναγκαίοι για τη λειτουργία, συντήρηση ή ανάπτυξη του Συστήματος, και

(β) έχει την εξουσία να αντλεί κεφάλαια στην χρηματαγορά, ιδίως μέσω δανεισμού και αύξησης του κεφαλαίου της.

2. Η ΑΔΜΗΕ ΑΕ διασφαλίζει ότι διαθέτει επαρκείς πόρους για την εύρυθμη διενέργεια της δραστηριότητας της μεταφοράς, καθώς και για την ανάπτυξη και διατήρηση ενός επαρκούς, αποτελεσματικού, ασφαλούς και οικονομικού Συστήματος Μεταφοράς.

3. Τυχόν θυγατρικές επιχειρήσεις της ΔΕΗ ΑΕ που ασκούν δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας φυσικού αερίου ή ηλεκτρικής ενέργειας απαγορεύεται να αποκτήσουν άμεση ή έμμεση συμμετοχή στον ΑΔΜΗΕ ΑΕ. Η απόκτηση συμμετοχής στον ΑΔΜΗΕ ΑΕ από οποιαδήποτε άλλη επιχείρηση που ασκεί δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας ή Φυσικού Αερίου δεν επιτρέπεται να συνεπάγεται την απόκτηση του Ελέγχου από τις επιχειρήσεις αυτές ή την άσκηση οιουδήποτε δικαιώματος άμεσα ή έμμεσα επί του ΑΔΜΗΕ ΑΕ. Ο ΑΔΜΗΕ ΑΕ δεν έχει ούτε άμεση ούτε έμμεση συμμετοχή σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς της

παραγωγής και της προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας και Φυσικού Αερίου ούτε λαμβάνει μερίσματα ή άλλο οικονομικό όφελος από τις επιχειρήσεις αυτές.

4. Η συνολική οργάνωση της δραστηριότητας της διαχείρισης και το καταστατικό της ΑΔΜΗΕ ΑΕ, διασφαλίζουν την ουσιαστική ανεξαρτησία του τελευταίου σύμφωνα με το παρόν Κεφάλαιο. Ειδικότερα, η ΔΕΗ ΑΕ απαγορεύεται ιδίως να ορίζει άμεσα ή έμμεσα την συμπεριφορά της ΑΔΜΗΕ ΑΕ στο πλαίσιο της ανταγωνιστικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, σε σχέση με τις καθημερινές δραστηριότητές της και τη διαχείριση του ΕΣΜΗΕ, καθώς και σε σχέση με τις δραστηριότητες που είναι απαραίτητες για την προετοιμασία του δεκαετούς Προγράμματος Ανάπτυξης του ΕΣΜΗΕ, το οποίο αναπτύσσεται σύμφωνα με το άρθρο 108.

5. Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων της σύμφωνα με τη κείμενη νομοθεσία και ιδίως σύμφωνα με τα άρθρα 14, 15 και 16 του Κανονισμού (ΕΚ) 714/2009, η ΑΔΜΗΕ Α.Ε δεν προβαίνει σε διακρίσεις κατά διαφορετικών ατόμων ή φορέων και δεν περιορίζει, στρεβλώνει ή παρεμποδίζει τη λειτουργία του ελεύθερου ανταγωνισμό στην παραγωγή ή την προμήθεια ιδίως προς όφελος των Συνδεδεμένων με αυτήν επιχειρήσεων.

6. Όλες οι εμπορικές και οικονομικές σχέσεις μεταξύ των μερών της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης της ΔΕΗ ΑΕ και της ΑΔΜΗΕ ΑΕ, θα πρέπει να εναρμονίζονται με τις συνθήκες λειτουργίας της αγοράς και του υγιούςανταγωνισμού. Η ΑΔΜΗΕ ΑΕ τηρεί λεπτομερή αρχεία των ως άνω εμπορικών και οικονομικών σχέσεων και τα θέτει στη διάθεση της ΡΑΕ κατόπιν αιτήσεως της τελευταίας.

7. Η ΑΔΜΗΕ Α.Ε υποβάλλει προς έγκριση στη ΡΑΕ όλες τις εμπορικές και οικονομικές συμφωνίες με την Κάθετα Ολοκληρωμένη Επιχείρηση της ΔΕΗ ΑΕ.

8. Η ΑΔΜΗΕ ΑΕ ενημερώνει τη ΡΑΕ για τους οικονομικούς πόρους που αναφέρονται στην παράγραφο 2 και είναι διαθέσιμοι για μελλοντικά επενδυτικά σχέδια ή/και για την αντικατάσταση των παρόντων παγίων στοιχείων του Συστήματος.

9. Η Κάθετα Ολοκληρωμένη Επιχείρηση της ΔΕΗ ΑΕ απέχει από κάθε πράξη που επηρεάζει τη συμμόρφωση της ΑΔΜΗΕ ΑΕ με τις υποχρεώσεις που ορίζουν οι διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου η εκπλήρωση των οποίων δεν εξαρτάται με κανένα τρόπο από αυτήν.

Άρθρο 102

Προσωπικό της ΑΔΜΗΕ ΑΕ

(Άρθρο 17 παρ. 1 περ. β της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ)

1. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΔΕΗ ΑΕ η οποία λαμβάνεται εντός τριών (3) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμουτο προσωπικό της ΔΕΗ ΑΕ που απασχολείται με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας στην Γενική Διεύθυνση Μεταφοράς της ΔΕΗ ΑΕ μεταφέρεται την στην ΑΔΜΗΕ ΑΕ. Επίσης μεταφέρεται στην ΑΔΜΗΕ ΑΕ κατά τον ίδιο τρόπο και το προσωπικό των Βασικών Οργανικών Κλιμακίων (ΒΟΚ) των Γενικών Διευθύνσεων Οικονομικών Υπηρεσιών και Ανθρωπίνων Πόρων και Οργάνωσης και των Βασικών Οργανικών Κλιμακίων (ΒΟΚ) που υπάγονται στο Διευθύνοντα Σύμβουλο, καθώς και της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου της ΔΕΗ ΑΕ, το οποίο υπηρετεί με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας ή έμμισθης εντολής και απασχολείται για την υποστήριξη των δραστηριοτήτων της εισφερόμενης Γενικής Διεύθυνσης Μεταφοράς της ΔΕΗ ΑΕ. Επιπροσθέτως, εντάσσεται στην ΑΔΜΗΕ ΑΕ και το προσωπικό που πρόκειται να προσληφθεί, βάσει της προκήρυξης 1/2007, για την κάλυψη αναγκών της Γενικής Διεύθυνσης Μεταφοράς. Η μεταφορά του προαναφερόμενου προσωπικού γίνεται κατά παρέκκλιση κάθε αντίθετης γενικής ή ειδικής ρύθμισης Νόμου, Κανονισμού, Διαιτητικής Απόφασης, συλλογικής ή ατομικής σύμβασης εργασίας.

2. Για τη μεταφορά του ως άνω προσωπικού, ως προς τους όρους εργασίας και τα ασφαλιστικά του δικαιώματα, θεσπίζονται διατάξεις που παρέχουν το ίδιο επίπεδο προστασίας, κατά αναλογία των προβλεπομένων στις διατάξεις των Επιχειρησιακών Συλλογικών Συμβάσεων Εργασίας, του Κανονισμού Κατάστασης Προσωπικού ΔΕΗ (ΚΚΠ/ΔΕΗ), των εν γένει υφιστάμενων υπηρεσιακών ρυθμίσεων της ΔΕΗ ΑΕ και των εν ισχύ ατομικών συμβάσεων εργασίας. Η προϋπηρεσία που έχει αναγνωριστεί από τη ΔΕΗ ΑΕ αναγνωρίζεται πλήρως για όλα τα δικαιώματα που απορρέουν από αυτή και δεν επιτρέπεται συνεπεία της παραπάνω μεταφοράς βλαπτική μεταβολή των όρων εργασίας.Με αποφάσεις της Διοίκησης της ΑΔΜΗΕ ΑΕ διασφαλίζεται η εφαρμογή των προβλέψεων της παρούσας παραγράφου.

3. Με απόφαση του Δ.Σ. της ΔΕΗ Α.Ε, που εκδίδεται αφού ληφθεί υπόψη η γνώμη της πλέον αντιπροσωπευτικής συνδικαλιστικής οργάνωσης του προσωπικού της, καθορίζονται η διαδικασία και γενικά κάθε λεπτομέρεια για τη μεταφορά του ως άνω προσωπικού της ΔΕΗ ΑΕ στην ΑΔΜΗΕ ΑΕ.

4. Η παραχώρηση προσωπικού και η παροχή υπηρεσιών προς οποιοδήποτε και από οποιοδήποτε άλλο μέρος της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης της ΔΕΗ ΑΕ απαγορεύεται, με εξαίρεση την προσφορά υπηρεσιών τεχνικής φύσεως στον Διαχειριστή του Δικτύου καθώς και σε ειδικώς προσδιοριζόμενες εγκαταστάσεις της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης της ΔΕΗ ΑΕ και κατόπιν της προηγούμενης έγκρισης της ΡΑΕ Η προσφορά των υπηρεσιών του προηγούμενου εδαφίου γίνεται βάση τιμών και συνθηκών της αγοράς.

Άρθρο 103

Μεταφορά Προσωπικού της ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ

1. Τοπάσης φύσεως προσωπικό της ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ που απασχολείται κατά την έναρξη ισχύος του νόμου, είτε με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας είτε με σύμβαση έμμισθης εντολής στις εισφερόμενες στην ΑΔΜΗΕ ΑΕ κατά το άρθρο 99, οργανωτικές μονάδες και δραστηριότητες, μεταφέρεται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ η οποία λαμβάνεται εντός τριών (3) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου στην ΑΔΜΗΕ ΑΕ. Η μεταφορά του προαναφερόμενου προσωπικού γίνεται κατά παρέκκλιση κάθε αντίθετης γενικής ή ειδικής ρύθμισης Νόμου, Κανονισμού, Διαιτητικής Απόφασης, συλλογικής ή ατομικής σύμβασης εργασίας.

2. Για τη μεταφορά του ως άνω προσωπικού και τους όρους εργασίας του εφαρμόζονται οι διατάξεις του ΠΔ 178/2002 και διατηρούνται σε ισχύ τα προβλεπόμενα σχετικά με τα εργασιακά και ασφαλιστικά δικαιώματα σε Νόμο, σε εφαρμοστέες Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας, στις εν γένει υφιστάμενες υπηρεσιακές ρυθμίσεις της ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ και σε ατομική σύμβαση εργασίας. Η προϋπηρεσία που έχει αναγνωριστεί από τη ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ αναγνωρίζεται πλήρως για όλα τα δικαιώματα που απορρέουν από αυτή και δεν επιτρέπεται

συνεπεία της παραπάνω μεταφοράς βλαπτική μεταβολή των όρων εργασίας.

3. Στο προσωπικό της ΔΕΣΜΗΕ Α.Ε που μεταφέρεται στην ΑΔΜΗΕ ΑΕ εφαρμόζονται κατ' αναλογία και κατ' αποκλειστικό τρόπο, από το χρόνο της μεταφοράς και εφεξής, οι ρυθμίσεις του ΚΚΠ/ΔΕΗ, των εφαρμοστέων συλλογικών συμβάσεων εργασίας και των εν γένει υπηρεσιακών ρυθμίσεων της ΔΕΗ ΑΕ, εφόσον εντός προθεσμίας ενός (1) μηνός από την ψήφιση του παρόντος νόμου δεν υποβληθεί σχετική δήλωση εξαίρεσης του από την ως άνω υπαγωγή στις προαναφερθείσες ρυθμίσεις. Για το σκοπό αυτό ως μισθολογικό κλιμάκιο ένταξης λογίζεται εκείνο το οποίο αποτελεί εισαγωγικό του Κλάδου και της Κατηγορίας όπου θα είχε ενταχθεί, με βάση τα τυπικά προσόντα και το είδος της απασχόλησης στη ΔΕΣΜΗΕ Α.Ε, ο μεταφερόμενος μισθωτός εάν είχε προσληφθεί από τη ΔΕΗ ΑΕ. Ειδικά για τους μισθωτούς που έχουν προσληφθεί στη ΔΕΣΜΗΕ Α.Ε, ως Ειδικό Επιστημονικό προσωπικό, βάσει του άρθρου 19 του ν. 2190/94, ως μισθολογικό κλιμάκιο ένταξής τους θεωρείται το μ.κ. 2. Για το ίδιο σκοπό, και ειδικότερα τον προσδιορισμό της μισθολογικής κατάστασης κατά το χρόνο της μεταφοράς, θεωρείται ότι οι μεταφερόμενοι μισθωτοί εξελίχθηκαν μισθολογικά ανά τριετία με βάση τις διατάξεις του άρθρου 22 ΚΚΠ/ΔΕΗ και την προϋπηρεσία τους στο ΔΕΣΜΗΕ. Στην περίπτωση που ο μεταφερόμενος μισθωτός δεν υποβάλλει την κατά τα παραπάνω αίτηση, εάν οι τακτικές αποδοχές που ελάμβανε στο ΔΕΣΜΗΕ κατά την ημερομηνία που προηγείται της ημερομηνίας μεταφοράς του στην ΑΔΜΗΕ είναι υψηλότερες από εκείνες που προκύπτουν με βάση την κατά τα παραπάνω αναμόρφωση της μισθολογικής του κατάστασης στην ΑΔΜΗΕ ΑΕ, το υπερβάλλον ποσό διατηρείται ως προσωπική διαφορά, στην οποία συμψηφίζονται οι για οποιοδήποτε λόγο αυξήσεις στο μέλλον των αποδοχών του (μισθολογική προαγωγή, χρονοεπίδομα, οικογενειακό επίδομα κλπ)..

4. Το προσωπικό που πρόκειται να προληφθεί στη ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ βάσει της προκήρυξης προσωπικού 1/9Μ/2008 η οποία είναι σε εξέλιξη, θα προσληφθεί από την ΑΔΜΗΕ ΑΕ για την κάλυψη αναγκών της.

5. Με απόφαση του Δ.Σ. της ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ, που εκδίδεται αφού ληφθεί υπόψη η γνώμη της πλέον αντιπροσωπευτικής συνδικαλιστικής οργάνωσης του προσωπικού της, καθορίζονται η διαδικασία και γενικά κάθε λεπτομέρεια για τη μεταφορά του προσωπικού της ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ στην ΑΔΜΗΕ ΑΕ.

Άρθρο 104

Μεταφορά Προσωπικού της ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ που προέρχεται από τη ΔΕΗ ΑΕ

1. Η διάθεση του προσωπικού της Δ.Ε.Η ΑΕ που έχει κατά τη δημοσίευση του παρόντος διατεθεί στη ΔΕΣΜΗΕ Α.Ε, λήγει με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΔΕΗ ΑΕ η οποία λαμβάνεται εντός τριών (3) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου και με την ίδια απόφαση το προσωπικό αυτό μεταφέρεται στην ΑΔΜΗΕ ΑΕ Η μεταφορά του προαναφερόμενου προσωπικού γίνεται κατά παρέκκλιση κάθε αντίθετης γενικής ή ειδικής ρύθμισης Νόμου, Κανονισμού, Διαιτητικής Απόφασης, συλλογικής ή ατομικής σύμβασης εργασίας.

2. Για τη μεταφορά του ως άνω προσωπικού, ως προς τους όρους εργασίας και τα ασφαλιστικά του δικαιώματα, θεσπίζονται διατάξεις που παρέχουν το ίδιο επίπεδο προστασίας, κατά αναλογία των προβλεπομένων στις διατάξεις των Επιχειρησιακών Συλλογικών Συμβάσεων Εργασίας, του Κανονισμού Κατάστασης Προσωπικού ΔΕΗ (ΚΚΠ/ΔΕΗ), των εν γένει υφιστάμενων υπηρεσιακών ρυθμίσεων της ΔΕΗ ΑΕ και των εν ισχύ ατομικών συμβάσεων εργασίας. Η προϋπηρεσία που έχει αναγνωριστεί από τη ΔΕΗ ΑΕ αναγνωρίζεται πλήρως για όλα τα δικαιώματα που απορρέουν από αυτή και δεν επιτρέπεται συνεπεία της παραπάνω μεταφοράς βλαπτική μεταβολή των όρων εργασίας. Με αποφάσεις της Διοίκησης της ΑΔΜΗΕ ΑΕ διασφαλίζεται η εφαρμογή των προβλέψεων της παρούσας παραγράφου.

3. Στο παραπάνω προσωπικό της ΑΔΜΗΕ ΑΕ συνεχίζει να καταβάλλεται ποσόν που αντιστοιχεί στη διαφορά των πάσης φύσεως αποδοχών που καταβαλλόταν σε αυτούς κατά το χρόνο της διάθεσής τους στη ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ και των αποδοχών τους μετά τη λήξη της διάθεσής τους στη ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ. Το ποσόν αυτό διατηρείται ως προσωπική διαφορά στην οποία συμψηφίζονται οι για οποιοδήποτε λόγο αυξήσεις στο μέλλον των αποδοχών τους (μισθολογική προαγωγή, χρονοεπίδομα, οικογενειακό επίδομα κλπ).

4. Με απόφαση του Δ.Σ. της ΔΕΗ Α.Ε, που εκδίδεται αφού ληφθεί υπόψη η γνώμη της πλέον αντιπροσωπευτικής συνδικαλιστικής οργάνωσης του προσωπικού της, καθορίζεται η διαδικασία και γενικά κάθε λεπτομέρεια για τη μεταφορά του ως άνω προσωπικού της ΔΕΗ ΑΕ στην ΑΔΜΗΕ ΑΕ

Άρθρο 105

Ανεξαρτησία του προσωπικού και διοίκηση της ΑΔΜΗΕ ΑΕ

(Άρθρο 19 της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ)

1. Οι αποφάσεις σχετικά με τον διορισμό, την ανανέωση και τους όρους εργασίας, συμπεριλαμβανομένης της αμοιβής και της διάρκειας της περιόδου απασχόλησης των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της ΑΔΜΗΕ Α.Ε, λαμβάνονται από το Εποπτικό Συμβούλιο που διορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 106 και καθίστανται δεσμευτικές, σύμφωνα με τους όρους της παραγράφου 2.

2. Η ταυτότητα και οι όροι που διέπουν τη θητεία, τη διάρκεια και τη λήξη της περιόδου απασχόλησης των προσώπων που ορίζονται από το Εποπτικό Συμβούλιο για διορισμό ως μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ΑΔΜΗΕ ΑΕ ή για την ανανέωση της θητείας τους, και οι λόγοι κάθε προτεινόμενης απόφασης τερματισμού της περιόδου απασχόλησης, κοινοποιούνται στη ΡΑΕ. Οι όροι αυτοί καθίστανται δεσμευτικοί μόνον εάν, εντός τριών (3) εβδομάδων από την κοινοποίησή τους, η ΡΑΕ δεν εγείρει αντιρρήσεις. Η ΡΑΕ μπορεί να εγείρει αντιρρήσεις ως προς τις αποφάσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1:

(α) εφόσον προκύψουν αμφιβολίες όσον αφορά την επαγγελματική ανεξαρτησία του προσώπου που έχει διοριστεί ως μέλος του διοικητικού συμβουλίου του ΑΔΜΗΕ ΑΕ,

(β) στην περίπτωση πρόωρης λήξης της περιόδου απασχόλησης, εάν υπάρχουν αμφιβολίες σχετικά με την αιτιολόγηση της πρόωρης λήξης.

3. Τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου της ΑΔΜΗΕ ΑΕ, ή άλλου συλλογικού οργάνου με εκτελεστικές αρμοδιότητες, δύνανται να προσφύγουν ενώπιον της ΡΑΕ, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 34, σε περίπτωση καταγγελίας της

σύμβασης τους ή οποιασδήποτε άλλης μορφής πρόωρης λήξης της απασχόλησής τους.

4. Η πλειονότητα των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της ΑΔΜΗΕ ΑΕ, ή άλλου συλλογικού οργάνου με εκτελεστικές αρμοδιότητες, δεν κατείχαν επαγγελματική θέση ή ευθύνη, συμφέρον ή επιχειρηματική σχέση, άμεσα ή έμμεσα, που να συνδέεται με τη ΔΕΗ ΑΕ ή με οποιαδήποτε Συνδεδεμένη με αυτή επιχείρηση, με την επιφύλαξη της δραστηριότητας μεταφοράς της ΔΕΗ ΑΕ. και τη ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ ή τους μετόχους που ασκούν τον έλεγχό της, για χρονικό διάστημα τριών (3) ετών πριν από τον διορισμό. Τα υπόλοιπα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ΑΔΜΗΕ ΑΕ, ή άλλου συλλογικού οργάνου με εκτελεστικές αρμοδιότητες δεν πρέπει να κατείχαν επαγγελματική θέση ή ευθύνη, συμφέρον ή επιχειρηματική σχέση, άμεσα ή έμμεσα, που να συνδέεται με την ΔΕΗ ΑΕ ή με οποιαδήποτε Συνδεδεμένη με αυτή επιχείρηση, για χρονικό διάστημα έξι (6) μηνών πριν από τον διορισμό τους.

5. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή άλλου συλλογικού οργάνου με εκτελεστικές αρμοδιότητες, και οι υπάλληλοι τηςΑΔΜΗΕ ΑΕ δεν πρέπει να έχουν άλλη επαγγελματική θέση ή ευθύνη, συμφέρον ή επιχειρηματική σχέση, άμεσα ή έμμεσα, που να συνδέεται με οποιοδήποτε άλλο μέρος της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης της ΔΕΗ ΑΕ ή τους μετόχους που ασκούν τον έλεγχό της.

6. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή άλλου συλλογικού οργάνου με εκτελεστικές αρμοδιότητες, και οι υπάλληλοι τηςΑΔΜΗΕ ΑΕ δεν πρέπει να έχουν κανένα συμφέρον ούτε να λαμβάνουν οικονομικό όφελος, άμεσα ή έμμεσα, που να συνδέεται με οποιοδήποτε μέρος της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης της ΔΕΗ ΑΕ πέραν της ΑΔΜΗΕ ΑΕ Η αμοιβή τους δεν εξαρτάται από τις δραστηριότητες ή τα αποτελέσματα της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης της ΔΕΗ ΑΕ πέραν των δραστηριοτήτων ή των αποτελεσμάτων τηςΑΔΜΗΕ ΑΕ. Δεν συνιστά παράνομο οικονομικό όφελος για τους σκοπούς του παρόντος η συμμετοχή σε ασφαλιστικούς φορείς εποπτευόμενους από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης που κατέχουν μετοχές ή άλλες κινητές αξίες της ΔΕΗ ΑΕ.

7. Μετά τη λήξη της περιόδου απασχόλησής τους στην ΑΔΜΗΕ ΑΕ, τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου της ΑΔΜΗΕ ΑΕ. ή άλλου συλλογικού οργάνου με εκτελεστικές αρμοδιότητες, δεν πρέπει να έχουν καμία επαγγελματική θέση ή ευθύνη, συμφέρον ή επιχειρηματική σχέση που να συνδέεται με οποιοδήποτε μέρος της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης της ΔΕΗ ΑΕ πέραν της ΑΔΜΗΕ ΑΕ ή με τους μετόχους που ασκούν τον έλεγχο της ΔΕΗ ΑΕ για διάστημα τεσσάρων (4) ετών.

8. Οι παράγραφοι 3 έως και 7 εφαρμόζονται σε όλα τα πρόσωπα που ασκούν καθήκοντα εκπροσώπησης και διαχείρισης κατ' εξουσιοδότηση του Διοικητικού Συμβουλίου και στα πρόσωπα που λογοδοτούν απευθείας σε αυτά για ζητήματα που αφορούν στη λειτουργία, τη συντήρηση ή την ανάπτυξη του Συστήματος.

9. Οι απαγορεύσεις των παρ.3 έως και 8 ισχύουν και στην περίπτωση κάθε άλλης επιχείρησης που εκτελεί δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας ή φυσικού αερίου, καθώς και κάθε Συνδεδεμένη, κάθετα ή οριζόντια, με αυτές επιχείρηση.

10. Στους παραβάτες του παρόντος άρθρου επιβάλλεται με απόφαση της ΡΑΕ πρόστιμο ύψους από €50.000 ως €200.000, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 36.

Άρθρο 106

Αρμοδιότητες και σύνθεση του Εποπτικού Συμβουλίου

(Άρθρο 20 της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ)

1. Η ΑΔΜΗΕ ΑΕ διαθέτει Εποπτικό Συμβούλιο υπεύθυνο για τη λήψη αποφάσεων που μπορεί να έχουν σημαντική επίπτωση στην αξία των πάγιων στοιχείων, και ειδικότερα αποφάσεων σχετικά με την έγκριση του ετήσιου σχεδίου χρηματοδότησης, τον καθορισμό του επιπέδου δανεισμού της ΑΔΜΗΕ ΑΕ, και το ύψος των μερισμάτων που διανέμονται στους μετόχους. Στην αρμοδιότητα του Εποπτικού Συμβουλίου δεν εμπίπτουν οι καθημερινές λειτουργίες της ΑΔΜΗΕ ΑΕ, ιδίως όσον αφορά τη συντήρηση και διαχείριση του ΕΣΜΗΕ, καθώς και δραστηριότητες που σχετίζονται με τη κατάρτιση του δεκαετούς Προγράμματος Ανάπτυξης του ΕΣΜΗΕ σύμφωνα με το άρθρο 108.

2. Το Εποπτικό Συμβούλιο αποτελείται από επτά (7) μέλη και συγκροτείται από πρόσωπα με εξειδικευμένη εμπειρία στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας, τα οποία διορίζονται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων της ΑΔΜΗΕ ΑΕ ως εξής:

(α) τέσσερα (4) μέλη προτείνονται από τους μετόχους της ΑΔΜΗΕ Α.Ε.:

(β) δυο (2) μέλη προτείνονται από το Ελληνικό Δημόσιο,

(γ) ένα (1) μέλος εκ του μόνιμου προσωπικού της ΑΔΜΗΕ ΑΕ.

3. Η ταυτότητα και οι όροι που διέπουν τη θητεία, τη διάρκεια και τη λήξη της περιόδου απασχόλησης ή ανανέωσης, και οι λόγοι κάθε προτεινόμενης απόφασης τερματισμού της περιόδου απασχόλησης των μελών του Εποπτικού Συμβουλίου, κοινοποιούνται στη ΡΑΕ. Η ΡΑΕ δύναται να προβάλει αντιρρήσεις για τα μέλη που πρέπει να πληρούν τα κριτήρια σύμφωνα με την παράγραφο 6 εντός τριών (3) εβδομάδων από την κοινοποίηση των προτεινόμενων μελών,

(α) εφόσον προκύψουν αμφιβολίες όσον αφορά την επαγγελματική ανεξαρτησία του προσώπου που έχει διοριστεί ως μέλος του Εποπτικού Συμβουλίου

(β) στην περίπτωση πρόωρης λήξης της περιόδου απασχόλησης, εάν υπάρχουν αμφιβολίες σχετικά με την αιτιολόγηση της πρόωρης λήξης.

Εντός της ίδιας προθεσμίας η ΡΑΕ δύναται να καλεί σε ακρόαση τα προτεινόμενα μέλη.

4. Η απόφαση για την πρόωρη λήξη της απασχόλησης οιουδήποτε μέλους του Εποπτικού Συμβουλίου κοινοποιείται στη ΡΑΕ και εγκρίνεται μόνον εάν, εντός τριών (3) εβδομάδων από την ως άνω κοινοποίηση, η ΡΑΕ δεν έχει εγείρει αντιρρήσεις βάσει αμφιβολιών ως προς την αιτιολόγηση της πρόωρης λήξης της απασχόλησης του μέλους.

5. Ο διορισμός με τα στοιχεία ταυτότητας των μελών του Εποπτικού Συμβουλίου καθώς και η για οποιοδήποτε λόγο παύση τους, υπόκεινται στις διατυπώσεις δημοσιότητας, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7β του κ.ν. 2190/1920, όπως κάθε φορά ισχύει.

6. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 και οι παράγραφοι 3 έως 9 του άρθρου 105 εφαρμόζονται τουλάχιστον στο ήμισυ των μελών του Εποπτικού Συμβουλίου, πλην ενός. Το άρθρο 105 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο στοιχείο (β) του

παρόντος νόμου και η παράγραφος 9 του ίδιου άρθρου εφαρμόζονται έναντι όλων των μελών του Εποπτικού Συμβουλίου.

8. Με απόφαση της ΡΑΕ είναι δυνατόν να εξειδικεύονται οι λεπτομέρειες της διαδικασίας κοινοποίησης των προτεινόμενων μελών του Εποπτικού Συμβουλίου και τα κριτήρια αξιολόγησης της πλήρωσης των προϋποθέσεων του παρόντος ως προς τη νόμιμη σύνθεση των μελών του Εποπτικού Συμβουλίου.

9. Οι διατάξεις του δεύτερου και τρίτου εδαφίου της παραγράφου 3 και των παραγράφων 5 έως 11 του άρθρου 35α και των άρθρων 35β και 35γ του κ.ν. 2190/1920 ισχύουν κατ' ανάλογη εφαρμογή για τις αποφάσεις του Εποπτικού Συμβουλίου.

10. Με το καταστατικό της ΑΔΜΗΕ ΑΕ ορίζονται λεπτομέρειες σχετικά με τη συγκρότηση του Εποπτικού Συμβουλίου σε σώμα, τη σύγκλιση των συνεδριάσεών του, καθώς και τη λήψη αποφάσεων, και ιδίως :

(α) Λεπτομέρειες σχετικά με τη σύνθεση και τις αρμοδιότητες του Εποπτικού Συμβουλίου, το διορισμό των μελών του καθώς και την εκλογή και τα καθήκοντα του Προέδρου του.

(β) Κάθε ζήτημα που σχετίζεται με τη σύγκληση του Εποπτικού Συμβουλίου και τη συμμετοχή του Υπεύθυνου Συμμόρφωσης στις συνεδριάσεις του.

(γ) Κάθε ζήτημα που αφορά, τη λήψη των αποφάσεων του Εποπτικού Συμβουλίου, ζητήματα κύρους αυτών, καθώς και την κοινοποίησή τους στη ΡΑΕ Ιδίως, για τη λήψη αποφάσεων που αφορούν σε ζητήματα του εδαφίου α, της παραγράφου 1, καθώς και αποφάσεων περί διορισμού του ΔΣ της ΑΔΜΗΕ ΑΕ απαιτείται η θετική ψήφος της πλειοψηφίας των μελών που ορίζονται από τη ΔΕΗ ΑΕ.

(δ) Το κατ΄ ελάχιστον απαιτούμενο περιεχόμενο του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του Εποπτικού Συμβουλίου, στον οποίο καταγράφονται με λεπτομέρεια τα ζητήματα της παραγράφου αυτής. Ο Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας του Εποπτικού Συμβουλίου υιοθετείται με απόφαση του Εποπτικού Συμβουλίου κατά την πρώτη συνεδρίασή του, τελεί υπό την έγκριση της ΡΑΕ, και δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα της και στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 107

Πρόγραμμα Συμμόρφωσης και ΥπεύθυνοςΣυμμόρφωσης

(Άρθρο 21 της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ)

1. Η ΑΔΜΗΕ ΑΕ στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της ως Διαχειριστής του ΕΣΜΗΕ καταρτίζει και εκτελεί πρόγραμμα συμμόρφωσης στο οποίο αναφέρονται τα μέτρα που λαμβάνονται προκειμένου να αποκλείεται η διακριτική συμπεριφορά και να διασφαλίζεται η κατάλληλη παρακολούθηση της συμμόρφωσης προς το εν λόγω πρόγραμμα. Στο πρόγραμμα συμμόρφωσης καθορίζονται οι συγκεκριμένες υποχρεώσεις των υπαλλήλων της ΑΔΜΗΕ ΑΕ για την επίτευξη των εν λόγω στόχων. Το πρόγραμμα αυτό υπόκειται στην έγκριση της ΡΑΕ. Υπό την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων της ΡΑΕ, όπως αυτές προσδιορίζονται με το άρθρο 22, η συμμόρφωση προς το πρόγραμμα υπόκειται στον ανεξάρτητο έλεγχο του Υπεύθυνου Συμμόρφωσης.

2. Ο Υπεύθυνος Συμμόρφωσης διορίζεται από το Εποπτικό Συμβούλιο, με την επιφύλαξη της έγκρισης της ΡΑΕ Η ΡΑΕ δύναται να αρνηθεί την έγκριση του υπεύθυνου συμμόρφωσης μόνο για λόγους έλλειψης ανεξαρτησίας ή επαγγελματικής επάρκειας. Ο Υπεύθυνος Συμμόρφωσης μπορεί να είναι φυσικό ή νομικό πρόσωπο. Οι παράγραφοι 2 ως και 9 του άρθρου 105 εφαρμόζονται και για τον Υπεύθυνο Συμμόρφωσης.

3. Ο Υπεύθυνος Συμμόρφωσης είναι αρμόδιος για:

(α) την παρακολούθηση της εκτέλεσης του προγράμματος συμμόρφωσης,

(β) την εκπόνηση ετήσιας έκθεσης στην οποία καθορίζονται τα μέτρα που λαμβάνονται για την εκτέλεση του προγράμματος συμμόρφωσης και την υποβολή της στη ΡΑΕ,

(γ) την υποβολή έκθεσης στο Εποπτικό Συμβούλιο και την έκδοση συστάσεων σχετικά με το πρόγραμμα συμμόρφωσης και την εκτέλεσή του,

(δ) την κοινοποίηση προς τη ΡΑΕ κάθε ουσιαστικής παράβασης ως προς την εφαρμογή του προγράμματος συμμόρφωσης, και

(ε) την υποβολή έκθεσης στη ΡΑΕ για όλες τις εμπορικές και οικονομικές σχέσεις μεταξύ της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης της ΔΕΗ και της ΑΔΜΗΕ ΑΕ

4. Ο Υπεύθυνος Συμμόρφωσης υποβάλλει στη ΡΑΕ τις αποφάσεις που προτείνονται σχετικά με το επενδυτικό πρόγραμμα ή με μεμονωμένες επενδύσεις στο ΕΣΜΗΕ. Καταληκτική ημερομηνία για την υποβολή των αποφάσεων του προηγουμένου εδαφίου είναι η ημερομηνία υποβολής του προγράμματος από το διοικητικό συμβούλιο της ΑΔΜΗΕ ΑΕ στο Εποπτικό Συμβούλιο.

5. Εάν η κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση της ΔΕΗ ΑΕ, στη γενική συνέλευση ή με την ψηφοφορία των μελών του Εποπτικού Συμβουλίου που έχει διορίσει έχει εμποδίσει τη λήψη απόφασης με συνέπεια την παρεμπόδιση ή την καθυστέρηση των επενδύσεων οι οποίες βάσει του δεκαετούς Προγράμματος Ανάπτυξης του ΕΣΜΗΕ επρόκειτο να εκτελεστούν μέσα στα επόμενα τρία (3) χρόνια, ο Υπεύθυνος Συμμόρφωσης το αναφέρει στη ΡΑΕ, η οποία στη συνέχεια ενεργεί σύμφωνα με το άρθρο 108.

6. Οι όροι που διέπουν την εντολή ή οι όροι απασχόλησης του Υπευθύνου Συμμόρφωσης, περιλαμβανομένης και της διάρκειας της εντολής του, υπόκεινται στην προηγούμενη έγκριση της ΡΑΕ. Σε κάθε περίπτωση, οι ως άνω όροι εξασφαλίζουν την ανεξαρτησία του Υπευθύνου Συμμόρφωσης, συμπεριλαμβανομένης της παροχής όλων των πόρων που απαιτούνται για την εκπλήρωση των καθηκόντων του. Κατά τη διάρκεια της εντολής του, ο Υπεύθυνος Συμμόρφωσης δεν επιτρέπεται να κατέχει άλλη επαγγελματική θέση, ευθύνη ή συμφέρον, άμεσα ή έμμεσα, στην Κάθετα Ολοκληρωμένη Επιχείρηση της ΔΕΗ ΑΕ ή σε οποιοδήποτε τμήμα της ή στους μετόχους της που διατηρούν τον Έλεγχο ή σε Συνδεδεμένη με αυτή Επιχείρηση.

7. Ο Υπεύθυνος Συμμόρφωσης υποβάλλει τακτικά έκθεση, προφορικά ή γραπτά, προς τη ΡΑΕ και έχει το δικαίωμα να υποβάλει τακτικά έκθεση, προφορικά ή γραπτά, στο Εποπτικό

Συμβούλιο της ΑΔΜΗΕ ΑΕ. Σε κάθε περίπτωση, ο Υπεύθυνος Συμμόρφωσης υποβάλλει εγγράφως στη ΡΑΕ μέχρι και την 31 Μαρτίου έκαστου έτους, ετήσια έκθεση στην οποία περιγράφονται τα μέτρα που έχουν ληφθεί σχετικά με την τήρηση του προγράμματος συμμόρφωσης η οποία δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα της ΑΔΜΗΕ Α.Ε εντός πέντε (5) ημερών από την υποβολή της στη ΡΑΕ. Με βάση τις εκθέσεις του Υπευθύνου Συμμόρφωσης, η ΡΑΕ αξιολογεί κάθε έτος την ανεξαρτησία της ΑΔΜΗΕ Α.Ε και μπορεί με απόφασή της να επιβάλλει την τροποποίηση του Προγράμματος Συμμόρφωσης, ώστε να διασφαλίζεται η ανεξαρτησία και η αμεροληψία της ΑΔΜΗΕ Α.Ε, υποδεικνύοντας για το σκοπό αυτό τα κατάλληλα μέτρα. Η ΑΔΜΗΕ Α.Ε υποχρεούται να συμμορφωθεί με τις υποδείξεις της ΡΑΕ και να υποβάλλει προς έγκριση, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1, νέο πρόγραμμα συμμόρφωσης εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών από την κοινοποίηση της απόφασης της ΡΑΕ. Η ΡΑΕ δημοσιεύει στην ιστοσελίδα της έκθεση αξιολόγησης του προγράμματος συμμόρφωσης της ΑΔΜΗΕ Α.Ε μέχρι και την 30η Απριλίου έκαστου έτους.

8. Ο Υπεύθυνος Συμμόρφωσης μπορεί να συμμετέχει σε όλες τις συνεδριάσεις του διοικητικού συμβουλίου της ΑΔΜΗΕ ΑΕ και στις συνεδριάσεις του Εποπτικού Συμβουλίου και της γενικής συνέλευσης. Ο Υπεύθυνος Συμμόρφωσης συμμετέχει σε όλες τις συνεδριάσεις που εξετάζουν τα ακόλουθα θέματα:

(α) τους όρους πρόσβασης στο Σύστημα, όπως καθορίζονται στον κανονισμό (ΕΚ) 714/2009, ειδικότερα όσον αφορά τα τιμολόγια, τις υπηρεσίες πρόσβασης τρίτων, την κατανομή δυναμικού και τη διαχείριση της συμφόρησης, τη διαφάνεια, την εξισορρόπηση και τις δευτερογενείς αγορές,

(β) έργα που αναλαμβάνονται για τη λειτουργία, τη συντήρηση και την ανάπτυξη του Συστήματος, συμπεριλαμβανομένων των επενδύσεων διασύνδεσης και σύνδεσης,

(γ) αγορές ή πωλήσεις ενεργείας απαραίτητες για τη λειτουργία του Συστήματος,

9. Ο Υπεύθυνος Συμμόρφωσης παρακολουθεί τη συμμόρφωση του Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ ως προς τις διατάξεις του άρθρου 116.

10. Ο Υπεύθυνος Συμμόρφωσης έχει πρόσβαση σε όλα τα σχετικά δεδομένα και στις εγκαταστάσεις του ΑΔΕΣΗΕ, χωρίς προηγούμενη αναγγελία,καθώς και σε όλα τα πληροφοριακά στοιχεία που είναι απαραίτητα για την εκπλήρωση των καθηκόντων του.

11. Με την εκ των προτέρων έγκριση της ΡΑΕ, το Εποπτικό Συμβούλιο μπορεί να παύσει τον Υπεύθυνο Συμμόρφωσης. Μετά από αίτηση της ΡΑΕ το Εποπτικό Συμβούλιο παύει τον Υπεύθυνο Συμμόρφωσης για λόγους έλλειψης ανεξαρτησίας ή επαγγελματικής επάρκειας, εντός προθεσμίας τριών (3) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής απόφασης της ΡΑΕ.

12. Σε περίπτωση παρακώλυσης της δυνατότητας πρόσβασης του υπευθύνου συμμόρφωσης στα αρχεία και τις εγκαταστάσεις της ΑΔΜΗΕ ΑΕ, με απόφαση της ΡΑΕ, επιβάλλεται πρόστιμο ύψους από πενήντα χιλιάδες ευρώ (€50.000) μέχρι εκατό χιλιάδες ευρώ (€100.000), χωρίς να αποκλείεται και η επιβολή άλλων διοικητικών κυρώσεων σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 36.

13. Με απόφαση της ΡΑΕ είναι δυνατόν να παρέχονται οδηγίες και υποδείξεις για τον τρόπο άσκησης των αρμοδιοτήτων του Υπευθύνου Συμμόρφωσης. Η απόφαση αυτή αναρτάται στην ιστοσελίδα της ΡΑΕ.

Άρθρο 108

Ανάπτυξη του ΕΣΜΗΕ και εξουσία λήψης αποφάσεων για επενδύσεις

(Άρθρο 22 της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ)

1. Η ΑΔΜΗΕ Α.Ε καταθέτει έως την 31η Μαρτίου εκάστου έτους στη ΡΑΕ, κατόπιν προηγούμενης διαβούλευσης με όλους τους ενδιαφερομένους, δεκαετέςΠρόγραμμα Ανάπτυξης του ΕΣΜΗΕ, το οποίο αφορά την περίοδο με έναρξη την 1η Ιανουαρίου του αμέσως επόμενου έτους και βασίζεται στην υφιστάμενη και την προβλεπόμενη προσφορά και ζήτηση. Το Πρόγραμμα περιέχει αποτελεσματικά μέτρα με στόχο να διασφαλίζεται η επάρκεια του Συστήματος και η ασφάλεια του εφοδιασμού.

2. Συγκεκριμένα, το δεκαετέςΠρόγραμμα Ανάπτυξης του ΕΣΜΗΕ:

(α) προσδιορίζει τις κυριότερες υποδομές μεταφοράς που πρέπει να κατασκευαστούν ή να αναβαθμιστούν κατά τα επόμενα δέκα (10) έτη συμπεριλαμβανομένων και των απαραίτητων υποδομών για τη διείσδυση των ΑΠΕ,

(β) περιέχει όλες τις επενδύσεις που ήδη έχουν περιληφθεί σε προηγούμενα προγράμματα ανάπτυξης και προσδιορίζει τις νέες επενδύσεις των οποίων η έναρξη υλοποίησης προβλέπεται μέσα στην επόμενη 3ετία,

(γ) παρέχει τεχνοοικονομική ανάλυση σκοπιμότητας για τα σημαντικά έργα μεταφοράς του εδαφίου(β) ανωτέρω, ιδίως αυτά που αφορούν διεθνείς διασυνδέσεις και διασυνδέσεις νήσων με το Σύστημα Μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένων χρονοδιαγράμματος υλοποίησης, εκτιμώμενων χρηματικών ροών αναγκών χρηματοδότησης των επενδυτικών σχεδίων των υπόψη έργων.

3. Κατά τη διαμόρφωση του δεκαετούς Προγράμματος Ανάπτυξης του ΕΣΜΗΕ, η ΑΔΜΗΕ ΑΕ προβαίνει σε εύλογεςπαραδοχέςόσον αφορά τη διαθεσιμότητα του παραγωγικού δυναμικού, την εξέλιξη της ζήτησης και του διασυνοριακού εμπορίου, λαμβάνοντας υπόψη τα επενδυτικά σχέδια για τα περιφερειακά δίκτυα και τα δίκτυα κοινοτικής εμβέλειας.

4. Η ΡΑΕ θέτει σε δημόσια διαβούλευση το σχέδιο του δεκαετούς Προγράμματος Ανάπτυξης του ΕΣΜΗΕ κατά τρόπο ανοικτό και διαφανή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 29 του παρόντος νόμου. Η ΡΑΕ αξιολογεί και δημοσιεύει το αποτέλεσμα της διαδικασίας διαβουλεύσεων στην ιστοσελίδα της.

5. Η ΡΑΕ εξετάζει εάν το δεκαετέςΠρόγραμμα Ανάπτυξης του ΕΣΜΗΕ καλύπτει όλες τις επενδυτικές ανάγκες που προσδιορίστηκαν κατά τη διαδικασία των διαβουλεύσεων και εάν είναι σύμφωνο προς το μη δεσμευτικό κοινοτικό δεκαετέςπρόγραμμα ανάπτυξης δικτύων (διακοινοτικό

πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύων) που αναφέρεται στο άρθρο 8 παράγραφος 3 στοιχείο (β) του κανονισμού (ΕΚ) 714/2009. Εάν προκύψει οποιαδήποτε αμφιβολία όσον αφορά τη συμφωνία προς το διακοινοτικό πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύων, η ΡΑΕ συμβουλεύεται τον Οργανισμό Συνεργασίας Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας. Η ΡΑΕ δύναται να ζητήσει από την ΑΔΜΗΕ ΑΕ να τροποποιήσει το δεκαετές πρόγραμμά ανάπτυξης του ΕΣΜΗΕ.

6. Η ΡΑΕ παρακολουθεί και αξιολογεί την εφαρμογή του δεκαετούςΠρογράμματος Ανάπτυξης του ΕΣΜΗΕ, εκπονεί και δημοσιοποιεί σχετική έκθεση.

7. Σε περίπτωση που η ΡΑΕ, στο πλαίσιο της αρμοδιότητάς της κατά την παράγραφο 6, διαπιστώνει ότι η ΑΔΜΗΕ ΑΕ δεν διασφαλίζει την υλοποίηση των επενδύσεων που σύμφωνα με το δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης του Συστήματος προγραμματίζεται να εκτελεσθούν εντός τριών ετών, εκτός εάν η καθυστέρηση αυτή οφείλεται σε αιτίες που εκφεύγουν της δυνατότητας ελέγχου της, η ΡΑΕ, λαμβάνει τουλάχιστον ένα από τα ακόλουθα μέτρα:

(α) Επιβάλλει στην ΑΔΜΗΕ ΑΕ να εκτελέσει τις εν λόγω επενδύσεις.

(β) Οργανώνει ανοικτό διαγωνισμό για τις εν λόγω επενδύσεις.

(γ) Υποχρεώνει την ΑΔΜΗΕ ΑΕ να προβεί σε αύξηση κεφαλαίου προκειμένου να χρηματοδοτηθούν οι απαραίτητες επενδύσεις, επιτρέποντας σε ανεξάρτητους επενδυτές να συμμετάσχουν στο εταιρικό κεφάλαιο.

8. Σε περίπτωση που η ΡΑΕ κάνει χρήση των εξουσιών της δυνάμει του στοιχείου (β) της προηγούμενης παραγράφου, μπορεί να υποχρεώσει τον ΑΔΜΗΕ ΑΕ να δεχθεί ένα ή περισσότερα από τα εξής:

(α) χρηματοδότηση της επένδυσης από οποιονδήποτε τρίτο,

(β) χρηματοδότηση και κατασκευή της επένδυσης από οποιονδήποτε τρίτο,

(γ) να αναλάβει την εργολαβία για την κατασκευή των πάγιων στοιχείων της επένδυσης, ή

(δ) να αναλάβει τη λειτουργία και διαχείριση των πάγιων στοιχείων της επένδυσης.

9. Η ΑΔΜΗΕ ΑΕ παρέχει στους επενδυτές όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται για να πραγματοποιήσουν την επένδυση, συνδέει τα νέα πάγια στοιχεία με το ΕΣΜΗΕκαι καταβάλλει εν γένει κάθε προσπάθεια προκειμένου να διευκολύνει την εφαρμογή του επενδυτικού σχεδίου. Οι σχετικοί χρηματοοικονομικοί διακανονισμοί υπόκεινται στην προηγούμενη έγκριση της ΡΑΕ

10. Όταν η ΡΑΕ κάνει χρήση των εξουσιών της δυνάμει της παραγράφου 7, το κόστος των εν λόγω επενδύσεων καλύπτεται από τις σχετικές ρυθμίσεις για τα τιμολόγια, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 140.

Άρθρο 109

Σύνδεση νέων εγκαταστάσεων ηλεκτροπαραγωγής στο ΕΣΜΗΕ

(Άρθρο 23 της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ)

1. Η ΑΔΜΗΕ ΑΕ καταρτίζει και δημοσιεύει διαφανείς και αποτελεσματικές διαδικασίες για τη χωρίς διακρίσεις σύνδεση νέων εγκαταστάσεων ηλεκτροπαραγωγής στο ΕΣΜΗΕ. Οι διαδικασίες αυτές υπόκεινται στην προηγούμενη έγκριση της ΡΑΕ

2. Η ΑΔΜΗΕ ΑΕ δεν έχει το δικαίωμα να αρνηθεί τη σύνδεση νέων εγκαταστάσεων ηλεκτροπαραγωγής λόγω πιθανών μελλοντικών περιορισμών στις διαθέσιμες δυνατότητες του ΕΣΜΗΕ, όπως συμφόρηση στα απομακρυσμένα σημεία αυτού. Η ΑΔΜΗΕ Α.Ε παρέχει τις απαραίτητες πληροφορίες.

3. Η ΑΔΜΗΕ ΑΕ δεν έχει το δικαίωμα να αρνηθεί ένα νέο σημείο σύνδεσης με το αιτιολογικό ότι θα επιφέρει πρόσθετες δαπάνες συνδεόμενες με την απαραίτητη αύξηση δυναμικού των στοιχείων του ΕΣΜΗΕστην εγγύτητα του σημείου σύνδεσης.

4. Η ΑΔΜΗΕ ΑΕ καθορίζει τα κριτήρια βάσει των οποίων μπορεί να αρνείται, για ορισμένο χρονικό διάστημα, την πρόσβαση λόγω έλλειψης χωρητικότητας. Τα κριτήρια αυτά εγκρίνονται από τη ΡΑΕ και δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄: ΔΙΑΧΩΡΙΣΜΟΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ &ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Άρθρο 110

Ιδιοκτησιακός διαχωρισμός της δραστηριότητας μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας

1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του Κεφαλαίου Β του παρόντος Τέταρτου Μέρους και των άρθρων 111 και 112 για την άσκηση των αρμοδιοτήτων του άρθρου 94, από την επιχείρηση που έχει στην κυριότητά της Σύστημα Μεταφοράς θα πρέπει να πληρούνται σωρευτικά οι κάτωθι προϋποθέσεις:

(α) Το ίδιο ή τα ίδια πρόσωπα δεν δικαιούνται:

(αα) να ασκούν άμεσα ή έμμεσα Έλεγχο επί επιχείρησης που εκτελεί οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή Προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας ή Φυσικού Αερίου και να ασκούν άμεσα ή έμμεσα Έλεγχο ή να ασκούν οποιοδήποτε δικαίωμα σεΔιαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς ή επί Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου ή ηλεκτρικής ενέργειας, ούτε

(ββ) να ασκούν άμεσα ή έμμεσα Έλεγχο επί διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου ή ηλεκτρικής ενέργειας ή επί Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου ή ηλεκτρικής ενέργειας και να ασκούν άμεσα ή έμμεσα Έλεγχο ή να ασκούν οποιοδήποτε δικαίωμα σε επιχείρηση που εκτελεί οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή

προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας ή Φυσικού Αερίου,

(β) Το ίδιο ή τα ίδια πρόσωπα δεν δικαιούνται να διορίζουν μέλη του διοικητικού συμβουλίου ή οργάνων με εκπροσωπευτική εξουσία στο Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς ή σε Σύστημα Μεταφοράς και να ασκούν άμεσα ή έμμεσα Έλεγχο ή να ασκούν οποιοδήποτε δικαίωμα σε επιχείρηση που εκτελεί οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή Προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας και Φυσικού Αερίου· και

(γ) Το ίδιο πρόσωπο δεν δικαιούται να είναι μέλος του διοικητικού συμβουλίου ή οργάνων με εκπροσωπευτική εξουσία τόσο σε επιχείρηση που ασκεί οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή Προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας ή Φυσικού Αερίου όσο και στο Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς ή σε Σύστημα Μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας.

2. Τα δικαιώματα που αναφέρονται στην παράγραφο 1, στοιχεία (α) και (β), περιλαμβάνουν ειδικότερα:

(α) την εξουσία άσκησης δικαιωμάτων ψήφου,

(β) την εξουσία διορισμού μελών του διοικητικού συμβουλίου ή των οργάνων που εκπροσωπούν νόμιμα την επιχείρηση· ή

(γ) την κατοχή πλειοψηφικού μεριδίου στο μετοχικό ή εταιρικό κεφάλαιο της επιχείρησης ή του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας.

3. Η υποχρέωση που ορίζεται στην παράγραφο 1 θεωρείται ότι πληρούται όταν δύο ή περισσότερες επιχειρήσεις που έχουν στην ιδιοκτησία τους Συστήματα Μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας έχουν συστήσει κοινοπραξία, η οποία ενεργεί ωςδιαχειριστής συστήματος μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας σε δύο ή περισσότερα κράτη μέλη για τα εν λόγω συστήματα μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας. Ουδεμία άλλη επιχείρηση επιτρέπεται να συμμετέχει στην κοινοπραξία, εκτός εάν έχει πιστοποιηθεί σύμφωνα με το άρθρο 13 της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ ως ανεξάρτητος διαχειριστής συστήματος ή αν έχει πιστοποιηθεί ως Ανεξάρτητος Διαχειριστής Μεταφοράς για τους σκοπούς του Κεφαλαίου V της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ.

4. Για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, εφόσον το πρόσωπο που αναφέρεται στην παράγραφο 1, στοιχεία (α), (β) και (γ), είναι το Ελληνικό Δημόσιο ή άλλος φορέας, οργανισμός ή κρατικός λειτουργός του Δημόσιου τομέα, τότε δύο διαφορετικοί φορείς του Δημοσίου τομέα που ασκούν Έλεγχο αφενός στο διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου ή σε σύστημα μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειαςκαι αφετέρου σε επιχείρηση που ασκεί οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας ή Φυσικού Αερίου δεν θεωρούνται ότι είναι το ίδιο ή τα ίδια πρόσωπα.

5. Ο διαχειριστής του συστήματος μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας και το προσωπικό του υπόκεινται στις υποχρεώσεις εχεμύθειας ως προς τις εμπορικά ευαίσθητες πληροφορίες, οι οποίες περιέρχονται σε γνώση τους κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του. Οι εν λόγω πληροφορίες δεν διαβιβάζονται σε επιχειρήσεις που ασκούν οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας ή Φυσικού Αερίου.

6. Οι επιχειρήσεις που ασκούν δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας ή Φυσικού Αερίου δεν δικαιούνται σε καμία περίπτωση να αποκτούν τον Έλεγχο ή να ασκούν οιοδήποτε δικαίωμα άμεσα ή έμμεσα επί διαχωρισμένων διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας της Χώρας ή άλλων κρατών μελών, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, με την επιφύλαξη του δικαιώματος λήψης μερισμάτων.

7. Κάθετα Ολοκληρωμένη Επιχείρηση που έχει στην ιδιοκτησία της Σύστημα Μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας σε ουδεμίαπερίπτωση επιτρέπεται από την ΑΔΜΗΕ να παρεμποδίζεται να λάβει μέτρα για τη συμμόρφωσή της με τις διατάξεις του παρόντος.

Άρθρο 111

Διορισμός τρίτου Ανεξάρτητου Διαχειριστή Συστήματος

1. Σε περίπτωση συστηματικής παραβίασης από τον ΑΔΜΗΕ ΑΕ των υποχρεώσεων που υπέχει σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, ιδίως σε περίπτωση κατ' εξακολούθηση μεροληπτικής συμπεριφοράς προς όφελος της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης ΔΕΗ ΑΕ, η ΡΑΕ δύναται με αιτιολογημένη απόφασή της που λαμβάνεται κατόπιν προηγούμενης ακρόασης της ΑΔΜΗΕ ΑΕ να διορίσει τρίτο πρόσωπο ως Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ ο οποίος οργανώνεται και λειτουργεί ως Ανεξάρτητος Διαχειριστής Συστήματος κατά τα προβλεπόμενα στην Οδηγία 2009/72 ΕΚ ιδίως το άρθρο 13 αυτής. Η ΑΔΜΗΕ Α.Ε διατηρεί την κυριότητα του ΕΣΜΗΕ. Στην περίπτωση αυτή, θα πρέπει με την ίδια ως άνω απόφαση της ΡΑΕ να λαμβάνονται τα απαραίτητα μέτρα ώστε ο υποψήφιος διαχειριστής να συμμορφώνεται προς τις ακόλουθες απαιτήσεις

(α) της παραγράφου 1 του άρθρου 110

(β) ο υποψήφιος διαχειριστής να διαθέτει τους απαιτούμενους οικονομικούς, τεχνικούς, υλικούς και ανθρώπινους πόρους για την εκτέλεση των καθηκόντων του δυνάμει του άρθρου 94,

(γ) ο υποψήφιος διαχειριστής να συμμορφωθεί προς το δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης του Συστήματος υπό την εποπτεία της ΡΑΕ·

(δ) η ΑΔΜΗΕ Α.Ε με την ιδιότητά της ως κυρίας του ΕΣΜΗΕ να τηρεί τις υποχρεώσεις που υπέχει από την παράγραφο 5. Για τον σκοπό αυτό, η ΑΔΜΗΕ ΑΕ υποχρεώνεται να παρέχει στη ΡΑΕ τα σχέδια συμφωνιών με τον υποψήφιο διαχειριστή και κάθε άλλη συναφή οντότητα, και

(ε) ο υποψήφιος διαχειριστής να είναι σε θέση να τηρεί τις υποχρεώσεις που υπέχει από τον Κανονισμό (ΕΚ) 714/2009 συμπεριλαμβανομένης της συνεργασίας με διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς σε ευρωπαϊκό και περιφερειακό επίπεδο.

2. Εφόσον ο υποψήφιος διαχειριστής πληροί τις προϋποθέσεις της αμέσως προηγούμενης παραγράφου 1 και του άρθρου 114, εφαρμόζεται η διαδικασία πιστοποίησης, είτε του άρθρου 113 και του άρθρου 3 του Κανονισμού (ΕΚ) 714/2009, είτε του άρθρου 114.

3. Κάθε Ανεξάρτητος Διαχειριστής Συστήματος που διορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου είναι υπεύθυνος για τη χορήγηση και τη διαχείριση της πρόσβασης τρίτων, συμπεριλαμβανομένης της είσπραξης τελών πρόσβασης, επιβαρύνσεων συμφόρησης, και πληρωμών στο πλαίσιο του

μηχανισμού αντιστάθμισης μεταξύ διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς σύμφωνα με το άρθρο 13 του Κανονισμού (ΕΚ) 714/2009, καθώς και για τη λειτουργία, τη συντήρηση και την ανάπτυξη του ΕΣΜΗΕκαι για τη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης ικανότητας του ΕΣΜΗΕνα ανταποκρίνεται στην εύλογη ζήτηση, με προγραμματισμό των αναγκαίων επενδύσεων. Για την ανάπτυξη του ΕΣΜΗΕμεταφοράς, ο Ανεξάρτητος Διαχειριστής Συστήματος είναι υπεύθυνος για τον προγραμματισμό συμπεριλαμβανομένης της διαδικασίας αδειοδότησης, την κατασκευή και την έναρξη λειτουργίας νέας υποδομής. Για τον σκοπό αυτό, ο Ανεξάρτητος Διαχειριστής Συστήματος ενεργεί ως Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς σύμφωνα με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Γ΄ του παρόντος νόμου. Ο κύριος του ΕΣΜΗΕ δεν είναι υπεύθυνος για τη χορήγηση και τη διαχείριση πρόσβασης τρίτων ούτε και για τον προγραμματισμό των επενδύσεων.

5. Σε περίπτωση διορισμού Ανεξάρτητου Διαχειριστή Συστήματος σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, ο κύριος του Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας:

(α) Συνεργάζεται με τον Ανεξάρτητο Διαχειριστή Συστήματος και συνδράμει στην εκπλήρωση των καθηκόντων του, παρέχοντας ιδίως κάθε σχετική πληροφορία.

(β) Χρηματοδοτεί τις επενδύσεις τις οποίες αποφασίζει ο Ανεξάρτητος Διαχειριστής Συστήματος και εγκρίνει η ΡΑΕ ή συμφωνεί στη χρηματοδότησή τους από οποιονδήποτε ενδιαφερόμενο τρίτο, συμπεριλαμβανομένου του Ανεξάρτητου Διαχειριστή Συστήματος. Η μορφή χρηματοδότησης των ως άνω έργων εγκρίνεται από τη ΡΑΕ μετά από διαβούλευση με τον κύριο και τους χρήστες του Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 29.

(γ) Παρέχει τα εχέγγυα για την κάλυψη των ευθυνών που ανακύπτουν από τη χρήση των παγίων στοιχείων του Συστήματος, με εξαίρεση τις ευθύνες που προκύπτουν κατά την άσκηση των καθηκόντων από μέρους του Ανεξάρτητου Διαχειριστή Συστήματος, και

(δ) παρέχει τα εχέγγυα για τη διευκόλυνση της χρηματοδότησης των επεκτάσεων του Συστήματος, με εξαίρεση τις επενδύσεις για τις οποίες, σύμφωνα με το στοιχείο (β), συμφώνησε να χρηματοδοτηθούν από οποιοδήποτε ενδιαφερόμενο μέρος, συμπεριλαμβανομένου του Ανεξάρτητου Διαχειριστή Συστήματος.

6. Η ΡΑΕ εποπτεύει την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του κυρίου του ΕΣΜΗΕ, και λαμβάνει κάθε σχετικό μέτρο σε συνεργασία με την Επιτροπή Ανταγωνισμού για τη συμμόρφωση του κυρίου προς τις υποχρεώσεις αυτές.

Άρθρο 112

Ανεξαρτησία του Κυρίου του Συστήματος Μεταφοράς

(Άρθρο 14 της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ)

1. Σε περίπτωση διορισμού Ανεξάρτητου Διαχειριστή Συστήματος, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 111, ο κύριος του Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας, εφόσον αποτελεί μέρος Κάθετα Ολοκληρωμένης Επιχείρησης, οφείλει να είναι ανεξάρτητος, τουλάχιστον ως προς τη νομική μορφή, την οργάνωση και τη λήψη των αποφάσεων, από άλλες δραστηριότητες που δεν σχετίζονται με τη μεταφορά.

2. Προκειμένου να διασφαλίζεται η ανεξαρτησία του κυρίου του Συστήματος Μεταφοράς της παραγράφου 1, πρέπει να πληρούνται τα ακόλουθα:

(α) εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις των παραγράφων 2 ως και 9 του άρθρου 105, και

(β) ο κύριος του Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας καταρτίζει πρόγραμμα συμμόρφωσης στο οποίο αναφέρονται τα μέτρα που λαμβάνονται για να αποκλείεται η μεροληπτική συμπεριφορά, και διασφαλίζει τη δέουσα παρακολούθηση της τήρησης του προγράμματος. Στο πρόγραμμα συμμόρφωσης καθορίζονται οι συγκεκριμένες υποχρεώσεις των υπαλλήλων για την επίτευξη των εν λόγω στόχων. Το πρόγραμμα αυτό υπόκειται στην έγκριση της ΡΑΕ Υπό την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων της ΡΑΕ, η συμμόρφωση προς το πρόγραμμα υπόκειται στον ανεξάρτητο έλεγχο του υπεύθυνου συμμόρφωσης σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 107.

3. Η ΡΑΕ με αποφάσεις της εφαρμόζει τις κατευθυντήριες γραμμές που εκδίδονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 14 της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ για να διασφαλίζεται η πλήρης και αποτελεσματική συμμόρφωση του κυρίου του Συστήματος Μεταφοράς με την παράγραφο 2.

Άρθρο 113

Πιστοποίηση του Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ

1. Η ΑΔΜΗΕ ΑΕ, ως υποψήφιος Ανεξάρτητος Διαχειριστής Μεταφοράς του ΕΣΜΗΕ οφείλει να γνωστοποιήσει στη ΡΑΕ τη συμμόρφωσή της με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Β' και να αιτηθεί τη χορήγηση πιστοποίησης ως Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 19. Η ΑΔΜΗΕ Α.Ε υποχρεούται να υποβάλλει την αίτησή της προβαίνοντας σε κάθε αναγκαία ενέργεια προκειμένου να τηρηθούν η διαδικασία και οι προθεσμίες του Κανονισμού (ΕΚ) 714 /2009. Η αίτηση συνοδεύεται από κάθε απαραίτητο έγγραφο και στοιχεία και καταχωρείται στο μητρώο αιτήσεων της ΡΑΕ Για τον σκοπό αυτό η ΡΑΕ δύναται να εκδίδει κατευθυντήριες οδηγίες και υποδείξεις αναφορικά με τον τύπο και το περιεχόμενο της αίτησης.Η ΡΑΕ, εντός ταχθείσας προθεσμίας, δύναται να ζητήσει από τον υποψήφιο διαχειριστή κάθε πληροφορία ή στοιχείο σχετικά με την υποβληθείσα αίτηση.

2. Η ΡΑΕ δύναται να ζητήσει από την ΑΔΜΗΕ ΑΕ κάθε πληροφορία σχετικά με την τήρηση των όρων του Κεφαλαίου Β' του παρόντος νόμου και να αιτηθεί με αιτιολογημένη απόφασή της τη λήψη μέτρων προς τον σκοπό συμμόρφωσης της ΑΔΜΗΕ ΑΕ με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Β' εντός ρητώς ταχθείσας προθεσμίας. Κατόπιν τεκμηριωμένης γνωστοποίησης από την ΑΔΜΗΕ ΑΕ της συμμόρφωσής του με τις υποδείξεις της, η ΡΑΕ ενεργεί κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 4.

3. Σε περίπτωση που επανειλημμένως η ΑΔΜΗΕ ΑΕ δεν συμμορφώνεται με τις υποδείξεις της σύμφωνα με την παράγραφο 2, η ΡΑΕ δύναται να λάβει τα μέτρα που προβλέπονται στις διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 18.

4. Η ΡΑΕ εκδίδει απόφαση σχετικά με την αίτηση της ΑΔΜΗΕ ΑΕ, εντός αποκλειστικής προθεσμίας τεσσάρων (4) μηνών από την κοινοποίησή της. Σε κάθε περίπτωση, η αίτηση

της ΑΔΜΗΕ ΑΕ τεκμαίρεται ως θετική, εφόσον η ΡΑΕ δεν εκφράσει αντιρρήσεις, σύμφωνα με την παράγραφο 2, εντός της προθεσμίας του προηγουμένου εδαφίου. Η έγκριση της ΡΑΕ κοινοποιείται αμελλητί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή μαζί με όλες τις σχετικές πληροφορίες και στοιχεία.

5. Εντός δύο (2) μηνών από την κοινοποίηση της απόφασης της ΡΑΕ, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή γνωμοδοτεί σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 3 του Κανονισμού (ΕΚ) 714/2009 προς τη ΡΑΕ για την πιστοποίηση της ΑΔΜΗΕ ΑΕ ως Ανεξάρτητου Διαχειριστή του Συστήματος Μεταφοράς. Κατά την κατάρτιση της γνώμης της, η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει τη γνώμη του Οργανισμού που συστήνεται με τον Κανονισμό (ΕΚ) 713/2009 σχετικά με την απόφαση της εθνικής ρυθμιστικής αρχής. Στην περίπτωση αυτή, η προθεσμία των δύο (2) μηνών παρατείνεται για δύο (2) περαιτέρω μήνες. Η απόφαση της ΡΑΕ τεκμαίρεται ως αποδεκτή, εφόσον η Επιτροπή δεν γνωμοδοτήσει εντός των ως άνω προθεσμιών.

6. Η ΡΑΕ εκδίδει την τελική απόφαση για την πιστοποίηση της ΑΔΜΗΕ ΑΕ ως Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς εντός προθεσμίας δύο (2) μηνών από την κοινοποίηση της γνώμης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, λαμβάνοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ή εντός δύο μηνών (2) από τη σιωπηρή αποδοχή της Επιτροπής. Η απόφαση της ΡΑΕ και η τυχόν γνώμη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσηςκαι αναρτώνται στην ιστοσελίδα της ΡΑΕ.

7. Η ΑΔΜΗΕ ΑΕ, εφόσον πιστοποιηθεί, γνωστοποιεί στη ΡΑΕ κάθε σχεδιαζόμενη συναλλαγή, εταιρική μεταβολή ή οποιοδήποτε γεγονός που ενδεχομένως καθιστά αναγκαία την επανεκτίμηση των όρων υπό τους οποίους χορηγήθηκε η πιστοποίηση.

8. Η ΡΑΕ παρακολουθεί τη διαρκή συμμόρφωση τηνΑΔΜΗΕ ΑΕ προς τα οριζόμεναστο άρθρο 101, και για το λόγο αυτό, τηρώντας την εμπιστευτικότητα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών, δύναται να ζητεί οποιαδήποτε πληροφορία και στοιχείο από τηνΑΔΜΗΕ ΑΕ και επιχειρήσεις που ασκούν κάποια από δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας και Φυσικού Αερίου.

9. Η ΡΑΕ δύναται να εκκινεί οποτεδήποτε τη διαδικασία ελέγχου της εκπλήρωσης των κριτηρίων της πιστοποίησης και ιδίως:

(α) ύστερα από γνωστοποίηση της ΑΔΜΗΕ ΑΕ σύμφωνα με την παράγραφο 7,

(β) με δική της πρωτοβουλία, όταν περιέλθει σε γνώση της ότι σχεδιαζόμενη αλλαγή στον έλεγχο ή τρόπο λήψης αποφάσεων της ΑΔΜΗΕ ΑΕ ενδέχεται να καταλήξει ή έχει συντελεσθεί παράβαση του άρθρου 101, ή

(γ) ύστερα από αιτιολογημένο αίτημα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

10. Η ΡΑΕ και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή τηρούν την εμπιστευτικότητα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών που τίθενται υπόψη τους κατά την διαδικασία πιστοποίησης του Διαχειριστή του Συστήματος.

Άρθρο 114

Πιστοποίηση της ΑΔΜΗΕ ΑΕ στην περίπτωση που ενδέχεται να ελέγχεται από πρόσωπα τρίτης χώρας.

(Άρθρο 11 της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ)

1. Σε περίπτωση που συνεπεία ιδιοκτησιακού διαχωρισμού, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 110, καθώς και σε κάθε άλλη περίπτωση κατά την οποία η ΑΔΜΗΕ ΑΕ ενδέχεται να τεθεί ή έχει ήδη τεθεί υπό τον έλεγχο προσώπου ή προσώπων από τρίτη χώρα ή τρίτες χώρες, η ΡΑΕ ειδοποιεί σχετικά την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Για τον σκοπό αυτό η ΡΑΕ δύναται να εκδίδει κατευθυντήριες οδηγίες και υποδείξεις αναφορικά με τον τύπο και το περιεχόμενο της αίτησης πιστοποίησης.

2. Η ΑΔΜΗΕ ΑΕ γνωστοποιεί στη ΡΑΕ κάθε γεγονός που θα μπορούσε να οδηγήσει στην απόκτηση του ελέγχου του ΕΣΜΗΕ ή του Διαχειριστή του Συστήματος Μεταφοράς από πρόσωπο ή πρόσωπα από τρίτη χώρα ή τρίτες χώρες.

3. Στην περίπτωση της παραγράφου 1, ηΡΑΕ εκδίδει σχέδιο απόφασης σχετικά με την πιστοποίηση της ΑΔΜΗΕ ΑΕ εντός τεσσάρων (4) μηνών από την ημερομηνία της γνωστοποίησης της ΑΔΜΗΕ ΑΕ σύμφωνα με την παράγραφο 2. Η ΡΑΕ απορρίπτει την πιστοποίηση, εάν αποδειχθεί:

(α) ότι η απόκτηση ελέγχου συνεπάγεται παράβαση των απαιτήσεων του άρθρου 9 της Οδηγίας 2009/72 ΕΚ και,

(β) ότι η χορήγηση της πιστοποίησης θα θέσει σε κίνδυνο την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού της χώρας και της Κοινότητας. Κατά την εξέταση του θέματος αυτού, η ΡΑΕ λαμβάνει υπόψη:

(i) τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της Κοινότητας έναντι της εν λόγω τρίτης χώρας που απορρέουν από το διεθνές δίκαιο, συμπεριλαμβανομένων τυχόν συμφωνιών που έχουν συναφθεί με μία ή περισσότερες τρίτες χώρες, με την Κοινότητα μεταξύ των συμβαλλομένων μερών, στις οποίες διαλαμβάνονται ζητήματα ασφάλειας του ενεργειακού εφοδιασμού,

(ii) τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της Ελλάδος έναντι της εν λόγω τρίτης χώρας, τα οποία απορρέουν δυνάμει συμφωνιών που έχει συνάψει η Ελλάδα με τη χώρα αυτή, υπό την προϋπόθεση ότι οι συμφωνίες αυτές συνάδουν με την κοινοτική νομοθεσία, και

(iii) άλλα συγκεκριμένα στοιχεία και περιστάσεις που αφορούν την υπόθεση και την οικεία τρίτη χώρα.

4. Η ΡΑΕ κοινοποιεί αμελλητί την απόφασή της στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή μαζί με όλες τις σχετικές πληροφορίες και στοιχεία που σχετίζονται με αυτή.

5. Η ΡΑΕ πριν εκδώσει την απόφασή της σχετικά με την πιστοποίηση, αιτείται τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αναφορικά με:

(α) τη συμμόρφωση της ΑΔΜΗΕ ΑΕ προς τις απαιτήσεις του άρθρου 9 της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ κατόπιν της αλλαγής του ελέγχου της, και,

(β) το ενδεχόμενο η χορήγηση της πιστοποίησης να θέσει σε κίνδυνο την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού της Ένωσης.

6. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κοινοποιεί τη γνώμη της εντός προθεσμίας δύο (2) μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησης του αιτήματος της ΡΑΕ σύμφωνα με την παράγραφο 5. Κατά την κατάρτιση της γνώμης της, η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει τη γνώμη του Οργανισμού, του οικείου κράτους μέλους και των ενδιαφερόμενων μερών. Η δίμηνη προθεσμία παρατείνεται κατά δύο (2) μήνες κατόπιν αιτήματος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Σε περίπτωση άπρακτης παρόδου των ως άνω προθεσμιών από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η απόφαση της ΡΑΕ τεκμαίρεται αποδεκτή από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

7. ΗΕυρωπαϊκή Επιτροπή, κατά την εκτίμηση του κατά πόσον ο έλεγχος προσώπου ή προσώπων από την οικεία τρίτη χώρα ή τρίτες χώρες θα θέσει σε κίνδυνο την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης, λαμβάνει υπόψη:

(α) τα συγκεκριμένα δεδομένα της περίπτωσης και της τρίτης χώρας ή των τρίτων χωρών για τις οποίες πρόκειται, και

(β) τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της Ένωσηςέναντι της εν λόγω τρίτης χώρας ή τρίτων χωρών που απορρέουν από το διεθνές δίκαιο, συμπεριλαμβανομένων τυχόν συμφωνιών που έχουν συναφθεί μεταξύ μίας ή περισσότερων τρίτων χωρών και της Ένωσηςκαι στις οποίες συμφωνίες διαλαμβάνονται,ζητήματα ασφάλειας του εφοδιασμού.

8. Η ΡΑΕ εντός δύο (2) μηνών από τη λήξη των προθεσμιών που αναφέρονται στην παράγραφο 6 λαμβάνει απόφαση όσον αφορά στην πιστοποίηση. Κατά τη λήψη της απόφασής της, η ΡΑΕ λαμβάνει υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η ΡΑΕ δύναται να αρνηθεί την πιστοποίηση, εάν αυτή θέτει σε κίνδυνο την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού της Ελλάδος ή την ασφάλεια ενεργειακού εφοδιασμού άλλου κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

9. Η απόφαση της ΡΑΕ και η γνώμη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, μαζί με το αιτιολογικό της, δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσηςκαι αναρτώνται στην ιστοσελίδα της ΡΑΕ.

10. Η ΡΑΕ διατηρεί το δικαίωμα να αρνηθεί την πιστοποίηση του Διαχειριστή του Συστήματος Μεταφοράς, σύμφωνα με το παρόν άρθρο, σε περίπτωση που κατά την άσκηση του ελέγχου διαπιστώσει ότι διακυβεύεται η προστασία των έννομων συμφερόντων δημόσιας ασφάλειας της Ελλάδος σύμφωνα με την κοινοτική νομοθεσία.

Άρθρο 115

Απαλλαγή από την υποχρέωση παροχής πρόσβασης τρίτων και τις υποχρεώσεις ιδιοκτησιακού διαχωρισμού

(Άρθρο 17 Κανονισμού (ΕΚ) 714/2009)

1. Αίτημα για την απαλλαγή τμήματος ή του συνόλου νέων διασυνδέσεων με συστήματα μεταφοράς άλλων χωρών, από την υποχρέωση ιδιοκτησιακού διαχωρισμού και από την υποχρέωση παροχής πρόσβασης σε τρίτους, ιδίως μέσω υποβρυχίων καλωδίων, υποβάλλεται με την αίτηση χορήγησης Άδειας Κυριότητας και Διαχείρισης ή με την αίτηση τροποποίησης της Άδειας αυτής, λόγω επέκτασης υφιστάμενων διασυνδέσεων με συστήματα μεταφοράς ή με την αίτηση αύξησης της δυναμικότητάς τους.

2. Η απαλλαγή χορηγείται με απόφαση της ΡΑΕ, για ορισμένο χρόνο, σύμφωνα με τη διαδικασία και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στις διατάξεις του άρθρου 17 του Κανονισμού (ΕΚ) 714/2009.

Άρθρο 116

Διαφάνεια και τήρηση εμπιστευτικότητας

1. Ο Διαχειριστής του Συστήματος Μεταφοράς και ο Λειτουργός της Αγοράς οφείλουν να τηρούν την αρχή της διαφάνειας και να δημοσιεύουν έγκαιρα στην ιστοσελίδα τους όλες τις απαραίτητες πληροφορίες για την ενίσχυση του υγιούςανταγωνισμού και την αποτελεσματική πρόσβαση στην αγορά και λειτουργία αυτής. Πληροφορίες σχετικά με τις δραστηριότητες του Διαχειριστή του Συστήματος Μεταφοράς και του Λειτουργού της Αγοράς, οι οποίες είναι δημοσιοποιήσιμες, κοινοποιούνται προς τρίτους χωρίς διακρίσεις. Η τήρηση της αρχής της διαφάνειας δεν θίγει την υποχρέωση εχεμύθειας ως προς τις εμπορικά ευαίσθητες πληροφορίες, σύμφωνα με τις επόμενες παραγράφους.

2. Ο Διαχειριστής του Συστήματος Μεταφοράς και ο Λειτουργός της Αγοράς διαφυλάσσουν τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών που περιέρχονται σε γνώση τους κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους και αποτρέπουν, ιδίως, τη μεροληπτική κοινοποίηση πληροφοριών σχετικά με τις δραστηριότητες τους, οι οποίες ενδέχεται να παρέχουν αθέμιτα εμπορικά πλεονεκτήματα σε τρίτους. Δεν θεωρούνται ως εμπιστευτικού χαρακτήρα οι πληροφορίες που έχουν δημοσιοποιηθεί νομίμως, γενικές πληροφορίες σχετικά με τη λειτουργία του Συστήματος και τους χρήστες ή τρίτους, καθώς και πληροφορίες που αφορούν ιστορικά στοιχεία και στατιστικά δεδομένα.

3. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του παρόντος νόμου και των πράξεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του, για τη διασφάλιση του εμπιστευτικού χαρακτήρα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών απαγορεύεται ιδίως :

(α) κάθε κοινοποίηση εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών στην καθετοποιημένη επιχείρηση,

(β) η χρήση κοινών υπηρεσιών με την καθετοποιημένη επιχείρηση που είναι δυνατόν να επιφέρει παραβίαση του εμπορικού απορρήτου, όπως ιδίως κοινής νομικής υπηρεσίας, κοινών φορέων παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών και κοινών ορκωτών ελεγκτών.

4. Σε περίπτωση εφαρμογής των διατάξεων των άρθρων 111 και 112, τις υποχρεώσεις σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 1 ως 3 υπέχει και ο κύριος του Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας.

5. Σε περίπτωση παραβίασης των διατάξεων του παρόντος άρθρου επιβάλλονται οι προβλεπόμενες από το άρθρο 36 του παρόντος νόμου διοικητικές κυρώσεις. Με απόφαση του Διαχειριστή που εγκρίνεται από τη ΡΑΕ, δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεωςκαι αναρτάται στην ιστοσελίδα της ΡΑΕτυποποιούνται οι όροι και η διαδικασία πληροφόρησης τρίτων και δημοσιοποίησης των στοιχείων παρακολούθησης της

διαχείρισης και εκμετάλλευσης του Συστήματος Μεταφοράς, έτσι ώστε να διασφαλίζεται κατά τρόπο ενιαίο και συστηματικό η τήρηση της διαφάνειας, της εχεμύθειας, και της έγκυρης πληροφόρησης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄:ΑΓΟΡΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Άρθρο 117

Ανεξάρτητος Λειτουργός της Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας

1. Με την ολοκλήρωση της μεταφοράς των δραστηριοτήτων της ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ στην ΑΔΜΗΕ ΑΕ, η ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ μετονομάζεται σε "ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΣ ΑΓΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΕ και με διακριτικό τίτλο «ΛΑΓΗΕ ΑΕ», (εφεξής Λειτουργός Αγοράς), η οποία θα λειτουργεί σύμφωνα με τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας και θα διέπεται από τις διατάξεις του κ.ν. 2190/1920 και τις διατάξεις του παρόντος νόμου, προσαρμόζοντας αντίστοιχα το Καταστατικό της.

2. Σύμφωνα με όσα ειδικότερα ορίζονται στα άρθρα 118 και 119, η ΛΑΓΗΕ ΑΕ ασκεί τις δραστηριότητες που ασκούνταν από τη ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ, πλην εκείνων που κατά το άρθρο 99 μεταφέρονται στην ΑΔΜΗΕ ΑΕ. Τα πάγια στοιχεία που κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, χρησιμοποιούνται στις παραμένουσες στη ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ δραστηριότητες, παραμένουν σε αυτήν.

3. Το Ελληνικό Δημόσιο δύναται να περιορίζει το ποσοστό συμμετοχής του στο Λειτουργό της Αγοράς. Η διαδικασία διάθεσης και το ύψος του εκάστοτε διατιθέμενου ποσοστού ορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

Άρθρο 118

Σκοπός – Αρμοδιότητες του Λειτουργού της Αγοράς

1. Ο Λειτουργός της Αγοράς εφαρμόζει τους κανόνες για τη λειτουργία της Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου και των κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδιδομένων πράξεων και ιδίως τον Ημερήσιο Ενεργειακό Προγραμματισμό όπως αυτός καθορίζεται στη παράγραφο 2.

2. Στο πλαίσιο του παραπάνω σκοπού του, ο Λειτουργός της Αγοράς ασκεί, ιδίως τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

(α) Διενεργεί τον Ημερήσιο Ενεργειακό Προγραμματισμό, ως εξής:

(αα) Προγραμματίζει τις εγχύσεις ηλεκτρικής ενέργειας στο ΕΣΜΗΕ, καθώς και τις απορροφήσεις ηλεκτρικής ενέργειας σε αυτό, κατά τα προβλεπόμενα στον Κώδικα Συναλλαγών Ηλεκτρικής Ενέργειας.

(ββ) Υπολογίζει την Οριακή Τιμή Συστήματος.

(γγ) Εκκαθαρίζει τις συναλλαγές στο πλαίσιο του Ημερήσιου Ενεργειακού Προγραμματισμού.

(β) Συνεργάζεται με τον Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ σύμφωνα με τις ειδικότερες προβλέψεις του Κώδικα Συναλλαγών Ηλεκτρικής Ενέργειας και του Κώδικα Διαχείρισης του ΕΣΜΗΕ.

(γ) Τηρεί ειδικό Μητρώο Συμμετεχόντων στην Αγορά Ηλεκτρικής Ενέργειας και εγγράφει τους Συμμετέχοντες, σύμφωνα με τις ειδικότερες διατάξεις του Κώδικα Συναλλαγών Ηλεκτρικής Ενέργειας,

(δ) Παρέχει έγκαιρα και με κάθε πρόσφορο τρόπο στους Συμμετέχοντες στην Αγορά αυτή Ηλεκτρικής Ενέργειας τις απαραίτητες πληροφορίες για τη συμμετοχή τους στην Αγορά.

(ε) Αποφεύγει κάθε διάκριση μεταξύ των Συμμετεχόντων στην Αγορά Συναλλαγών Ηλεκτρικής Ενέργειας και εφαρμόζει κατά την παροχή των υπηρεσιών του διαφανή, αντικειμενικά και αμερόληπτα κριτήρια.

(στ) Συμμετέχει σε κοινές επιχειρήσεις, ιδίως με διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς, καθώς και χρηματιστήρια ηλεκτρικής ενεργείας και άλλους ανάλογους φορείς, με στόχο τη δημιουργία περιφερειακών αγορών στο πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς ενέργειας.

(ζ) Εισπράττει από τους Συμμετέχοντες τέλη για τη διαχείριση και λειτουργία της Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας και τηρεί τους αναγκαίους λογαριασμούς, σύμφωνα με τις ειδικότερες προβλέψεις του Κώδικα Συναλλαγών Ηλεκτρικής Ενέργειας.

(η) Συμμετέχει σε ενώσεις, οργανώσεις ή εταιρείες, μέλη των οποίων είναι λειτουργοί αγορών ηλεκτρικής ενέργειας και χρηματιστήρια ηλεκτρικής ενέργειας, οι οποίες έχουν σκοπό την επεξεργασία και διαμόρφωση κανόνων κοινής δράσης που συντείνουν, στο πλαίσιο της κοινοτικής νομοθεσίας, στη δημιουργία ενιαίας εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας.

(θ) Συνάπτει συμβάσεις πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 12 του 3468/2006 που παράγονται από εγκαταστάσεις ΑΠΕ ή ΣΗΘΥΑ, εφόσον οι εγκαταστάσεις παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας συνδέονται στο Σύστημα είτε απευθείας είτε μέσω του Δικτύου,και καταβάλει τις πληρωμές που προβλέπονται στις συμβάσεις αυτές. Τα ποσά που καταβάλλονται στους αντισυμβαλλόμενους ανακτώνται κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 143.

(ι) Διενεργεί τη διευθέτηση των χρηματικών συναλλαγών στο πλαίσιο του Ημερήσιου Ενεργειακού Προγραμματισμού σε συνεργασία με τους Διαχειριστές του ΕΣΜΗΕ και του ΕΔΔΗΕ. Για τη διενέργεια της διευθέτησης των χρηματικών συναλλαγών, ο Λειτουργός της Αγοράς δύναται:

(αα) Να συστήνει ή να συμμετέχει σε εταιρείες με εξειδικευμένο σκοπό την παροχή χρηματοοικονομικών υπηρεσιών.

(ββ) Να αναθέτει σε τρίτους, μετά από σύμφωνη γνώμη της ΡΑΕ, την ως άνω διευθέτηση, ιδίως αναφορικά με τη διαχείριση και εκκαθάριση χρηματικών συναλλαγών και τη διαχείριση πιστωτικού και συναλλακτικού κινδύνου, στο πλαίσιο της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας.

3. Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του δυνάμει του παρόντος άρθρου, ο Λειτουργός της Αγοράς διευκολύνει κατά κύριο λόγο την ολοκλήρωση της ενιαίας εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, και για τον σκοπό αυτό αναλαμβάνει κάθε αναγκαία ενέργεια, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων που του

ανατίθενται με τον παρόντα νόμο, προκειμένου να διασφαλίζεται η εφαρμογή των προβλέψεων του Κανονισμού 714/2009, της Οδηγίας 72/2009 και όλων των σχετικών κατευθύνσεων και αποφάσεων που εκδίδονται από τα αρμόδια όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

4. Έως την ολοκλήρωση αφενός των διαδικασιών και υποδομών που είναι αναγκαίες για τη λειτουργία της ΛΑΓΗΕ ΑΕ ως Λειτουργού της Αγοράς, καθώς και όλων των ενεργειών που απαιτούνται προκειμένου να είναι δυνατή η άσκηση των αρμοδιοτήτων που ανατίθενται σε αυτήν, όπως αυτές προβλέπονται στον παρόντα νόμο και στις κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδιδόμενες πράξεις, και αφετέρου των διαδικασιών και υποδομών που είναι αναγκαίες για τη λειτουργία της ΑΔΜΗΕ ΑΕ ως Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ, καθώς και όλων των ενεργειών που απαιτούνται προκειμένου να είναι δυνατή η άσκηση των αρμοδιοτήτων που ανατίθενται σε αυτήν, όπως αυτές προβλέπονται στον παρόντα νόμο και στις κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδιδόμενες πράξεις, η ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ που συστήθηκε με το άρθρο 14 του ν. 2773/1999, λειτουργεί την αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και διαχειρίζεται το ΕΣΜΗΕ σύμφωνα με τις διατάξεις που εκδόθηκαν κατ' εξουσιοδότηση του ν. 2773/1999 και ιδίως του Κώδικα Διαχείρισης του Συστήματος και Συναλλαγών Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΦΕΚ Β΄ 655/2005) όπως ισχύει.

Άρθρο 119

Προσωπικό της ΛΑΓΗΕ ΑΕ

1. Το Προσωπικό της ΛΑΓΗΕ προσλαμβάνεται με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου και για την πρόσληψή του έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 2527/1997, όπως ισχύει.

2. Στο προσωπικό της ΛΑΓΗΕ ΑΕ που παραμένει σε αυτή μετά τον εταιρικό μετασχηματισμό της ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ, εφαρμόζονται, μετά από σχετική αίτησή του, που υποβάλλεται εντός τριών (3) μηνών από την έναρξη λειτουργίας της ΛΑΓΗΕ ΑΕ, κατ' αναλογία οι ρυθμίσεις που διέπουν το μεταφερόμενο προσωπικό της ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ στην ΑΔΜΗΕ ΑΕ, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στο άρθρο 103.

3. Για χρονικό διάστημα πέντε (5) ετών από την έναρξη λειτουργίας της ΛΑΓΗΕ ΑΕ και για τη διευκόλυνση της πλήρους ανάπτυξης των δικών της Υπηρεσιών, με σύμβαση που συνάπτεται μεταξύ της ΑΔΜΗΕ ΑΕ και της ΛΑΓΗΕ ΑΕ, μπορεί να ρυθμίζονται τα σχετικά με τους όρους και τις προϋποθέσεις για την απασχόληση από τη ΛΑΓΗΕ ΑΕ προσωπικού της ΑΔΜΗΕ ΑΕ του οποίου η μισθοδοσία και οι ασφαλιστικές εισφορές βαρύνουν τη ΛΑΓΗΕ ΑΕ Για τη διάθεση του προσωπικού αυτού λαμβάνεται υπόψη η βούλησή του και η προηγούμενη απασχόλησή του σε εργασίες αντίστοιχες με αυτές που πρόκειται να απασχοληθούν στην ΛΑΓΗΕ ΑΕ.

4. Κατά τη διάρκεια και για ένα (1) έτος μετά τη λήξη της θητείας τους, τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ΛΑΓΗΕ ΑΕ απαγορεύεται:

(α) Να είναι μέλη διοικητικού συμβουλίου, διαχειριστές, υπάλληλοι, τεχνικοί ή άλλοι σύμβουλοι ή μελετητές ή να απασχολούνται με ή χωρίς αμοιβή, με έμμισθη εντολή ή με οποιαδήποτε έννομη σχέση σε επιχείρηση, η οποία αναπτύσσει δραστηριότητα στους τομείς της παραγωγής ή της προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας ή Συνδεδεμένης με αυτήν εταιρείας.

(β) Να κατέχουν εταιρικά μερίδια ή μετοχές ή άλλες κινητές αξίες σε επιχειρήσεις που αναπτύσσουν δραστηριότητα στους τομείς της παραγωγής ή της προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας ή Συνδεδεμένης με αυτές εταιρείες και εν γένει να κατέχουν άμεσα ή έμμεσα συμμετοχή ή δικαιώματα ψήφου, ιδίως μέσω νομικών προσώπων ή μέσω συγγενών εξ αίματος σε ευθεία γραμμή έως τρίτου βαθμού και εκ πλαγίου ή εξ αγχιστείας έως δεύτερου βαθμού, στο μετοχικό ή εταιρικό κεφάλαιο των επιχειρήσεων αυτών. Για το ίδιο ως άνω χρονικό διάστημα αναστέλλεται αυτοδίκαια η άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου των εταιρικών μεριδίων ή μετοχών που κατέχουν τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του ΛΑΓΗΕ κατά παράβαση της παρούσας διάταξης. Στην ως άνω απαγόρευση δεν εμπίπτει η έμμεση κατοχή μεριδίων ή μετοχών των επιχειρήσεων του πρώτου εδαφίου μέσω αμοιβαίων κεφαλαίων ή συνταξιοδοτικών προγραμμάτων.

Στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου που παραβαίνουν τις διατάξεις του πρώτου εδαφίου επιβάλλεται, με απόφαση της ΡΑΕ, πρόστιμο ύψους από πενήντα χιλιάδες ευρώ (€50.000) έως διακόσιες χιλιάδες (€200.000).

5. Η ΛΑΓΗΕ ΑΕ δύναται να συνάπτει συμβάσεις κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης, με Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΑΕΙ.), μετά από απόφαση του πρύτανη και αιτιολογημένη γνώμη της συγκλήτου του οικείου ΑΕΙ., με Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Τ.Ε.Ι.), μετά από απόφαση του προέδρου και αιτιολογημένη γνώμη της συνέλευσης των καθηγητών του οικείου Τ.Ε.Ι. και ερευνητικούς φορείς καθώς και με εξειδικευμένους επιστήμονες και τεχνικούς με ειδικές γνώσεις και εμπειρία στην εκτέλεση έργων και την εκπόνηση μελετών για θέματα που εντάσσονται στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του.

Άρθρο 120

Κώδικας Συναλλαγών Ηλεκτρικής Ενέργειας

1. Με τον Κώδικα Συναλλαγών Ηλεκτρικής Ενέργειας καθορίζονται ιδίως οι οικονομικοί και οι τεχνικοί κανόνες που διέπουν τον προγραμματισμό και τις συναλλαγές οι οποίες αφορούν την εξυπηρέτηση του φορτίου ηλεκτρικής ενέργειας, υπό όρους καλής και ασφαλούς λειτουργίας του ΕΣΜΗΕκαι των εγκαταστάσεων που συνδέονται με αυτό, καθώς και οι προϋποθέσεις δημιουργίας και οι κανόνες λειτουργίας βραχυχρόνιων και μακροχρόνιων αγορών ηλεκτρισμού.

2. Η λειτουργία της Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας διενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Συναλλαγών Ηλεκτρικής Ενέργειας, ο οποίος καταρτίζεται από το Λειτουργό της Αγοράς και υποβάλλεται στη ΡΑΕ. Η ΡΑΕ, κατόπιν δημόσιας διαβούλευσης με τους χρήστες του Συστήματος και τους συμμετέχοντες στην Αγορά, και αφού προβεί σε τυχόν τροποποιήσεις και προσθήκες, εκδίδει με απόφασή της τον Κώδικα Συναλλαγών Ηλεκτρικής Ενέργειας, ο οποίος δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Ο Κώδικας τροποποιείται, είτε με πρωτοβουλία της ΡΑΕ, είτε κατόπιν αιτήματος του Λειτουργού ή τρίτων προσώπων που έχουν έννομο συμφέρον, κατ΄ εφαρμογή της διαδικασίας του προηγούμενου εδαφίου.

3. Με τον Κώδικα Συναλλαγών Ηλεκτρικής ενέργειας ρυθμίζονται ιδίως:

(α) Ο τρόπος, η διαδικασία και οι όροι συνεργασίας μεταξύ του Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ και του Λειτουργού της Αγοράς για την ομαλή λειτουργία της Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας σε συνάρτηση με την αδιάκοπη, αξιόπιστη και οικονομικά αποδοτική λειτουργία του ΕΣΜΗΕ.

(β) Ο τρόπος, η διαδικασία και οι όροι ημερήσιου προγραμματισμού της κατανομής φορτίου στις διαθέσιμες εγκαταστάσεις παραγωγής και στις Διασυνδέσεις, ιδίως σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον Κώδικα Διαχείρισης του ΕΣΜΗΕ, σε από κοινού αποφάσεις Διαχειριστών Συστημάτων μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας όμορων χωρών, ή άλλα κείμενα και αποφάσεις των αρμοδίων Ευρωπαϊκών οργανισμών.

(γ) Ο τρόπος, η διαδικασία και οι όροι υπολογισμού της Οριακής Τιμής Συστήματος. Ο τρόπος, η διαδικασία και οι όροι διευθέτησης από τον Λειτουργό της Αγοράς των πληρωμών για τις προγραμματισμένες εγχύσεις ηλεκτρικής ενέργειας στο ΕΣΜΗΕκαι των χρεώσεων για τις προγραμματισμένες απορροφήσεις ηλεκτρικής ενέργειας από το ΕΣΜΗΕ.

(δ) Η χρονική περίοδος που λαμβάνεται ως βάση για τον ημερήσιο ενεργειακό προγραμματισμό της κατανομής φορτίου και τον υπολογισμό της Οριακής Τιμής του Συστήματος.

(ε) Το είδος, το ύψος και ο τρόπος παροχής εγγυήσεων ή άλλης ασφάλειας και καταβολής εισφορών από τους χρήστες του ΕΣΜΗΕ αναλογικά με την ενέργεια που απορροφούν από αυτό, κατά τρόπο ώστε να διασφαλίζεται η κάλυψη των δαπανών του Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ και του Λειτουργού της Αγοράς, σε περίπτωση τυχόν αδυναμίας των χρηστών να εκπληρώνουν τις οικονομικές τους υποχρεώσεις στο πλαίσιο του ημερήσιου ενεργειακού προγραμματισμού και της κατανομής φορτίου σε πραγματικό χρόνο.

(στ) Ο τρόπος και η διαδικασία δημοσίευσης των απαραίτητων πληροφοριών για τη συμμετοχή στην Αγορά Ηλεκτρικής Ενέργειαςκαι τη λειτουργία αυτής.

(ζ) Ο τρόπος και η διαδικασία προστασίας των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών των Συμμετεχόντων ιδίως κατά την συνεργασία του Λειτουργού της Αγοράς με τον Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ.

(η) Η διαδικασία εξωδικαστικής επίλυσης των διαφορών μεταξύ των Συμμετεχόντων στην Αγορά και του Λειτουργού της Αγοράς, που μπορεί να περιλαμβάνει και την υπαγωγή των διαφορών σε διαιτησία, η οποία διεξάγεται από τη ΡΑΕ, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 37.

(θ) Κάθε άλλη ρύθμιση απαραίτητη για την εύρυθμη, διαφανή και αποδοτική λειτουργία της Αγοράς.

4. Με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων της Επιτροπής Ανταγωνισμού και κάθε άλλης αρμόδιας αρχής, η ΡΑΕ επιβάλλει ρυθμιστικά μέτρα που αποβλέπουν στην εύρυθμη λειτουργία της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και τη προώθηση του αποτελεσματικού ανταγωνισμού σε αυτή. Τα μέτρα αυτά, τα οποία εξειδικεύονται στο Κώδικα Συναλλαγών Ηλεκτρικής Ενέργειας, είναι δυνατόν να αφορούν ειδικές ρυθμίσεις αντιστάθμισης τυχόν δεσπόζουσας επιρροής στη σχετική αγορά, ειδικούς ρυθμιστικούς όρους και κανόνες με αντικείμενο τη διασφάλιση της ισότιμης συμμετοχής σε αυτή, καθώς και ρυθμίσεις που αποσκοπούν στη βελτίωση της ρευστότητας της ίδιας αγοράς. Τα μέτρα του προηγούμενου εδαφίου αφορούν ιδίως τις προσφορές που προέρχονται από εγκαταστάσεις παραγωγής και οι οποίες οφείλουν να αντανακλούν τουλάχιστον το ελάχιστο μεταβλητό κόστος των εγκαταστάσεων αυτών, καθώς και τη θέσπιση μηχανισμών εικονικών εγκαταστάσεων ηλεκτροπαραγωγής, δια των οποίων, είτε καθίσταται διαθέσιμη ορισμένη ποσότητα ηλεκτρικής ενεργείας, είτε παρέχεται πρόσβαση σε τμήμα του παραγωγικού δυναμικού για ορισμένο χρονικό διάστημα.

5. Υπολογισμοί και ειδικές εγκρίσεις, που προβλέπονται από τον Κώδικα Συναλλαγών Ηλεκτρικής Ενέργειας, αποφασίζονται από τη ΡΑΕ, μετά από γνώμη του Λειτουργού της Αγοράς και δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

6. Με απόφαση της ΡΑΕ εκδίδονται εγχειρίδια για τις λεπτομέρειες εφαρμογής του Κώδικα Συναλλαγών Ηλεκτρικής Ενέργειας, σύμφωνα με τη διαδικασία της παραγράφου 2.

Άρθρο 121

Συμβουλευτική Επιτροπή της ΑΔΜΗΕ ΑΕ

1. Με πρωτοβουλία της ΑΔΜΗΕ ΑΕσυστήνεται Συμβουλευτική Επιτροπή χρηστών του ΕΣΜΗΕ με σκοπό τη κατοχύρωση της διαφάνειας στο πλαίσιο της λειτουργίας της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και της διαχείρισης του ΕΣΜΗΕ. Για το λόγο αυτό, η Συμβουλευτική Επιτροπή παρακολουθεί σε μακροπρόθεσμο, μεσοπρόθεσμο και βραχυπρόθεσμο επίπεδο τους εν λόγω τομείς καθώς και την παροχή υπηρεσιών του Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ προς τους χρήστες αυτού.

2. Με απόφαση της ΡΑΕ, μετά από την υποβολή της γνώμης της ΑΔΜΗΕ ΑΕ και κατόπιν δημόσιας διαβούλευσης, καθορίζεται η διαδικασία σύστασης και σύνθεσης της Συμβουλευτικής Επιτροπής, ο τρόπος λειτουργίας της, η διαδικασία επιλογής των μελών της, καθώς και η πρόσβαση σε πληροφορίες που αφορούν τη λειτουργία της αγοράς και τη διαχείριση του ΕΣΜΗΕ.

3. Η Συμβουλευτική Επιτροπή υποβάλλει στη ΡΑΕ, στους Διαχειριστές του ΕΣΜΗΕ και του ΕΔΔΗΕ και στο Λειτουργό της Αγοράς, τακτικές εκθέσεις καθώς και προτάσεις για τη λήψη νέων μέτρων ή την τροποποίηση της κατ' εξουσιοδότηση του παρόντος εκδοθείσας νομοθεσίας, με στόχο τη βελτίωση της λειτουργίας της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και ιδίως την αποτελεσματική εφαρμογή των διατάξεων του Κώδικα Διαχείρισης του Συστήματος, του Κώδικα Συναλλαγών Ηλεκτρικής Ενέργειας και των σχετικών Εγχειριδίων.

4. Η Συμβουλευτική Επιτροπή, αποτελείται από τουλάχιστον δέκα (10) πρόσωπα, στα οποία μετέχουν εκπρόσωποι των Διαχειριστών του ΕΣΜΗΕ και του ΕΔΔΗΕ, του Λειτουργού της Αγοράς, ενώσεις χρηστών του ΕΣΜΗΕκαι του ΕΔΔΗΕ, καθώς και ενώσεις συμμετεχόντων στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας. Η Συμβουλευτική Επιτροπή για την εκτέλεση των αρμοδιοτήτων της, μπορεί να συνιστά ομάδες εργασίας με εξειδικευμένο αντικείμενο, στις οποίες είναι δυνατό να συμμετέχουν και πρόσωπα πέραν των ανωτέρω.

5. Στη Συμβουλευτική Επιτροπή και ειδικά για θέματα διαχείρισης της υδροηλεκτρικής παραγωγής και των ταμιευτήρων, συμμετέχουν και τα όργανα που είναι αρμόδια για τη διαχείριση των υδάτων, κατά τις διατάξεις του ν.3199/2003 (ΦΕΚ Α' 280).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄: ΔΙΑΝΟΜΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Άρθρο 122

Κυριότητα του Δικτύου Διανομής

1. Η κυριότητα του ΕΔΔΗΕ ανήκει αποκλειστικά στη ΔΕΗ ΑΕ. Για το σκοπό αυτό, με τον παρόντα νόμο, χορηγείται στη ΔΕΗ ΑΕ Άδεια Αποκλειστικότητας της κυριότητας του Δικτύου. Η άδεια αυτή καλύπτει και κάθε μελλοντική επέκταση του ΕΔΔΗΕ.

2. Οι όροι και περιορισμοί της άδειας της παραγράφου 1 καθορίζονται με απόφαση της ΡΑΕ. Με την άδεια αυτή εξειδικεύονται τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις του κυρίου του ΕΔΔΗΕ, σε σχέση ιδίως με τα ακόλουθα:

(α) Την παραχώρηση της διαχείρισης του ΕΔΔΗΕστο Διαχειριστή αυτού.

(β) Το ρόλο και τις ευθύνες του έναντι του Διαχειριστή του Δικτύου, όσον αφορά στην άσκηση των αρμοδιοτήτων που ανατίθενται σε αυτόν με τις διατάξεις του παρόντος.

(γ) Τη διασφάλιση του λογιστικού και του λειτουργικού διαχωρισμού των σχετικών με την κυριότητα του Δικτύου δραστηριοτήτων της ΔΕΗ ΑΕ, από τις λοιπές δραστηριότητες που ασκεί αυτή στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας.

3. Η ΔΕΗ ΑΕ, ως κύριος του ΕΔΔΗΕ, υποχρεούται ιδίως να διασφαλίζει τη διάθεση των οικονομικών και κάθε άλλης φύσης πόρων που απαιτούνται από την πλευρά της υπό την παραπάνω ιδιότητα, όπως αυτοί καθορίζονται ειδικότερα με την απόφαση της παραγράφου 2, για την απρόσκοπτη υλοποίηση της ανάπτυξης του Δικτύου σύμφωνα με τον προγραμματισμό που εκπονεί ο Διαχειριστής του Δικτύου.

Άρθρο 123

Νομικός και λειτουργικός διαχωρισμός της δραστηριότητας Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας

(Άρθρο 24 της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ)

1. Εντός οκτώ (8) μηνών από τη θέση σε ισχύ του παρόντος νόμου η ΔΕΗ ΑΕ υποχρεούται να προβεί στο νομικό και λειτουργικό διαχωρισμό της δραστηριότητας της διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ από τις λοιπές δραστηριότητες της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησής της, με την εισφορά του Κλάδου Διανομής στη θυγατρική της εταιρεία με την επωνυμία «Διαχειριστής Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας ΑΕ» (ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ).

2. Η απόσχιση του ως άνω κλάδου πραγματοποιείται με τη διαδικασία και τους όρους του παρόντος νόμου, των άρθρων 68 έως 79 του κ.ν. 2190/1920 καθώς και των άρθρων 1 έως και 5 του ν. 2166/1993 με αναλογική εφαρμογή των παρεκκλίσεων που προβλέπονται στο άρθρο 98. Για τους σκοπούς του παρόντος ως Κλάδος Διανομής νοείται η ομώνυμη αυτόνομη οργανωμένη λειτουργική μονάδα Γενική Διεύθυνση Διανομής της ΔΕΗ ΑΕ μαζί με τη Διεύθυνση Διαχείρισης Νησιών της ΔΕΗ ΑΕ, συμπεριλαμβανομένων των περιουσιακών στοιχείων της ΔΕΗ ΑΕ και των συναφών με αυτά απαιτήσεων και υποχρεώσεων, που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των ως άνω Μονάδων, με εξαίρεση τα ακίνητα και τα πάγια στοιχεία του Δικτύου Διανομής και του Δικτύου των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών.

3. Η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ υποκαθίσταται, ανεξαρτήτως του χρόνου γενέσεώς τους, σε όλα εν γένει τα δικαιώματα, τις υποχρεώσεις και τις έννομες σχέσεις της ΔΕΗ ΑΕ που αφορούν τον εισφερόμενο κλάδο, περιλαμβανομένων και αυτών που αφορούν τόσο το προσωπικό που συνταξιοδοτήθηκε προ της 31.12.2011 και απασχολούνταν στη δραστηριότητα του Κλάδου Διανομής όσο και το μεταφερόμενο κατά το άρθρο 125 προσωπικό, και απολαμβάνει των φορολογικών προνομίων και ατελειών που είχαν θεσπιστεί υπέρ της ΔΕΗ ΑΕ. Η μεταβίβαση αυτή εξομοιώνεται με καθολική διαδοχή και από την ημερομηνία της καταχώρισης στο μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών της σχετικής εγκριτικής απόφασης, η ΔΕΗ ΑΕ απαλλάσσεται από κάθε υποχρέωση έναντι οποιουδήποτε τρίτου, περιλαμβανομένου του Δημοσίου και των ασφαλιστικών ταμείων, ως προς τις οποίες υποκαθίσταται κατά τα ανωτέρω η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ. Ομοίως η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ απαλλάσσεται και από υποχρεώσεις, τίτλους ή δικαιώματα που τυχόν είναι αμεταβίβαστα, με νόμο ή σύμβαση, ή αφορούν τα πάγια των δικτύων που παραμένουν στην κυριότητα της ΔΕΗ ΑΕ. Οποιοσδήποτε λογιστικός ή φορολογικός χειρισμός διενεργήθηκε από τη ΔΕΗ ΑΕ που αφορά τονΚλάδο Διανομής και ενέχει μελλοντικά οφέλη ή βάρη, μεταφέρεται συνέπεια της απόσχισης στην ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ προς όφελος ή βάρος αυτής..

4. Οι εκκρεμείς δίκες συνεχίζονται αυτοδικαίως από τη ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ, χωρίς να διακόπτονται βιαίως και να απαιτείται για τη συνέχιση ή την επανάληψή τους, οποιαδήποτε διατύπωση ή δήλωση εκ μέρους της.

5. Κάθε μορφής διοικητικές άδειες, εγκρίσεις και παραχωρήσεις που έχουν χορηγηθεί στη ΔΕΗ ΑΕ, σχετικά με τον εισφερόμενο Κλάδο Διανομής, μεταβιβάζονται αυτοδικαίως στη ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ. Όσον αφορά την ασφάλιση των οχημάτων της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ, εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις του Π.Δ.764/1978 .

6. Το μετοχικό κεφάλαιο της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕαυξάνεται λόγω της απορρόφησης, κατά το ποσό της λογιστικής αξίας του ως άνω εισφερόμενου κλάδου της ΔΕΗ ΑΕ.Με την ολοκλήρωση της απορρόφησης του Κλάδου Διανομής, θα εκδοθούν από τη ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ νέες μετοχές που θα παραδοθούν στη ΔΕΗ ΑΕ. Οι μετοχές αυτές παρέχουν στη ΔΕΗ ΑΕ, το δικαίωμα συμμετοχής στα κέρδη της απορροφώσας εταιρείας.

7. Αποφάσεις των Διοικητικών Συμβουλίων και των Γενικών Συνελεύσεων της εισφέρουσας και της απορροφώσας εταιρείας, που έχουν ήδη ληφθεί πριν από τη θέση σε ισχύ του παρόντος νόμου προς το σκοπό της συμμόρφωσης της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης της ΔΕΗ ΑΕ με τις υποχρεώσεις διαχωρισμού της δραστηριότητας διανομής σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ, καταλαμβάνονται από τις ρυθμίσεις του παρόντος άρθρου.

8. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 4 του Ν. 1468/1950 (ΦΕΚ 169 Α΄), της παραγράφου 1 του άρθρου 36 και του άρθρου 37 του β.δ. της 28ης Ιανουαρίου 1951 (ΦΕΚ 35 Α΄), των άρθρων 12, 13 και 14 του α.ν. 1672/1951 (ΦΕΚ 36 Α΄) και των άρθρων του Ν. 4483/1965 (ΦΕΚ 118 Α΄), όπως ισχύουν, καθώς και τα υφιστάμενα κατά τη δημοσίευση του νόμου αυτού φορολογικά, δικονομικά ή άλλα προνόμια ή δικαιώματα απαλλοτριώσεως ακινήτων, συστάσεως δουλειών, χρήσεως οδών, πλατειών, πεζοδρομίων, διέλευσης γραμμών ή καλωδίων ή διανοίξεως υπόγειων σηράγγων ή εκτελέσεως υπέργειων ή υπόγειων εργασιών, τοποθέτησης στύλων, εγκατάστασης υποσταθμών, που είναι αναγκαίες για την κατασκευή, συντήρηση, επισκευή, εκμετάλλευση, ανάπτυξη και

διατήρηση της λειτουργικής και τεχνικής αρτιότητας του ΕΔΔΗΕ και εν γένει την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και παροχή υπηρεσιών ή άσκηση δραστηριοτήτων κοινής ωφέλειας παραμένουν σε ισχύ και εφαρμόζονται αναλόγως και υπέρ της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ.

Άρθρο 124

Ανεξαρτησία του Διαχειριστή του ΕΔΔΗΕ

(Άρθρο 26 της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ)

1. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και των διοικητικών οργάνων της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ δεν κατέχουν καμία επαγγελματική θέση ή ευθύνη, ούτε έχουν συμφέρον ή επιχειρηματική σχέση και δεν λαμβάνουν οικονομικό όφελος ή παροχή, άμεσα ή έμμεσα, που να συνδέεται με επιχείρηση ή φορέα του Ελληνικού Δημοσίου που δραστηριοποιείται στον τομέα παραγωγής, προμήθειας ή μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου, ή με τη ΔΕΗ ΑΕ ή με οποιαδήποτε Συνδεδεμένη με αυτή επιχείρηση εκτός της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ ή τους μετόχους που ασκούν τον έλεγχο των παραπάνω επιχειρήσεων. Η αμοιβή των παραπάνω προσώπων, στην οποία περιλαμβάνονται οι πάσης φύσης αποδοχές και παροχές, δεν εξαρτάται από τις δραστηριότητες ή τα αποτελέσματα της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης της ΔΕΗ ΑΕ ή οποιουδήποτε μέρους της, πέραν των δραστηριοτήτων ή των αποτελεσμάτων της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ.

2. Η παράγραφος 1 εφαρμόζεται σε όλα τα πρόσωπα που ασκούν καθήκοντα εκπροσώπησης και διαχείρισης κατ' εξουσιοδότηση του Διοικητικού Συμβουλίου και στα πρόσωπα που λογοδοτούν απευθείας σε αυτά για ζητήματα που αφορούν στη λειτουργία, τη συντήρηση ή την ανάπτυξη του ΕΔΔΗΕ.

3. Στους παραβάτες του παρόντος άρθρου επιβάλλεται με απόφαση της ΡΑΕ πρόστιμο ύψους από €50.000 ως €200.000, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 36.

4. Τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου και των διοικητικών οργάνων της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ δύνανται να καταγγείλουν, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου, την πρόωρη λήξη της απασχόλησής τους στη ΡΑΕ. Η ΡΑΕ δύναται με αιτιολογημένη απόφασή της να παύσει μέλος του διοικητικού συμβουλίου και των διοικητικών οργάνων της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ εφόσον δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις των διατάξεων των παραγράφων 1 και 2.

5. Η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ υποχρεούται να διασφαλίζει τους αναγκαίους ανθρώπινους, τεχνικούς, υλικούς και οικονομικούς πόρους για τη λειτουργία, τη συντήρηση και την ανάπτυξη του ΕΔΔΗΕ και γενικότερα για την αποτελεσματική άσκηση των αρμοδιοτήτων του και την προσήκουσα εκτέλεση των καθηκόντων του. Τα αναγκαία για το σκοπό αυτό κεφάλαια και πόροι, καθορίζονται αποκλειστικά από την ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ και, με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 6, ανεξάρτητα από την Κάθετα Ολοκληρωμένη Επιχείρηση ΔΕΗ ΑΕ και από οποιοδήποτε μέρος της.

6. Με την Άδεια Αποκλειστικότητας της Κυριότητας του Δικτύου Διανομής, που χορηγείται κατά το άρθρο, καθορίζονται όροι και περιορισμοί σχετικά με την προστασία των οικονομικών δικαιωμάτων της Κάθετα Ολοκληρωμένης Επιχείρησης ΔΕΗ ΑΕ καθώς και των δικαιωμάτων εποπτείας επί της διαχείρισης της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ, σε ότι αφορά την απόδοση επί των παραχωρούμενων κεφαλαίων. Οι παραπάνω όροι μπορούν να αφορούν ιδίως στο δικαίωμα της Κάθετα Ολοκληρωμένης Επιχείρησης να εγκρίνει τον ετήσιο προϋπολογισμό της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ και να θέτει γενικά όρια στο επίπεδο δανεισμού της. Σε κάθε περίπτωση, ουδέν μέρος της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης ΔΕΗ ΑΕ επιτρέπεται να εμπλέκεται ή με οποιαδήποτε τρόπο να επηρεάζει την καθημερινή δραστηριότητα της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ ή τις αποφάσεις της σχετικά με την κατασκευή ή την αναβάθμιση υποδομών του ΕΔΔΗΕ, στο βαθμό που αυτή δεν υπερβαίνει τους όρους του εγκεκριμένου προϋπολογισμού της. Σε περίπτωση παραβίασης του προηγούμενου εδαφίου επιβάλλονται οι κυρώσεις του άρθρου 36.

7. Η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ εκτελεί πρόγραμμα συμμόρφωσης, το οποίο αποσκοπεί στην αποφυγή τυχόν διακριτικής συμπεριφοράς, μεροληπτικών εταιρικών πρακτικών και στρέβλωσης του ανταγωνισμού κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της. Με το πρόγραμμα συμμόρφωσης καθορίζονται οι υποχρεώσεις του προσωπικού και της διοίκησης της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ και τα μέτρα που λαμβάνει η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ για την αποφυγή των παραπάνω καθώς και για τη διασφάλιση της εκτέλεσης του προγράμματος συμμόρφωσης από το προσωπικό της, και ο τρόπος και τα μέσα για την παρακολούθηση της εκτέλεσης και τον έλεγχο της συμμόρφωσης της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ προς το εν λόγω πρόγραμμα, τον οποίο διενεργεί ο Υπεύθυνος Συμμόρφωσης που διορίζεται σύμφωνα με την παρ. 8. Για το σκοπό αυτό, με το πρόγραμμα συμμόρφωσης καθορίζονται κανόνες, διαδικασίες και υποχρεώσεις του προσωπικού της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ, σε ότι αφορά ιδίως:

(α) την υποχρέωση διαφύλαξης του εμπιστευτικού χαρακτήρα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών καθώς και την υποχρέωση παροχής ισότιμης πρόσβασης σε πληροφορίες που αφορούν τη δραστηριότητά της και ενδέχεται να παρέχουν εμπορικά πλεονεκτήματα, σύμφωνα με τη διάταξη της παραγράφου 4 του άρθρου 127,

(β) τον καθορισμό και την διαβάθμιση κάθε πληροφορίας που εμπίπτει στις παραπάνω περιπτώσεις ή τον καθορισμό των κριτηρίων διαβάθμισής της, καθώς και τους κανόνες διαχείρισής της,

(γ) την υποχρέωση της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ να διασφαλίζει ότι στους χρήστες του ΕΔΔΗΕεπικοινωνούνται με σαφήνεια και κάθε λεπτομέρεια, άμεσα και έμμεσα, τα ακόλουθα:

(αα) ο διαχωρισμός της εταιρικής ταυτότητας της ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε και του αντικειμένου των υπηρεσιών που παρέχει, από τις λοιπές δραστηριότητες της Κάθετα Ολοκληρωμένης Επιχείρησης της ΔΕΗ ΑΕ και ιδίως από τις δραστηριότητες παραγωγής και προμήθειας,

(ββ) η υποχρέωση της ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε να παρέχει τις υπηρεσίες της στους χρήστες του ΕΔΔΗΕ σύμφωνα με ηνκείμενη νομοθεσία, ανεξαρτήτως των συμβατικών τους σχέσεων με λοιπούς κατόχους αδειών του παρόντος νόμου και, ιδίως, χωρίς να τους δεσμεύει άμεσα ή έμμεσα σε σχέση με άλλα μέρη της Κάθετα Ολοκληρωμένης Επιχείρησης της ΔΕΗ ΑΕ,

(δ) την ενημέρωση του προσωπικού της ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε για το πρόγραμμα συμμόρφωσης, τα μέτρα εφαρμογής του, τις συνέπειες που επισύρει η παραβίαση όρων του, καθώς και την εκπαίδευση για τη τήρησή του,

(ε) τη συγκέντρωση και καταγραφή στοιχείων καθώς και την τήρηση αρχείου σχετικά με την εκτέλεση του προγράμματος συμμόρφωσης από τον Υπεύθυνο Συμμόρφωσης και από τη ΡΑΕ,

(στ) τη διασφάλιση της απρόσκοπτης πρόσβασης του Υπευθύνου Συμμόρφωσης στις εγκαταστάσεις της ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε

και σε κάθε αναγκαίο στοιχείο και πληροφορία στο πλαίσιο των καθηκόντων ελέγχου της συμμόρφωσης με το πρόγραμμα.

Το πρόγραμμα συμμόρφωσης καταρτίζεται από τον υπεύθυνο συμμόρφωσης σε συνεργασία με την ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε, εντός τριών (3)μηνών από το νομικό και λειτουργικό διαχωρισμό της δραστηριότητας της Διανομής και υπόκειται στην έγκριση της ΡΑΕ, η οποία δύναται να επιβάλει συγκεκριμένες τροποποιήσεις του προγράμματος. Υπό την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων της ΡΑΕ, η συμμόρφωση προς το πρόγραμμα υπόκειται στον ανεξάρτητο έλεγχο του Υπεύθυνου Συμμόρφωσης.

8. Ο Υπεύθυνος Συμμόρφωσης είναι φυσικό ή νομικό πρόσωπο που διορίζεται από το διοικητικό συμβούλιο της ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε, εντός δύο (2) μηνών από την πρώτη συγκρότησή του, με την επιφύλαξη της έγκρισης της ΡΑΕ . Η παράγραφος 1 εφαρμόζεται αναλογικά και για τον Υπεύθυνο Συμμόρφωσης.

9. Η ΡΑΕ δύναται με απόφασή της να αρνηθεί την έγκριση του Υπεύθυνου Συμμόρφωσης μόνο για λόγους έλλειψης ανεξαρτησίας ή επαγγελματικής επάρκειας, καθώς και να εντέλλει οποτεδήποτε την αντικατάσταση ήδη διορισμένου Υπεύθυνου Συμμόρφωσης για τους ίδιους λόγους, λαμβάνοντας επιπλέον υπόψη και την επίδοση του τελευταίου κατά την άσκηση των καθηκόντων του. Η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ υποχρεούται να διασφαλίζει την απρόσκοπτη πρόσβαση του Υπευθύνου Συμμόρφωσης σε κάθε αναγκαίο στοιχείο και πληροφορία που τηρείται από τη ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε ή από οποιαδήποτε συνδεδεμένη με αυτόν εταιρεία, καθώς και την πρόσβαση στις εγκαταστάσεις των παραπάνω επιχειρήσεων χωρίς προηγούμενη ειδοποίηση, προκειμένου να ασκεί τα καθήκοντά του.

10. Ο Υπεύθυνος Συμμόρφωσης είναι αρμόδιος για:

(α) την παρακολούθηση της εκτέλεσης του Προγράμματος Συμμόρφωσης και τον έλεγχο της συμμόρφωσης της ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε προς αυτό,

(β) την εκπόνηση ετήσιας έκθεσης και την κοινοποίησή της στην ΡΑΕ μέχρι την 31η Ιανουαρίου έκαστου έτους. Στην έκθεση, που δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα της ΡΑΕ εντός πέντε (5) ημερών από την κοινοποίησή της. αναφέρονται τα μέτρα που λαμβάνονται για την εκτέλεση του Προγράμματος Συμμόρφωσης, αξιολογείται η επάρκεια και η εφαρμογή τους από τη ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε ως προς την επίτευξη των σκοπών του προγράμματος και διατυπώνονται προτάσεις του Υπευθύνου Συμμόρφωσης σχετικά με το Πρόγραμμα Συμμόρφωσης και την εκτέλεσή του,

(γ) την υποβολή στη ΡΑΕ τριμηνιαίων αναφορών σε σχέση με την εκτέλεση του Προγράμματος Συμμόρφωσης,

(δ) τη γνωστοποίηση στη ΡΑΕ κάθε παράβασης ως προς την εφαρμογή του Προγράμματος Συμμόρφωσης, κατά το χρόνο που αυτή σημειώνεται καθώς και την υποβολή προτάσεών για την άμεση λήψη μέτρων,

(ε) την υποβολή έκθεσης στη ΡΑΕ σε σχέση με τις εμπορικές και οικονομικές σχέσεις μεταξύ της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης ΔΕΗ ΑΕ και της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ

Η ΡΑΕ αξιολογεί κατ' έτος το βαθμό ανεξαρτησίας της ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε και μπορεί να τροποποιήσει οποτεδήποτε με απόφασή της το Πρόγραμμα Συμμόρφωσης επιβάλλοντας επιπλέον τη λήψη μέτρων για την αντιμετώπιση διακριτικής συμπεριφοράς, μεροληπτικών πρακτικών και στρεβλώσεων του ανταγωνισμού, σε όφελος της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης της ΔΕΗ ΑΕ ή επιχειρήσεων Συνδεδεμένων με αυτήν.

11. Η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ υποχρεούται να διασφαλίζει ότι τα εμπορικά της σήματα και οι επικοινωνιακές της πρακτικές δεν προκαλούν σύγχυση όσον αφορά τη χωριστή ταυτότητα του κλάδου προμήθειας της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης της ΔΕΗ ΑΕ. Η ΡΑΕ με απόφασή της δύναται να επιβάλλει τη λήψη κάθε αναγκαίου μέτρου για τη τήρηση της ως άνω υποχρέωσης.

Άρθρο 125

Προσωπικό της ΔΕΔΔΗΕΑΕ

1. Το προσωπικό της ΔΕΗ ΑΕ που απασχολείται με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας στην Γενική Διεύθυνση Διανομής της ΔΕΗ ΑΕ, καθώς και στη Διεύθυνση Διαχείρισης Νησιών της ΔΕΗ ΑΕ μεταφέρεται την 31.12.2011 στηΔΕΔΔΗΕ ΑΕ. Επίσης μεταφέρεται κατά την ίδια ως άνω ημερομηνία στη ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ και το προσωπικό των Βασικών Οργανικών Κλιμακίων (ΒΟΚ) των Γενικών Διευθύνσεων Οικονομικών Υπηρεσιών και Ανθρωπίνων Πόρων και Οργάνωσης, της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου, καθώς και των Βασικών Οργανικών Κλιμακίων (ΒΟΚ) που υπάγονται στο Διευθύνοντα Σύμβουλο, (με την εξαίρεση του Κέντρου Ερευνών – Δοκιμών και Προτύπων), το οποίο υπηρετεί με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας ή έμμισθης εντολής και απασχολείται για την υποστήριξη των δραστηριοτήτων της εισφερόμενης Γενικής Διεύθυνσης Διανομής της ΔΕΗ ΑΕ. Επιπροσθέτως, μεταφέρεται προς ένταξη στη ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ και το προσωπικό που πρόκειται να προσληφθεί, βάσει της προκήρυξης 1/2007, για την κάλυψη αναγκών της Γενικής Διεύθυνσης Διανομής και της Διεύθυνσης Διαχείρισης Νησιών της ΔΕΗ ΑΕ Η μεταφορά του προαναφερόμενου προσωπικού γίνεται κατά παρέκκλιση κάθε αντίθετης γενικής ή ειδικής ρύθμισης νόμου, κανονισμού, διαιτητικής απόφασης, συλλογικής ή ατομικής σύμβασης εργασίας.

2. Για τη μεταφορά του ως άνω προσωπικού και τους όρους εργασίας του εφαρμόζονται οι διατάξεις του ΠΔ 178/2002 και διατηρούνται σε ισχύ τα προβλεπόμενα σχετικά με τα εργασιακά και ασφαλιστικά δικαιώματα σε νόμο, σε εφαρμοστέες Επιχειρησιακές Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας, στον Κανονισμό Κατάστασης Προσωπικού ΔΕΗ (ΚΚΠ/ΔΕΗ), στις εν γένει υφιστάμενες υπηρεσιακές ρυθμίσεις της ΔΕΗ ΑΕ και σε ατομική σύμβαση εργασίας. Η προϋπηρεσία που έχει αναγνωριστεί από τη ΔΕΗ ΑΕ, αναγνωρίζεται πλήρως για όλα τα δικαιώματα που απορρέουν από αυτή και δεν επιτρέπεται συνεπεία της παραπάνω μεταφοράς βλαπτική μεταβολή των όρων εργασίας.

3. Με απόφαση του Δ.Σ. της ΔΕΗ Α.Ε, που εκδίδεται εντός προθεσμίας 30 ημερών από τη θέση σε ισχύ του παρόντος νόμου και αφού ληφθεί υπόψη η γνώμη της πλέον αντιπροσωπευτικής συνδικαλιστικής οργάνωσης του προσωπικού της, καθορίζονται η διαδικασία και γενικά κάθε λεπτομέρεια για τη μεταφορά του ως άνω προσωπικού της ΔΕΗ ΑΕ στη ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ.

4. Για χρονικό διάστημα πέντε (5) ετών από την έναρξη λειτουργίας της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ και για τη διευκόλυνση της πλήρους ανάπτυξης των δικών του Υπηρεσιών, η ΔΕΗ ΑΕ δύναται να υποστηρίζει τη λειτουργία της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ παρέχοντάς της υπηρεσίες, όπως ενδεικτικά τις υπηρεσίες υγείας και ασφάλειας εργαζομένων και νομικής υποστήριξης έναντι εύλογου ανταλλάγματος που θα καλύπτει το κόστος παροχής τους. Η παροχή υπηρεσιών από τη ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ προς τη ΔΕΗ ΑΕ

επιτρέπεται όσον αφορά τη σχέση που δημιουργεί η ιδιοκτησία των παγίων από τη ΔΕΗ ΑΕσε συνδυασμό με την ανάληψη των εργασιών ανάπτυξης και εκμετάλλευσης των παγίων από τη ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ Η παροχή υπηρεσιών από την ΑΔΜΗΕ ΑΕ προς τη ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ επιτρέπεται στα πλαίσια της ανάπτυξης και εκμετάλλευσης των σχετιζομένων εγκαταστάσεων, έναντι εύλογου ανταλλάγματος που θα ανταποκρίνεται στις συνθήκες της αγοράς. Πέραν των ανωτέρω, η παροχή υπηρεσιών μεταξύ της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ και οποιουδήποτε ανταγωνιστικού μέρους της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης της ΔΕΗ ΑΕ επιτρέπεται μόνο στα πλαίσια των ισότιμων σχέσεων που θα έχει η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ με όλους τους Παραγωγούς και Προμηθευτές της αγοράς.

5. Το προσωπικό της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ οφείλει να ενεργεί με αμεροληψία και να τηρεί τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών, σε συμμόρφωση με τους όρους του Προγράμματος Συμμόρφωσης.

Άρθρο 126

Άδεια Διαχείρισης του Δικτύου Διανομής

1. Η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ υποχρεούται, εντός προθεσμίας τριών (3) μηνών από την ολοκλήρωση της διαδικασίας απόσχισης σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 123 του παρόντος νόμου, να λάβει Άδεια Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ, η οποία καλύπτει και κάθε μελλοντική επέκτασή του.

2. Η άδεια χορηγείται από τη ΡΑΕ και με αυτήν καθορίζονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

(α) Οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματα του Διαχειριστή του ΕΔΔΗΕσχετικά με την παραχώρηση της διαχείρισης του Δικτύου σε αυτόν, καθώς και οι υποχρεώσεις και οι ευθύνες του Διαχειριστή του Δικτύου, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, έναντι του κυρίου του ΕΔΔΗΕ.

(β) Οι όροι και οι προϋποθέσεις που απαιτούνται για την άσκηση της δραστηριότητας διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ.

(γ) Οι όροι, οι προϋποθέσεις, καθώς και τα αναγκαία μέτρα διασφάλισης της ανεξαρτησίας, του λειτουργικού διαχωρισμού, της αμερόληπτης και μη διακριτικής συμπεριφοράς του Διαχειριστή του ΕΔΔΗΕ, σύμφωνα με τις ειδικότερες διατάξεις του παρόντος νόμου.

Άρθρο 127

Αρμοδιότητες του Διαχειριστή του ΕΔΔΗΕ

(Άρθρο 25 της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ)

1. Η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ είναι υπεύθυνη για την ανάπτυξη, τη λειτουργία και τη συντήρηση, υπό οικονομικούς όρους του ΕΔΔΗΕ ώστε να διασφαλίζεται η αξιόπιστη, αποδοτική και ασφαλής λειτουργία του καθώς και η μακροπρόθεσμη ικανότητά του να ανταποκρίνεται σε εύλογες ανάγκες ηλεκτρικής ενέργειας, λαμβάνοντας τη δέουσα μέριμνα για το περιβάλλον, και την ενεργειακή αποδοτικότητα, καθώς και για τη διασφάλιση, κατά τον πλέον οικονομικό, διαφανή, άμεσο και αμερόληπτο τρόπο, της πρόσβασης των χρηστών στο ΕΔΔΗΕ, προκειμένου να ασκούν τις δραστηριότητές τους, σύμφωνα με την Άδεια Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ που της χορηγείται κατά τις διατάξεις του παρόντος νόμου και σύμφωνα με τον Κώδικα Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ.

2. Πέραν των όσων ορίζονται στην Άδεια Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ, η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ ο Διαχειριστής υποχρεούται ειδικότερα να διασφαλίζει:

(α) Την αξιοπιστία και την ασφάλεια του ΕΔΔΗΕ, λαμβάνοντας παραλλήλως κατάλληλα μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος.

(β) Τη διατήρηση τεχνικά άρτιου και οικονομικά αποδοτικού ΕΔΔΗΕ.

(γ) Την τήρηση των τεχνικών προδιαγραφών και απαιτήσεων σχεδιασμού, λειτουργίας και συντήρησης του Δικτύου και να μεριμνά για την επίτευξη των στόχων απόδοσης για τη δραστηριότητα της Διανομής, όσον αφορά μεταξύ άλλων στις απώλειες, στην αξιοπιστία τροφοδότησης, στην ποιότητα τάσης και στην ποιότητα εξυπηρέτησης των Πελατών, όπως καθορίζονται στον Κώδικα Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ.

(δ) Την πρόσβαση στο ΕΔΔΗΕτων κατόχων αδειών Παραγωγής, καθώς και των Παραγωγών που εξαιρούνται από την υποχρέωση λήψης της, των προμηθευτών και των Πελατών, σύμφωνα με τους όρους, τις προϋποθέσεις και τα τιμολόγια που καθορίζονται στον Κώδικα Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ.

(ε) Διασφαλίζει τη σύνδεση με το ΕΔΔΗΕ όσων το ζητούν σύμφωνα με τους όρους, τις προϋποθέσεις και τα τιμολόγια που καθορίζονται στον Κώδικα Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ.

(στ) Διασφαλίζει την προμήθεια, εγκατάσταση, συντήρηση, καλή λειτουργία και αντικατάσταση των μετρητικών διατάξεων που εγκαθίστανται στο ΕΔΔΗΕ, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Διαχείρισης του ΕΣΜΗΕ, του Κώδικα Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕκαι τους όρους της Άδειας Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ, καθώς και τη συλλογή των σχετικών μετρήσεων.

(ζ) Παρέχει στους χρήστες του ΕΔΔΗΕκαι στον Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ τις πληροφορίες που απαιτούνται για την αποτελεσματική πρόσβαση στο Δίκτυο, όπως αυτές καθορίζονται στον Κώδικα Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ.

(η) Απέχει από κάθε διάκριση μεταξύ των χρηστών ή των κατηγοριών χρηστών του ΕΔΔΗΕ και ιδίως υπέρ των συνδεδεμένων με αυτόν επιχειρήσεων.

(θ) Συνεργάζεται με τον Διαχειριστή του Συστήματος, τον Διαχειριστή Δικτύου Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών (ΔΑΑ) και με τους Διαχειριστές Κλειστών Δικτύων Διανομής για την κατάρτιση και εφαρμογή κατάλληλων πρωτοκόλλων επικοινωνίας και συνεργασίας, ώστε να διασφαλίζεται η καλή και απρόσκοπτη λειτουργία των δικτύων ευθύνης τους, η άσκηση των αρμοδιοτήτων τους και η λειτουργία της αγοράς.

(ι) Σχεδιάζει, προγραμματίζει και διασφαλίζει την υλοποίηση της ανάπτυξης του ΕΔΔΗΕ, εξετάζοντας τη δυνατότητα λήψης μέτρων ενεργειακής αποδοτικότητας/διαχείρισης της ζήτησης ή/και τη δυνατότητα αποκεντρωμένης παραγωγής που θα μπορούσαν να υποκαταστήσουν την ανάγκη

αναβάθμισης ή αντικατάστασης υποδομών διανομής ηλεκτρικής ενέργειας.

3. Με την επιφύλαξη του άρθρου 141 ή άλλης διάταξης που καθορίζει υποχρέωση κοινοποίησης πληροφοριών, η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ διαφυλάσσει τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών που περιέρχονται σε γνώση του κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του. Οι κοινοποιούμενες πληροφορίες σχετικά με τις δικές του δραστηριότητες, που ενδέχεται να παρέχουν εμπορικά πλεονεκτήματα, διατίθενται χωρίς διακρίσεις σε όλους τους χρήστες του Δικτύου Διανομής.

4. ΗΔΕΔΔΗΕ ΑΕ δημοσιοποιεί τη μεθοδολογία υπολογισμού των χρεώσεων σύνδεσης στο Δίκτυο, τις μοναδιαίες τιμές κόστους και κάθε αναγκαία πληροφορία για τον τρόπο υπολογισμού των χρεώσεων σύνδεσης στο Δίκτυο. Τα σχετικά τιμολόγια εγκρίνονταιαπό τη ΡΑΕ σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 140.

5. Για την παραχώρηση της διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ, η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ καταβάλλει ετήσιο αντάλλαγμα στον κύριο του ΕΔΔΗΕ, που εγκρίνεται από τη ΡΑΕ σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 22.

Άρθρο 128

Κώδικας Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ

(Άρθρο 41 της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ)

1. Η διαχείριση του ΕΔΔΗΕ διενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ, ο οποίος καταρτίζεται από τη ΔΕΔΔΗΕ, που υποβάλλει τη γνώμη της στη ΡΑΕ. Η ΡΑΕ, κατόπιν δημόσιας διαβούλευσης και αφού προβεί σε τυχόν τροποποιήσεις και προσθήκες, εκδίδει με απόφασή της το τελικό κείμενο του Κώδικα Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ, το οποίο δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Ο Κώδικας τροποποιείται, είτε με πρωτοβουλία της ΡΑΕ, είτε κατόπιν αιτήματος της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ ή τρίτων προσώπων που έχουν έννομο συμφέρον, κατ΄ εφαρμογή της διαδικασίας του προηγούμενου εδαφίου.

2. Με τον Κώδικα Διαχείρισης του Δικτύου καθορίζονται:

(α) Τεχνικές προδιαγραφές και απαιτήσεις σχεδιασμού, λειτουργίας και συντήρησης του ΕΔΔΗΕ και στόχοι απόδοσης για τη δραστηριότητα της Διανομής, ιδίως όσον αφορά τις απώλειες, την αξιοπιστία τροφοδότησης, την ποιότητα τάσης και την ποιότητα εξυπηρέτησης των Πελατών.

(β) Οι όροι, οι προϋποθέσεις και τα τιμολόγια, σύμφωνα με τα οποία η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ υποχρεούται να παρέχει πρόσβαση στο ΕΔΔΗΕ, στους κατόχους άδειας παραγωγής ή τους παραγωγούς που εξαιρούνται από την υποχρέωση λήψης αυτής, στους Προμηθευτές και στους Πελάτες, διασφαλίζοντας την πρόσβαση των δικαιουμένων στο ΕΔΔΗΕ κατά τον πλέον οικονομικό, διαφανή και άμεσο τρόπο, χωρίς διακρίσεις μεταξύ των χρηστών και των κατηγοριών χρηστών του ΕΔΔΗΕ. Για τον σκοπό αυτό, η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕυποχρεούται ιδίως να τηρεί πρωτόκολλο σχετικά με τις αιτήσεις σύνδεσης, το οποίο και δημοσιοποιεί.

(γ) Αντικειμενικά τεχνοοικονομικά κριτήρια και προϋποθέσεις καθώς και η διαδικασία προσωρινής άρνησης της σύνδεσης στο ΕΔΔΗΕ, η οποία επιτρέπεται μόνο για λόγους εξάντλησης της ικανότητας φόρτισης και αιτιολογείται επαρκώς. Τα στοιχεία τα οποία η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ υποχρεούται να παρέχει στους αιτούντες σε περίπτωση προσωρινής άρνησης σύνδεσης, σχετικά με δυνατότητες μελλοντικής εξυπηρέτησης του αιτήματός τους, όπως τυχόν προγραμματιζόμενη ή σχεδιαζόμενη ανάπτυξη του ΕΔΔΗΕπου θα επιτρέψει τη σύνδεσή τους και το χρόνο υλοποίησής της, επέκταση ή/και ενίσχυση του ΕΔΔΗΕ που θα επέτρεπε τη σύνδεση τους καθώς και το σχετικό κόστος και τον απαιτούμενο χρόνο για την υλοποίησή της, δυνατότητες ομαδοποίησης εκκρεμών αιτήσεων σύνδεσης για τον επιμερισμό του κόστους της απαιτούμενης ανάπτυξης του ΕΔΔΗΕ.Η παροχή των παραπάνω στοιχείων μπορεί να γίνεται έναντι χρέωσης, το ύψος της οποίας προσδιορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 140.

(δ) Η προθεσμία, εντός της οποίας η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ υποχρεούται να αποφασίζει αιτιολογημένα για τις αιτήσεις σύνδεσης και να ενημερώνει τους αιτούντες.

(ε) Οι τεχνικές προδιαγραφές σχεδιασμού και λειτουργίας του εξοπλισμού των εγκαταστάσεων των Πελατών και των μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, οι οποίες συνδέονται στο ΕΔΔΗΕ.

(στ) Οι προδιαγραφές των μετρητών, η διαδικασία εγκατάστασης και ελέγχου των μετρητών και διαχείρισης των μετρήσεων, η κυριότητα των μετρητικών δεδομένων και οι σχετικές ευθύνες, οι κανόνες παροχής στοιχείων και ανταλλαγής δεδομένων σχετικά με τις μετρήσεις και την εκκαθάριση, ώστε να διασφαλίζεται η ακρίβεια, η διαφάνεια, η απρόσκοπτη άσκηση του δικαιώματος επιλογής προμηθευτή, η πρόσβαση όσων έχουν έννομο συμφέρον στα δεδομένα ατελώς, η δυνατότητα διαχείρισης του φορτίου και του εντοπισμού βλαβών του ΕΔΔΗΕ.

(ζ) Οι συμβατικές σχέσεις μεταξύ της ΔΕΔΔΗΕ και των Χρηστών του ΕΔΔΗΕκαι οι σχετικές δεσμεύσεις του, καθώς και οι ποινικές ρήτρες που καταπίπτουν σε περίπτωση μη τήρησης διατάξεων του Κώδικα, σε σχέση ιδίως με την ποιότητα υπηρεσιών.

(η) Οι διαδικασίες και οι όροι ανάπτυξης του ΕΔΔΗΕ, λαμβανομένων υπόψη ιδίως της εξέλιξης της ζήτησης, των αναγκών σύνδεσης νέων Χρηστών, των αναγκών βελτίωσης της αποδοτικότητας, της ασφάλειας λειτουργίας και της ποιότητας υπηρεσιών του ΕΔΔΗΕ, της εφαρμογής νέων τεχνολογιών και ενιαίων, κατά το δυνατόν, προδιαγραφών και της προστασίας του περιβάλλοντος. Οι βασικοί άξονες ανάπτυξης του ΕΔΔΗΕσε χρονικό ορίζοντα από τρία έως επτά έτη καθορίζονται με το Σχέδιο Ανάπτυξης του Δικτύου, το οποίο καταρτίζεται από τη ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ και εγκρίνεται με απόφαση της ΡΑΕ. Έργα επέκτασης του ΕΔΔΗΕλόγω σύνδεσης εκτελούνται νομίμως, ακόμη και εάν δεν έχουν προβλεφθεί στο εγκεκριμένο Σχέδιο Ανάπτυξης του ΕΔΔΗΕ.

(θ) Ο καθορισμός των χρεώσεων σύνδεσης με το ΕΔΔΗΕκαι χρήσης αυτού, ο τρόπος και τα κριτήρια υπολογισμού των χρεώσεων αυτών, λαμβανομένων υπόψη:

(αα) της απόδοσης της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ, κατά τομέα δραστηριότητας και

(ββ) του Σχεδίου Ανάπτυξης του ΕΔΔΗΕ.

(ι) Οι διαδικασίες έκδοσης τιμολογίων και τήρησης λογαριασμών από τη ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ και οι διαδικασίες εκκαθάρισης των λογαριασμών.

(ια) Η διαδικασία αντιμετώπισης έκτακτων καταστάσεων, σχετικά με τη λειτουργία του ΕΔΔΗΕ.

(ιβ) Οι διαδικασίες εφαρμογής μέτρων διαχείρισης της ζήτησης και εξοικονόμησης ενέργειας.

(ιγ) Η διαδικασία έκδοσης εσωτερικών τεχνικών οδηγιών για την τήρηση του Κώδικα Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ.

(ιδ) Ο τρόπος με τον οποίο η ΕΔΔΗΕ ΑΕ παρακολουθεί την εξέλιξη της ζήτησης και την απόδοση του ΕΔΔΗΕκαι της δραστηριότητας της Διανομής και η υποχρέωσή του για την υποβολή σχετικών εκθέσεων στη ΡΑΕ κατά τακτά χρονικά διαστήματα.

(ιε) Ο τύπος και το περιεχόμενο των συμβάσεων σύνδεσης Χρηστών με το ΕΔΔΗΕ.

(ιστ) Κάθε άλλη λεπτομέρεια, απαραίτητη για τη ρύθμιση του τρόπου Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ.

3. Με απόφαση της ΡΑΕ μετά από εισήγηση της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ θεσπίζονται τα εγχειρίδια εφαρμογής του Κώδικα Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ, η έκδοση των οποίων προβλέπεται στον εν λόγω Κώδικα.

4. Ρυθμίσεις, υπολογισμοί και ειδικές εγκρίσεις, που απαιτούνται για την εφαρμογή του Κώδικα Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ, αποφασίζονται από τη ΡΑΕ μετά από γνώμη της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ. Οι λεπτομέρειες εφαρμογής του Κώδικα Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ ρυθμίζονται με απόφαση της ΡΑΕ, μετά από εισήγηση τηςΔΕΔΔΗΕ ΑΕ.

Άρθρο 129

Αρμοδιότητες της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ όσον αφορά στη διαχείριση ηλεκτρικών συστημάτων των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών

1. Η διαχείριση των ηλεκτρικών συστημάτων των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών, που περιλαμβάνει τη διαχείριση της παραγωγής, τη λειτουργία της αγοράς και των συστημάτων των νησιών αυτών, διενεργείται από τη ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ. Για την άσκηση της δραστηριότητας αυτής, η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ υποχρεούται εντός προθεσμίας τριών (3) μηνών από την ολοκλήρωση της διαδικασίας απόσχισης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 123, να λάβει άδεια Διαχείρισης ηλεκτρικών συστημάτων των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών. Η άδεια αυτή χορηγείται από τη ΡΑΕ, μετά από αίτηση της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ και με αυτήν καθορίζονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

(α) οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματα της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ σχετικά με την άσκηση της δραστηριότητας αυτής,

(β) οι όροι και οι προϋποθέσεις που απαιτούνται για την άσκηση της δραστηριότητας αυτής,

(γ) τα αναγκαία μέτρα διασφάλισης της αμερόληπτης και χωρίς διακρίσεις συμπεριφοράς της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ έναντι των Παραγωγών και Προμηθευτών της.

2. Πέραν των προβλεπομένων στην Άδεια Διαχείρισης της παραγράφου 1, η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ υποχρεούται να:

(α) Παρακολουθεί και μεριμνά για την αξιόπιστη, οικονομικά αποδοτική και ασφαλή λειτουργία των μονάδων παραγωγής των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών, λαμβάνοντας παραλλήλως τα κατάλληλα μέτρα για τον περιορισμό των επιπτώσεων στο περιβάλλον.

(β) Μεριμνά για την ανάπτυξη, την τεχνική αρτιότητα και την οικονομικότητα της παραγωγής στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά, για την εξυπηρέτηση της ζήτησης.

(γ) Απέχει από κάθε διάκριση μεταξύ των παραγωγών των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών και ιδίως, από διακρίσεις υπέρ των Συνδεδεμένων με αυτόν επιχειρήσεων.

(δ) Συντάσσει μέχρι την 31η Μαρτίου εκάστου έτους, προγράμματα ανάπτυξης της παραγωγής για τα Απομονωμένα Μικροδίκτυα, τα οποία εγκρίνονται από τη ΡΑΕ και τεκμηριωμένο απολογισμό. Στα προγράμματα αυτά περιλαμβάνονται εκτιμήσεις, που αφορούν στην εξέλιξη της ζήτησης ηλεκτρικής ενέργειας και στη διαθεσιμότητα του υφιστάμενου δυναμικού παραγωγής, πρόγραμμα αντικατάστασης του υφιστάμενου δυναμικού παραγωγής και εγκατάστασης νέου δυναμικού παραγωγής, πρόγραμμα διασύνδεσης με άλλο Μη Διασυνδεδεμένο Νησί. Οι εκτιμήσεις για την εξέλιξη της ζήτησης φορτίου περιλαμβάνουν πρόγραμμα εξοικονόμησης ενέργειας και μέτρα διαχείρισης της ζήτησης φορτίου. Με απόφαση της ΡΑΕ καθορίζεται η χρονική περίοδος που καλύπτουν τα προγράμματα αυτά, η οποία δεν μπορεί να είναι ανώτερη των επτά (7) ετών. Με την ίδια απόφαση καθορίζεται και ο τρόπος δημοσίευσης των προγραμμάτων.

(ε) Συντάσσει μέχρι την 31η Μαρτίου εκάστου έτους για τα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά καταστάσεις, στις οποίες παραθέτει τις εκτιμήσεις του σχετικά με το δυναμικό παραγωγής που ενδέχεται να συνδεθεί με το ΕΔΔΗΕ, την ανάγκη διασύνδεσης με άλλο Μη Διασυνδεδεμένο Νησί ή Απομονωμένο Μικροδίκτυο και με τη ζήτηση της ηλεκτρικής ενέργειας. Με απόφαση της ΡΑΕ καθορίζεται η χρονική περίοδος που καλύπτουν οι εκτιμήσεις αυτές, η οποία δεν μπορεί να είναι ανώτερη των επτά (7) ετών. Με την ίδια απόφαση καθορίζεται και ο τρόπος δημοσίευσης των εκτιμήσεων.

(στ) Μεριμνά ώστε να εξασφαλίζονται οι αναγκαίοι χώροι για την εγκατάσταση νέου δυναμικού παραγωγής, για την επέκταση του υφιστάμενου δυναμικού ή στοιχείων ενίσχυσης και επέκτασης του ΕΔΔΗΕ στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά και Απομονωμένα Μικροδίκτυα.

(ζ) Συνάπτει συμβάσεις με τους κατόχους των αδειών για τη έγχυση και απορρόφηση ενέργειας και την παροχή Επικουρικών Υπηρεσιών στο δίκτυο διανομής των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών και την αμοιβή των παραγωγών της ενέργειας αυτής και τηρεί τους απαραίτητους λογαριασμούς για την αμοιβή των παραγωγών αυτών, τη χρέωση των Πελατών και των Προμηθευτών για την απορρόφηση ενέργειας, καθώς και για τις λοιπές χρεώσεις και πιστώσεις των ειδικών λογαριασμών, που καθορίζονται στην κείμενη νομοθεσία, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κώδικα Διαχείρισης Ηλεκτρικών Συστημάτων Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών.

(η) Συνάπτει συμβάσεις πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας που παράγονται από εγκαταστάσεις ΑΠΕ ή ΣΗΘΥΑ, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 12 του 3468/2006, εφόσον οι εγκαταστάσεις παραγωγής συνδέονται με το δίκτυο διανομής των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών και καταβάλλει τις πληρωμές που προβλέπονται στις συμβάσεις αυτές. Τα ποσά που καταβάλλονται στους αντισυμβαλλόμενους ανακτώνται κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 143.

Άρθρο 130

Κώδικας Διαχείρισης Ηλεκτρικών Συστημάτων Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών

1. Η διαχείριση της παραγωγής των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Διαχείρισης Ηλεκτρικών Συστημάτων Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών. Ο Κώδικας αυτός καταρτίζεται από τη ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ και υποβάλλεται στη ΡΑΕ. Η ΡΑΕ, κατόπιν δημόσιας διαβούλευσης, και αφού προβεί σε τυχόν τροποποιήσεις και προσθήκες, εκδίδει με απόφασή της το τελικό κείμενο του Κώδικα Διαχείρισης Ηλεκτρικών Συστημάτων Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών, το οποίο δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Ο Κώδικας τροποποιείται, είτε με πρωτοβουλία της ΡΑΕ, είτε κατόπιν αιτήματος της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ ή τρίτων προσώπων που έχουν έννομο συμφέρον, κατ΄ εφαρμογή της διαδικασίας του προηγούμενου εδαφίου.

2. Με τις διατάξεις του Κώδικα Διαχείρισης Ηλεκτρικών Συστημάτων Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών καθορίζονται ειδικότερα:

(α) Τα κριτήρια που εφαρμόζει η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ για την κατανομή φορτίου στις διαθέσιμες εγκαταστάσεις παραγωγής. Για τον καθορισμό των κριτηρίων λαμβάνονται, μεταξύ άλλων, υπόψη:

(αα) Ο προγραμματισμός εγχύσεων και απορροφήσεων ηλεκτρικής ενέργειας στο δίκτυο των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών, για δεδομένη χρονική περίοδο. Τον προγραμματισμό καταρτίζει η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ, κατά το αποτέλεσμα της οικονομικής ιεράρχησης των δηλώσεων διαθεσιμότητας για έγχυση ηλεκτρικής ενέργειας από τις μονάδες παραγωγής, με βάση το μεταβλητό κόστος των μονάδων αυτών.

(ββ) Τα τεχνικά χαρακτηριστικά των διαθέσιμων εγκαταστάσεων παραγωγής.

(γγ) Οι τεχνικοί περιορισμοί του ηλεκτρικού συστήματος των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών.

(β) Ο τρόπος, η έκταση, οι όροι και οι προϋποθέσεις, σύμφωνα με τους οποίους, κατά την κατανομή του φορτίου στις διαθέσιμες εγκαταστάσεις παραγωγής, η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ δίνει προτεραιότητα στις εγκαταστάσεις παραγωγής οι οποίες χρησιμοποιούν ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, καθώς και στις εγκαταστάσεις συμπαραγωγής θερμότητας και ηλεκτρισμού σύμφωνα με το άρθρο 9 του ν. 3468/2006.

(γ) Ο τρόπος, η διαδικασία και οι όροι διευθέτησης, από τη ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ, των πληρωμών για τις προγραμματισμένες εγχύσεις ηλεκτρικής ενέργειας στο δίκτυο διανομής των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών, καθώς και των πληρωμών για τη διαθεσιμότητα των εγκαταστάσεων παραγωγής. Για τις ανωτέρω πληρωμές δεν λαμβάνεται υπόψη η προσφερθείσα τιμή παραγωγής:

(αα) Από εγκαταστάσεις στις οποίες παρέχεται προτεραιότητα κατά τα οριζόμενα στον Κώδικα Διαχείρισης Ηλεκτρικών Συστημάτων Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών.

(ββ) Από εγκαταστάσεις οι οποίες εντάσσονται στο δίκτυο διανομής των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών με αποκλειστικό σκοπό την κάλυψη των αναγκών αυτού.

(δ) Η μέθοδος υπολογισμού και ο τρόπος μέτρησης από τη ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ των Αποκλίσεων Παραγωγής - Ζήτησης, σε δεδομένη χρονική περίοδο. Ο τρόπος, η διαδικασία και οι όροι διευθέτησης των Αποκλίσεων Παραγωγής - Ζήτησης, μεταξύ των κατόχων άδειας παραγωγής και προμήθειας. Η ανωτέρω διευθέτηση γίνεται κατά τρόπο ώστε να προάγεται η διαθεσιμότητα των εγκαταστάσεων παραγωγής, το κόστος να επιμερίζεται σε αυτούς που προκαλούν τις αποκλίσεις, η τιμή να βασίζεται σε κοστολογικά στοιχεία λειτουργίας των εγκαταστάσεων παραγωγής και το συνολικό κόστος να ελαχιστοποιείται.

(ε) Η χρονική περίοδος που λαμβάνεται ως βάση από τη ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ για την κατανομή του φορτίου, τον υπολογισμό και τη διευθέτηση των αποκλίσεων παραγωγής - ζήτησης.

(στ) Οι προϋποθέσεις και η διαδικασία επιβολής κυρώσεων και η παροχή κινήτρων από τη ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ για τη διατήρηση ασφαλών περιθωρίων προσφορών ισχύος, τη διαθεσιμότητα επαρκούς ισχύος παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και την εύρυθμη λειτουργία του προγραμματισμού εγχύσεων και της κατανομής φορτίου.

(ζ) Οι προϋποθέσεις και η διαδικασία που οφείλει να ακολουθεί τη ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ για τη σύναψη συμβάσεων, σύμφωνα με την παράγραφο 2ζ του άρθρου 129 και οι όροι των αντίστοιχων συμβάσεων.

(η) Η μεθοδολογία υπολογισμού της αμοιβής των μονάδων παραγωγής. Με απόφαση της ΡΑΕ μπορούν να καθορίζονται αριθμητικές τιμές των παραμέτρων της μεθοδολογίας αυτής.

(θ) Ο τρόπος, η διαδικασία και οι όροι διευθέτησης, από τη ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ, των χρεώσεων των προμηθευτών και πελατών για την απορρόφηση ηλεκτρικής ενέργειας από το δίκτυο διανομής Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών.

(ι) Το είδος, το ύψος και ο τρόπος παροχής εγγυήσεων ή άλλης ασφάλειας και καταβολής εισφορών από τους Χρήστες του δικτύου διανομής Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών αναλογικά με την ενέργεια που απορροφούν από αυτό, κατά τρόπο, ώστε να διασφαλίζεται η κάλυψη των δαπανών της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ, σε περίπτωση τυχόν αδυναμίας των Χρηστών να εκπληρώνουν τις οικονομικές τους υποχρεώσεις στο πλαίσιο της λειτουργίας της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά.

(ια) Ο τρόπος και η διαδικασία δημοσίευσης των απαραίτητων πληροφοριών για την συμμετοχή στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών και για την εύρυθμη και χωρίς διακρίσεις λειτουργία της.

(ιβ) Οι διαδικασίες επίλυσης των διαφορών που ανακύπτουν μεταξύ των συμμετεχόντων στην αγορά και της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ.

(ιγ) Οι υποχρεώσεις προσκόμισης εγγυήσεων διαθεσιμότητας επαρκούς ισχύος που πρέπει να πληρούνται για την απορρόφηση ηλεκτρικής ενέργειας από το δίκτυο διανομής των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών και ο τρόπος εκπλήρωσης των υποχρεώσεων αυτών, ιδίως μέσω συμβάσεων.

(ιδ) Ο τύπος και το κατ' ελάχιστο περιεχόμενο των συμβάσεων σύνδεσης σταθμών παραγωγής με το δίκτυο διανομής Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

(ιε) Οι τεχνικές προδιαγραφές σχεδιασμού και λειτουργίας του εξοπλισμού των εγκαταστάσεων των μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, οι οποίες συνδέονται στο δίκτυο διανομής των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών.

(ιστ) Οι διαδικασίες έκδοσης τιμολογίων και τήρησης λογαριασμών από τη ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ καθώς και οι διαδικασίες εκκαθάρισης των λογαριασμών.

(ιζ) Η διαδικασία αντιμετώπισης έκτακτων καταστάσεων, σχετικά με τη λειτουργία των ηλεκτρικών συστημάτων των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών.

(ιη) Κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για τη ρύθμιση του τρόπου Διαχείρισης των Ηλεκτρικών Συστημάτων των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών.

3. Ρυθμίσεις, υπολογισμοί και ειδικές εγκρίσεις που απαιτούνται για την εφαρμογή του Κώδικα Διαχείρισης Ηλεκτρικών Συστημάτων Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών καθορίζονται με απόφαση της ΡΑΕ, μετά από γνώμη της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ. Οι λεπτομέρειες εφαρμογής του ανωτέρω Κώδικα καθορίζονται με απόφαση της ΡΑΕ, μετά από εισήγηση της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ.

4. Η ΔΕΗ ΑΕ οφείλει να τηρεί χωριστούς λογαριασμούς για τις δραστηριότητες της παραγωγής και της προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 141. Η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ τηρεί χωριστούς λογαριασμούς για τη δραστηριότητα διαχείρισης του δικτύου διανομής για τα Απομονωμένα Μικροδίκτυα και τα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά.

Άρθρο 131

Διαχείριση Δικτύου Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών (ΔΑΑ) - Κλειστά Δίκτυα Διανομής

(Άρθρο 28 της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ)

1. Οι γραμμές διανομής μέσης και χαμηλής τάσης και οι εγκαταστάσεις διανομής ηλεκτρικής ενέργειας που βρίσκονται εντός των ορίων του ακινήτου που περιγράφεται στις διατάξεις του Άρθρου Πρώτου του ν. 2338/1995 (ΦΕΚ Α΄ 202) και οι οποίες, σύμφωνα με τις διατάξεις του ίδιου νόμου κατασκευάζονται, αναπτύσσονται και τίθενται σε λειτουργία από την εταιρεία "Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών ΑΕ", καθώς και οι μελλοντικές επεκτάσεις αυτών εντός της ίδιας έκτασης, αποτελούν το Δίκτυο του Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών (Δίκτυο ΔΑΑ) και δεν εντάσσονται στο ΕΔΔΗΕ, κατά την έννοια του άρθρου 2.

2. Στην εταιρεία "Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών ΑΕ" χορηγείται, με το νόμο αυτόν, άδεια αποκλειστικής διαχείρισης του Δικτύου ΔΑΑ (Διαχειριστής Δικτύου ΔΑΑ). Ο Διαχειριστής Δικτύου ΔΑΑ είναι υπεύθυνος για τη λειτουργία του Δικτύου ΔΑΑ καθώς και για τον προγραμματισμό και τη διασφάλιση της συντήρησης και της ανάπτυξης αυτού σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές και τις σχετικές διατάξεις του ν. 2338/1995, ο Διαχειριστής Δικτύου ΔΑΑ είναι αρμόδιος ιδίως να:

(α) Διασφαλίζει την αξιοπιστία και ασφάλεια του Δικτύου ΔΑΑ, λαμβάνοντας παραλλήλως τα κατάλληλα μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος.

(β) Διασφαλίζει τη διατήρηση τεχνικά άρτιου και οικονομικά αποδοτικού Δικτύου ΔΑΑ.

(γ) Διασφαλίζει την τήρηση των τεχνικών προδιαγραφών σχεδιασμού, λειτουργίας και συντήρησης του Δικτύου ΔΑΑ, ιδίως όσον αφορά την ποιότητα τάσης και την αξιοπιστία τροφοδότησης των Πελατών.

(δ) Εξασφαλίζει την πρόσβαση στο Δίκτυο ΔΑΑ στους Προμηθευτές και στους Επιλέγοντες Πελάτες, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που καθορίζονται με την απόφαση που εκδίδεται κατά την παράγραφο 3.

(ε) Διασφαλίζει την προμήθεια, εγκατάσταση, συντήρηση, καλή λειτουργία και αντικατάσταση των μετρητικών διατάξεων που εγκαθίστανται στο Δίκτυο ΔΑΑ.

(στ) Παρέχει στους Χρήστες του Δικτύου ΔΑΑ, στη ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ και τον κύριο του ΕΔΔΗΕ τις πληροφορίες που απαιτούνται για την αποτελεσματική πρόσβαση στο Δίκτυο ΔΑΑ.

(ζ) Απέχει από κάθε διάκριση μεταξύ των Χρηστών ή των κατηγοριών χρηστών του Δικτύου ΔΑΑ.

3. Με απόφαση της ΡΑΕ, καθορίζονται οι όροι και περιορισμοί της άδειας αποκλειστικής διαχείρισης του Δικτύου ΔΑΑ. Με την ίδια απόφαση ρυθμίζονται, ιδίως, οι υποχρεώσεις του Διαχειριστή Δικτύου ΔΑΑ σχετικά με την ανάπτυξη, ενίσχυση και συντήρηση του Δικτύου ΔΑΑ, τις σχέσεις μεταξύ Διαχειριστή Δικτύου ΔΑΑ και ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ, την παροχή πρόσβασης σε τρίτους, την έγκριση από τη ΡΑΕ της μεθοδολογίας τιμολόγησης που εφαρμόζει ο Διαχειριστής ΔΑΑ για την παροχή πρόσβασης σε τρίτους και τον τρόπο και τη διαδικασία δημοσίευσης των εφαρμοστέων τιμολογίων χρήσης του Δικτύου ΔΑΑ, κατά τρόπο ώστε:

(α) η πρόσβαση των δικαιουμένων στο Δίκτυο ΔΑΑ να γίνεται κατά τον πλέον οικονομικό, διαφανή και άμεσο τρόπο, χωρίς διακρίσεις μεταξύ των Χρηστών και των κατηγοριών Χρηστών του Δικτύου ΔΑΑ και

(β) τα κριτήρια καθορισμού της μεθοδολογίας τιμολόγησης, που ισχύουν κατά τις διατάξεις του άρθρου 140 του παρόντος νόμου για τη διαχείριση του ΕΔΔΗΕ, να εφαρμόζονται και για τον Διαχειριστή Δικτύου ΔΑΑ, λαμβανομένων υπόψη των πραγματικών συνθηκών λειτουργίας του Δικτύου ΔΑΑ.

4. Κατά του Διαχειριστή του Δικτύου ΔΑΑ επιτρέπεται η υποβολή καταγγελίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου34.

5. Η ΡΑΕ δύναται με απόφασή της να κατατάσσει ένα δίκτυο, το οποίο διανέμει ηλεκτρική ενέργεια σε γεωγραφικά περιορισμένο βιομηχανικό ή εμπορικό ή κοινόχρηστο χώρο, και το οποίο, με την επιφύλαξη της παραγράφου 8, δεν εφοδιάζει οικιακούς καταναλωτές, ως Κλειστό Δίκτυο Διανομής, εάν:

(α) οι υποδομές και οι εγκαταστάσεις του εν λόγω δικτύου δεν εντάσσονται στο ΕΔΔΗΕ, κατά την έννοια του ορισμού του άρθρου 2,

(β) για συγκεκριμένους τεχνικούς λόγους ή λόγους ασφαλείας, οι δραστηριότητες ή οι παραγωγικές διεργασίες των Χρηστών του εν λόγω δικτύου είναι ενοποιημένες, ή

(γ) το εν λόγω δίκτυο διανέμει ηλεκτρική ενέργεια κατά κύριο λόγο στον κύριο ή το φορέα εκμετάλλευσης του δικτύου ή στις συναφείς επιχειρήσεις.

6. Με την απόφαση της παραγράφου 5 καθορίζεται το πρόσωπο που διαχειρίζεται το Κλειστό Δίκτυο Διανομής (Διαχειριστής Κλειστού Δικτύου Διανομής), οι αρμοδιότητες, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις του, καθώς και οι όροι, οι προϋποθέσεις και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για τη ρύθμιση του τρόπου διαχείρισης του Κλειστού Δικτύου Διανομής, σε αναλογία προς τη δραστηριότητα διαχείρισης του ΕΔΔΗΕκαι λαμβάνοντας υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του Κλειστού Δικτύου Διανομής και των Χρηστών που εξυπηρετεί. Η εν λόγω απόφαση μπορεί να αφορά ταυτόχρονα την κατάταξη περισσότερων του ενός δικτύων ως Κλειστά Δίκτυα Διανομής.

7. Ο Διαχειριστής Κλειστού Δικτύου Διανομής μπορεί, με απόφαση της ΡΑΕ η οποία εκδίδεται μετά από αίτησή του, να εξαιρείται από την υποχρέωση έγκρισης από τη ΡΑΕ των τιμολογίων πρόσβασης στο δίκτυό του και των μεθοδολογιών που διέπουν τον υπολογισμό τους, πριν από τη θέση τους σε ισχύ. Για τη χορήγηση εξαίρεσης κατά τα ανωτέρω, η σκοπιμότητα εφαρμογής της διαδικασίας έγκρισης των τιμολογίων πρόσβασης κρίνεται λαμβάνοντας υπόψη ιδίως τη φύση της σχέσης μεταξύ αφενός των χρηστών του δικτύου και αφετέρου του κυρίου και του διαχειριστή του και τυχόν αλληλεξάρτηση των δραστηριοτήτων τους, Μετά από αίτηση προς τη ΡΑΕ Χρήστη Κλειστού Δικτύου Διανομής, για το οποίο έχει παρασχεθεί εξαίρεση κατά τα ανωτέρω, ενεργοποιείται η διαδικασία του άρθρου 140 για την έγκριση των τιμολογίων πρόσβασης και της μεθοδολογίας που διέπει τον υπολογισμό τους.

8. Η δυνατότητα κατάταξης ενός δικτύου ως Κλειστό Δίκτυο Διανομής και εξαίρεσης του Διαχειριστή του κατά την παράγραφο 7, υφίστανται στην περίπτωση που το δίκτυο αυτό χρησιμοποιείται περιστασιακά από μικρό αριθμό οικιακών καταναλωτών, οι οποίοι έχουν εργασιακή ή παρόμοια σχέση με τον κύριοτου εν λόγω δικτύου και βρίσκονται εντός της περιοχής την οποία αυτό εξυπηρετεί.

9. Οι διατάξεις των παραγράφων 5 έως 8 δεν εφαρμόζονται στην περίπτωση του Δικτύου του Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών (ΔΑΑ).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄: ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Άρθρο 132

Άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας

1. Η δραστηριότητα της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας επιτρέπεται σε όσους έχει χορηγηθεί άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας ή έχουν νομίμως εξαιρεθεί από την υποχρέωση αυτή.

2. Με την επιφύλαξη των ειδικότερων διατάξεων για την παραγωγή από Α.Π.Ε., η άδεια για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας χορηγείται σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στον παρόντα νόμο και στον Κανονισμό Αδειών, που θεσπίζεται από τη ΡΑΕ και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

3. Ο Κανονισμός Αδειών του άρθρου 135, ως προς τη χορήγηση αδειών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, εξειδικεύει τα κριτήρια αξιολόγησης, λαμβάνοντας υπόψη ιδίως:

(α) την εν γένει ασφάλεια του συστήματος ηλεκτρικής ενεργείας, των εγκαταστάσεων και του σχετικού εξοπλισμού

(β) την προστασία της δημόσιας υγείας και ασφάλειας

(γ) την προστασία του περιβάλλοντος

(δ) την εξασφάλιση ή τη δυνατότητα εξασφάλισης του δικαιώματος χρήσης της θέσης εγκατάστασης του έργου

(ε) τη χρήση δημόσιων εκτάσεων

(στ) την ενεργειακή αποδοτικότητα

(ζ) τη φύση των πρωτογενών πηγών

(η) τη δυνατότητα του αιτούντος ή των μετόχων ή εταίρων του να υλοποιήσει το έργο με βάση την επιστημονική και τεχνική επάρκεια του και τη δυνατότητα εξασφάλισης της απαιτούμενης χρηματοδότησης

(θ) τη συμμόρφωση προς τα μέτρα που αφορούν την παροχή υπηρεσιών κοινής ωφέλειας και την προστασία του καταναλωτή

(ι) τη συνεισφορά της δυναμικότητας παραγωγής στην επίτευξη του συνολικού στόχου της Ευρωπαϊκής Ένωσηςγια μερίδιο 20% της ενεργείας από ανανεώσιμες πηγές έως το 2020 όπως αναφέρεται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 της οδηγίας 2009/28/ΕΚ για την προώθηση της χρήσης ενεργείας από ανανεώσιμες πηγές και

(ια) την συνεισφορά της δυναμικότητας παραγωγής στη μείωση των εκπομπών.

4. Η άδεια πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον τα εξής στοιχεία:

(α) Το πρόσωπο στο οποίο χορηγείται το δικαίωμα.

(β) Το σταθμό ηλεκτροπαραγωγής για τον οποίον χορηγείται η άδεια, τον τόπο εγκατάστασής του, το δυναμικό παραγωγής και τη χρησιμοποιούμενη καύσιμη ύλη.

5. Κατά τη διαδικασία χορήγησης αδειών παραγωγής, καθώς και για τη διερεύνηση οποιουδήποτε ζητήματος που τυχόν ανακύπτει και σχετίζεται με υφιστάμενες άδειες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, η ΡΑΕ δύναται να συλλέγει και να αξιολογεί τεχνικά, οικονομικά, λογιστικά, εμπορικά και άλλα συναφή στοιχεία των ενδιαφερομένων, αλλά και στοιχεία που περιέρχονται σε γνώση της από πάσης φύσεως δημόσιες αρχές. Για τον σκοπό αυτό, δύναται να αιτείται τη συνδρομή κάθε αρμόδιας αρχής, η οποία υποχρεούται να γνωστοποιήσει στη ΡΑΕ τα σχετικά δεδομένα ή να γνωμοδοτήσει επί του ζητήματος που τέθηκε υπόψη της εντός προθεσμίας ενός (1) μηνός από την παραλαβή του εν λόγω αιτήματος της ΡΑΕ Η ανωτέρω προθεσμία απάντησης του εν λόγω φορέα δύναται να παραταθεί, μετά από συναίνεση της ΡΑΕ, για διάστημα όχι μεγαλύτερο συνολικά των έξι (6) μηνών.

6. Η ΡΑΕ, κατά τη χορήγηση αδειών παραγωγής, δύναται να θέτει, κατά περίπτωση ειδικούς όρους και προϋποθέσεις, προς διασφάλιση της πλήρωσης των κριτηρίων αξιολόγησης.

7. Η ΡΑΕ, κατά την αξιολόγηση των αιτήσεων που υποβάλλονται για χορήγηση αδειών παραγωγής, διασφαλίζει την τήρηση των όρων του υγιούς ανταγωνισμού, περιλαμβανομένων και ζητημάτων δεσπόζουσας επιρροής στην αγορά ενέργειας, θέτοντας για το σκοπό αυτό ειδικούς αντισταθμιστικούς όρους ή περιορισμούς στις χορηγούμενες άδειες και λαμβάνοντας κάθε αναγκαίο ρυθμιστικό μέτρο.

8. Η άδεια επιτρέπεται να επεκτείνεται, αν αυξηθεί το δυναμικό παραγωγής ή να τροποποιείται, αν αλλάζουν τα υπόλοιπα στοιχεία της.

9. Η χορήγηση άδειας παραγωγής δεν απαλλάσσει τον κάτοχό της από την υποχρέωση να λαμβάνει άλλες άδειες ή εγκρίσεις που προβλέπονται από την ισχύουσα νομοθεσία, όπως οι άδειες εγκατάστασης και λειτουργίας.

10. Η άδεια παραγωγής για υδροηλεκτρικά έργα χορηγείται μόνο εφόσον αυτά εντάσσονται σε ολοκληρωμένο σχεδιασμό ανάπτυξης και ενεργειακής διαχείρισης του υδάτινου δυναμικού της οικείας υδρολογικής λεκάνης σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 1739/1987 (ΦΕΚ 201 Α' 1987), όπως ισχύει.

12. Εξαιρούνται από την υποχρέωση κατοχής άδειας παραγωγής:

(α) μονάδες ηλεκτροπαραγωγής ισχύος μέχρι 20 KW

(β) εφεδρικοί σταθμοί ηλεκτροπαραγωγών ζευγών, ανεξάρτητα από την ισχύ τους, οι οποίοι λειτουργούν μόνο σε περίπτωση διακοπής της παροχής ηλεκτρικής ενέργειας λόγω βλάβης ή περιορισμών του Συστήματος ή του Δικτύου. Αν οι σταθμοί αυτοί λειτουργούν για σκοπούς διαφορετικούς από τους προβλεπόμενους, απαιτείται άδεια παραγωγής

(γ) σταθμοί ισχύος μέχρι 2MW που εγκαθίστανται από εκπαιδευτικούς ή ερευνητικούς φορείς με σκοπούς αποκλειστικά εκπαιδευτικούς ή πειραματικούς και

(δ) σταθμοί που εγκαθίστανται από το Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Κ.Α.Π.Ε.) για λόγους πιστοποίησης ή μετρήσεων και για όσο χρονικό διάστημα διεξάγονται μετρήσεις ή διενεργείται πιστοποίηση,

(ε) πρόσωπα, στις εγκαταστάσεις ή μονάδες, των οποίων παράγεται ηλεκτρική ενέργεια με μη συμβατικές μεθόδους, και ως συνέπεια άσκησης της κύριας δραστηριότητάς τους, άλλης από την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας.

13. Με απόφαση της ΡΑΕ, δημιουργείται μητρώο εξαιρέσεων στο οποίο καταγράφονται οι περιπτώσεις στις οποίες διαπιστώνεται η συνδρομή των προϋποθέσεων εξαίρεσης. Στον Κανονισμό Αδειών εξειδικεύεται η διαδικασία διαπίστωσης της συνδρομής των ως άνω προϋποθέσεων.

Άρθρο 133

Άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά

1. Με την επιφύλαξη ειδικότερων διατάξεων περί ΑΠΕ και παραγωγής ως ΣΗΘΥΑ, καθώς και της περίπτωσης χορήγησης παρέκκλισης κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 44 της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ, η άδεια παραγωγής για τα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά χορηγείται, κατόπιν αίτησης των ενδιαφερομένων, από τη ΡΑΕ σύμφωνα με τους όρους και τις ειδικές προϋποθέσεις που προβλέπονται στον παρόντα νόμο και στον Κανονισμό Αδειών.

2. Εξαίρεση από την υποχρέωση λήψης άδειας χορηγείται σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις του παρόντος άρθρου και τις σχετικές διατάξεις του Κανονισμού Αδειών. Με τους όρους της άδειας ή της εξαίρεσης, κατά την παράγραφο αυτή, καθορίζονται οι ειδικές υποχρεώσεις του κατόχου της άδειας σχετικά με την καλή και εμπρόθεσμη κατασκευή και λειτουργία της μονάδας και οι εγγυήσεις για τη διασφάλιση της εκπλήρωσης των υποχρεώσεων αυτών.

3. Με εξαίρεση τις περιπτώσεις παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας ή παραγωγής ΣΗΘΥΑ, από υβριδικούς σταθμούς, καθώς και την περίπτωση των αυτοπαραγωγών, για τα Απομονωμένα Μικροδίκτυα, εφόσον έχει χορηγηθεί παρέκκλιση σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 139, άδεια παραγωγής χορηγείται μόνο στη ΔΕΗ ΑΕ, σύμφωνα, με τη διαδικασία τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στον Κανονισμό Αδειών. Η ΔΕΗ ΑΕ ευθύνεται για τον απρόσκοπτο εφοδιασμό των Απομονωμένων Μικροδικτύων για τα οποία της χορηγείται σχετική άδεια, καθώς και για τη διασφάλιση της μακροχρόνιας οικονομικής λειτουργίας των ηλεκτρικών συστημάτων των νησιών αυτών.

4. Η ΡΑΕ, κάθε δύο (2) έτη, καταρτίζει για τα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά που δεν αποτελούν Απομονωμένα Μικροδίκτυα, κατάλογο στον οποίο καταγράφονται οι ανάγκες εγκατάστασης νέων μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, που εκτιμάται ότι θα προκύψουν κατά την επόμενη πενταετία. Στις ανάγκες αυτές συνυπολογίζονται και οι ανάγκες αντικατάστασης του υπάρχοντος παραγωγικού δυναμικού και λαμβάνονται υπόψη οι άδειες παραγωγής οι οποίες έχουν χορηγηθεί, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού Αδειών. Ο ανωτέρω κατάλογος καταρτίζεται με βάση τις τακτικές προβλέψεις της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ για τα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά και την εκτίμηση των δυνατοτήτων και της σκοπιμότητας διασύνδεσης του δικτύου των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών.

5. Για τη διασφάλιση του απρόσκοπτου ενεργειακού εφοδιασμού των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών, που δεν αποτελούν Απομονωμένα Μικροδίκτυα κατά την παράγραφο 3, όταν διαπιστώνεται πρόβλημα επάρκειας ισχύος με βάση τη διαδικασία χορήγησης αδειών κατόπιν αίτησης και έπειτα από την εφαρμογή κατάλληλων μέτρων ενεργειακής αποδοτικότητας ή διαχείρισης της ζήτησης, όπως προβλέπεται στον Κώδικα Διαχείρισης Ηλεκτρικών Συστημάτων Μη Διασυνδεδεμένων

Νησιών, προκηρύσσεται δημόσιος διαγωνισμός με την ακόλουθη διαδικασία:

(α) Η ΡΑΕ δημοσιεύει πρόσκληση στην οποία περιγράφονται η διαδικασία του διαγωνισμού, οι όροι και οι προϋποθέσεις συμμετοχής, τα κριτήρια επιλογής των υποψηφίων και το τυχόν αντάλλαγμα για την παροχή υπηρεσιών κοινής ωφέλειας που παρέχεται σε εκείνον ο οποίος λαμβάνει την άδεια.

(β) Έξι (6) τουλάχιστον μήνες πριν από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής προσφορών, η πρόσκληση δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, σε μια ημερήσια εφημερίδα της πρωτεύουσας με πανελλήνια κυκλοφορία, σε δύο ημερήσιες ή εβδομαδιαίες εφημερίδες του νησιού, όπου πρόκειται να γίνει η εγκατάσταση, εφόσον εκδίδονται, και στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

(γ) Η συγγραφή υποχρεώσεων και κάθε συμβατικό στοιχείο τίθενται στη διάθεση κάθε ενδιαφερομένου κατά τα οριζόμενα στην πρόσκληση.

(δ) Η ΡΑΕ αξιολογεί τις προτάσεις που υποβάλλονται στο διαγωνισμό και χορηγεί την άδεια παραγωγής. Κατά την αξιολόγηση των προτάσεων λαμβάνονται υπόψη, μεταξύ άλλων, η τήρηση των κανόνων του υγιούςανταγωνισμού και η προστασία του περιβάλλοντος.

(ε) Η ΡΑΕ λαμβάνει κάθε αναγκαίο μέτρο για τη διασφάλιση της εμπιστευτικότητας των στοιχείων που περιέχονται στις υποβαλλόμενες προτάσεις.

(στ) Εάν ο διαγωνισμός κηρυχθεί άγονος, άδεια παραγωγής χορηγείται στη ΔΕΗ ΑΕ με απόφαση της ΡΑΕ. Στην περίπτωση αυτή η άδεια παραγωγής περιλαμβάνει ειδικούς όρους που διασφαλίζουν την τήρηση των τεχνικών προδιαγραφών, οι οποίες ορίζονται στη διακήρυξη του διαγωνισμού.

6. Σε περίπτωση που η ΡΑΕ διαπιστώνει με αιτιολογημένη απόφασή της την ύπαρξη ή το ενδεχόμενο εκδήλωσης κατάστασης εκτάκτου ανάγκης, η οποία δεν επιτρέπει τον έγκαιρο και απρόσκοπτο ενεργειακό εφοδιασμόΜη Διασυνδεδεμένου Νησιού, κατά την παράγραφο 5, η ΡΑΕ με απόφασή της χορηγεί άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στη ΔΕΗ ΑΕ, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού Αδειών. Η άδεια που χορηγείται σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο ισχύει για όσο χρόνο διαρκεί η κατάσταση έκτακτης ανάγκης.

Άρθρο 134

Άδεια Προμήθειας και Εμπορίας ηλεκτρικής ενέργειας

1. Η Προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας σε Επιλέγοντες Πελάτες και, όσον αφορά τη ΔΕΗ ΑΕ και σε Μη Επιλέγοντες Πελάτες κατά την παράγραφο 5, επιτρέπεται σε όσους έχει χορηγηθεί άδεια προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας, σύμφωνα με την παράγραφο 2. Η εμπορία ηλεκτρικής ενέργειας στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, σύμφωνα με το άρθρο 120, επιτρέπεται σε όσους έχει χορηγηθεί άδεια Προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας ή άδεια Εμπορίας ηλεκτρικής ενέργειας σύμφωνα με την παράγραφο 4.

2. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 6, η άδεια Προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας χορηγείται από τη ΡΑΕ, σύμφωνα με τους ειδικότερους όρους και προϋποθέσεις που προβλέπονται στον Κανονισμό Αδειών, εφόσον ο υποψήφιος Προμηθευτής:

(α) έχει τη μορφή ανώνυμης εταιρείας ή εταιρείας περιορισμένης ευθύνης με εταιρικό κεφάλαιο τουλάχιστον εξακοσίων χιλιάδων (600.000) ευρώ,

(β) διαθέτει οργανωτική και διοικητική δομή κατάλληλη να εξασφαλίσει την αξιόπιστη, συνετή και χρηστή άσκηση δραστηριότητας προμήθειας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κανονισμό Αδειών και,

(γ) έχει την αναγκαία χρηματοοικονομική ευρωστία και φερεγγυότητα, η οποία αποδεικνύεται από τα στοιχεία της αίτησης, σύμφωνα με τον Κανονισμό Αδειών.

3. Πέραν των προϋποθέσεων που απαιτούνται κατά την προηγούμενη παράγραφο για τη χορήγηση της άδειας Προμήθειας, ο κάτοχος αυτής οφείλει, κατά την άσκηση της δραστηριότητας Προμήθειας, να προσκομίζει ικανοποιητικές μακροχρόνιες εγγυήσεις για την εξασφάλιση διαθεσιμότητας επαρκούς ισχύος παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας για έγχυση στο ΕΣΜΗΕ, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Διαχείρισης του ΕΣΜΗΕ.

4. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 6, η άδεια Εμπορίας ηλεκτρικής ενέργειας χορηγείται από τη ΡΑΕ, σύμφωνα με τους ειδικότερους όρους και προϋποθέσεις που προβλέπονται στον Κανονισμό Αδειών, εφόσον ο υποψήφιος έμπορος:

α) έχει τη μορφή ανώνυμης εταιρείας ή εταιρείας περιορισμένης ευθύνης με εταιρικό κεφάλαιο τουλάχιστον εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ,

β) διαθέτει οργανωτική και διοικητική δομή κατάλληλη να εξασφαλίσει την αξιόπιστη, συνετή και χρηστή της άσκησης δραστηριότητας εμπορίας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κανονισμό Αδειών και,

γ) έχει την αναγκαία χρηματοοικονομική ευρωστία και φερεγγυότητα, που αποδεικνύεται από τα στοιχεία της αίτησης, σύμφωνα με τον Κανονισμό Αδειών.

5. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 139 του παρόντος νόμου, για τα Απομονωμένα Μικροδίκτυα άδεια προμήθειας χορηγείται αποκλειστικά στη ΔΕΗ ΑΕ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κανονισμό Αδειών. Η ΔΕΗ ΑΕ, μετά από αίτηση Μη Επιλέγοντα Πελάτη, υποχρεούται να τον προμηθεύει με ηλεκτρική ενέργεια. Η Προμήθεια διενεργείται σύμφωνα με τους όρους της άδειας του πρώτου εδαφίου.

6. Η άσκηση δραστηριοτήτων Προμήθειας ή Εμπορίας ηλεκτρικής ενέργειας σε κράτος-μέλος της ΕΕ, σύμφωνα με την οικεία νομοθεσία του εν λόγω κράτους-μέλους, παρέχει δικαίωμα χορήγησης άδειας για την άσκηση της αντίστοιχης δραστηριότητας στην Ελλάδα, κατά παρέκκλιση των οριζομένων στις παραγράφους 2 και 4, σύμφωνα με ειδική διαδικασία που προβλέπεται στον Κανονισμό Αδειών, ώστε να μην εισάγονται διακρίσεις μεταξύ των Προμηθευτών που δραστηριοποιούνται ή επιθυμούν να δραστηριοποιηθούν στην ελληνική επικράτεια.

Άρθρο 135

Κανονισμός Αδειών

1. Με απόφαση της ΡΑΕ, θεσπίζεται Κανονισμός Αδειών με τον οποίο ρυθμίζονται ιδίως:

(α) Το περιεχόμενο της αιτήσεως, τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά και στοιχεία για τη χορήγηση των αδειών παραγωγής, κυριότητας και διαχείρισης Συστήματος Μεταφοράς, προμήθειας και εμπορίας ηλεκτρικής ενέργειας και διανομής θερμικής ενέργειας και οι ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις χορηγήσεώς τους, οι κυρώσεις που επιβάλλονται σε περίπτωση παραβίασης των όρων χορήγησης άδειας, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια της διαδικασίας εξέτασης της αιτήσεως ή επανεξέτασης της συμμόρφωσης του αιτούντος προς τους όρους της χορηγηθείσας άδειας. Οι ειδικότεροι όροι και οι προϋποθέσεις αναφέρονται ιδίως στη διασφάλιση της πλήρωσης των κριτηρίων αξιολόγησης, που τίθενται κατά τα προβλεπόμενα στα άρθρα 132, 133 και 134.

(β) Ο τρόπος δημοσιεύσεως της αιτήσεως, τα πρόσωπα που μπορεί να υποβάλουν αντιρρήσεις και η διαδικασία υποβολής τους. Για τις αντιρρήσεις αυτές αποφασίζει η ΡΑΕ.

(γ) Οι όροι, οι προϋποθέσεις και οι περιορισμοί ασκήσεως των δικαιωμάτων που παρέχονται με την άδεια.

(δ) Ο τρόπος και η διαδικασία ελέγχου από τη ΡΑΕ της άσκησης των δικαιωμάτων που παρέχει η άδεια.

(ε) Οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία τροποποίησης και επέκτασης των αδειών, και προκειμένου για τις άδειες παραγωγής και προμήθειας, οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία ανακλήσεώς τους.

(στ) Κάθε άλλη λεπτομέρεια αναγκαία για την εφαρμογή των άρθρων 132, 133 και 134.

2. Με απόφαση της ΡΑΕ, σύμφωνα με το άρθρο 38, καθορίζεται το τέλος για την έκδοση, τροποποίηση και μεταβίβαση των αδειών παραγωγής και αποφάσεων εξαίρεσης, αδειών προμήθειας και εμπορίας και διανομής θερμικής ενέργειας, καθώς και τα ετήσια τέλη για τη χρήση των αδειών και των εξαιρέσεων αυτών.

3. Με αποφάσεις του Υπουργού Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορούν να επιβάλλονται στους κάτοχους αδειών του παρόντος πρόσθετες υποχρεώσεις:

(α) Για να διασφαλίζεται η παροχή Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας σύμφωνα με τις ειδικότερες διατάξεις του Δεύτερου Μέρους του παρόντος νόμου.

(β) Για να αντιμετωπίζονται περιπτώσεις πολέμου ή επιστράτευσης ή ανάγκες της άμυνας της χώρας ή επείγουσα κοινωνική ανάγκη από θεομηνία ή ανάγκη που μπορεί να θέσει σε κίνδυνο τη δημόσια υγεία.

4. Η ΡΑΕ παρακολουθεί και ελέγχει τη συμμόρφωση των κατόχων αδειών με τους ανωτέρω όρους. Οι όροι αυτοί θεωρούνται όροι των αδειών που έχουν ήδη χορηγηθεί ή χορηγούνται μετά την έναρξη ισχύος των αποφάσεων της παραγράφου 3.

Άρθρο 136

Απευθείας γραμμές

(Άρθρο 34 της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ)

1. Δικαίωμα υποβολής αίτησης για χορήγηση άδειας απευθείας γραμμής έχουν:

(α) Οι κάτοχοι άδειας Παραγωγής και οι κάτοχοι άδειας Προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας, που είναι εγκατεστημένοι στην ελληνική επικράτεια, προκειμένου να προμηθεύουν με ηλεκτρική ενέργεια, μέσω Απευθείας Γραμμής, τις εγκαταστάσεις τους, τις θυγατρικές τους επιχειρήσεις και Επιλέγοντες Πελάτες.

(β) Κάθε Επιλέγων Πελάτης, που είναι εγκατεστημένος στην ελληνική επικράτεια, προκειμένου να προμηθεύεται ηλεκτρική ενέργεια, μέσω Απευθείας Γραμμής, από επιχειρήσεις Παραγωγής και Προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας.

Η σχετική άδεια κυριότητας και διαχείρισης Απευθείας Γραμμής χορηγείται από τη ΡΑΕ

2. Με τον Κανονισμό Αδειών καθορίζονται αντικειμενικά και αμερόληπτα κριτήρια και προϋποθέσεις καθώς και η διαδικασία για τη χορήγηση άδειας κυριότητας και διαχείρισης Απευθείας Γραμμής. Κριτήριο και προϋπόθεση χορήγησης της άδειας συνιστούν, ιδίως, η προηγούμενη άρνηση πρόσβασης στο ΕΣΜΗΕ ή στο ΕΔΔΗΕ και η αδυναμία χορήγησης πρόσβασης με εύλογο κόστος και σε εύλογο χρόνο. Με τον ίδιο Κανονισμό καθορίζεται και το περιεχόμενο της άδειας, το οποίο περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, περιγραφή της Απευθείας Γραμμής, τον τρόπο και τις διαδικασίες για τη διαχείριση και την εκμετάλλευσή της, καθώς και για τη διασφάλιση της πρόσβασης τρίτων, όπου επιτρέπεται, οι όροι, τα κριτήρια, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία τροποποίησης, επέκτασης και ανάκλησης της άδειας, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις του κατόχου της και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια, σε αναλογία προς τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 135. Άρνηση χορήγησης άδειας κυριότητας και διαχείρισης Απευθείας Γραμμής επιτρέπεται, ιδίως για λόγους που σχετίζονται με την εκπλήρωση υποχρεώσεων παροχής Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας και με την προστασία των καταναλωτών και αιτιολογείται ειδικώς για κάθε περίπτωση. Η χορήγηση άδειας κυριότητας και διαχείρισης Απευθείας Γραμμής δεν απαλλάσσει τον κάτοχο από την υποχρέωση να λαμβάνει άλλες άδειες και εγκρίσεις που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία. Με την επιφύλαξη απευθείας γραμμών που έχουν κατασκευαστεί πριν τις 3 Σεπτεμβρίου 2009, όταν η Απευθείας Γραμμή συνδέεται με το ΕΣΜΗΕ ή με το ΕΔΔΗΕ, μπορεί να προβλέπεται ότι η σχετική άδεια διαχείρισης χορηγείται στηνΑΔΜΗΕΑΕ υπό τον όρο τήρησης της υποχρέωσης περί ιδιοκτησιακού διαχωρισμού, σύμφωνα με το άρθρο 9 της Οδηγίας 2009/72 ΕΚ, ή στην ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ, υπό τον όρο τήρησης των υποχρεώσεων περί λογιστικού, νομικού και λειτουργικού διαχωρισμού, σύμφωνα με το άρθρο 141.

3. Η Προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας μέσω Απευθείας Γραμμής, κατά το μέρος που η ενέργεια αυτή παράγεται από μονάδες παραγωγής που συνδέονται στην Απευθείας Γραμμή, δεν περιλαμβάνεται στις συναλλαγές ηλεκτρικής ενέργειας που προβλέπονται στους Κώδικες Συναλλαγών Ηλεκτρικής Ενέργειας και Διαχείρισης Παραγωγής Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών. Η Προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας μέσω Απευθείας Γραμμής δεν αποκλείει συμπληρωματική Προμήθεια, η οποία περιλαμβάνει και την ταυτόχρονη Προμήθεια ή Αγορά ηλεκτρικής ενέργειας μέσω της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας από Επιλέγοντες Πελάτες.

4. Οι τεχνικές και λειτουργικές προδιαγραφές και τα χαρακτηριστικά της Απευθείας Γραμμής καθορίζονται από τον κάτοχο της οικείας άδειας κυριότητας και διαχείρισης, υπό την αίρεση της συμμόρφωσής του προς τους σχετικούς διεθνείς κανονισμούς και πρότυπα και τις διατάξεις του άρθρου .....,για την κάλυψη των αναγκών σε ηλεκτρική ενέργεια των Επιλεγόντων

Πελατών. Στην περίπτωση που η Απευθείας Γραμμή συνδέεται με το ΕΣΜΗΕ ή το ΕΔΔΗΕ, ακολουθούνται επιπλέον η τυποποίηση, οι τεχνικές και λειτουργικές προδιαγραφές που εφαρμόζονται στα δίκτυα αυτά καθώς και οι ελάχιστες απαιτήσεις του αρμόδιου Διαχειριστή για την ομαλή σύνδεση και συνεργασία της Απευθείας Γραμμής αντιστοίχως με το ΕΣΜΗΕή το ΕΔΔΗΕ, όσον αφορά την προστασία και τα συστήματα επικοινωνίας και ανταλλαγής πληροφοριών. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής ρυθμίζονται θέματα καθορισμού, όρων και προϋποθέσεων, αδειοδότησης, ελέγχων και εγκρίσεων που απαιτούνται για την εγκατάσταση και τη λειτουργία Απευθείας Γραμμής, καθώς και για την σύνδεσή της με το ΕΣΜΗΕ ή το ΕΔΔΗΕ, με την επιφύλαξη της κείμενης νομοθεσίας που διέπει τα θέματα αυτά για τα δημόσια δίκτυα ηλεκτρικής ενέργειας.

5. Με απόφαση της ΡΑΕ, κατόπιν εισήγησης της ΑΔΜΗΕ ΑΕ ή της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ, μπορεί να παραχωρείται σε αυτούς η διαχείριση Απευθείας Γραμμής και, επιπλέον, η Απευθείας Γραμμή να εντάσσεται αντιστοίχως στο ΕΣΜΗΕ ή στο ΕΔΔΗΕ. Στην πρώτη περίπτωση, η σχετική άδεια κυριότητας και διαχείρισης μετατρέπεται σε άδεια κυριότητας και η άδεια διαχείρισης της Απευθείας Γραμμής χορηγείται στον αρμόδιο Διαχειριστή. Στη δεύτερη περίπτωση, η άδεια κυριότητας και διαχείρισης της Απευθείας Γραμμής ανακαλείται. Οι σχετικές εισηγήσεις των Διαχειριστών πρέπει να τεκμηριώνονται με βάση την κάλυψη των αναγκών ανάπτυξης ή λειτουργίας των παραπάνω δικτύων και την εξυπηρέτηση του δημόσιου συμφέροντος, σε σχέση με την, κατά τα λοιπά ισοδύναμη, κατασκευή νέων ή την ενίσχυση υφιστάμενων υποδομών των δικτύων αυτών. Η ΡΑΕ, για τη διαμόρφωση της άποψής της στο πλαίσιο της παραπάνω απόφασης, λαμβάνει υπόψη τη γνώμη του κατόχου της σχετικής άδειας κυριότητας και διαχείρισης της Απευθείας Γραμμής.

6. Στις περιπτώσεις της παραγράφου 5, καταβάλλεται οικονομικό αντάλλαγμα στον κάτοχο της άδειας κυριότητας και διαχείρισης της Απευθείας Γραμμής. Το οικονομικό αντάλλαγμα καθορίζεται με την απόφαση της ΡΑΕ που προβλέπεται στην παράγραφο 5,κατόπιν σχετικής εισήγησης του αρμόδιου Διαχειριστή.

7. Στην περίπτωση ένταξης Απευθείας Γραμμής στο ΕΣΜΗΕ ή στο ΕΔΔΗΕ, το αντάλλαγμα της παραγράφου 6 καταβάλλεται εφάπαξ από τον κύριο του υπόψη δικτύου για τη μεταβίβαση σε αυτόν της κυριότητας των έργων της Απευθείας Γραμμής και των δικαιωμάτων χρήσης του εδάφους που αυτά καταλαμβάνουν. Στην περίπτωση παραχώρησης της διαχείρισης της Απευθείας Γραμμής χωρίς μεταβολή στην κυριότητά της, καταβάλλεται από τον αρμόδιο Διαχειριστή ετήσιο αντάλλαγμα, σε αναλογία προς το αντάλλαγμα που αυτός καταβάλει στον κύριο του οικείου δικτύου για την παραχώρηση της διαχείρισής του. Το ύψος του ανταλλάγματος αναλογεί στην αξία των έργων της Απευθείας Γραμμής κατά το χρόνο μεταβίβασής τους και, επιπλέον, στην περίπτωση ένταξής της στο ΕΣΜΗΕ ή στο ΕΔΔΗΕ, στην αξία των δικαιωμάτων χρήσης του εδάφους κατά τον ίδιο χρόνο. Η εκτίμηση της αξίας των έργων της Απευθείας Γραμμής βασίζεται στις εγκεκριμένες κατά το άρθρο 140 μεθοδολογίες και τιμολόγια πρόσβασης στο οικείο δίκτυο.

Άρθρο 137

Επιλέγοντες Πελάτες

1. Όλοι οι καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας ορίζονται ως Επιλέγοντες Πελάτες, με εξαίρεση τους καταναλωτές που είναι εγκατεστημένοι σε Απομονωμένα Μικροδίκτυα υπό την επιφύλαξη του άρθρου 139.

2. Προμηθευτής εγκατεστημένος σε άλλο κράτος – μέλος δεν επιτρέπεται να συνάπτει σύμβαση προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας με Επιλέγοντα Πελάτη, εφόσον ο εν λόγω πελάτης δεν θεωρείται ως Επιλέγων Πελάτης σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία του κράτους – μέλους εγκατάστασης του Προμηθευτή. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μπορεί να επιβάλει την εκτέλεση της αιτούμενης σύμβασης προμήθειας μετά από σχετικό αίτημα του κράτους – μέλους εγκατάστασης του Προμηθευτή, λαμβάνοντας υπόψη το κοινό συμφέρον και μετά από εξέταση της κατάστασης στις σχετικές αγορές.

Άρθρο 138

Κώδικας Προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας σε Πελάτες

1. Ο Κώδικας Προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας σε Πελάτες εκδίδεται από τη ΡΑΕ, κατόπιν προηγούμενης δημόσιας διαβούλευση και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Με τον Κώδικα Προμήθειας σε Πελάτες ρυθμίζονται τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των Πελατών και των Προμηθευτών, τόσο κατά το στάδιο των διαπραγματεύσεων και της σύναψης της σύμβασης μεταξύ τους, όσο και κατά την εκπλήρωση των συμβατικών τους υποχρεώσεων.

2. Με τον Κώδικα Προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας σε Πελάτες καθορίζονται ιδίως:

(α) Οι όροι και οι προϋποθέσεις σύναψης, τροποποίησης και λύσης συμβάσεων Προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας, οι όροι που υποχρεωτικώς περιλαμβάνονται στις σχετικές συμβάσεις και ιδίως, όροι προστασίας των καταναλωτών, καθώς και διαδικασίες εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών.

(β) Οι περιπτώσεις στις οποίες επιτρέπεται να διακόπτεται η Προμήθεια, ιδίως, όταν ο Πελάτηςείναι υπερήμερος ως προς την καταβολή του τιμήματος.

(γ) Οι προδιαγραφές και ο τρόπος δημοσίευσης των όρων και των τιμολογίων παροχής υπηρεσιών Προμήθειας, που περιλαμβάνουν τουλάχιστον διακριτή αναγραφή των χρεώσεων για χρήση του ΕΣΜΗΕ και του ΕΔΔΗΕ για Υπηρεσίες Κοινής Ωφέλειας, για το Ειδικό Τέλος ΑΠΕ και για λοιπές ρυθμιζόμενες χρεώσεις.

(δ) Η συχνότητα τιμολόγησης βάσει πραγματικής κατανάλωσης.

(ε) Ο τρόπος διασφάλισης της δυνατότητας αλλαγής Προμηθευτή, χωρίς οικονομική ή άλλη επιβάρυνση.

(στ) Οι υποχρεώσεις των Προμηθευτών σχετικά με την ποιότητα των υπηρεσιών που παρέχουν στους Πελάτες τους.

(ι) Κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για τη διενέργεια της Προμήθειας σε Πελάτη.

3. Ο Κώδικας Προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας σε Πελάτες ενσωματώνει τις ρυθμίσεις του Δεύτερου Μέρους του παρόντος νόμου σχετικά με την προστασία των Πελατών.

Άρθρο 139

Παρεκκλίσεις

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής υποβάλλεται τεκμηριωμένο αίτημα στην ΕΕ, κατά τα διαλαμβανόμενα στο άρθρο 44 της Οδηγίας 2009/72 ΕΚ, για τη χορήγηση παρέκκλισης για τα Απομονωμένα Μικροδίκτυα. Η παρέκκλιση δύναται να αφορά στην εφαρμογή των Κεφαλαίων III και VIII της Οδηγίας 2009/72ΕΚ..

Άρθρο 140

Γενικά τιμολόγια και διατάξεις χρέωσης

1. Τα τιμολόγια με βάση τα οποία οι κάτοχοι άδειας εισπράττουν τίμημα ή τέλος ή οποιαδήποτε αντιπαροχή για την παροχή των υπηρεσιών τους, με εξαίρεση τα τιμολόγια Προμήθειας σε Επιλέγοντες Πελάτες, δεν ισχύουν εάν δεν εγκριθούν προηγουμένως από τη ΡΑΕ, με την επιφύλαξη των προβλεπομένων στο ν. 3899/2010.

2. Η ΡΑΕ αποφασίζει, έξι (6) μήνες πριν την έναρξη ισχύος τους, μετά από γνώμη των αρμόδιων διαχειριστών του ΕΣΜΗΕ και του ΕΔΔΗΕ, σύμφωνα με διαφανή κριτήρια, τη μεθοδολογία για τον υπολογισμό των τιμολογίων σύνδεσης και χρήσης των εθνικών δικτύων, και ιδίως των τιμολογίων πρόσβασης στο ΕΣΜΗΕ και στο ΕΔΔΗΕ και στα Κλειστά Δίκτυα Διανομής, στα οποία περιλαμβάνονται οι χρεώσεις σύνδεσης και χρήσης σε αυτά. Η μεθοδολογία τιμολόγησης καταρτίζεται με τρόπο που επιτρέπει την πραγματοποίηση των αναγκαίων επενδύσεων στο ΕΣΜΗΕ και στο ΕΔΔΗΕ, ώστε να διασφαλίζεται με αποδοτικό τρόπο η παροχή υπηρεσιών μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας.

3. Η ΡΑΕ εγκρίνει, ένα μήνα (1) πριν την έναρξη ισχύος τους, μετά από εισήγηση των αρμόδιων διαχειριστών του ΕΣΜΗΕ και του ΕΔΔΗΕ, τα τιμολόγια σύνδεσης και χρήσης των εθνικών δικτύων και δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και αναρτώνται στην ιστοσελίδα της.

4. Κατά την έγκριση των τιμολογίων της παραγράφου 3 πέραν ενός εύλογου κέρδους, λαμβάνονται υπόψη ιδίως:

(α) Οι δαπάνες για την παραγωγή ή αγορά ηλεκτρικής ενέργειας που αφορούν τη λειτουργία του Συστήματος Μεταφοράς ή του Δικτύου Διανομής.

(β) Οι δαπάνες για μισθούς, ημερομίσθια και συναφή έξοδα.

(γ) Τα λοιπά λειτουργικά έξοδα, συμπεριλαμβανομένων ιδίως των φόρων, και λοιπών τελών και δασμών.

(δ) Η απόσβεση των επενδύσεων.

(ε) Η απόδοση του επενδυμένου κεφαλαίου, λαμβανομένου υπόψη του επιχειρηματικού κινδύνου και του κόστους κεφαλαίου αντίστοιχων δραστηριοτήτων.

(στ) Οι δαπάνες για τη συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις που επιβάλλονται για την παροχή υπηρεσιών κοινής ωφέλειας.

(ζ) Οι δαπάνες για τις υποχρεώσεις που αναλήφθηκαν ή εγγυήσεις λειτουργίας που χορηγήθηκαν πριν από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού.

(η) Κριτήρια ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας.

5. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, ύστερα από γνώμη της ΡΑΕ, οι κάτοχοι άδειας, στα πλαίσια της γενικής υποχρέωσής τους προς παροχή υπηρεσιών κοινής ωφέλειας, μπορεί να υποχρεωθούν να διαφοροποιούν για κατηγορίες Πελατών τα τιμολόγια τους, με την προϋπόθεση ότι διασφαλίζεται:

(α) η δυνατότητα κάλυψης των συνολικών δαπανών για κάθε κάτοχο άδειας, και,

(β) η μη ύπαρξη σταυροειδών επιδοτήσεων μεταξύ κατηγοριών Πελατών.

6. Με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων της Επιτροπής Ανταγωνισμού και κάθε άλλης αρμόδιας αρχής, η ΡΑΕ, επιβάλλει ρυθμιστικά μέτρα επί ζητημάτων προμήθειας, τα οποία εξειδικεύονται στον Κώδικα Προμήθειας, και αφορούν ιδίως την τιμολόγηση ηλεκτρικής ενέργειας. Τα μέτρα αυτά αποβλέπουν τόσο στην προστασία των καταναλωτών από καταχρηστικές συμπεριφορές όσο και στην πρόληψη και καταστολή πρακτικών νόθευσης του ανταγωνισμού στην προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας. Η ΡΑΕ δύναται ιδίως να επιβάλλει ειδικά ρυθμιστικά μέτρα επί των προσφερόμενων από τις επιχειρήσεις τιμολογίων προμήθειας, ιδίως των επιχειρήσεων που κατέχουν σημαντικό μερίδιο στη σχετική αγορά και είναι δυνατό να ασκούν δεσπόζουσα επιρροή σε αυτή, υπό το πρίσμα του ελέγχου του υποκείμενου κόστους των παρεχόμενων υπηρεσιών, των στοιχείων και παραμέτρων που χρησιμοποιούνται για τη διαφοροποίηση των τιμολογήσεων ανά κατηγορία πελατών, και της ενδεχόμενης ύπαρξης καταχρηστικών όρων στην τιμολόγηση των καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας.

Άρθρο 141

Τήρηση λογαριασμών από κατόχους αδειών

1. Οι κάτοχοι αδειών, ανεξάρτητα από το ιδιοκτησιακό καθεστώς ή τη νομική μορφή τους, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού, καταρτίζουν - υποβάλλουν σε έλεγχο και δημοσιεύουν τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις τους, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του κ.ν. 2190/1920 καθώς και των νόμων 3229/2004 (ΦΕΚ 38 Α) και 3301/2004 (ΦΕΚ 263 Α). Κάτοχοι αδειών, οι οποίοι δεν υποχρεούνται από τις ισχύουσες διατάξεις να δημοσιεύουν τους ετήσιους λογαριασμούς τους, οφείλουν να τηρούν, στα γραφεία της έδρας τους, αντίγραφα των λογαριασμών στη διάθεση του κοινού.

2. Οι Ολοκληρωμένες Επιχειρήσεις τηρούν χωριστούς λογαριασμούς για καθεμία από τις δραστηριότητες παραγωγής, μεταφοράς, διανομής, προμήθειας σε Επιλέγοντες Πελάτες και προμήθειας σε Μη Επιλέγοντες Πελάτες, καθώς και παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας, όπως ακριβώς θα ήταν υποχρεωμένες να πράξουν αν οι δραστηριότητες αυτές ασκούνταν από διαφορετικές επιχειρήσεις, προκειμένου να αποφεύγονται οι διακρίσεις, οι σταυροειδείς επιδοτήσεις και οι στρεβλώσεις του ανταγωνισμού. Στους λογαριασμούς αυτούς πρέπει να αποσαφηνίζονται τα έσοδα που προέρχονται από το ιδιοκτησιακό καθεστώς Συστήματος Μεταφοράς και Δικτύου Διανομής. Οι επιχειρήσεις αυτές τηρούν ενοποιημένους λογαριασμούς για άλλες δραστηριότητες, που δεν εμπίπτουν στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας. Οι λογαριασμοί περιλαμβάνουν ισολογισμό και λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσεως, για κάθε χωριστή δραστηριότητα.

3. Οι Ολοκληρωμένες Επιχειρήσεις διευκρινίζουν τους κανόνες κατανομής του ενεργητικού και παθητικού και των δαπανών και εσόδων, τους οποίους εφαρμόζουν για την κατάρτιση των χωριστών λογαριασμών που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο. Η ΡΑΕ εγκρίνει τις αρχές και τους κανόνες κατανομής, οι οποίοι εφαρμόζονται από τις επιχειρήσεις αυτές, καθώς και την τροποποίησή τους, προκειμένου να διασφαλίζεται η αποφυγή διακρίσεων, διασταυρούμενων επιδοτήσεων ή στρεβλώσεων του ανταγωνισμού.

4. Οι ελεγκτές των Ολοκληρωμένων Επιχειρήσεων ελέγχουν τους χωριστούς λογαριασμούς που προβλέπονται στο άρθρο αυτό, όπως θα έπρατταν αν οι εν λόγω δραστηριότητες ασκούνταν από διαφορετικές επιχειρήσεις και υποβάλλουν στην οικεία γενική συνέλευση το πιστοποιητικό του ελέγχου τους. Ο έλεγχος αυτός συνίσταται ιδίως, στην ορθή εφαρμογή των κανόνων κατανομής για το διαχωρισμό των λογαριασμών και στην τήρηση της υποχρέωσης κατά την παράγραφο 2, προς αποφυγή των διακρίσεων και των σταυροειδών επιδοτήσεων, μεταξύ των διαφόρων δραστηριοτήτων. Μετά την έγκρισή τους από τη γενική συνέλευση, οι οικονομικές καταστάσεις μαζί με το πιστοποιητικό των ελεγκτών, σχετικά με τους χωριστούς λογαριασμούς, κοινοποιούνται στη ΡΑΕ Η ΡΑΕ μπορεί να προβαίνει σε έκτακτους ελέγχους για την τήρηση των υποχρεώσεων που καθορίζονται από το άρθρο αυτό και για τον σκοπό αυτό έχει δικαίωμα πρόσβασης στους λογαριασμούς των επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας.

5. Οι Ολοκληρωμένες Επιχειρήσεις παραθέτουν, στο προσάρτημα ή στις σημειώσεις των ετήσιων οικονομικών καταστάσεών τους, τους εγκεκριμένους και ισχύοντες κανόνες κατανομής, τις χωριστές οικονομικές καταστάσεις για κάθε δραστηριότητα, τις σημαντικές πράξεις που έχουν πραγματοποιήσει με τις Συνδεδεμένες επιχειρήσεις ή με επιχειρήσεις, στη μετοχική σύνθεση των οποίων μετέχουν οι ίδιοι μέτοχοι, καθώς και τη σχετική με τους χωριστούς λογαριασμούς έκθεση των ελεγκτών. Αντίγραφο του προσαρτήματος τηρείται στα γραφεία της έδρας της επιχείρησης στη διάθεση του κοινού. Συμπληρωματικά με τις διατάξεις του κ.ν. 2190/1920, καθώς και τις σχετικές διατάξεις των νόμων 3229/2004 και 3301/2004 που αφορούν στη δημοσίευση των οικονομικών καταστάσεων, οι ισολογισμοί και τα αποτελέσματα χρήσης, για κάθε χωριστή δραστηριότητα που προβλέπεται από το άρθρο αυτό, δημοσιεύονται με τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της επιχείρησης.

Άρθρο 142

Κανόνες ασφαλείας

1. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, θεσπίζονται κανόνες προστασίας της ζωής, της υγείας και της περιουσίας, από κινδύνους που προέρχονται από την παραγωγή, μεταφορά, διανομή και προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας, από τη χρήση της και από την εγκατάσταση, συντήρηση ή χρήση κάθε ηλεκτρικής γραμμής ή εγκατάστασης.

2. Ο Υπουργός Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής θεσπίζει ειδικές προδιαγραφές ή υποχρεώσεις για κατηγορίες ή είδη ηλεκτρικών γραμμών ή εγκαταστάσεων και ορίζει τις ελάχιστες τεχνικές προδιαγραφές σχεδιασμού και λειτουργίας, όσον αφορά τη σύνδεση με εγκαταστάσεις παραγωγής, δίκτυα διανομής, με εξοπλισμό άμεσα συνδεδεμένων καταναλωτών, με κυκλώματα διασυνδέσεων και με απευθείας γραμμές, κατά τρόπο αντικειμενικό και χωρίς διακρίσεις, προκειμένου να διασφαλίζεται η διαλειτουργικότητα των δικτύων. Οι ως άνω κανόνες είναι σύμφωνοι με τις συστάσεις που εκδίδει ο Οργανισμός, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5 της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ.

Άρθρο 143

Ειδικός λογαριασμός

1. Η ΛΑΓΗΕ ΑΕ και η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ ανακτούν πλήρως τα ποσά που καταβάλλουν στους αντισυμβαλλόμενους κατά τις διατάξεις της περίπτωσης (θ) της παραγράφου 2 του άρθρου 118 και της περίπτωσης (η) της παραγράφου 2 του Άρθρου 129 αντίστοιχα, μέσω του ειδικού διαχειριστικού Λογαριασμού όπως αυτός δημιουργήθηκε σύμφωνα με το άρθρο 40 του ν. 2773/1999, τον οποίο διαχειρίζεται η ΛΑΓΗΕ ΑΕ.

2. Έσοδα του ειδικού Λογαριασμού είναι:

(α) Τα ποσά που καταβάλλουν οι παραγωγοί και οι προμηθευτές στο πλαίσιο του ημερήσιου ενεργειακού προγραμματισμού του άρθρου 120και της Εκκαθάρισης των Αποκλίσεων παραγωγής – ζήτησης κατά το Άρθρο 105, τα οποία αναλογούν στην ισχύ που εντάσσεται κατά προτεραιότητα στο σύστημα μεταφοράς και στο δίκτυο διανομής της ηπειρωτικής χώρας και των συνδεδεμένων με αυτά νησιών κατά τα οριζόμενα στον ν.3851/2010.

(β) Τα ποσά που καταβάλλουν οι Προμηθευτές στα Μη Διασυνδεμένα Νησιά, για την ηλεκτρική ενέργεια που απορροφάται στα συστήματα των νησιών αυτών, που παράγεται από τις μονάδες που αναφέρονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 129. Για τον υπολογισμό των ποσών αυτών ως τιμή kWh λαμβάνεται υπόψη το μέσο μεταβλητό κόστος της παραγωγής των εγκατεστημένων μονάδων παραγωγής, με εξαίρεση τις μονάδες ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά για κάθε μήνα, το οποίο τελεί υπό την έγκριση της ΡΑΕ.

(γ) Έσοδα από την επιβολή ειδικού τέλους επί της κατανάλωσης που διαφοροποιείται ανά κατηγορία Πελατών περιλαμβανομένων και των αυτοπαραγωγών, ομοιόμορφα για όλη την ελληνική επικράτεια, σύμφωνα με μεθοδολογία η οποία καθορίζεται με Προεδρικό Διάταγμα. Η μεθοδολογία περιλαμβάνει συντελεστές που διαφοροποιούν το ειδικό τέλος κατά κατηγορία Πελατών, έτσι ώστε να προκύπτει χρέωση που εξισορροπεί τις οικονομικές συνέπειες μεταξύ των κατηγοριών Πελατών. Οι αριθμητικές τιμές των συντελεστών της ανωτέρω μεθοδολογίας προσδιορίζονται κάθε έτος με απόφαση της ΡΑΕ που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η ετήσια επιβάρυνση Πελάτη κατά θέση κατανάλωσης δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των οκτακοσίων χιλιάδων ευρώ (800.000). Το όριο αυτό αναπροσαρμόζεται ετήσια με μέριμνα της ΡΑΕ σύμφωνα με την ετήσια μεταβολή του δείκτη τιμών καταναλωτή όπως δημοσιεύεται από την Ε.Σ.Υ.Ε.

Η ως άνω ρύθμιση εφαρμόζεται από 1 Ιανουαρίου του έτους 2012 και η πρώτη αναπροσαρμογή θα πραγματοποιηθεί κατά το πρώτο τρίμηνο του έτους 2013. Για το έτος 2011 ισχύει η υπ' αριθμ. 373/2011 απόφαση της ΡΑΕ η οποία εκδόθηκε βάσει του άρθρου 40 του ν. 2773/1999, όπως ισχύει.

(δ) Τα έσοδα που προέρχονται από τις δημοπρατήσεις των αδιάθετων δικαιωμάτων εκπομπών αερίων θερμοκηπίου κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 25 του ν.3468/2006 όπως τροποποιείται με τον παρόντανόμο .

(ε) Ποσά που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία.

ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟ:ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΚΥΡΩΣΕΙΣ

Άρθρο 144

Ποινικές κυρώσεις

1. Όποιος ασκεί οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες προμήθειας, μεταφοράς, διανομής, αποθήκευσης, υγροποίησης φυσικού αερίου και της αεριοποίησης υγροποιημένου φυσικού αερίου (ΥΦΑ) χωρίς να κατέχει σχετική άδεια, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι (6) μηνών και χρηματική ποινή από εκατόν πενήντα χιλιάδες (150.000) ευρώ έως ένα εκατομμύριο πεντακόσιες χιλιάδες (1.500.000) ευρώ, ανάλογα με τη συχνότητα και τη βαρύτητα της πράξης.

2. Όποιος με οποιονδήποτε τρόπο παράγει, μεταφέρει, διανέμει, προμηθεύει ή εμπορεύεται ηλεκτρική ενέργεια χωρίς να έχει σχετικό δικαίωμα, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι (6) μηνών και χρηματική ποινή από εκατόν πενήντα χιλιάδες ευρώ (€150.000) έως ένα εκατομμύριο πεντακόσιες χιλιάδες ευρώ (€1.500.000),ανάλογα με τη συχνότητα και τη βαρύτητα της πράξης.

3. Το αρμόδιο δικαστήριο μπορεί να επιβάλει και τη δήμευση εν όλω ή εν μέρει των εγκαταστάσεων και του εξοπλισμού που χρησιμοποιήθηκαν για την τέλεση της παράβασης που τιμωρείται σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2.

ΕΝΟΤΗΤΑ Β'

"Έρευνα, Παραγωγή και δίκτυα μεταφοράς Υδρογονανθράκων και άλλες ρυθμίσεις"

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄: ΣΥΣΤΑΣΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΥΔΡΟΓΟΝΑΝΘΡΑΚΩΝ Α.Ε.

Άρθρο 145

Σύσταση Ελληνικής Διαχειριστικής Εταιρίας Υδρογονανθράκων Α.Ε.

1. Με Προεδρικό Διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (ΠΕΚΑ) μέσα σε πέντε (5) μήνες από την δημοσίευση του Νόμου αυτού, συνιστάται Ανώνυμη Εταιρία με την επωνυμία «Ελληνική Διαχειριστική Εταιρία Υδρογονανθράκων ΑΕ» (ΕΔΕΥ ΑΕ) (στην αγγλική "Hellenic Hydrocarbon Resources Management " SA (H.H.R.M S.A)), η οποία λειτουργεί σύμφωνα με τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας και διέπεται από τις διατάξεις του νόμου αυτού, το καταστατικό της και συμπληρωματικά από τις διατάξεις του Κ.Ν. 2190/1920 (Α΄144) και τις διατάξεις του ν. 2289/1995(Α΄27) όπως κάθε φορά ισχύει.

2. Με το ίδιο Προεδρικό Διάταγμα καταρτίζεται το καταστατικό της Εταιρίας, σύμφωνα με το άρθρο 2 του Κ.Ν. 2190/1920 (Α΄144), και ρυθμίζονται τα θέματα που αφορούν το μετοχικό κεφάλαιο, την διαδικασία για αύξηση ή μείωση του μετοχικού κεφαλαίου, την έκδοση της μίας και μόνης μετοχής υπέρ του Δημοσίου, τα δικαιώματα του μετόχου, τη συγκρότηση, τη σύγκληση, τη λειτουργία και τις αρμοδιότητες της Γενικής Συνέλευσης και του Διοικητικού Συμβουλίου, τους ελεγκτές, τη διανομή των κερδών, τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, τη λύση και την εκκαθάρισή της, την πρώτη εταιρική χρήση, όπως και κάθε άλλο σχετικό θέμα που προβλέπεται από την κείμενη για τις ανώνυμες εταιρίες νομοθεσία.

3. Η διάρκεια της Εταιρίας ορίζεται σε ενενήντα εννέα (99) χρόνια από την ημερομηνία δημοσίευσης του Προεδρικού Διατάγματος της παραγράφου 1.

4. Η Εταιρία απαλλάσσεται από την υποχρέωση καταβολής αναλογικών και παγίων συμβολαιογραφικών δικαιωμάτων για κάθε πράξη που απαιτείται συμβολαιογραφικός τύπος, σε σχέση με τη σύνταξη και την τροποποίηση του καταστατικού της. Για τις λοιπές πράξεις τα συμβολαιογραφικά δικαιώματα περιορίζονται στο ήμισυ των προβλεπομένων από την κείμενη νομοθεσία. Για τις ανωτέρω συμβολαιογραφικές πράξεις δεν καταβάλλονται φόροι ή τέλη. Κατά τη σύνταξη και υπογραφή των σχετικών πράξεων δεν απαιτείται παράσταση δικηγόρου.

5. Η Εταιρία απαλλάσσεται από κάθε δημόσιο, δημοτικό κοινοτικό ή υπέρ τρίτου άμεσο ή έμμεσο φόρο ή τέλος, εκτός από το φόρο προστιθέμενης αξίας καθώς και το φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων. Επίσης απαλλάσσεται και από την υποχρέωση καταβολής δικαστικού ενσήμου και απολαμβάνει γενικά όλων των δικονομικών και άλλων προνομίων και ατελειών του Δημοσίου.

Άρθρο 146

Σκοπός

1. Σκοπός της Εταιρίας είναι:

α. Η διαχείριση για λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου των αποκλειστικών δικαιωμάτων του στην αναζήτηση, έρευνα και εκμετάλλευση των υδρογονανθράκων στις χερσαίες, υπολίμνιες και υποθαλάσσιες περιοχές, στις οποίες η Ελληνική Δημοκρατία ασκεί κυριαρχία ή κυριαρχικά δικαιώματα

β. Η διαχείριση, ο έλεγχος και η παρακολούθηση όλων των σχετικών συμβάσεων που έχουν συναφθεί στο παρελθόν από το Δημόσιο ή για λογαριασμό αυτού με τρίτους .

γ. Η διερεύνηση και αξιολόγηση του δυναμικού της χώρας σε υδρογονάνθρακες καθώς και ο προγραμματισμός της ανάθεσης και η επίβλεψη εργασιών διερεύνησης και αξιολόγησης του δυναμικού αυτής.

δ. Η συγκέντρωση, αποθήκευση, επεξεργασία, αποτίμηση και διαχείριση των στοιχείων και δεδομένων που αποκτήθηκαν ή αποκτώνται κατά την διάρκεια ερευνών για την αποτίμηση του δυναμικού της χώρας σε υδρογονάνθρακες, καθώς και των στοιχείων και δεδομένων που προκύπτουν από την ανάπτυξη και εκμετάλλευση κοιτασμάτων και η δημιουργία σχετικής Τράπεζας δεδομένων.

ε. Η αιτιολογημένη εισήγηση προς τον Υπουργό ΠΕΚΑ των προτεινόμενων περιοχών προς παραχώρηση δικαιωμάτων αναζήτησης, έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων.

στ. Η χορήγηση των αδειών αναζήτησης υδρογονανθράκων σύμφωνα με τις παρ. 5 έως και 9 του άρθρου 2 του ν.2289/1995, όπως τροποποιείται με τον παρόντα νόμο.

ζ. Η προετοιμασία και διεξαγωγή των σχετικών διαγωνισμών για τη σύναψη συμβάσεων έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων και η προβολή τους στην διεθνή σχετική αγορά.

η. Η αξιολόγηση των αιτήσεων συμμετοχής στους εν λόγω διαγωνισμούς σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας.

θ. Η διαπραγμάτευση των όρων των συμβάσεων για την παραχώρηση δικαιωμάτων, έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων καθώς και η υπογραφή και υποβολή για έγκριση στον Υπουργό ΠΕΚΑ των σχετικών συμβάσεων.

ι. Η συνεχής και συστηματική παρακολούθηση και έλεγχος της ορθής εκτέλεσης των όρων των παραπάνω συμβάσεων καθώς και η υποβολή κάθε έτος στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (ΥΠΕΚΑ) έκθεσης σε σχέση με την πρόοδο των εργασιών και την τήρηση των όρων της σύμβασης από τον ανάδοχο.

ια. Η κατάρτιση Κανονισμών Ασφαλείας και Υγιεινής καθώς και προστασίας του περιβάλλοντος για τις εργασίες της περίπτωσης α, οι οποίες εγκρίνονται με απόφαση του Υπουργού ΠΕΚΑ και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού.

ιβ. Η εκπόνηση οικονομοτεχνικών αποτιμήσεων των προς παραχώρηση περιοχών και η ανάλυση των σχετικών επιχειρηματικών κινδύνων καθώς και οικονομοτεχνικών μελετών ανάπτυξης κοιτασμάτων με στόχο την μεγιστοποίηση του δημοσίου οφέλους από τις εργασίες των επενδυτών.

ιγ. Η υποβολή στον Υπουργό ΠΕΚΑ ανά τριετία επιχειρησιακού σχεδίου (business plan) προγραμματισμού και υλοποίησης των στόχων της.

ιδ. Η συνεχής παρακολούθηση και ανάλυση της διεθνούς ενεργειακής αγοράς, ιδιαιτέρως σε θέματα έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων και η γνωστοποίηση των αποτελεσμάτων τους στο ΥΠΕΚΑ.

ιε. Εισήγηση προς τον Υπουργό ΠΕΚΑ για διάθεση σε τρίτους με αντάλλαγμα στοιχείων και δεδομένων της παρ. δ του άρθρου 146.

ιζ. Εισήγηση προς τους Υπουργούς Οικονομίας και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής για τον καθορισμό της διαδικασίας και των προϋποθέσεων χρήσης, ανάπτυξης και εκμετάλλευσης υπόγειων φυσικών χώρων για την αποθήκευση φυσικού αερίου. Η διαχείριση για λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου της ως άνω διαδικασίας και η παρακολούθηση των σχετικών συμβάσεων.

2. Η ΕΔΕΥ ΑΕ μπορεί να συνεργάζεται με Εκπαιδευτικά και Ερευνητικά Ιδρύματα και φορείς, της ημεδαπής και της αλλοδαπής σχετικούς με το σκοπό της.

Άρθρο 147

Μετοχικό κεφάλαιο – Έσοδα – Χρηματοδότηση

1. Το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρίας ορίζεται σε ένα εκατομμύριο **(1.000.000)** Ευρώ, το οποίο καταβάλλεται από το Ελληνικό Δημόσιο με μετρητά σε τρεις ισόποσες ετήσιες δόσεις. Για το μετοχικό κεφάλαιο εκδίδεται μία μετοχή υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, η οποία είναι αμεταβίβαστη. Το Δημόσιο για την άσκηση των μετοχικών δικαιωμάτων του εκπροσωπείται από τον Υπουργό ΠΕΚΑ και Οικονομικών ή το νόμιμο εκπρόσωπό τους.

2. Έσοδα της Εταιρίας είναι ιδίως:

α) Τα ποσά που εισπράπει από την διάθεση με αντάλλαγμα των στοιχείων και δεδομένων που έχει στην διάθεσή της.

β) Οι τυχόν χορηγίες προς αυτήν, οι οποίες δεν μπορεί να προέρχονται από πηγές που άμεσα ή έμμεσα έχουν σχέση με την κύρια δραστηριότητα της Εταιρίας και με οποιοδήποτε τρόπο να επηρεάζουν τις ανταγωνιστικές διαδικασίες ερευνών και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων.

γ) Τα ποσά που εισπράπει από παραχώρηση δικαιωμάτων αναζήτησης, έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων.

δ) Ποσά από κάθε άλλη νόμιμη και συμβατή με τον σκοπό της δραστηριότητα.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και ΠΕΚΑ ορίζεται ο

τρόπος και η διαδικασία εκκαθάρισης των ποσών που εισπράπει η Εταιρία από την άσκηση των δραστηριοτήτων της, το ποσοστό που παρακρατεί υπέρ αυτής για τον σκοπό της και ο τρόπος και η διαδικασία απόδοσης του υπολοίπου στο Δημόσιο.

4. Στην Εταιρία για την εκτέλεση έργων ή την παροχή υπηρεσιών που συνδέονται άμεσα με την επίτευξη του σκοπού της μπορούν να καταβάλλονται επιχορηγήσεις από εθνικούς πόρους μέσω του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων.

Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και ΠΕΚΑ καθορίζονται τα έργα και οι υπηρεσίες που χρηματοδοτούνται, το συνολικό κόστος αυτών και το ύψος της σχετικής χρηματοδότησης, ο τρόπος και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την καταβολή της.

οι υποχρεώσεις της εταιρείας, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου.

Άρθρο 148

Διοίκηση της Εταιρίας

1. Η Εταιρία διοικείται από Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ) το οποίο αποτελείται από επτά (7) μέλη που διακρίνονται για την επιστημονική τους κατάρτιση και την επαγγελματική – διοικητική τους ικανότητα και που διαθέτουν γνώση και εμπειρία στον ενεργειακό τομέα και κατά προτίμηση στον τομέα της έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων

2. Τα μέλη του Δ.Σ. επιλέγονται ύστερα από προκήρυξη του ΥΠΕΚΑ που δημοσιεύεται σε τέσσερις, τουλάχιστον, ημερήσιες εφημερίδες πανελλήνιας κυκλοφορίας, από τις οποίες οι δύο (2) οικονομικού περιεχομένου. Ύστερα από πρόταση του Υπουργού ΠΕΚΑ και γνώμη της Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής, τρία (3) από τα ανωτέρω μέλη της Εταιρίας επιλέγονται από το Υπουργικό Συμβούλιο και εξ αυτών, με πράξη του Υ.Σ. διορίζονται ο Πρόεδρος, στον οποίο μπορεί να ανατίθενται και τα καθήκοντα του Διευθύνοντος Συμβούλου, ο, Αντιπρόεδρος και ο Διευθύνων Σύμβουλος. Τα λοιπά τέσσερα μέλη του Δ.Σ. διορίζονται με απόφαση του Υπουργού ΠΕΚΑ.

3. Η θητεία όλων των μελών του Δ.Σ είναι πενταετής και μπορεί να ανανεωθεί μια μόνο φορά σύμφωνα με τις διαδικασίες της προηγούμενης παραγράφου.

4. Τα μέλη του Δ.Σ. εκπίπτουν αυτοδικαίως από την θέση τους αν εκδοθεί σε βάρος τους αμετάκλητη καταδικαστική απόφαση για αδίκημα που συνεπάγεται κώλυμα διορισμού σε θέση δημόσιου υπαλλήλου ή έκπτωση δημόσιου υπαλλήλου, σύμφωνα με τις διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα.

5. Η ιδιότητα του μέλους αναστέλλεται αν εκδοθεί αμετάκλητο παραπεμπτικό βούλευμα για αδίκημα που συνεπάγεται κώλυμα διορισμού σε θέση δημόσιου υπαλλήλου ή έκπτωση δημόσιου υπαλλήλου, σύμφωνα με τις διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα και μέχρι να εκδοθεί αμετάκλητη αθωωτική απόφαση. Αν ανασταλεί η ιδιότητα μέλους διορίζεται αναπληρωματικό μέλος, με τη διαδικασία της παραγράφου 2. Η θητεία του αναπληρωματικού μέλους διαρκεί όσο διαρκεί η αναστολή.

6. Δεν διορίζονται μέλη του Δ.Σ όσοι είναι εταίροι, μέτοχοι, μέλη διοικητικού συμβουλίου, διαχειριστές, υπάλληλοι, τεχνικοί ή άλλοι σύμβουλοι ή μελετητές σε επιχείρηση, η οποία αναπτύσσει δραστηριότητα στον τομέα της έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων. Όσα μέλη παραβαίνουν τις διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου εκπίπτουν αυτοδικαίως της ιδιότητας του μέλους και περί αυτού εκδίδεται σχετική διαπιστωτική απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής. Επίσης τα μέλη αυτά υποχρεούνται να επιστρέψουν στην εταιρεία το σύνολο των αποδοχών και αποζημιώσεων που εισέπραξαν κατά τη διάρκεια της θητείας τους.

7. Τα μέλη του Δ.Σ. υποχρεούνται κάθε έτος να υποβάλλουν δήλωση περιουσιακής κατάστασης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 του ν. 3213/2003 (Α΄209) όπως ισχύει κάθε φορά .

8. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και ΠΕΚΑ καθορίζονται οι αποδοχές του Προέδρου, του Αντιπροέδρου και του Διευθύνοντος Συμβούλου και η αποζημίωση των λοιπών μελών του Δ.Σ. Η δαπάνη που προκαλείται από την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου βαρύνει τον προϋπολογισμό της Εταιρίας.

9. Η εταιρεία στις σχέσεις της με τις άλλες Αρχές και τους τρίτους, καθώς και ενώπιον των δικαστηρίων, εκπροσωπείται από τον Πρόεδρό της. Σε περίπτωση έλλειψης, κωλύματος ή απουσίας του Προέδρου εκπροσωπείται από τον Αντιπρόεδρο και σε περίπτωση έλλειψης, κωλύματος ή απουσίας αυτού, από τον Διευθύνοντα Σύμβουλο. Ο Πρόεδρος του Δ.Σ. μπορεί με αποφάσεις του να εξουσιοδοτεί μέλη του Δ.Σ. να ενεργούν για λογαριασμό του και να τον εκπροσωπούν για συγκεκριμένη πράξη ή ενέργεια ή κατηγορία πράξεων ή ενεργειών που εμπίπτουν στις αρμοδιότητές του.

10. Τα μέλη του Δ.Σ. της Εταιρίας δεν επιτρέπεται, για τρία (3) έτη μετά τη λήξη της θητείας τους, με οποιονδήποτε τρόπο, να είναι εταίροι, μέτοχοι, μέλη διοικητικού συμβουλίου, τεχνικοί ή άλλοι σύμβουλοι ή να απασχολούνται, με ή χωρίς αμοιβή, με έμμισθη εντολή ή με οποιαδήποτε έννομη σχέση, σε Εταιρία ή Επιχείρηση οι οποίες είτε οι ίδιες είτε μέσω άλλης επιχείρησης δραστηριοποιούνται, άμεσα ή έμμεσα, στις περιοχές της περίπτωσης α' του άρθρου 146, στον Τομέα Έρευνας και εκμετάλλευσης Υδρογονανθράκων. Σε όσους παραβαίνουν τις διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου επιβάλλεται, με απόφαση του Υπουργού ΠΕΚΑ, πρόστιμο ίσο με το δεκαπλάσιο των συνολικών αποδοχών που έλαβε το μέλος κατά τη διάρκεια της θητείας του.

Άρθρο 149

Οικονομικά στοιχεία

1. Η Εταιρία έχει υποχρέωση να τηρεί λογαριασμούς και αρχεία, στα οποία συμπεριλαμβάνονται τα αποτελέσματα χρήσης και να δημοσιεύει ισολογισμό, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Ν.2190/1920 και τα όσα ειδικότερα ορίζονται στον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας της.

2. Ο έλεγχος των οικονομικών στοιχείων και των ετήσιων λογαριασμών και οικονομικών καταστάσεων γίνεται από πιστοποιημένο ελεγκτικό Όργανο. Τα στοιχεία αυτά και οι οικονομικές καταστάσεις δημοσιεύονται όπως ο νόμος ορίζει και υποβάλλονται δε μαζί με την έκθεση πεπραγμένων και τον προϋπολογισμό του επόμενου έτους από τον Υπουργό ΠΕΚΑ στον Πρόεδρο της Βουλής.

Άρθρο 150

Σύναψη Συμβάσεων

1. Η Εταιρία μπορεί, να συνάπτει συμβάσεις ανάθεσης μελετών, εκτέλεσης έργων, παροχής υπηρεσιών και προμηθειών, σύμφωνα με τον Κανονισμό Προμηθειών, ο οποίος καταρτίζεται από το Δ.Σ. της Εταιρίας, εντός τριμήνου από την συγκρότησή του σε σώμα, εγκρίνεται από τον Υπουργό ΠΕΚΑ και δημοσιεύεται στην εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Ο Κανονισμός πρέπει να είναι σύμφωνος με την εθνική και τη νομοθεσία της ΕΕ για τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων. Εξαιρούνται οι συμβάσεις που εμπίπτουν στις διατάξεις του Ν. 2289/95 όπως εκάστοτε ισχύει.

2. Η εταιρεία μπορεί να συνάπτει συμβάσεις με Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.), με Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Τ.Ε.Ι.) και ερευνητικούς φορείς, όπως το Ινστιτούτο Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών (ΙΓΜΕ) και το Ελληνικό Κέντρο Θαλασσίων Ερευνών (ΕΛ.ΚΕ.Θ.Ε.) καθώς και με εξειδικευμένους επιστήμονες και τεχνικούς, που έχουν ειδικές γνώσεις και εμπειρία στην εκτέλεση ερευνητικών εργασιών και την εκπόνηση μελετών για θέματα που εντάσσονται στο πλαίσιο του σκοπού της.

Άρθρο 151

Κανονισμός Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας με απόφαση του, η οποία εγκρίνεται από τον Υπουργό ΠΕΚΑ και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καταρτίζει τον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας της Εταιρίας.

Με τον Κανονισμό αυτό ρυθμίζονται ιδίως:

α. Η εσωτερική λειτουργία της Εταιρίας και οι σχετικές διαδικασίες.

β. Ο τρόπος και τα όργανα διαχείρισης των πόρων της.

γ. Οι κατηγορίες και οι ειδικότητες του προσωπικού της, οι οποίες έχουν σχέση με τα αντικείμενα των κατά το άρθρο 146 δραστηριοτήτων της, ο αριθμός των αντίστοιχων θέσεων, ο οποίος δεν μπορεί συνολικά να υπερβαίνει τους είκοσι πέντε (25),τα απαιτούμενα για την πρόσληψη προσόντα, η διάρθρωση και οι αρμοδιότητες των υπηρεσιακών μονάδων της, οι όροι εργασίας και τα καθήκοντα του προσωπικού της και

δ. Κάθε άλλο σχετικό με τα ανωτέρω θέμα.

Άρθρο 152

Προσωπικό

1. Για την κάλυψη των αναγκών της Εταιρίας αμέσως μετά την έναρξη λειτουργίας της μπορεί να αποσπάται σε αυτήν προσωπικό μέχρι πέντε (5) ατόμων, από Υπηρεσίες του Δημοσίου, Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου καθώς και νομικά πρόσωπα της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν.2190/1994. Η απόσπαση γίνεται μετά από δημόσια πρόσκληση, με κοινή απόφαση του Υπουργού ΠΕΚΑ και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, κατά παρέκκλιση των σχετικών διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας, για χρονικό διάστημα μέχρι τριών (3) ετών. Με την πρόσκληση αυτή καθορίζονται τα απαιτούμενα προσόντα και οι ειδικότητες του υπό απόσπαση προσωπικού. Η επιλογή των αποσπώμενων θα γίνει από τριμελή επιτροπή που συγκροτείται με απόφαση του ΔΣ της ΕΔΕΥ.

Το προσωπικό που αποσπάται λαμβάνει τις αποδοχές του φορέα προέλευσης, οι οποίες βαρύνουν την εταιρία.

2. Με τον Κανονισμό του άρθρου 151 μπορεί να συστήνονται έως είκοσι (20) θέσεις επιστημονικού προσωπικού γεωεπιστημόνων και μηχανικών, νομικών και οικονομικών επιστημών με εξειδίκευση στην έρευνα και εκμετάλλευση υδρογονανθράκων και έως πέντε (5) θέσεις διοικητικού προσωπικού.

Για την πλήρωση των θέσεων αυτών γίνεται δημόσια πρόσκληση κατόπιν απόφασης του Δ.Σ. με την οποία καθορίζονται οι ειδικότεροι όροι οι προϋποθέσεις η σχετική διαδικασία καθώς και τα απαιτούμενα προσόντα των υποψηφίων για την επιλογή. Η επιλογή γίνεται από τριμελή επιτροπή που συγκροτείται με απόφαση του Δ.Σ. της ΕΔΕΥ.

Το προσωπικό διορίζεται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρίας.

Πριν από την έκδοση της πράξης διορισμού λαμβάνει χώρα έλεγχος νομιμότητας της διαδικασίας πρόσληψης από το ΑΣΕΠ.

3. Με απόφαση των Υπουργών ΠΕΚΑ και Οικονομικών, μετά από πρόταση του Δ.Σ. της Εταιρίας καθορίζονται οι αποδοχές και οι κάθε είδους πρόσθετες αποζημιώσεις του προσωπικού που υπηρετεί σε αυτήν.

4. Τα μέλη του Δ.Σ. και το προσωπικό που υπηρετεί στην Εταιρία υπέχουν τις υποχρεώσεις εχεμύθειας και προστασίας του επιχειρηματικού ή και άλλων απορρήτων, που προβλέπονται από τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας.

Άρθρο 153

Ειδικές Ρυθμίσεις

Η ΕΔΕΥ ΑΕ μετά τη σύστασή της διαχειρίζεται τα πάσης φύσεως αρχεία δεδομένων που προκύπτουν από ερευνητικές και παραγωγικές διαδικασίες που γίνονται στην Ελλάδα σε θέματα υδρογονανθράκων. Τα αρχεία αυτά παραμένουν στην κυριότητα του Ελληνικού Δημοσίου και περιέρχονται στην κατοχή της Εταιρίας για τη φύλαξη τη διαχείρισή τους και για κάθε περαιτέρω αξιοποίησή τους. Τα στοιχεία αυτά είναι εμπιστευτικά και επιτρέπεται η δημοσιοποίησή τους σε ειδικές περιπτώσεις με απόφαση του Δ.Σ. της Εταιρίας η οποία εγκρίνεται από τον ΥΠΕΚΑ.

Τα αρχεία και στοιχεία τα οποία αποκτήθηκαν στο παρελθόν για λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου από εργασίες έρευνας και παραγωγής υδρογονανθράκων στην ελληνική επικράτεια και περιήλθαν αυτοδικαίως σε αυτό μπορεί να παραχωρούνται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής στην ΕΔΕΥ ΑΕ, για φύλαξη – διαχείριση και αξιοποίησή τους. Με την ίδια ή άλλη απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής ορίζονται ο τρόπος, τα όργανα και η διαδικασία παράδοσης των ανωτέρω αρχείων και στοιχείων.

Μέχρι την έναρξη λειτουργίας της ΕΔΕΥ ΑΕ, οι αναγκαίες ενέργειες για την υλοποίηση των σκοπών αυτής γίνονται από τη Διεύθυνση η Διεύθυνση Πετρελαϊκής Πολιτικής του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄: ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ Ν.2289/1995 ΠΕΡΙ «ΑΝΑΖΗΤΗΣΗΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΥΔΡΟΓΟΝΑΝΘΡΑΚΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ»

Άρθρο 154

1. Όπου στις διατάξεις του ν.2289/1995 αναφέρεται « Υπουργός Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας» στο εξής νοείται «Υπουργός Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής», «Υπουργός Εμπορικής Ναυτιλίας» στο εξής νοείται «Υπουργός Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας» ή/και «Υπουργός Προστασίας του Πολίτη» κατ'αρμοδιότητα, «Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων» και «Υπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών» στο εξής νοείται «Υπουργός Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων».

2. Όπου στον ίδιο ως άνω νόμο αναφέρεται ΔΕΠ – ΕΚΥ νοείται η εταιρία που συνιστάται σύμφωνα με την παρ.1 του άρθρου 145, στην οποία από την έναρξη ισχύος του Π.Δ/γματος που αναφέρεται στην παράγραφο αυτή, όλες οι αρμοδιότητες και τα δικαιώματα που είχαν ανατεθεί στις εταιρείες ΔΕΠ και ΔΕΠ-ΕΚΥ ΑΕ βάσει των ν.468/1976 και του ν.2289/1995 σε συνδυασμό με την παρ.11 του δεύτερου άρθρου του ν.2593/1998 και των εκτελεστικών αυτών Προεδρικών Διαταγμάτων και Υπουργικών Αποφάσεων και αφορούν στους σκοπούς της ΕΔΕΥ ΑΕ, περιέρχονται σε αυτήν κατ'αποκλειστικότητα και ασκούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.2289/1995 και τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

Άρθρο 155

1. Η παρ.6 του άρθρου 1 αντικαθίσταται ως εξής:

« Εκμισθωτής: Το Δημόσιο για λογαριασμό του οποίου η ΕΔΕΥ ΑΕ συνάπτει με τρίτους σύμβαση μίσθωσης»

2. Η παρ. 7 του άρθρου 1 αντικαθίσταται ως εξής:

« Εργοδότης: Το Δημόσιο για λογαριασμό του οποίου η ΕΔΕΥ ΑΕ συνάπτει με τρίτους σύμβαση διανομής της παραγωγής»

3. Η παρ.8 του άρθρου 1 αντικαθίσταται ως εξής:

« Ανάδοχος: Εκείνος που συνάπτει σύμβαση μίσθωσης ή σύμβαση διανομής της παραγωγής με την ΕΔΕΥ ΑΕ, καθώς και ο σύμφωνα με τις παραγράφους 4 έως 8 του άρθρου 7 του παρόντος δικαιοδόχος του»

Άρθρο 156

1. Η παρ.1 του άρθρου 2 αντικαθίσταται ως εξής:

« Το δικαίωμα αναζήτησης, έρευνας και εκμετάλλευσης των υδρογονανθράκων που υπάρχουν στις χερσαίες, στις υπολίμνιες και υποθαλάσσιες περιοχές στις οποίες η Ελληνική Δημοκρατία ασκεί αντιστοίχως κυριαρχία ή κυριαρχικά δικαιώματα σύμφωνα με τις διατάξεις της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της θάλασσας, όπως κυρώθηκε με το ν.2321/1995 ανήκει αποκλειστικά στο Δημόσιο και η άσκησή του αφορά πάντοτε τη δημόσια ωφέλεια. Η διαχείριση για λογαριασμό του Δημοσίου των δικαιωμάτων της παραγράφου αυτής ασκείται από την ΕΔΕΥ ΑΕ.

Ως «υποθαλλάσιες περιοχές» νοούνται ο βυθός και το υπέδαφος των εσωτερικών υδάτων, της αιγιαλίτιδας ζώνης, της υφαλοκρηπίδας και της αποκλειστικής οικονομικής ζώνης (αφ'ής κηρυχθεί) μέχρι την απόσταση των 200 ν.μ. από τις γραμμές βάσης από τις οποίες μετρείται το εύρος της αιγιαλίτιδας ζώνης.

Ελλείψει συμφωνίας οριοθέτησης με γειτονικά κράτη των οποίων οι ακτές είναι παρακείμενες ή αντικείμενες με τις ελληνικές ακτές, το εξωτερικό όριο της υφαλοκρηπίδας και της αποκλειστικής οικονομικής ζώνης (αφ'ής κηρυχθεί) είναι η μέση γραμμή, κάθε σημείο της οποίας απέχει ίση απόσταση από τα εγγύτερα σημεία των γραμμών βάσης (τόσο ηπειρωτικών όσο και νησιωτικών) από τις οποίες μετρείται το εύρος της αιγιαλίτιδας ζώνης».

2. Η παρ.2 του άρθρου 2 αντικαθίσταται ως εξής:

« Το δικαίωμα αναζήτησης παραχωρείται με απόφαση της ΕΔΕΥ ΑΕ, τα δε δικαιώματα έρευνας και εκμετάλλευσης με σύμβαση κατόπιν των διαδικασιών που προβλέπονται στην παράγραφο 17 του ιδίου άρθρου του ν.2289/1995.»

3. Η παρ.3 του άρθρου 2 αντικαθίσταται ως εξής:

« Με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και του αρμόδιου κατά περίπτωση Υπουργού μπορούν να επιβληθούν σε οποιοδήποτε στάδιο προϋποθέσεις για την άσκηση των δικαιωμάτων αναζήτησης, έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων σε περιοχή ή περιοχές της επόμενης παραγράφου για λόγους εθνικής ασφάλειας.»

4. Η παρ.4 του άρθρου 2 αντικαθίσταται ως εξής:

« Με αποφάσεις του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής που εκδίδονται μετά από γνώμη της ΕΔΕΥ ΑΕ και δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, οι περιοχές της παρ.1 διαιρούνται είτε στο σύνολο είτε σε μέρος σε περιοχές οι οποίες αφενός μεν προορίζονται για την άσκηση των δραστηριοτήτων αναζήτησης, έρευνας και εκμετάλλευσης, αφετέρου δε διατίθενται για την άσκηση των δραστηριοτήτων αυτών.

Οι περιοχές έχουν κατά το δυνατόν σχήμα ορθογώνιο και προσδιορίζονται από γεωγραφικούς παράλληλους ή μεσημβρινούς και κατά περίπτωση από τις οριογραμμές της χερσαίας μεθορίου και των ηπειρωτικών και νησιωτικών ακτών ή από γραμμές που πλησιάζουν αυτές τις οριογραμμές.»

5. Η παρ.5 του άρθρου 2 αντικαθίσταται ως εξής:

«Η ΕΔΕΥ ΑΕ εκδίδει πρόσκληση προς υποβολή αιτήσεων για αναζήτηση που εγκρίνεται από τον Υπουργό ΠΕΚΑ και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και στην Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η προθεσμία υποβολής των αιτήσεων ορίζεται στην πρόσκληση και δεν μπορεί να είναι μικρότερη των ενενήντα (90) ημερών από την τελευταία δημοσίευση. Στην πρόσκληση που μπορεί να εκδίδεται και μετά από αίτηση ενδιαφερομένου, αναφέρεται η προς αναζήτηση περιοχή, οι όροι και οι υποχρεώσεις του αδειούχου, τα κριτήρια επιλογής του, το ύψος του καταβλητέου παραβόλου και της εγγυητικής εκτέλεσης Τράπεζας που λειτουργεί νόμιμα σε χώρες-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, προθεσμία χορηγήσεως της άδειας καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

Η ΕΔΕΥ ΑΕ εφαρμόζει τα ανωτέρω και για την περίπτωση εκτέλεσης από εξειδικευμένες εταιρίες σεισμικών ή άλλων γεωφυσικών και γεωλογικών μεθόδων ερευνών μη αποκλειστικής χρήσης, με συγκεκριμένους όρους εμπορικής συνεκμετάλλευσης των ερευνητικών αποτελεσμάτων. Ο κάτοχος της άδειας αυτής εκτελεί τα σεισμικά προγράμματα με ίδιες δαπάνες και με δικαίωμα πώλησης σε τρίτους των αποτελεσμάτων των ερευνών.»

6. Η παρ.6 του άρθρου 2 αντικαθίσταται ως εξής:

« Μέσα στην προθεσμία που ορίζεται στην πρόσκληση, η ΕΔΕΥ ΑΕ χορηγεί την άδεια αναζήτησης, με απόφασή της που εγκρίνεται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και για διάρκεια μέχρι δεκαοκτώ (18) μηνών. Η προς αναζήτηση περιοχή δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 4.000 τετραγωνικά χιλιόμετρα προκειμένου για την ξηρά και τα 20.000 τετραγωνικά χιλιόμετρα προκειμένου για τη θάλασσα. Τα ανωτέρω όρια δεν ισχύουν για την περίπτωση εκτέλεσης σεισμικών ή άλλων γεωφυσικών και γεωλογικών μεθόδων ερευνών μη αποκλειστικής χρήσης»

7. Μετά την περ.γ΄της παρ.7 του άρθρου 2 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

« Ο Υπουργός Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής με ανακοίνωση που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και στην επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης γνωστοποιεί τις περιοχές που είναι διαθέσιμες δυνάμει της παραγράφου αυτής καθώς και κάθε σχετική με αυτές ειδικότερη πληροφορία. Για κάθε σημαντική μεταβολή των πληροφοριών αυτών δημοσιεύεται συμπληρωματική ανακοίνωση.»

8. Στην παράγραφο 8 του άρθρου 2 όπου αναφέρεται «Υπουργείο Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας» αντικαθίσταται με « ΕΔΕΥ ΑΕ».

9. Η παρ.16 του άρθρου 2 αντικαθίσταται ως εξής:

« Οι κατά την παράγραφο 10 του παρόντος συμβάσεις του Δημοσίου με τρίτους συνομολογούνται κατόπιν των διαδικασιών που ορίζονται στην επόμενη παράγραφο»

10. Η παρ.17 του άρθρου 2 αντικαθίσταται ως εξής:

« Η ΕΔΕΥ ΑΕ παραχωρεί για λογαριασμό του Δημοσίου το δικαίωμα έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων σύμφωνα με τις εξής διαδικασίες:

α) είτε μετά από διακήρυξη, για τις περιοχές της παραγράφου 4, που εγκρίνεται από τον Υπουργό ΠΕΚΑ και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και στην Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η προθεσμία υποβολής των προσφορών ορίζεται στη διακήρυξη και δεν μπορεί να είναι μικρότερη των ενενήντα (90) ημερών από την τελευταία δημοσίευση.

β) είτε μετά από αίτηση ενδιαφερομένου για περιοχή η οποία δεν περιλαμβάνεται στη διακήρυξη σύμφωνα με την ανωτέρω περίπτωση α. Η ΕΔΕΥ ΑΕ, εφόσον η αίτηση γίνει αποδεκτή, εκδίδει διακήρυξη που εγκρίνεται από τον Υπουργό ΠΕΚΑ και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και στην Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η προθεσμία υποβολής των προσφορών για τυχόν άλλους ενδιαφερόμενους είναι τουλάχιστον ενενήντα (90) ημέρες από την τελευταία δημοσίευση.

γ) είτε με ανοιχτή πρόσκληση (open door) για εκδήλωση ενδιαφέροντος όταν η περιοχή για την οποία ζητείται η παραχώρηση είναι διαθέσιμη σε μόνιμη βάση ή έχει αποτελέσει αντικείμενο προηγούμενης διαδικασίας η οποία δεν κατέληξε στην υπογραφή σύμβασης μίσθωσης ή διανομής παραγωγής ή έχει εγκαταλειφθεί από ανάδοχο, στην περίπτωση που αυτός έχει υπαναχωρήσει από τη σύμβαση ή καταγγείλει αυτή. Ο Υπουργός ΠΕΚΑ με ανακοίνωση που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και στην επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης γνωστοποιεί τις ως άνω περιοχές με τους ελάχιστους βασικούς όρους των παραχωρήσεων καθώς και κάθε σχετική με αυτές ειδικότερη πληροφορία. Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να υποβάλλουν προσφορά για παραχώρηση σε περισσότερες της μίας περιοχές. Οι προσφορές υποβάλλονται μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του πρώτου και δεύτερου εξαμήνου κάθε ημερολογιακού έτους.

Σε διάστημα τριάντα (30) ημερών από το τέλος του εξαμήνου για τη συγκεκριμένη περιοχή, ο Υπουργός ΠΕΚΑ ανακοινώνει ότι η συγκεκριμένη περιοχή εξαιρείται από τις περιοχές που είναι διαθέσιμες κατά τα ανωτέρω, εφόσον βρίσκεται σε διαδικασία παραχώρησης. Οι προσφορές αξιολογούνται και επιλέγεται η πλέον συμφέρουσα για το Δημόσιο, κατόπιν διαπραγματεύσεων με τους ενδιαφερομένους και με βάση τα κριτήρια της πρόσκλησης.

11. Η παρ.18 του άρθρου 2 αντικαθίσταται ως εξής:

«Κατά την εφαρμογή των διαδικασιών α και β της προηγούμενης παραγράφου, η διακήρυξη για την υποβολή των προσφορών θα πρέπει να καθορίζει τις γεωγραφικές περιοχές που αποτελούν εν όλω ή εν μέρει το αντικείμενο της παραχώρησης, το είδος των συμβάσεων κατά την παράγραφο 14, τους όρους και τα κριτήρια συμμετοχής, όπως η ελάχιστη οικονομική δυνατότητα και η τεχνική ικανότητα του προσφέροντος, η προηγούμενη πείρα του στον τομέα έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων, η τυχόν επίδειξη υπαίτιας βλαπτικής συμπεριφοράς στο πλαίσιο προηγούμενης άδειας καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο όρο και προϋπόθεση.»

12. Η παρ.19 του άρθρου 2 αντικαθίσταται ως εξής:

« Στη διακήρυξη καθορίζονται αναλυτικά τα κριτήρια επιλογής και τα σημεία συναγωνισμού, στα οποία περιλαμβάνεται το προσφερόμενο από τους ενδιαφερομένους μίσθωμα, προκειμένου για σύμβαση μίσθωσης ή το προσφερόμενο στον εργοδότη μερίδιο επί των παραχθησομένων υδρογονανθράκων, προκειμένου για σύμβαση διανομής της παραγωγής, τίμημα υπογραφής της σύμβασης (signature bonus) καθώς και τίμημα παραγωγής (production bonus). Στη διακήρυξη μπορεί να προβλέπεται επίσης η καταβολή κατά το στάδιο των ερευνών και εκμετάλλευσης ετήσιας αποζημίωσης η οποία καθορίζεται ανά στρέμμα (surface fees).»

13. Η παρ.20 του άρθρου 2 αντικαθίσταται ως εξής:

« Με τη διακήρυξη καθορίζονται ο τρόπος υποβολής των προσφορών, τα συνοδεύοντα αυτήν απαραίτητα στοιχεία, το ύψος του καταβλητέου παραβόλου για τη συμμετοχή στο διαγωνισμό, τέλος για επιμόρφωση του σχετικού με τον τομέα ανθρώπινου δυναμικού της δημόσιας διοίκησης καθώς και κάθε άλλη απαραίτητη λεπτομέρεια για τη διενέργεια του διαγωνισμού και την επιλογή του Αναδόχου.»

14. Στην παρ.25 του άρθρου 2, στην τρίτη σειρά, η φράση «κατά την παρ.9 του άρθρου 5» αντικαθίσταται με τη φράση «κατά την παρ.8 του άρθρου 5» και στην τελευταία σειρά η φράση «1 έως και 3 του παρόντος» αντικαθίσταται με «1 έως και 2 του παρόντος».

15. Στην παρ.32 του άρθρου 2, στην τέταρτη σειρά, η φράση «παραγράφους 8 έως και 15 του άρθρου 5» αντικαθίσταται με «παραγράφους 8 έως και 14 του άρθρου 5» και στην ένατη σειρά η φράση « στο άρθρο 9, παρ.2, περιπτώσεις α΄έως και ι' του παρόντος» αντικαθίσταται με τη φράση «στο άρθρο 9, παρ.5...».

16. Στην περίπτωση β' της παρ.35 του άρθρου 2, στη δεύτερη σειρά, η φράση «στο άρθρο 9, παρ.2, περιπτώσεις α' έως και ι'» αντικαθίσταται με τη φράση «στο άρθρο 9, παρ.5...»

17. Στο άρθρο 2 προστίθεται νέα παράγραφος 39 η οποία έχει ως εξής:

« Οι συμβάσεις της παρ.10 υπογράφονται από την ΕΔΕΥ ΑΕ και τον Ανάδοχο και υποβάλλονται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής για έγκριση από τον Υπουργό. Χωρίς την έγκριση αυτή, οι εν λόγω συμβάσεις είναι απολύτως άκυρες και δεν παράγουν κανένα έννομο αποτέλεσμα.»

Άρθρο 157

Στην παρ.1 του άρθρου 3 προστίθεται στο τέλος εδάφιο ως εξής:

« Το δικαίωμα συμμετοχής του Δημοσίου δεν μπορεί να ασκείται από την ΕΔΕΥ ΑΕ.»

Άρθρο 158

1. Η παρ. 1 του άρθρου 5 αντικαθίσταται ως εξής:

« Η διάρκεια του σταδίου ερευνών προσδιορίζεται στη σύμβαση , δεν μπορεί να υπερβεί τα επτά (7) έτη για χερσαίες περιοχές και τα οκτώ (8) έτη για θαλάσσιες περιοχές και αρχίζει από την έναρξη ισχύος της σύμβασης. Το στάδιο ερευνών διαιρείται σε φάσεις που ορίζονται στη σύμβαση.»

2. Η παρ. 13 του άρθρου 5 αντικαθίσταται ως εξής:

« Η διάρκεια του σταδίου εκμετάλλευσης μπορεί να παραταθεί έως και δύο πενταετίες, μετά από εισήγηση της ΕΔΕΥ ΑΕ, όταν αποδεδειγμένα η προβλεπόμενη διάρκεια δεν επαρκεί για την ολοκλήρωση των εν λόγω δραστηριοτήτων, με επαναδιαπραγμάτευση των όρων της σύμβασης και υπογραφή νέας σύμβασης, ύστερα από αίτηση του Αναδόχου που υποβάλλεται πριν τη λήξη της.

Ο Ανάδοχος υποχρεώνεται να τεκμηριώσει την αίτησή του και ως προς τη διάρκεια της παράτασης »

3. Η παρ.15 του άρθρου 5 αντικαθίσταται ως εξής:

« Εάν κοίτασμα υδρογονανθράκων εκτείνεται πέρα από τα όρια της συμβατικής περιοχής του Αναδόχου, σε συμβατική περιοχή άλλου Αναδόχου και για την καλύτερη και πιο οικονομική έρευνα και εκμετάλλευση ενδείκνυται η εκτέλεση των σχετικών εργασιών βάσει ενιαίου προγράμματος, ο Εκμισθωτής ή Εργοδότης καλεί τους Αναδόχους να υποβάλλουν για έγκριση μέσα σε ορισμένη προθεσμία ενιαίο πρόγραμμα έρευνας και εκμετάλλευσης του κοιτάσματος.

Εάν η περιοχή στην οποία επεκτείνεται το κοίτασμα δεν έχει παραχωρηθεί σε τρίτο, τότε η περιοχή αυτή παραχωρείται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

Εάν οι Ανάδοχοι δεν υποβάλλουν πρόγραμμα μέσα στην ανωτέρω τασσόμενη προθεσμία, ο Εκμισθωτής ή Εργοδότης δύναται να καταγγείλει τις σχετικές συμβάσεις.»

4. Η παράγραφος 16 του άρθρου 5 καταργείται.

5. Στην παράγραφο 18 του άρθρου 5 η φράση «κατά την παράγραφο 16» αντικαθίσταται με «κατά την παράγραφο 15».

Άρθρο 159

1. Η παρ.8 του άρθρου 6 αντικαθίσταται ως εξής:

« Ο Ανάδοχος και οι εργολάβοι ή υπεργολάβοι που αυτός χρησιμοποιεί δύνανται να απασχολούν στην Ελλάδα αλλοδαπούς, υπηκόους τρίτων χωρών, σε εργασίες που απαιτούν ιδιαίτερη εξειδίκευση.»

2. Στην παρ.9 του άρθρου 6 η φράση «παρέχουν άδειες εισόδου, παραμονής, κυκλοφορίας και εργασίας» αντικαθίσταται με «θεωρήσεις εισόδου και άδειες παραμονής και εργασίας»

Άρθρο 160

1. Η παρ.4 του άρθρου 7 αντικαθίσταται ως εξής:

« Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρ.2 του άρθρου 4 καθώς και των κριτηρίων που αναφέρονται στην παράγραφο 18 του άρθρου 2 του παρόντος, ο Ανάδοχος δικαιούται να μεταβιβάζει εν όλω ή κατά ποσοστό τα συμβατικά δικαιώματα και τις αντίστοιχες υποχρεώσεις του σε ανεξάρτητο τρίτο μόνο ύστερα από έγγραφη συναίνεση του Εκμισθωτή ή Εργοδότη και έγκριση από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής. Ο Εκμισθωτής ή Εργοδότης μπορεί να θέσει οποιουσδήποτε όρους στον Ανάδοχο για τη διασφάλιση των ιδίων συμφερόντων ενώ δεν μπορεί να αρνηθεί τη συναίνεση, εκτός αν συντρέχουν λόγοι εθνικής ασφάλειας κατά την κρίση του Υπουργικού Συμβουλίου, το οποίο αποφαίνεται μετά από κοινή εισήγηση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Εθνικής Άμυνας.

Το Δημόσιο δύναται να ασκήσει δικαίωμα πρώτης προτίμησης σε περίπτωση υποκατάστασης ή μεταβίβασης ποσοστών του Αναδόχου.»

Η συναίνεση αυτή απαιτείται και όταν μεταβιβάζεται η συγγενής επιχείρηση που ελέγχει τον Ανάδοχο.»

2. Το πρώτο εδάφιο της παρ.5 του άρθρου 7 αντικαθίσταται ως εξής:

« Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 2 του άρθρου 4 καθώς και των κριτηρίων που αναφέρονται στην παράγραφο 18 του άρθρου 2 του παρόντος, ο Ανάδοχος δικαιούται ύστερα από έγγραφη συναίνεση του Εκμισθωτή ή Εργοδότη και έγκριση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής να μεταβιβάζει εν όλω ή ποσοστό τα συμβατικά δικαιώματα και τις αντίστοιχες υποχρεώσεις του σε συγγενή επιχείρηση υπό τον όρο ότι θα παραμείνει εις ολόκληρον υπεύθυνος μαζί με την αποκτώσα συγγενή επιχείρηση έναντι του Εκμισθωτή ή Εργοδότη για την τήρηση των συμβατικών υποχρεώσεών του. Η συναίνεση και έγκριση είναι δυνατόν να μην δοθεί αν συντρέχουν λόγοι εθνικής ασφάλειας κατά την κρίση του Υπουργικού Συμβουλίου, το οποίο αποφαίνεται μετά από κοινή εισήγηση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Εθνικής Άμυνας.»

3. Η παρ.6 του άρθρου 7 αντικαθίσταται ως εξής:

« Αν ο Ανάδοχος είναι κοινοπραξία φυσικών ή νομικών προσώπων, κάθε μέλος δικαιούται να μεταβιβάζει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη σύμβαση σε άλλο μέλος της κοινοπραξίας, ύστερα από έγγραφη συναίνεση του Εκμισθωτή ή Εργοδότη και έγκριση από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

Το Δημόσιο δύναται να ασκήσει δικαίωμα πρώτης προτίμησης σε περίπτωση υποκατάστασης ή μεταβίβασης ποσοστών του Αναδόχου.»

4. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 11 του άρθρου 7 αντικαθίσταται ως εξής:

« Ο Εκμισθωτής ή ο Εργοδότης με τα αρμόδια όργανα ή και άλλα ειδικά εξουσιοδοτημένα από αυτόν πρόσωπα ελέγχει και εγκρίνει τα προγράμματα εργασιών και τις κάθε είδους δαπάνες και προμήθειες υλικών και υπηρεσιών που είναι αναγκαίες για την εκτέλεση τους. Επίσης, ελέγχει τα λογιστικά βιβλία και στοιχεία του Αναδόχου για να διαπιστώσει την αλήθεια των εγγραφών σε αυτά και τη δικαιολόγηση των δαπανών σύμφωνα με τους κανόνες της ορθής επιχειρηματικής πρακτικής. Οι ανωτέρω διαδικασίες θα πρέπει να περιγράφονται λεπτομερώς στη σχετική σύμβαση.»

5. Στο δεύτερο εδάφιο της παρ.13 του άρθρου 7, στην τέταρτη σειρά, η φράση « του άρθρου 9, παρ.2, περιπτώσεις α΄ έως και ι'» αντικαθίσταται με τη φράση «του άρθρου 9, παρ.5...»

Άρθρο 161

1. Το πρώτο εδάφιο της παρ.1 του άρθρου 8 αντικαθίσταται ως εξής:

« Ο Ανάδοχος υπόκειται σε ειδικό φόρο εισοδήματος με συντελεστή είκοσι τοις εκατό (20%) καθώς και σε Περιφερειακό φόρο με συντελεστή πέντε τοις εκατό (5%), χωρίς καμία πρόσθετη τακτική ή έκτακτη εισφορά, τέλος ή άλλη επιβάρυνση οποιασδήποτε φύσεως υπέρ του Δημοσίου ή οποιουδήποτε τρίτου.»

2. Στην παρ.5 του άρθρου 8 προστίθεται νέα παράγραφος ως εξής:

« Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Εσωτερικών και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής προσδιορίζεται ο τρόπος καταβολής του Περιφερειακού φόρου, η διαδικασία βεβαίωσης και είσπραξης του φόρου και κάθε σχετική με αυτόν αναγκαία λεπτομέρεια.»

Άρθρο 162

1. Στην περίπτωση α΄ της παρ.2 του άρθρου 9 διαγράφεται η φράση «καθώς και της τυχόν καταβληθείσας στρεμματικής αποζημίωσης της παρ.3 του άρθρου 5 του παρόντος.»

2. Στην παρ.7 του άρθρου 9, στη δεύτερη σειρά, η φράση «και των παραγράφων 4,5 και 6 του παρόντος άρθρου» αντικαθίσταται με τη φράση «και των παραγράφων 1 έως και 6 του παρόντος άρθρου...».

3. Στην παρ.8 του άρθρου 9, στην όγδοη σειρά, η φράση «κατά τις παραγράφους 9,10 και 11 του άρθρου 7...» αντικαθίσταται με τη φράση «κατά τις παραγράφους 4 έως και 8 του άρθρου 7...».

4. Η παρ.10 του άρθρου 9 αντικαθίσταται ως εξής:

« Οι αμοιβές συμβολαιογράφων για την κατάρτιση των δικαιοπραξιών του Αναδόχου που απαιτούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος καθώς επίσης και τα δικαιώματα έμμισθων και άμισθων υποθηκοφυλάκων για την εγγραφή ή τη μεταγραφή των δικαιοπραξιών αυτών δεν μπορούν να υπερβούν για κάθε περίπτωση το ποσό των δύο χιλιάδων ευρώ (2.000). Το ποσό αυτό μπορεί να αναπροσαρμόζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης και Οικονομικών.»

Άρθρο 163

1.Από τον τίτλο του Κεφαλαίου Γ' διαγράφεται η φράση « Διατάξεις για τη ΔΕΠ - ΕΚΥ»

2. Το άρθρο 11 καταργείται.

3.Ο τίτλος του άρθρου 12, που αναριθμείται σε 11 αντικαθίσταται ως εξής:

«Αναγκαστική απαλλοτρίωση - Παραχώρηση χρήσης δημόσιων κτημάτων, αιγιαλού και θαλάσσιας περιοχής – Θαλάσσιες εγκαταστάσεις και κατασκευές – Εκμετάλλευση υδρογονανθράκων υφαλοκρηπίδας ή αποκλειστικής οικονομικής ζώνης- Εγκαταστάσεις εντός των χωρικών υδάτων»

4. Στο τέλος του δευτέρου εδαφίου της παρ.4 του άρθρου 12, που αναριθμείται σε 11, μετά τη λέξη «νησίδας» προστίθεται φράση ως εξής:

«σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.2971/2001 (ΦΕΚ..) "Αιγιαλός, παραλία και άλλες διατάξεις"»

5. Στην παρ.8 του άρθρου 12, που αναριθμείται σε 11, διαγράφεται η φράση « ή τη ΔΕΠ-ΕΚΥ»

6. Η παρ.12 του άρθρου 12, που αναριθμείται σε 11, αντικαθίσταται ως εξής:

« Γύρω από τις μόνιμες ή προσωρινές εγκαταστάσεις ή πλωτές κατασκευές επί της υφαλοκρηπίδας ή της αποκλειστικής οικονομικής ζώνης ή υπεράνω αυτών, που προορίζονται για εργασίες έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων, δημιουργείται ζώνη ασφαλείας πεντακοσίων (500) μέτρων που υπολογίζεται από τα ακραία σημεία των εγκαταστάσεων ή κατασκευών αυτών. Η ζώνη ασφαλείας με τις σε αυτήν εγκαταστάσεις και κατασκευές, ο υπερκείμενος εναέριος χώρος και ο υποκείμενος θαλάσσιος χώρος είναι χώροι απαραβίαστοι. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Προστασίας του Πολίτη, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδας της Κυβερνήσεως, μπορεί να μειώνεται σε συγκεκριμένες περιπτώσεις η έκταση της ζώνης ασφαλείας, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας (1982), η οποία κυρώθηκε με το ν.2321/1995 (Α' 136). Η είσοδος πλοίων ή άλλων πλωτών ναυπηγημάτων απαγορεύεται χωρίς ειδική άδεια, η οποία χορηγείται στα πλοία ή πλωτά ναυπηγήματα με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Αλιείας, Προστασίας του Πολίτη και Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και στα αεροσκάφη με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.

Η παράβαση της απαγόρευσης αυτής τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι έξι (6) μηνών και με χρηματική ποινή.»

7. Στις παραγράφους 16, 18 και 19 του άρθρου 12, που αναριθμείται σε 11, η φράση « θαλάσσιας οικονομικής ζώνης της χώρας» αντικαθίσταται με « αποκλειστικής οικονομικής ζώνης της χώρας»

8. Η παρ.17 του άρθρου 12, που αναριθμείται σε 11, αντικαθίσταται ως εξής:

« Η αστυνόμευση στις θαλάσσιες περιοχές της υφαλοκρηπίδας ή της αποκλειστικής οικονομικής ζώνης, στις μόνιμες ή προσωρινές εγκαταστάσεις ή πλωτές κατασκευές επί της υφαλοκρηπίδας ή της αποκλειστικής οικονομικής ζώνης ή υπεράνω αυτών, που προορίζονται για εργασίες έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων, ασκείται από το Λιμενικό Σώμα. Με αίτηση του Υπουργού Προστασίας του Πολίτη, ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας διαθέτει την αναγκαία ένοπλη δύναμη για ενίσχυση των οργάνων του Λιμενικού Σώματος.»

9. Η παρ. 32 του άρθρου 12 καταργείται

Άρθρο 164

1. Οι παρ. 21 έως 31 του άρθρου 12, που αναριθμείται σε 11, μεταφέρονται σε αυτοτελές άρθρο 12 το οποίο διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 12

Μέτρα Ασφαλείας- Προστασία του Περιβάλλοντος-Ποινικές και Διοικητικές Κυρώσεις- Κοινωνική Ασφάλιση

1. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, μετά από εισήγηση της ΕΔΕΥ ΑΕ, θεσπίζονται

Κανονισμοί εκτέλεσης των κάθε φύσης εργασιών και έργων αναζήτησης, έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων, περιλαμβανομένης της κατασκευής των κάθε φύσης εγκαταστάσεων, των δεξαμενών αποθήκευσης και των αγωγών, της διενέργειας των γεωτρήσεων και της σφράγισης των φρεάτων, με σκοπό τη λήψη κάθε φύσης μέτρων ασφαλείας προσώπων ή πραγμάτων, παρεμπόδιση της ρύπανσης ή μόλυνσης του περιβάλλοντος, προστασίας της χλωρίδας και της πανίδας, της αλιείας, της ναυσιπλοΐας, των αρχαιοτήτων γενικά, των ιστορικών τόπων, των τόπων ιδιαίτερου φυσικού κάλλους καθώς και άλλων δραστηριοτήτων εντός των περιοχών εκμετάλλευσης. Με τη σύμβαση προβλέπεται ότι μέχρι την έκδοση των Κανονισμών που αναφέρονται στο άρθρο αυτό οι εργασίες έρευνας και εκμετάλλευσης θα εκτελούνται σύμφωνα με τις διατάξεις ανάλογων Κανονισμών Κρατών-Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

2. Κάθε Ανάδοχος οφείλει να διεξάγει τις δραστηριότητες υδρογονανθράκων με δέοντα και ασφαλή τρόπο σύμφωνα με τις βέλτιστες διεθνείς πρακτικές καθώς και να συμμορφώνεται με τους Κανονισμούς και κάθε σχετική νομοθεσία που ρυθμίζει θέματα ασφάλειας και υγιεινής των εργαζομένων και προστασίας του περιβάλλοντος. Ειδικότερα, οφείλει μεταξύ άλλων να

α) διασφαλίζει ότι τα υλικά, προμήθειες, μηχανήματα, κατασκευές, εξοπλισμός και εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούνται από αυτόν ή από υπεργολάβους του είναι σύμφωνα με τα γενικά αποδεκτά πρότυπα στη διεθνή πετρελαϊκή βιομηχανία και είναι δεόντως κατασκευασμένα, διατηρούμενα σε καλή λειτουργική κατάσταση,

β) χρησιμοποιεί με βιώσιμο τρόπο τους φυσικούς πόρους της περιοχής που περιλαμβάνεται στην άδεια που χορηγήθηκε,

γ) αποτρέπει τις ζημίες στους παραγωγικούς σχηματισμούς και διασφαλίζει ότι οι υδρογονάνθρακες που ανακαλύφθηκαν, η ιλύς ή οποιαδήποτε άλλα ρευστά ή ουσίες δεν διαρρέουν ή απορρίπτονται,

δ) αποτρέπει ζημίες σε στρώματα υδρογονανθράκων και υδροφόρα στρώματα που είναι παρακείμενα σε παραγωγικό σχηματισμό ή σχηματισμούς και αποτρέπει το νερό από το να εισέρχεται σε οποιαδήποτε στρώματα υδρογονανθράκων, εκτός από τις περιπτώσεις όπου χρησιμοποιούνται μέθοδοι εισπίεσης νερού για επιχειρήσεις δευτερογενούς απόληψης ή η εισπίεση νερού εφαρμόζεται για οποιοδήποτε άλλο λόγο σύμφωνα με τις γενικά αποδεκτές διεθνείς πρακτικές της πετρελαϊκής βιομηχανίας,

ε) αποθηκεύει ορθά τους υδρογονάνθρακες σε δοχεία που έχουν κατασκευαστεί γι αυτό το σκοπό και δεν αποθηκεύει αργό πετρέλαιο σε χωμάτινη δεξαμενή παρά μόνο προσωρινά σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης

στ) εφαρμόζει την κείμενη νομοθεσία περί Στερεών και Επικίνδυνων Αποβλήτων σε σχέση με τα απόβλητα των υδρογονανθράκων,

ζ) διασφαλίζει ότι οι δραστηριότητες υδρογονανθράκων διενεργούνται με περιβαλλοντικά αποδεκτό και ασφαλή τρόπο που είναι συμβατός με την εκάστοτε ισχύουσα περιβαλλοντική νομοθεσία και την ορθή πρακτική της διεθνούς πετρελαϊκής βιομηχανίας και ασκεί γι αυτό το σκοπό αποτελεσματικό έλεγχο.

3. Ο Ανάδοχος οφείλει επίσης να λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα έτσι ώστε να περιορίσει στο ελάχιστο κάθε περιβαλλοντική ρύπανση ή ζημία στα νερά, στο έδαφος ή στην ατμόσφαιρα που μπορεί να προκληθεί σε σχέση με τις δραστηριότητες υδρογονανθράκων. Σε περίπτωση που ο Εκμισθωτής ή Εργοδότης κρίνει ότι οποιεσδήποτε εργασίες ή εγκαταστάσεις που έχουν ανεγερθεί ή δραστηριότητες που διεξάγονται δύνανται να θέσουν σε κίνδυνο πρόσωπα ή περιουσία τρίτου προσώπου ή ρυπαίνουν ή επιφέρουν ζημία στο περιβάλλον, στην πανίδα, στην χλωρίδα ή στους θαλάσσιους οργανισμούς, ζητά από τον Ανάδοχο να λάβει διορθωτικά μέτρα, εντός εύλογης χρονικής περιόδου και να αποκαταστήσει οποιαδήποτε ζημία στο περιβάλλον. Ο Εκμισθωτής ή Εργοδότης μπορεί επίσης να αναστείλει την εκπλήρωση των συμβατικών υποχρεώσεων του Αναδόχου έως ότου αυτός λάβει όλα τα διορθωτικά μέτρα και να αποκαταστήσει την περιβαλλοντική ζημία.

4. Ο Ανάδοχος οφείλει να διασφαλίζει ότι ο σχεδιασμός της γεώτρησης και η διενέργεια των γεωτρητικών εργασιών, περιλαμβανομένων της θωράκισής της, της επένδυσής της, της τσιμέντωσής της, της απόστασης μεταξύ των γεωτρήσεων και των εργασιών σφραγίσματός της συνάδουν με τις γενικώς αποδεκτές πρακτικές της διεθνούς πετρελαϊκής βιομηχανίας.

5. Με σκοπό τη συμμόρφωση με τις διατάξεις του παρόντος, ο Υπουργός ΠΕΚΑ δύναται να ζητάει την κατάθεση εγγύησης, το ύψος της οποίας καθορίζεται από τον Υπουργό μετά από εισήγηση της ΕΔΕΥ ΑΕ ή εναλλακτικά ασφαλιστήριο συμβόλαιο σε διεθνή οίκο κατά παντός κινδύνου .

6. Από το περιερχόμενο στην ΕΔΕΥ ΑΕ, δυνάμει συμβάσεων του παρόντος, μίσθωμα ή μερίδιο παραγωγής, ποσοστό είκοσι επί τοις εκατό (20%) κατ'έτος κατατίθεται σε ειδικό προς τούτο τραπεζικό λογαριασμό του Πράσινου Ταμείου. Το προϊόν του λογαριασμού διατίθεται για τη χρηματοδότηση προγραμμάτων προστασίας του περιβάλλοντος από δραστηριότητες που έχουν σχέση με κάθε είδους εκμετάλλευση ή χρήση ενεργειακών πηγών ή πόρων.

7. Όποιος αναζητεί, ερευνά ή εκμεταλλεύεται υδρογονάνθρακες χωρίς άδεια ή παροχή τέτοιου δικαιώματος κατά τις διατάξεις του παρόντος, τιμωρείται με φυλάκιση δύο (2) τουλάχιστον μηνών και με χρηματική ποινή από εκατό χιλιάδες ευρώ (100.000) έως ένα εκατομμύριο πεντακόσιες χιλιάδες ευρώ (1.500.000). Οι υδρογονάνθρακες που έχουν παράνομα εξορυχτεί περιέρχονται αυτοδίκαια στην κυριότητα του Δημοσίου.

8. Επιβάλλεται διοικητική κύρωση ύψους από εκατό χιλιάδες ευρώ (100.000) έως ένα εκατομμύριο πεντακόσιες χιλιάδες ευρώ (1.500.000), ανεξάρτητα από κάθε άλλη διοικητική, αστική ή ποινική κύρωση κατά των ενεργούντων αναζήτηση, έρευνα ή εκμετάλλευση υδρογονανθράκων κατά παράβαση των Κανονισμών της παραγράφου 1. Οι ανωτέρω κυρώσεις επιβάλλονται με απόφαση του Υπουργού ΠΕΚΑ, μετά από κλήση προς ακρόαση του ενδιαφερομένου. Προκειμένου για παραβάσεις εξαιτίας των οποίων επήλθε ρύπανση ή μόλυνση της θάλασσας , βλάβη της θαλάσσιας χλωρίδας ή πανίδας ή της αλιείας ή για παραβάσεις μέτρων ασφαλείας της ναυσιπλοΐας τα παραπάνω πρόστιμα επιβάλλονται με αποφάσεις των αρμόδιων λιμενικών αρχών.

9. Επιτρέπεται προσφυγή ενώπιον των αρμόδιων διοικητικών δικαστηρίων κατά των ανωτέρω αποφάσεων, που ασκείται εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίησή τους. Τα ποσά των προστίμων εισπράττονται κατά τη διαδικασία του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων.

10. Ο Υπουργός Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, με αιτιολογημένη απόφασή του, διατάσσει μετά από κλήση του θιγόμενου σε ακρόαση, την παύση των εργασιών αναζήτησης, έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων, εφόσον διεξάγονται κατά παράβαση του παρόντος νόμου ή και των Κανονισμών της παραγράφου 1. Για την εκτέλεση της

ανωτέρω απόφασης, ζητείται η συνδρομή των αρμόδιων αστυνομικών ή λιμενικών αρχών ή κάθε άλλης αρχής.

11. Εργασία παρεχόμενη σε εγκαταστάσεις εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων εκτός των τοπικών ορίων ασφάλισης του απασχολούμενου προσωπικού στο Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων ή σε άλλο οργανισμό κοινωνικής ασφάλισης, θεωρείται για την εφαρμογή της οικείας περί κοινωνικής ασφάλισης νομοθεσίας ότι παρέχεται μέσα στην πλησιέστερη περιοχή ασφαλίσεως του αντίστοιχου οργανισμού κοινωνικής ασφάλισης.

12. Για το προσωπικό που απασχολείται από τον Ανάδοχο και τους εργολάβους ή τους υπεργολάβους για τους σκοπούς των κατά τις διατάξεις των παρ.22 έως και 39 του άρθρου 2 και 3 έως 5 του άρθρου 3 του παρόντος συναπτόμενων συμβάσεων, δεν έχουν εφαρμογή οι προβλέπουσες μειωμένες εισφορές εργοδότη προς το Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων ή άλλο οργανισμό κοινωνικής ασφάλισης διατάξεις των:

α) άρθρου 6 του ν.3213/1955 « περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως των διατάξεων περί μέτρων προστασίας της επαρχιακής βιομηχανίας»

β) άρθρου 5 του ν.2861/1954 «περί μέτρων ενισχύσεως της εξαγωγής βιομηχανικών και άλλων εγχωρίων προϊόντων»

γ) άρθρου 16 του ν.δ/τος 1312/1972 «περί νέων μέτρων προς ενίσχυσιν της περιφερειακής αναπτύξεως», όπως αυτό τροποποιήθηκε με το άρθρο 10 του ν.δ/τος 1377/1973 και

δ) άρθρου 10 του ν.289/1976 «περί παροχής κινήτρων δια την ανάπτυξιν παραμεθορίων περιοχών και ρυθμίσεως συναφών θεμάτων.» »

13. Η παρ. 2 του άρθρου 21 του καταργείται

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': Διαδρομή και εγκατάσταση αγωγού πετρελαίου Μπουργκάς-Αλεξανδρούπολη (άρθρα 165-175)

Άρθρο 165

Διαδρομή και εγκατάσταση Αγωγού

1. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής καθορίζεται η διαδρομή και η εγκατάσταση του αγωγού πετρελαίου Μπουργκάς-Αλεξανδρούπολη και των τυχόν διακλαδώσεών του, καθώς και η εγκατάσταση των συστατικών και των παραρτημάτων τους, για την κατασκευή του οποίου υπογράφηκε η Τριμερής Διακρατική Συμφωνία που κυρώθηκε με τον ν.3558/2007 (Α' 101).

2. Το έργο της κατασκευής, εγκατάστασης και εκμετάλλευσης του αγωγού είναι έργο εθνικής σημασίας, δημόσιας ωφέλειας και γενικά δημοσίου συμφέροντος.

Άρθρο 166

Υποχρεώσεις ιδιοκτητών ακινήτων, απαγορεύσεις, καταβολή ποσοστού αγοραίας αξίας

1. Κύριοι ή νομείς ή κάτοχοι από οποιαδήποτε έννομη αιτία αγροτικών ή αστικών ακινήτων ή δασών ή δασικών εκτάσεων υποχρεούνται να επιτρέπουν τη διάνοιξη και κατασκευή υπόγειων σηράγγων στο αναγκαίο βάθος για την εγκατάσταση του αγωγού, καθώς επίσης και οτιδήποτε είναι αναγκαίο για την κατασκευή, χρήση, επισκευή και επιστασία για τη συντήρηση του έργου αυτού.

2. Στα ακίνητα της προηγούμενης παραγράφου απαγορεύεται σε ζώνη πλάτους πέντε (5) μέτρων αριστερά και πέντε (5) μέτρων δεξιά από τον άξονα του αγωγού καθώς και σε ζώνη 0,50 μ. αριστερά και 0,50 μ. δεξιά, από τον άξονα του καλωδίου της καθοδικής προστασίας του αγωγού καθώς και σε επιφάνεια εξήντα (60) τετραγωνικών μέτρων στο σημείο απόληξης του καλωδίου, η οποία απαιτείται για την εγκατάσταση των ανόδων, όπως αυτή εμφαίνεται στα επί μέρους κτηματολογικά διαγράμματα, η κάθε είδους υπόγεια εγκατάσταση, η τοποθέτηση παράλληλα ή κάθετα ή διαγώνια κάθε είδους σωληνώσεων, οι οποίες απαιτούν εκσκαφή πάνω από 0,50 μ., η ανόρυξη φρεάτων ή τάφρων, η δημιουργία νέων αγροτικών οδών, η φύτευση δένδρων, των οποίων το ριζικό σύστημα εισχωρεί σε βάθος μεγαλύτερο των 0,60 μ., καθώς και η αλλοίωση της μορφολογίας της επιφάνειας του εδάφους με οποιονδήποτε τρόπο.

3. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής επιβάλλεται, όταν κρίνεται αναγκαία, η προσωρινή κατάληψη και χρησιμοποίηση για την εγκατάσταση του αγωγού και άλλης εδαφικής ζώνης, που ευρίσκεται σε επαφή με τη μία ή και τις δύο ζώνες των πέντε (5) μέτρων της παραγράφου 2 και της οποίας το ενιαίο ή κατά τμήματα συνολικό πλάτος δεν μπορεί να υπερβαίνει τα είκοσι δύο (22) μέτρα.

Στα τμήματα του αγωγού, τα οποία κατασκευάζονται με σύστημα διπλής σωλήνωσης, παρεμβάλλεται μεταξύ αυτών ζώνη πλάτους μέχρι πέντε (5) μέτρων, οι δε ανωτέρω ζώνες των πέντε (5) μέτρων εκατέρωθεν του αγωγού υπολογίζονται από τον άξονα κάθε σωλήνωσης. Στην περίπτωση αυτή το συνολικό πλάτος της ζώνης του πρώτου εδαφίου της παρούσας παραγράφου δεν μπορεί να υπερβαίνει τα είκοσι πέντε (25) μέτρα.

4. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας – Θράκης καθορίζεται η αγοραία αξία των εκτάσεων των παραγράφων 2 και 3 και καταβάλλεται στο δικαιούχο ως αποζημίωση το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) αυτής. Αν υφίσταται επικαρπία επ' αυτών, το ήμισυ του προηγούμενου ποσοστού δικαιούται ο ψιλός κύριος και το άλλο ήμισυ ο επικαρπωτής, στους οποίους καταβάλλεται μετά από τη δικαστική αναγνώρισή τους ως δικαιούχων.

5. Η απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας – Θράκης της παραγράφου 4 για τον καθορισμό της αξίας των εκτάσεων εκδίδεται μέσα σε ένα έτος από τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής για τη διαδρομή και εγκατάσταση του αγωγού ή για την προσωρινή κατάληψη και χρήση των ανωτέρω ζωνών.

6. Τα ποσά που καταβάλλονται ως αποζημίωση στους δικαιούχους, σύμφωνα με την παράγραφο 4, καθώς και η προβλεπόμενη στο άρθρο 168 αποζημίωση, δεν υπόκεινται σε

φόρο, κρατήσεις ή τέλος υπέρ του Δημοσίου ή οποιουδήποτε άλλου.

Άρθρο 167

Περιορισμοί δόμησης

1. Στα ακίνητα του άρθρου 166, τα οποία ευρίσκονται εκτός εγκεκριμένου σχεδίου πόλεως, απαγορεύεται κάθε είδους δόμηση α') σε ζώνη πλάτους είκοσι (20) μέτρων αριστερά και είκοσι (20) μέτρων δεξιά από τον άξονα του αγωγού και β') σε ζώνη πλάτους 0,50 μ. αριστερά και 0,50 μ. δεξιά από τον άξονα του καλωδίου καθοδικής προστασίας του αγωγού, καθώς και επιφανείας μέχρι των εξήντα (60) τετραγωνικών μέτρων που προορίζεται για την τοποθέτηση της ανόδου στο σημείο απόληξης του καλωδίου καθοδικής προστασίας.

2. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής μπορεί να μειώνεται το πλάτος συγκεκριμένης ζώνης κατά περιοχή, σύμφωνα με τον σχεδιασμό του έργου.

Άρθρο 168

Αποζημίωση δικαιούχων

1. Αν παραβλάπτεται η συνήθης εκμετάλλευση του ακινήτου ή προκαλούνται ζημιές στα τυχόν επικείμενα κτίσματα, δένδρα, φυτά και καρπούς και κάθε άλλου είδους εγκαταστάσεις επ' αυτού, όπως και για τις απαγορεύσεις και δεσμεύσεις των ακινήτων που προβλέπονται στις παραγράφους 1, 2 και 3 του άρθρου 166 και στην παράγραφο 1 του άρθρου 167, καταβάλλεται στον δικαιούχο, κατά το μέτρο της βλάβης που αυτός υφίσταται, χρηματική αποζημίωση, η οποία συνίσταται στην πλήρη αποκατάσταση οποιασδήποτε ζημίας ή φθοράς. Για την αναγνώριση των δικαιούχων εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 26 και 27 του ν. 2882/2001 (ΦΕΚ Α' 17), όπως ισχύει. Η χρηματική αποζημίωση ορίζεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας - Θράκης το βραδύτερο μέσα σε ένα έτος από τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής για τη διαδρομή και εγκατάσταση του αγωγού ή για την προσωρινή κατάληψη και χρησιμοποίηση για την εγκατάσταση του αγωγού και άλλης εδαφικής ζώνης.

2. Τα ποσά των αποζημιώσεων της παραγράφου 4 του άρθρου 166 και της αποζημίωσης της προηγούμενης παραγράφου βαρύνουν τη διεθνή εταιρεία του έργου TRANS-BALKAN PIPELINE BV.

Άρθρο 169

Δικαστική επίλυση διαφορών

1. Αν ο ενδιαφερόμενος δεν αποδέχεται την αξία του ακινήτου ή τη χρηματική αποζημίωση, που καθορίστηκαν με την απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας – Θράκης, μπορεί να ασκήσει αίτηση ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται το ακίνητο ή το μεγαλύτερο μέρος αυτού, μέσα σε προθεσμία εξήντα (60) ημερών από τη θυροκόλληση της απόφασης του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας - Θράκης στο κατάστημα του οικείου δήμου. Η θυροκόλληση γίνεται με δικαστικό επιμελητή με την παρουσία ενός μάρτυρα και συντάσσεται σχετική έκθεση. Η απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας – Θράκης δημοσιεύεται σε μια εφημερίδα που εκδίδεται στην έδρα της, σε δύο συνεχόμενα φύλλα αυτής, δέκα (10) τουλάχιστον ημέρες πριν από την παραπάνω θυροκόλληση. Το δικαστήριο δικάζει κατά τη διαδικασία των εργατικών διαφορών (άρθρο 663 επ.ΚΠο'Δ.). Η αίτηση του δικαιούχου επιδίδεται στο υποκατάστημα της εταιρείας TRANS-BALKAN PIPELINE BV στην Ελλάδα δεκαπέντε (15) ημέρες τουλάχιστον πριν από την ορισθείσα δικάσιμο. Αν δεν υπάρχει υποκατάστημα η επίδοση γίνεται στον αντίκλητο που έχει διοριστεί από αυτή στην περιφέρεια του ανωτέρω δικαστηρίου.

2. Τα ποσά της αποζημίωσης που αντιστοιχούν στο ποσοστό της παραγράφου 4 του άρθρου 166 και η αποζημίωση της παραγράφου 1 του άρθρου 168 παρακατατίθενται στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων επ' ονόματι των εικαζόμενων δικαιούχων. Για την αναγνώριση των δικαιούχων εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 26 και 27 του Κώδικα Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεων Ακινήτων που κυρώθηκε με το ν. 2882/2001 (Α' 17).

3. Μετά τη δημοσίευση της απόφασης της παρ.1 του άρθρου 165 μπορεί να αρχίσει η εκτέλεση του έργου, η οποία σε κάθε περίπτωση δεν αναστέλλεται από την άσκηση της αίτησης ή οποιασδήποτε άλλη δικαστικής ενέργειας.

Άρθρο 170

Χρησιμοποίηση δημοτικών εκτάσεων

Η εταιρεία TRANS-BALKAN PIPELINE BV μπορεί να χρησιμοποιεί εκτάσεις που ανήκουν σε ΟΤΑ Α΄και Β΄βαθμού για το έργο της κατασκευής και εγκατάστασης του αγωγού. Για τις εκτάσεις αυτές καταβάλλει αποζημίωση, η οποία καθορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 166. Για τις κοινόχρηστες εκτάσεις που χρησιμοποιεί η εταιρεία για τις ανάγκες του έργου υποχρεούται να επαναφέρει αυτές χωρίς αναβολή και με τις δικές της δαπάνες στην προηγούμενη της χρησιμοποίησής τους κατάσταση, αποκαθιστώντας κάθε σχετική βλάβη.

Άρθρο 171

Απαλλοτρίωση ακινήτων

1. Αν απαιτείται κήρυξη αναγκαστικής απαλλοτρίωσης δασών, δασικών ή άλλης οποιασδήποτε μορφής εκτάσεων που ανήκουν σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα ιδιωτικού ή δημοσίου δικαίου, αποκλειστικά και σε όση έκταση μόνο είναι αναγκαία για τον σκοπό της παραγράφου 1 του άρθρου 165, καθώς και για την ανέγερση και τοποθέτηση των αναγκαίων κτηριακών και

μηχανολογικών εγκαταστάσεων αντίστοιχα, αυτή επιτρέπεται και διενεργείται μόνον υπέρ του Δημοσίου και με δαπάνες της εταιρείας TRANS-BALKAN PIPELINE BV, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 17 του ισχύοντος Συντάγματος και του Κώδικα Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεων Ακινήτων που κυρώθηκε με το ν.2882/2001 (Α' 17), ως προς όλα τα σχετικά με αυτή θέματα.

2. Η προβλεπόμενη στην παρ.1 αναγκαστική απαλλοτρίωση ακινήτων κηρύσσεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και συνεπάγεται αυτοδικαίως και την απαλλοτρίωση κάθε υπάρχοντος επί αυτών κτίσματος ή άλλης κατασκευής, δένδρων, καθώς και όλων των κατά τα άρθρα 953 και επόμενα του Αστικού Κώδικα συστατικών του πράγματος, έστω και αν αυτά δεν περιλαμβάνονται ρητώς στην απόφαση κήρυξης της απαλλοτρίωσης ή στον οικείο κτηματολογικό πίνακα.

3. Οι απαλλοτριούμενες εκτάσεις παραδίδονται κατά χρήση στην εταιρεία TRANS-BALKAN PIPELINE BV για την πραγματοποίηση του σκοπού της απαλλοτρίωσης. Δάση και δασικές εκτάσεις που ανήκουν στο Ελληνικό Δημόσιο παραδίδονται κατά χρήση χωρίς αντάλλαγμα σε αυτήν για την εκτέλεση του έργου.

Άρθρο 172

Ποινικές κυρώσεις - Μεταγραφή

1. Όποιος δεν συμμορφώνεται με τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 3 του άρθρου 165 τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο (2) ετών και χρηματική ποινή τουλάχιστον πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ. Με την ίδια ποινή τιμωρείται και όποιος παραβιάζει τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 166 και της παραγράφου 1 του άρθρου 167.

2. Οι υπουργικές αποφάσεις των παραγράφων 1 του άρθρου 165 και 3 του άρθρου 166 καθώς και της παραγράφου 2 του άρθρου 167 μεταγράφονται στις μερίδες των αναγνωριζόμενων δικαιούχων στα κατά τόπους αρμόδια υποθηκοφυλακεία και στο οικείο κτηματολογικό γραφείο αν υπάρχει.

Άρθρο 173

Παραχώρηση χρήσης Αιγιαλού, Παραλίας – Υποθαλάσσια έργα – Χρήση Λιμένα

1. Επιτρέπεται η παραχώρηση, στην εταιρεία TRANS-BALKAN PIPELINE BV του δικαιώματος χρήσης αιγιαλού, παραλίας, συνεχόμενου ή παρακείμενου θαλάσσιου χώρου ή πυθμένα θάλασσας για την εγκατάσταση του αγωγού και την λειτουργία του καθώς και για την εκτέλεση κάθε είδους έργου και εργασιών που απαιτούνται για τον σκοπό αυτό, όπως η τοποθέτηση καλωδίων, ναυδετών, πλωτών προβλητών και εξεδρών και η πόντιση τεχνητών υφάλων. Η παραχώρηση γίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Προστασίας του Πολίτη μετά από αίτηση της εταιρείας προς την αρμόδια Κτηματική Υπηρεσία, η οποία συνοδεύεται από την τεχνική μελέτη του έργου. Η απόφαση παραχώρησης, με την οποία καθορίζεται και εύλογη αποζημίωση έναντι του ανωτέρω δικαιώματος χρήσης, εκδίδεται μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την υποβολή της αίτησης, εφόσον υπάρχουν εγκεκριμένοι περιβαλλοντικοί όροι και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Μετά από αίτηση της εταιρείας TRANS-BALKAN PIPELINE BV, ο φορέας διοίκησης και εκμετάλλευσης του Λιμένα Αλεξανδρούπολης, με απόφαση της διοίκησής του μετά από σύμφωνη γνώμη του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, του Υπουργείου Ανάπτυξης Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη, του Γενικού Επιτελείου Ναυτικού και του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας, παραχωρεί έναντι ευλόγου ανταλλάγματος και για όσο χρονικό διάστημα ισχύει η Συμφωνία Διέλευσης μεταξύ της εταιρείας TRANS-BALKAN PIPELINE BV και της Ελληνικής Δημοκρατίας τη χρήση χώρων που βρίσκονται μέσα στην εγκεκριμένη ζώνη λιμένα Αλεξανδρούπολης και είναι αναγκαίοι για την εξυπηρέτηση της λειτουργίας και συντήρησης του Αγωγού. Οι όροι χρήσης, το αντάλλαγμα της παραχώρησης και τα λοιπά δικαιώματα και υποχρεώσεις, καθορίζονται με σύμβαση μεταξύ του φορέα διοίκησης και εκμετάλλευσης του Λιμένα Αλεξανδρούπολης και της εταιρείας.

Άρθρο 174

Παρεκκλίσεις για απόκτηση ακινήτων

Οι διατάξεις που προβλέπονται στην παρ. 5 του άρθρου 29 του ν. 1337/1983 (Α' 33) και στην περίπτωση Β΄ της παρ. 2 του άρθρου 1 του α.ν. 431/1968 (Α' 115) ισχύουν και για τα ακίνητα που αποκτά η εταιρεία TRANS-BALKAN PIPELINE BV για τις ανάγκες του έργου. Η εταιρεία, για τους σκοπούς του έργου του αγωγού πετρελαίου Μπουργκάς – Αλεξανδρούπολη, δεν υπόκειται στις απαγορεύσεις του άρθρου 25 του ν.1892/1990 (Α' 101).

Άρθρο 175

Πολεοδομικές ρυθμίσεις

Επιτρέπεται η ανέγερση εγκαταστάσεων της εταιρείας TRANS-BALKAN PIPELINE BV, οι οποίες έχουν άμεση σχέση με την κατασκευή, εγκατάσταση, λειτουργία και εκμετάλλευση του αγωγού, κατά παρέκκλιση των διατάξεων των άρθρων 1 και 4 του π.δ. της 24/31-05-1985 (Δ΄ 270) . Η παρέκκλιση αυτή εγκρίνεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής μετά από σχετικό αίτημα της εταιρείας και γνώμη του Κεντρικού Συμβουλίου Χωροταξίας Οικισμού και Περιβάλλοντος και αφορά:

α) Στην αρτιότητα του γηπέδου, η επιφάνεια του οποίου δεν μπορεί να είναι μικρότερη των πεντακοσίων (500) τετραγωνικών μέτρων.

β) Στις αποστάσεις των εγκαταστάσεων από τα όρια του γηπέδου, οι οποίες δεν επιτρέπεται να είναι μικρότερες από 2,50 μέτρα.

γ) Στο ποσοστό κάλυψης που δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το πενήντα τοις εκατό (50%) της επιφάνειας του γηπέδου, στο συντελεστή δόμησης που δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το 0,90 και τον συντελεστή κατ' όγκο εκμετάλλευσης που δεν μπορεί να υπερβαίνει το 5 και

δ) Στο ύψος της συμπαγούς περίφραξης του γηπέδου, όταν τούτο απαιτείται για λόγους ασφαλείας του κοινού και των εγκαταστάσεων το οποίο δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 4,50 μέτρα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄: Διαδρομή και εγκατάσταση αγωγών φυσικού αερίου Ελλάδας-Ιταλίας και Ελλάδας-Βουλγαρίας (άρθρα 176-177)

Άρθρο 176

Αγωγοί Φυσικού Αερίου Διασύνδεσης Ελλάδας-Ιταλίας και Ελλάδας-Βουλγαρίας

1. Η διαδρομή και εγκατάσταση των αγωγών φυσικού αερίου διασύνδεσης: α) Ελλάδας- Ιταλίας (ΥΑΦΑ-ΠΟΣΕΙΔΩΝ ή IGI Poseidon) σε εκτέλεση της από 4 Νοεμβρίου 2005 Διακρατικής Συμφωνίας μεταξύ της Ελληνικής και της Ιταλικής Δημοκρατίας που κυρώθηκε με το νόμο 3441/2006 (Α' 39) β) Ελλάδας-Βουλγαρίας σε εκτέλεση του από 24 Απριλίου 2009 Μνημονίου μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας και γ) Ελλάδας με άλλο κράτος σε εκτέλεση σχετικής διακρατικής συμφωνίας, ορίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, οι οποίες δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Τα έργα εγκατάστασης, κατασκευής και λειτουργίας των αγωγών της παραγράφου 1 είναι εθνικής σημασίας, δημόσιας ωφέλειας και γενικά δημοσίου συμφέροντος.

Άρθρο 177

Οριοθέτηση έργων αγωγών

1. Οι διατάξεις των άρθρων 165 μέχρι 172, 173 παρ.1, 174 και 175 εφαρμόζονται και για τα έργα των αγωγών της παραγράφου 1 του άρθρου 176.

2. α) Όπου στις διατάξεις των άρθρων αυτών αναφέρονται: η εταιρεία "TRANS BALKAN PIPELINE BV" ή «η εταιρεία», νοούνται η εταιρεία «ΥΑΦΑ ΠΟΣΕΙΔΩΝ ΑΕ (IGI-POSEIDON)» για το έργο του αγωγού Ελλάδας- Ιταλίας και η εταιρεία που συνιστάται για το έργο του αγωγού Ελλάδας-Βουλγαρίας ή Ελλάδας-άλλου κράτους αντίστοιχα.

β) Όπου στις ίδιες διατάξεις αναφέρεται ο «Γενικός Γραμματέας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας-Θράκης» για το έργο του αγωγού πετρελαίου Μπουργκάς – Αλεξανδρούπολη νοείται ο Γενικός Γραμματέας της αντίστοιχης Αποκεντρωμένης Διοίκησης εντός των διοικητικών ορίων της οποίας διέρχονται οι αγωγοί των έργων της παρ. 1 του άρθρου 176.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, Εξωτερικών, Οικονομικών, Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Προστασίας του Πολίτη θεσπίζονται, εντός του πλαισίου των διεθνών υποχρεώσεων της χώρας, ειδικές ρυθμίσεις για τη ναυσιπλοΐα, την αλιεία και τη σήμανση αναφορικά με θαλάσσιες ζώνες της ελληνικής αιγιαλίτιδας ζώνης ή τμήματα της ελληνικής υφαλοκρηπίδας που επηρεάζονται σε περίπτωση διέλευσης από αυτές των αγωγών του παρόντος νόμου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄: Άλλες ρυθμίσεις (άρθρα 178-190)

Άρθρο 178

Θέματα διαχείρισης – κατανομής δυναμικότητας διακρατικών γραμμών διασύνδεσης φυσικού αερίου

Στο άρθρο 3 του ν. 3428/2005 (Α'313), όπως έχει τροποποιηθεί με την παράγραφο 3 του άρθρου 16 του ν. 3661/2008 (Α΄ 89) προστίθεται νέα παράγραφος 5 ως εξής:

«5. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και εκδίδεται μετά από τη γνωμοδότηση της ΡΑΕ της περ.ια της παρ.2 ρυθμίζεται κάθε θέμα που αφορά στη διαχείριση και την κατανομή της δυναμικότητας των διασυνδέσεων με κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Ε.Ο.Χ.) και της Ενεργειακής Κοινότητας, σε συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές των κρατών αυτών. Ιδίως ρυθμίζονται θέματα των όρων πρόσβασης στη γραμμή διασύνδεσης συμπεριλαμβανομένων των σχετικών τιμολογίων και της μεθοδολογίας υπολογισμού αυτών, του μηχανισμού κατανομής της δυναμικότητας, της διαχείρισης της συμφόρησης και της διαδικασίας εξωδικαστικής επίλυσης των διαφορών που αναφύονται κατά την εφαρμογή των ανωτέρω, και του Κανονισμού Ανοικτής Διαδικασίας Δέσμευσης Δυναμικότητας Μεταφοράς στο υποθαλάσσιο Τμήμα του αγωγού φυσικού αερίου Ελλάδας-Ιταλίας (Αγωγός Ποσειδών), σύμφωνα με την με στοιχεία SG-Greffe (2007) D/203046 απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα».

Άρθρο 179

Τροποποίηση διατάξεων ν. 2364/1995 και ν. 3428/2005

1. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 4 του ν. 2364/1995 (Α' 252) αντικαθίσταται ως εξής:

«Η άσκηση των ανωτέρω δικαιωμάτων από τις Ε.Π.Α. επιτρέπεται μόνο μετά από προηγούμενη άδεια διανομής φυσικού αερίου, χρονικής ισχύος από είκοσι πέντε (25) μέχρι τριάντα πέντε (35) έτη, η οποία μπορεί να παρατείνεται ανά πενταετία με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Για τη χορήγηση της άδειας διανομής λαμβάνεται υπόψη η παρέκκλιση που έχει χορηγηθεί σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις παρ. 4 και 5 (σε συνδυασμό με την παρ.8) του άρθρου 28

της Οδηγίας 2003/55/ΕΚ προς την οποία εναρμονίστηκε η εθνική νομοθεσία με το ν.3428/2005 (Α΄313)».

2. Η περ. δ' της παρ. 5 του άρθρου 4 του ν. 2364/1995 αντικαθίσταται ως εξής: « Την υποχρέωση ανάπτυξης των δικτύων διανομής σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα που επισυνάπτεται στην άδεια διανομής»

3. Μετά την περ. η' της παρ. 5 του άρθρου 4 του ν. 2364/1995 προστίθενται οι ακόλουθες περιπτώσεις:

« (θ) Την υποχρέωση ασφάλισης του κατόχου της άδειας διανομής για αστική ευθύνη έναντι τρίτων από την άσκηση των δραστηριοτήτων του.

(ι) Την υποχρέωση λειτουργίας, συντήρησης, επιθεώρησης, επισκευής και αντικατάστασης του συστήματος διανομής σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις της κοινοτικής και εθνικής νομοθεσίας.

(ια) Την υποχρέωση λήψης κάθε αναγκαίου μέτρου για την ασφαλή λειτουργία του συστήματος διανομής και την αποφυγή πρόκλησης σωματικής βλάβης ή περιουσιακής ζημίας.

(ιβ) Την υποχρέωση υποβολής Προγράμματος Ανάπτυξης του συστήματος διανομής στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και στη ΡΑΕ μετά την παρέλευση πενταετίας από τη χορήγηση της άδειας διανομής, το οποίο θα αφορά τα επόμενα πέντε έτη.

(ιγ) Την υποχρέωση υποβολής έως τις 30 Ιουνίου κάθε έτους στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και στη ΡΑΕ Έκθεσης Δραστηριότητας για το προηγούμενο έτος.

(ιδ) Την υποχρέωση ενημέρωσης ετησίως του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και της ΡΑΕ για την πρόοδο των εργασιών ανάπτυξης του συστήματος διανομής και για την πρόοδο ολοκλήρωσης των λοιπών υποχρεώσεων του κατόχου της άδεια διανομής».

4. Τα δύο τελευταία εδάφια της παρ. 5 του άρθρου 4 του ν.2364/1995 αριθμούνται ως αυτοτελείς παράγραφοι 6 και 7 και αντικαθίστανται αντίστοιχα ως εξής:

«6. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, μετά από γνώμη της ΡΑΕ, μπορούν να καθορίζονται ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις σχετικά με την άσκηση της δραστηριότητας διανομής σύμφωνα και με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 34 του ν. 3428/2005, οι οποίοι περιλαμβάνονται στην άδεια διανομής φυσικού αερίου και να προσδιορίζεται ο τρόπος ελέγχου τηρήσεως των ως άνω όρων, καθώς και της κατάχρησης τυχόν δεσπόζουσας θέσης της εταιρείας στην αγορά από τη ΡΑΕ».

«7. Οι όροι και οι προϋποθέσεις ασκήσεως των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων της άδειας διανομής δεν μπορούν να τροποποιούνται χωρίς τη συναίνεση του κατόχου της».

5. Οι επόμενες παράγραφοι 6,7,8,9 του ίδιου άρθρου αναριθμούνται σε 8,9,10 και 11 αντίστοιχα.

6. Η παρ. 6 του άρθρου 4 του ν. 2364/1995, που αναριθμείται σε 8, αντικαθίσταται ως εξής:

«Η Δ.ΕΠ.Α. Α.Ε. μπορεί να προκηρύξει δημόσιο διεθνή διαγωνισμό σύμφωνα με τους όρους της παραγράφου 10, για την ανάδειξη ιδιώτη επενδυτή, στον οποίο ανατίθεται η εκμετάλλευση των δικαιωμάτων της παραγράφου 3, με συμμετοχή τούτου στη σύσταση ανώνυμης εταιρείας (Ε.Π.Α. Α.Ε) σε ποσοστό συμμετοχής τουλάχιστον 35% της αξίας της αντίστοιχης Ε.Π.Α., όπως αυτή προκύπτει αθροιστικά από την αποτίμηση των εισφορών σε είδος κατά την παρ. 23 του άρθρου 7 και της οικονομικής προσφοράς του ιδιώτη επενδυτή. Στο διαγωνισμό μπορούν να συμμετέχουν επιχειρήσεις ή κοινοπραξίες επιχειρήσεων που έχουν εμπειρία στην ανάπτυξη, λειτουργία και διαχείριση συστημάτων διανομής φυσικού αερίου.

Οι Ε.Π.Α. αποτελούν εταιρείες αποκλειστικού σκοπού, ο οποίος συνίσταται στην άσκηση των αναφερομένων στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 4 δικαιωμάτων. Τα γεωγραφικά όρια της δραστηριότητάς τους καθορίζονται στο καταστατικό τους και μπορούν να επεκτείνονται μόνο μετά από έγκριση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής».

7. Το πρώτο εδάφιο της παρ.8 του άρθρου 4 του ν.2364/1995, η οποία αναριθμείται σε 10, αντικαθίσταται ως εξής: « Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής καθορίζονται ιδίως:».

Στην περίπτωση δ' της ίδιας παραγράφου προστίθεται υποπερίπτωση (iv) ως εξής: « (iv) στην υποχρέωση επανεπένδυσης για την επέκταση του δικτύου, επίτευξης επιπλέον εσόδων που τυχόν προκύπτουν σε περίπτωση υψηλότερου εσωτερικού συντελεστή απόδοσης σε σχέση με τον προβλεπόμενο στην απόφαση παρέκκλισης που έχει χορηγηθεί σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις παρ. 4 και 5 του άρθρου 28 της Οδηγίας 2003/55/ΕΚ προς την οποία εναρμονίστηκε η εθνική νομοθεσία με το ν.3428/2005 (Α΄313)»

8. Η περ. ε' της παρ.8 του άρθρου 4 του ν.2364/1995 αντικαθίσταται ως εξής: «(ε) οι ελάχιστοι υποχρεωτικοί όροι αγοράς φυσικού αερίου των Ε.Π.Α., οι οποίοι αναφέρονται ιδίως: (i) στη μέγιστη διάρκεια που δεν μπορεί να υπερβαίνει τα πέντε (5) έτη, (ii) στις ελάχιστες ετήσιες ποσότητες φυσικού αερίου που δεν μπορούν να υπερβαίνουν τις ανώτατες ποσότητες που έχουν προσδιοριστεί με την ως άνω απόφαση παρέκκλισης και (iii) στα σημεία εισόδου του ΕΣΦΑ στα οποία παραδίδονται οι ως άνω ποσότητες αερίου.

Για την απόδειξη εξασφάλισης του δικαιώματος αγοράς φυσικού αερίου από τους υποψηφίους επενδυτές επί τη βάσει των παραπάνω ελαχίστων όρων, αρκεί η υποβολή σχετικής δήλωσης του προμηθευτή φυσικού αερίου ή/και σχετικού προσυμφώνου αγοράς φυσικού αερίου».

9. Προστίθεται στο τέλος του άρθρου 4 του ν.2364/1995 η ακόλουθη παράγραφος:

«10. Το αργότερο μέχρι την παρέλευση ενός (1) έτους από την έναρξη λειτουργίας καθενός εκ των αγωγών μεταφοράς φυσικού αερίου υψηλής πίεσης που θα διέρχονται από τις γεωγραφικές περιοχές των Περιφερειών Ηπείρου, Δυτικής Μακεδονίας και Πελοποννήσου, η Δ.ΕΠ.Α. Α.Ε. οφείλει να προβεί στις ενέργειες που αναφέρονται στην παράγραφο 6 για τη δημιουργία και λειτουργία με τη μορφή ανωνύμων εταιρειών δύο (2) νέων Ε.Π.Α. ήτοι της Ε.Π.Α. Ηπείρου, Δυτικής Μακεδονίας και της Ε.Π.Α. Πελοποννήσου με γεωγραφικά όρια δραστηριότητας τις αντίστοιχες Περιφέρειες».

10. Στο πρώτο εδάφιο της παρ.23 του άρθρου 7 του ν.2364/1995, στην τρίτη σειρά, μετά τη λέξη «συντάσσεται» προστίθενται οι λέξεις: «πριν από την προκήρυξη του διαγωνισμού».

11. Το τρίτο εδάφιο της παρ.23 του άρθρου 7 του ν.2364/1995 αντικαθίσταται ως εξής:

« Η έκθεση αποτίμησης συντάσσεται πριν από την αποστολή της πρόσκλησης υποβολής προσφορών προς τους ιδιώτες επενδυτές που θα έχουν προεπιλεγεί και τους παραδίδεται στο στάδιο υποβολής προσφορών προκειμένου να ληφθεί υπόψη για τη

διαμόρφωση της οικονομικής τους προσφοράς για την ανάληψη ποσοστού συμμετοχής στην αντίστοιχη Ε.Π.Α.»

12. Το δεύτερο εδάφιο της παρ.4 του άρθρου 21 του ν.3428/2005 (Α' 313), όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

« Ειδικότερα για την Ε.Π.Α. Ηπείρου και Δυτικής Μακεδονίας και την Ε.Π.Α. Πελοποννήσου (που θα περιλαμβάνει και το Νομό Κορινθίας) η ΔΕΠΑ οφείλει να προβεί στις παραπάνω ενέργειες πριν την παρέλευση ενός (1) έτους από την έναρξη λειτουργίας αγωγών μεταφοράς φυσικού αερίου υψηλής πίεσης που θα διέρχονται από τις αντίστοιχες γεωγραφικές περιοχές των ΕΠΑ Ηπείρου και Δυτικής Μακεδονίας και Πελοποννήσου».

13. Η παράγραφος 5 του άρθρου 21 του ν.3428/2005, όπως ισχύει, τροποποιείται ως εξής:

«Στις Ε.Π.Α. που συνιστώνται σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, χορηγείται άδεια διανομής φυσικού αερίου κατά τις διατάξεις του ν. 2364/1995, εφόσον έχει τηρηθεί η διαδικασία που προβλέπεται στις παραγράφους 4 και 5 του άρθρου 49 της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ»

Άρθρο 180

Τροποποίηση διατάξεων ν. 3175/ 2003

1. Η παράγραφος 6 του άρθρου 4 του ν. 3175/2003 (Α' 207) όπως προστέθηκε με την παράγραφο 4 του άρθρου 37 του ν.3734/2009 (Α΄ 8) αντικαθίσταται ως εξής:

«Ειδικότερα, στην περίπτωση βεβαιωμένου ή πιθανού γεωθερμικού πεδίου χαμηλής θερμοκρασίας, το δικαίωμα του Δημοσίου για έρευνα και διαχείριση εκμισθώνεται για το σύνολο ή τμήματα του γεωθερμικού πεδίου με ανοικτό πλειοδοτικό διαγωνισμό με γραπτές σφραγισμένες προσφορές ή με διαδικασία υποβολής δεσμευτικών επενδυτικών προτάσεων ύστερα από πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, ανάλογα με τα ειδικότερα χαρακτηριστικά μεγέθη του πεδίου (όπως θερμοκρασία, έκταση, βάθος) καθώς και τις ειδικές συνθήκες και περιστάσεις που αφορούν την εκμίσθωσή του.

Η προσφυγή στη διαδικασία υποβολής δεσμευτικών προτάσεων ύστερα από πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος γίνεται όταν συντρέχουν λόγοι δημοσίου συμφέροντος και ιδιαίτερα προκειμένου να επιστευσθεί η διενέργεια έρευνας, διαχείρισης και εκμετάλλευσης του γεωθερμικού δυναμικού ή πεδίου και η εκμίσθωση των σχετικών επ'αυτών δικαιωμάτων του Δημοσίου.

Οι προσφορές ή οι επενδυτικές προτάσεις αξιολογούνται από τριμελή Επιτροπή που συνιστάται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης εντός των ορίων της οποίας ευρίσκεται το γεωθερμικό πεδίο ή το μεγαλύτερο τμήμα αυτού, η οποία αποτελείται από στελέχη της εν λόγω Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή και από δημόσιους λειτουργούς. Η εκμίσθωση διενεργείται με απόφαση αυτού μετά από γνώμη της Επιτροπής Αξιολόγησης.

Η εκμίσθωση δικαιωμάτων του Δημοσίου επί τμημάτων γεωθερμικού πεδίου προϋποθέτει την έκδοση σχετικής απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, μετά από γνώμη του ΙΓΜΕ.

Η εκμίσθωση του δικαιώματος επί των τμημάτων αυτών γίνεται για δεκαπέντε (15) έτη και μπορεί να παρατείνεται για πέντε (5) επιπλέον έτη κάθε φορά μέχρι τη συμπλήρωση 35ετίας, εφόσον τηρούνται οι όροι των σχετικών συμβάσεων μίσθωσης και οι όροι προστασίας του περιβάλλοντος.

Η εκμίσθωση του δικαιώματος έρευνας τμημάτων πιθανού γεωθερμικού πεδίου γίνεται για δύο έτη με δικαίωμα παράτασης για ένα επιπλέον έτος μετά από αιτιολογημένη αίτηση του μισθωτή.»

2. Η παράγραφος 2 του άρθρου 5 του ν. 3175/2003, η οποία προστέθηκε με την παράγραφο 6 του άρθρου 37 του ν.3734/2009, αντικαθίσταται ως εξής:

«Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής ρυθμίζονται οι ειδικότεροι όροι και η διαδικασία εκμίσθωσης του δικαιώματος έρευνας και διαχείρισης των γεωθερμικών πεδίων χαμηλής θερμοκρασίας κατόπιν πλειοδοτικού διαγωνισμού ή πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την υποβολή δεσμευτικών επενδυτικών προτάσεων ανάλογα με τα ειδικότερα χαρακτηριστικά μεγέθη του πεδίου, που διενεργούνται από τον Γενικό Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

Με την απόφαση αυτή ρυθμίζονται ιδίως:

(α) Οι ειδικότεροι όροι της προκήρυξης και η διαδικασία διεξαγωγής του διαγωνισμού ή οι ειδικότεροι όροι πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την υποβολή δεσμευτικών προτάσεων

(β) Τα δικαιολογητικά, τα στοιχεία και οι μελέτες που καλούνται να υποβάλλουν οι υποψήφιοι μισθωτές καθώς και οι προδιαγραφές των μελετών.

(γ) Τα κριτήρια αξιολόγησης των προσφορών και το περιεχόμενο των επενδυτικών προτάσεων

(δ) Οι εγγυητικές επιστολές συμμετοχής στις ανωτέρω διαδικασίες καθώς και οι εγγυητικές επιστολές καλής εκτέλεσης των όρων της σύμβασης

(ε) Οι όροι της σύμβασης

(στ) Ο τρόπος καθορισμού των ελάχιστων και αναλογικών μισθωμάτων και ο τρόπος επιμερισμού των εσόδων από το τέλος υπέρ των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

(η) Οι διαδικασίες παρακολούθησης και ελέγχου της τήρησης των όρων της σύμβασης, οι λόγοι κατάπτωσης των εγγυητικών επιστολών και λύσης της σύμβασης.»

3. Η περίπτωση γ΄ της παρ.1 του άρθρου 6 του ν. 3175/2003 αντικαθίσταται ως εξής:

« γ. Στην καταβολή στο Ελληνικό Δημόσιο από την έναρξη της εκμετάλλευσης αναλογικού μισθώματος, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 84 του Ν.Δ. 210/1973 καθώς και στην καταβολή ειδικού τέλους, που ορίζεται σε 10% επί του αναλογικού μισθώματος, υπέρ των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α΄ Βαθμού στα όρια των οποίων βρίσκεται ο χώρος εκμετάλλευσης.»

4. Η παράγραφος 3 του άρθρου 9 του ν. 3175/2003, που προστέθηκε με την παρ.9 του άρθρου 37 του ν. 3734/2009 (Α' 8) αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Ο έλεγχος των εργασιών έρευνας και εκμετάλλευσης των γεωθερμικών πεδίων ασκείται, βάσει του Κανονισμού Μεταλλευτικών και Λατομικών Εργασιών, του Κανονισμού Γεωθερμικών Εργασιών και του Μεταλλευτικού Κώδικα, από τις Επιθεωρήσεις Μεταλλείων.

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής καθορίζονται τα αρμόδια όργανα, οι διαδικασίες, οι μέθοδοι παρακολούθησης και ο έλεγχος των εργασιών έρευνας και διαχείρισης των γεωθερμικών πεδίων μέσα στα διοικητικά όρια της Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

Για την άσκηση των ελέγχων αυτών, οι ελεγκτικές αρχές δύνανται να ζητούν τη συνδρομή του ΙΓΜΕ.»

Άρθρο 181

Μεταλλευτικές –Λατομικές εργασίες εντός δασών – δασικών εκτάσεων

Στο τέλος της παρ. 3 του άρθρου 57 του ν. 998/1979 (Α΄289) προστίθενται τα εξής εδάφια:

«Εντός δασών ή δασικών εκτάσεων που βρίσκονται στη ζώνη οριστικής παραχώρησης μεταλλευτικού χώρου, όπου ασκείται νόμιμη μεταλλουργική δραστηριότητα, μπορεί, με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, να επιτρέπεται η απόθεση των καταλοίπων της μεταλλουργικής δραστηριότητας εν όλω ή εν μέρει σε χώρους που έχει προηγηθεί και ολοκληρωθεί η εξόρυξη του μεταλλεύματος, σύμφωνα με τους ειδικότερους όρους που προβλέπονται στην έγκριση επέμβασης και στην απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων. Σε περίπτωση ακαταλληλότητας ή ανεπάρκειας των χώρων αυτών είναι δυνατή η απόθεση των καταλοίπων σε άλλα τμήματα της παραχωρηθείσας έκτασης κατόπιν αιτιολογημένης σχετικής εισήγησης των αρμοδίων υπηρεσιών. Η ακριβής θέση, ο τρόπος και η διαδικασία της απόθεσης καθώς και τα μέτρα αποκατάστασης και αναδάσωσης του χρησιμοποιούμενου στην περίπτωση αυτή χώρου καθορίζονται με την απόφαση έγκρισης των περιβαλλοντικών όρων.

Σε ανενεργά μεταλλεία και λατομεία και σε λατομεία για τα οποία δόθηκε στο παρελθόν παράταση λειτουργίας για την αποκατάσταση του περιβάλλοντος κατ'εφαρμογή του άρθρου 20 του ν.2115/1993 ή του άρθρου 7 του ν.2837/2000 και για τα οποία είχε χορηγηθεί έγκριση επέμβασης επιτρέπεται η απόθεση, επεξεργασία και αξιοποίηση αποβλήτων που προέρχονται από Εκσκαφές, Κατασκευές και Κατεδαφίσεις (ΑΕΚΚ) από εγκεκριμένο σύστημα εναλλακτικής διαχείρισης, όπως αυτό ορίζεται στην παρ.9 του άρθρου 3 της με αριθμ. 36259/1757/Ε103/23-8-2010 (Β'1312) απόφασης των Υπουργών Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, στο πλαίσιο της αποκατάστασης και αναδάσωσης των εκτάσεων αυτών και κατά τους όρους της οικείας απόφασης έγκρισης περιβαλλοντικών όρων. Στην απόφαση έγκρισης επέμβασης καθορίζεται ο χρόνος λειτουργίας του συστήματος εναλλακτικής διαχείρισης ΑΕΚΚ σύμφωνα με τους περιβαλλοντικούς όρους της αποκατάστασης, ο οποίος δεν μπορεί να παρατείνεται. Οι εγκαταστάσεις για τη λειτουργία του συστήματος εναλλακτικής διαχείρισης έχουν προσωρινό χαρακτήρα και απομακρύνονται με την ολοκλήρωση του έργου της αποκατάστασης.»

Άρθρο 182

Παράταση προθεσμίας για τον καθορισμό λατομικών περιοχών

Παρατείνεται για πέντε ακόμη έτη από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού η προθεσμία καθορισμού των λατομικών περιοχών που προβλέπεται στην παράγραφο 2 του άρθρου 3 του Ν.1428/1984, καθώς και η προθεσμία καθορισμού των θέσεων συγκέντρωσης λατομικών επιχειρήσεων αδρανών υλικών στην ευρύτερη περιοχή της Αθήνας, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 6 του Ν.2702/1999.

Άρθρο 183

Παράταση λειτουργίας λατομείων αδρανών υλικών και λατομείων μαρμάρων

1. Ορίζεται η 31.12.2013 ως χρόνος λήξης της τελευταίας παράτασης της άδειας εκμετάλλευσης ή της μίσθωσης που προβλέπεται από τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 6 του ν.1428/1984 (Α' 43) των λατομείων αδρανών υλικών που λειτουργούν είτε εντός λατομικών περιοχών ή χώρων συγκέντρωσης λατομικών επιχειρήσεων του άρθρου 15 του ν.1515/1985 (Α' 18) είτε κατά τις διατάξεις του άρθρου 8 παρ. 2α και 2β του ν.1428/1984 (Α' 43), εφόσον δεν έχει λήξει η ισχύς της αντίστοιχης απόφασης έγκρισης περιβαλλοντικών όρων και της έγκρισης επέμβασης της παρ.2 του άρθρου 57 του ν.998/1979, αν πρόκειται για δάσος ή δασική έκταση, ή σε περίπτωση που έχει λήξει η ισχύς αυτών, αν εντός έξι μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου υποβληθεί αρμοδίως πλήρης φάκελος με σχετική αίτηση για τη χορήγηση νέων εγκρίσεων.

Για την κατά το προηγούμενο εδάφιο παράταση της λειτουργίας

α) εφαρμόζονται οι εγκεκριμένοι περιβαλλοντικοί όροι του λατομείου, σύμφωνα με το άρθρο 9 του ν.1428/1984, όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 9 του ν. 2115/1993 (Α΄15). Σε περίπτωση λήξης της ισχύος της απόφασης έγκρισης περιβαλλοντικών όρων ή της έγκρισης επέμβασης στο δάσος ή τη δασική έκταση μετά τη χορήγηση της προβλεπόμενης από το παρόν άρθρο παρατάσεως, επιτρέπεται η συνέχιση λειτουργίας τους εφόσον έχει εμπρόθεσμα κατατεθεί αίτηση ανανέωσης περιβαλλοντικών όρων, δεν έχει μεταβληθεί η έκταση για την οποία έχουν χορηγηθεί περιβαλλοντικοί όροι και δεν έχει τροποποιηθεί η διαδικασία εκμετάλλευσης,

β) απαιτείται ανανέωση της εγγυητικής επιστολής καλής εκπλήρωσης των όρων της σύμβασης.

Για τη χορήγηση της ανωτέρω παράτασης εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, προκειμένου για δημόσια λατομεία, ή του αιρετού Περιφερειάρχη για τα μη δημόσια λατομεία, κατόπιν αιτήσεως του ενδιαφερομένου, συνοδευομένης από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την απόδειξη της συνδρομής των υπό α΄ και β΄ στοιχείων. Η αίτηση υποβάλλεται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία ενός μηνός από την έναρξη ισχύος του παρόντος, άλλως από την λήξη κατά περίπτωση της προηγούμενης παράτασης της άδειας εκμετάλλευσης ή της μίσθωσης.

2. Ομοίως ορίζεται η 31.12.2013 ως χρόνος λήξης της τελευταίας παράτασης της άδειας εκμετάλλευσης των λατομείων μαρμάρων που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 7 του ν. 2702/99 (Α' 70), καθώς και των αντίστοιχων μισθώσεων, εφόσον δεν έχει λήξει η ισχύς της αντίστοιχης απόφασης έγκρισης περιβαλλοντικών όρων και της έγκρισης επέμβασης της παρ.2 του άρθρου 57 του ν.998/1979, αν πρόκειται για δάσος ή δασική έκταση και με ανάλογο εφαρμογή των προϋποθέσεων των εδαφίων α και β της παραγ. 1 του παρόντος.

Στην περίπτωση αυτή η διαπιστωτική πράξη εκδίδεται από τον αρμόδιο Επιθεωρητή Μεταλλείων.

3. Για τα λατομεία των παραγράφων 1 και 2 καταβάλλεται από τους έχοντες την εκμετάλλευσή τους «πράσινο τέλος» ύψους ένα τοις εκατό (1%) επί της αξίας των πωλούμενων προϊόντων, το οποίο κατατίθεται σε ειδικό προς τούτο τραπεζικό λογαριασμό του Πράσινου Ταμείου. Τα ποσά του λογαριασμού αυτού διατίθενται αποκλειστικά για περιβαλλοντικές δράσεις στην περιοχή του οικείου δημοτικού διαμερίσματος στην οποία ασκείται η σχετική λατομική δραστηριότητα.

4. Στις ρυθμίσεις των προηγουμένων παραγράφων δεν υπάγονται τα λατομεία των οποίων η τελευταία παράταση της άδειας εκμετάλλευσης ή της μίσθωσης λήγει μετά την 31.012.2013.

Άρθρο 184

Αποκέντρωση αρμοδιότητας παραγωγής ANFO και SLURRIES

Η αρμοδιότητα χορήγησης της άδειας λειτουργίας εγκαταστάσεων παραγωγής ANFO και SLURRIES επί εγκαταστάσεων ευρισκομένων πάνω σε οχήματα, εντός μεταλλευτικών και λατομικών χώρων, σύμφωνα με τις διατάξεις της απόφασης του Υφυπουργού Ανάπτυξης με αριθμ.13127/3645/8-7-2005 (Β' 1005) και της απόφασης των Υπουργών Εθνικής Άμυνας, Δημόσιας Τάξης και Μεταφορών & Επικοινωνιών και των Αναπληρωτών Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας & Δημοσίων Έργων και Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας με αριθμ. 3329/89-Παράρτημα 4.3 (Β' 132) μεταφέρεται στην οικείες Περιφέρειες.

Άρθρο 185

Τροποποίηση ν. 3557/2007

Η παράγραφος 3 του άρθρου πέμπτου του ν. 3555/2007 (Α' 81) αντικαθίσταται ως εξής:

«Μέχρι τη συντέλεση αναγκαστικής απαλλοτρίωσης εδαφικών εκτάσεων και των επικειμένων τους που κηρύχθηκε προς εκτέλεση εξορυκτικών έργων απόληψης λιγνίτη για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και διασφάλιση της ενεργειακής επάρκειας του συστήματος, επιτρέπεται η επίταξη αυτών. Η επίταξη κηρύσσεται μετά από αίτηση και με δαπάνες του υπερ ού η απαλλοτρίωση, με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής μετά από σχετική εισήγηση της Γενικής Διεύθυνσης Φυσικού Πλούτου του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής. Για τις ανάγκες της επίταξης συντάσσεται από την αρμόδια Κτηματική Υπηρεσία του Δημοσίου έκθεση εκτίμησης της αποζημίωσης για τη στέρηση της χρήσεως των επιτασσόμενων εκτάσεων και των επικειμένων τους. Με την καταβολή της αποζημίωσης αυτής στον δικαιούχο ή τη δημόσια παρακατάθεση της επιτρέπεται η κατάληψη των ακινήτων. Κάθε αμφισβήτηση για το ύψος της αποζημίωσης επιλύεται από το δικαστήριο που είναι αρμόδιο για τον καθορισμό τιμής μονάδας αποζημίωσης των απαλλοτριωθέντων, το οποίο κρίνει με την ίδια για το καθορισμό αυτής διαδικασία».

Άρθρο 186

Τροποποίηση άρθρου 27 Α ν.3734/2009

1. Η περίπτωση α) της παραγράφου 5 του άρθρου 27Α του ν. 3734/2009 (Α' 8) αντικαθίσταται ως εξής:

«5.α) Η Σύμβαση Πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας από φωτοβολταϊκό σταθμό συνάπτεται για είκοσι (20) έτη, συνομολογείται με την τιμή αναφοράς που αναγράφεται στον ανωτέρω πίνακα και αντιστοιχεί στην τιμή που ισχύει κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης εφόσον ο φάκελος είναι πλήρης, άλλως από τη συμπλήρωσή του, υπό την προϋπόθεση έναρξης δοκιμαστικής λειτουργίας ή για τις περιπτώσεις που δεν προβλέπεται περίοδος δοκιμαστικής λειτουργίας, υπό την προϋπόθεση ενεργοποίησης της σύνδεσης του φωτοβολταϊκού σταθμού, εντός δεκαοκτώ (18) μηνών για τους σταθμούς ισχύος έως 10MW και εντός τριάντα έξι (36) μηνών για τους σταθμούς ισχύος από 10MW και άνω από την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης πώλησης από τον αρμόδιο Διαχειριστή. Η ίδια προθεσμία των τριάντα έξι (36) μηνών ισχύει και για μεμονωμένους σταθμούς Α.Π.Ε. ισχύος μικρότερης των 10MW εφόσον αθροιζόμενοι ξεπερνούν τα 10MW και που για τη σύνδεσή τους απαιτείται η κατασκευή κοινών έργων σύνδεσης. Σε αντίθετη περίπτωση, ως τιμή αναφοράς θα λαμβάνεται η τιμή που αντιστοιχεί στον μήνα και έτος που πραγματοποιείται η έναρξη δοκιμαστικής λειτουργίας ή για τις περιπτώσεις που δεν προβλέπεται περίοδος δοκιμαστικής λειτουργίας η ενεργοποίηση της σύνδεσης του φωτοβολταϊκού σταθμού, με βάση την ισχύ που διαθέτει ο σταθμός κατά την εν λόγω χρονική στιγμή.

Η ανωτέρω διάταξη καταλαμβάνει και εκκρεμή αιτήματα που έχουν υποβληθεί από 6.9.2010».

2. Το εδάφιο πρώτο της περίπτωσης β΄ του άρθρου 27 Α του ν.3734/2009 ως ισχύει αντικαθίσταται ως εξής:

«β) Οι τιμές που καθορίζονται στον ανωτέρω πίνακα αναπροσαρμόζονται κάθε έτος, κατά ποσοστό 25% του δείκτη τιμών καταναλωτή του προηγούμενου έτους, όπως αυτός καθορίζεται από την Ελληνική Στατιστική Αρχή».

Άρθρο 187

Τροποποίηση διατάξεων ν.3468/2006

1. Η περ.(στ) της παρ.1 του άρθρου 4 του ν. 3468/2006 (Α' 129) όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 2 παρ.12 του ν.3851/2010 (Α' 85) αντικαθίσταται ως εξής:

« στ) σταθμούς από Α.Π.Ε ή Σ.Η.Θ.Υ.Α με εγκατεστημένη ισχύ έως πέντε (5) MWe, που εγκαθίστανται από εκπαιδευτικούς ή ερευνητικούς φορείς του δημοσίου ή ιδιωτικού τομέα, για όσο χρόνο οι σταθμοί αυτοί λειτουργούν αποκλειστικά για εκπαιδευτικούς ή ερευνητικούς σκοπούς, σταθμούς που εγκαθίστανται από το Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών και Εξοικονόμησης Ενέργειας (Κ.Α.Π.Ε) για όσο χρόνο οι σταθμοί αυτοί λειτουργούν για τη διενέργεια πιστοποιήσεων ή μετρήσεων καθώς και σταθμούς από Α.Π.Ε με εγκατεστημένη ισχύ έως πέντε (5) MWe των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, την προμήθεια και εγκατάσταση των οποίων αναλαμβάνει για λογαριασμό τους το Κ.Α.Π.Ε στο πλαίσιο προγραμματικών με αυτούς συμβάσεων.»

2. Η παρ.4 του άρθρου 8 του ν. 3468/2006, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«Ο αρμόδιος Διαχειριστής με απόφασή του χορηγεί μέσα σε τέσσερις (4) μήνες την Προσφορά Σύνδεσης που ζητήθηκε.

Προκειμένου για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. που υποχρεούνται σε έκδοση άδειας παραγωγής, η προσφορά σύνδεσης οριστικοποιείται και καθίσταται δεσμευτική με την έκδοση της απόφασης Ε.Π.Ο. για το σταθμό Α.Π.Ε. ή αν δεν απαιτείται απόφαση Ε.Π.Ο., με τη βεβαίωση από την αρμόδια περιβαλλοντική αρχή ότι ο σταθμός Α.Π.Ε. απαλλάσσεται από την υποχρέωση αυτή. Η Προσφορά Σύνδεσης ισχύει για τέσσερα (4) έτη από την οριστικοποίησή της και δεσμεύει τον Διαχειριστή και τον δικαιούχο.

Προκειμένου για σταθμούς ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. που εξαιρούνται από την υποχρέωση λήψης άδειας παραγωγής (περιπτώσεις του άρθρου 4 παρ.1 του παρόντος) ο αρμόδιος Διαχειριστής με απόφασή του χορηγεί την Προσφορά Σύνδεσης που ζητήθηκε η οποία:

α) είναι εξαρχής οριστική για τους σταθμούς που εξαιρούνται και από την υποχρέωση έκδοσης απόφασης Ε.Π.Ο. και δεσμεύει τον Διαχειριστή και τον δικαιούχο και ισχύει για έξι (6) μήνες από την ημερομηνία χορήγησής της.

β) οριστικοποιείται και καθίσταται δεσμευτική με την έκδοση της απόφασης Ε.Π.Ο. για τους σταθμούς που υπόκεινται σε διαδικασία Ε.Π.Ο. και ισχύει για έξι (6) μήνες από την οριστικοποίησή της.

3. Στην περ. β΄ της παρ. 5 του άρθρου 8 του ν.3468/2006 όπως ισχύει, προστίθεται εδάφιο ως εξής:

Η υπογραφή της Σύμβασης Σύνδεσης των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. προηγείται της υπογραφής της Σύμβασης Πώλησής τους.

4. Στο τέλος της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 9, καθώς και στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 10 του ν. 3468/2006, όπως ισχύουν, προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Ειδικά για ηλιοθερμικούς σταθμούς η προτεραιότητα αυτή παρέχεται και για την ηλεκτρική ενέργεια που δεν παράγεται από Α.Π.Ε., εφόσον η παραγωγή της επιτρέπεται από τις κείμενες διατάξεις και την οικεία άδεια παραγωγής.».

5. Στο τέλος της περίπτωσης ε' της παραγράφου1 του άρθρου 13 του ν. 3468/2006, όπως ισχύει, προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Με απόφαση της ΡΑΕ καθορίζεται η μεθοδολογία και οι παράμετροι αυτής, για τον υπολογισμό του τιμήματος που οφείλεται στον παραγωγό για την ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από τον ηλιοθερμικό σταθμό και εγχέεται στο Σύστημα ή στο Δίκτυο, μέσω της χρήσης των καυσίμων της περίπτωσης αυτής. Το τίμημα θα πρέπει να αντανακλά το κόστος παραγωγής της ενέργειας αυτής. Η μεθοδολογία θα προβλέπει ανώτατη τιμή λαμβάνοντας υπόψη το κόστος παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας του ηλεκτρικού συστήματος στο οποίο συνδέεται ο σταθμός, όπως αυτό προσδιορίζεται με βάση τα οριζόμενα στους οικείους Κώδικες. Η μεθοδολογία αυτή θα πρέπει να βασίζεται σε αντικειμενικά και δημοσιευμένα στοιχεία, καθώς και στις τεχνικές και οικονομικές παραμέτρους για την χρήση των καυσίμων από τον σταθμό. Στην περίπτωση χρήσης βιοντήζελ ή άλλων βιοκαυσίμων, η τιμολόγηση της ενέργειας αυτής γίνεται βάσει του πίνακα της περίπτωσης β' της παραγράφου 1. Με την απόφαση της παραγράφου 3 του άρθρου 12 καθορίζεται η μεθοδολογία για τον προσδιορισμό των ποσοτήτων ηλεκτρικής ενέργειας που παράγονται από ηλιοθερμικό σταθμό και αντιστοιχούν στις διάφορες πρωτογενείς πηγές ενέργειας, καθώς και ο τρόπος εφαρμογής της.

Οι ηλιοθερμικοί σταθμοί επιτρέπεται να απορροφούν ηλεκτρική ενέργεια από το δίκτυο, εφόσον τούτο είναι αναγκαίο για την ασφάλεια του εξοπλισμού και τη διατήρηση της αρτιότητας και λειτουργικότητάς τους. Η απορροφώμενη ηλεκτρική ενέργεια συμψηφίζεται με την παραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια από το σταθμό η οποία εγχέεται στο δίκτυο, σύμφωνα με τα ειδικότερα καθοριζόμενα στην απόφαση της παραγράφου 3 του άρθρου 12. Από την τελευταία ρύθμιση εξαιρείται η κατανάλωση από παροχή χαμηλής τάσης.»

Άρθρο 188

Προτεραιότητα σύνδεσης σταθμών ηλεκτροπαραγωγής από βιοαέριο

Αιτήσεις χορήγησης προσφορών σύνδεσης σταθμών ηλεκτροπαραγωγής από βιοαέριο, των υποπεριπτώσεων (ιδ) και (ιε), του πίνακα τιμολόγησης παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας, της περίπτωσης β, της παραγράφου 1 του άρθρου 13 του ν. 3468/2006 (Α' 129), όπως αντικαταστάθηκε από την παράγραφο 2, του άρθρου 5 του ν. 3851/2010 (Α' 85), οι οποίες υποβλήθηκαν μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, εξετάζονται από τον αρμόδιο Διαχειριστή, κατά προτεραιότητα έναντι λοιπών αιτήσεων.

Άρθρο 189

Ρυθμίσεις για έργα ηλεκτροδότησης των νησιών

1.Υφιστάμενοι και λειτουργούντες Σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας σε Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά καθώς και στοιχεία του Δικτύου μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας που είναι εγκατεστημένα ή πρόκειται να εγκατασταθούν στα νησιά αυτά τόσο για την εξυπηρέτηση των αναγκών των νησιών όσο και στα πλαίσια των έργων εθνικής κλίμακας, των οποίων η εγκατάσταση και λειτουργία δεν προβλέπεται σε τοπικό πλαίσιο χωροταξικού σχεδιασμού, πολεοδομικό ή ρυμοτομικό σχέδιο, προεδρικό διάταγμα καθορισμού ζώνης οικιστικού ελέγχου ή άλλα σχέδια χρήσεων γης, και μέχρι την τροποποίηση των προεδρικών διαταγμάτων αυτών, λειτουργούν νόμιμα σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του Γενικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (ΦΕΚ Α' 128/2008) και των Περιφερειακών Πλαισίων Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Βορείου και Νοτίου Αιγαίου (ΦΕΚ Β' 1473/2003 και ΦΕΚ Β' 1487/2003, αντίστοιχα). Οι υφιστάμενοι Σταθμοί Παραγωγής καθώς και τα υπάρχοντα ή αναγκαία προγραμματιζόμενα στοιχεία του Δικτύου μεταφοράς και διανομής χωροθετούνται στο σημείο που ήδη βρίσκονται ή που προγραμματίζεται να εγκατασταθούν σύμφωνα με τις εκάστοτε αποφάσεις έγκρισης περιβαλλοντικών όρων ή αδειών παραγωγής ή αναγκαστικών απαλλοτριώσεων.

Τα παραπάνω εφαρμόζονται και στις περιπτώσεις επεκτάσεων ισχύος αναγκαία για την κάλυψη της προβλεπόμενης ή της έκτακτης ζήτησης, μετά από σχετική γνωμοδότηση του Διαχειριστή των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών.

2. Για την ανέγερση Σταθμών Παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και την εγκατάσταση στοιχείων του Δικτύου στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά, δεν ισχύει ο περιορισμός της περ. α' του άρθρου 1 του από 31.5.1985 προεδρικού διατάγματος (ΦΕΚ Δ' 270), όσον αφορά το πρόσωπο του γηπέδου σε οδό να είναι κατ' ελάχιστο 25 μ. αν το πρόσωπο είναι επί αγροτικής ή δασικής οδού.

3. Σε περιοχές που έχουν εκδοθεί προεδρικά διατάγματα για τον καθορισμό Ζώνης Οικιστικού Ελέγχου (Ζ.Ο.Ε), η απόσταση που πρέπει να τηρείται ανάμεσα στη γραμμή αιγιαλού και στη γραμμή δόμησης κτιρίων και εγκαταστάσεων σε γήπεδο όπου έχει ή θα εγκατασταθεί στοιχείο του Δικτύου μεταφοράς ή διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, ορίζεται στα 30 μέτρα. Επίσης, επιτρέπεται η μη τήρηση των αποστάσεων από τα διατάγματα Ζ.Ο.Ε. όταν πρόκειται για επεκτάσεις υφιστάμενων Μονάδων Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας εντός του ιδίου γηπέδου η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από την απόσταση των υφιστάμενων εγκαταστάσεων ή των 30 μ., εάν αυτές είναι σε απόσταση μικρότερη των 30μ. από τη γραμμή αιγιαλού. Από τις ρυθμίσεις της παρούσας δεν θίγονται οι διατάξεις του ν.δ. 439 /1970 (ΦΕΚ Α' 36).

4. Στο άρθρο 14 του ν. 2971/2001, όπως ισχύει, μετά την παρ. 10 προστίθεται παράγραφος 11 ως ακολούθως:

«11. α. Η συντήρηση ενεργειακής εγκατάστασης, στην οποία περιλαμβάνεται και η μερική ή ολική αντικατάσταση τμημάτων της σε παραλία ή αιγιαλό συνεχόμενο ή παρακείμενο θαλάσσιο χώρο και πυθμένα, εφόσον δεν επέρχεται αλλοίωση του περιβάλλοντος χώρου, πραγματοποιείται σύμφωνα με την ισχύουσα απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων που έχει χορηγηθεί για το συνολικό έργο για το οποίο πρόκειται να γίνει η αντικατάσταση ή συντήρηση και δεν απαιτείται νέα απόφαση παραχώρησης της παρ.1.

Για την κατά τα ως άνω έναρξη προγραμματισμένων εργασιών αντικατάστασης ή συντήρησης απαιτείται η σύνταξη τεκμηριωμένης τεχνικής μελέτης, η οποία κοινοποιείται τουλάχιστον προ δεκαπέντε (15) ημερών στην αρμόδια Κτηματική Υπηρεσία, στη Λιμενική Αρχή, καθώς και στην αρμόδια για την έγκριση των περιβαλλοντικών όρων υπηρεσία. Κάθε παραπάνω αναφερόμενος φορέας μπορεί να εκδώσει απόφαση απαγόρευσης, παύσης ή αναστολής εκτέλεσης των σχετικών εργασιών μόνο εάν η τεχνική μελέτη παρουσιάζει κενά ή αντιβαίνει στην ΕΠΟ ή τους αρχικούς όρους παραχώρησης.

β. Εάν διαπιστωθεί εκτέλεση εργασιών κατά παρέκκλιση της σχετικής τεχνικής μελέτης, η αρμόδια Λιμενική Αρχή επιβάλλει πρόστιμο ύψους 10.000 έως 100.000 ευρώ, ανάλογα με την απόκλιση από τη μελέτη, με την επιφύλαξη τυχόν αυστηρότερων προστίμων που μπορούν να επιβληθούν για παραβίαση της κείμενης περιβαλλοντικής νομοθεσίας.».

γ. Σε περίπτωση έκτακτης ζημίας ή απρόβλεπτης βλάβης που είναι δυνατόν να προκαλέσει περιβαλλοντικό πρόβλημα ή πρόβλημα στην ενεργειακή τροφοδοσία της περιοχής, η επέμβαση συντήρησης γίνεται χωρίς να απαιτείται η προηγούμενη κοινοποίηση τεχνικής μελέτης απλά ενημέρωση του λιμεναρχείου – εφόσον πρόκειται για εργασίες σε θαλάσσιο χώρο – και των υπολοίπων υπηρεσιών την πρώτη εργάσιμη μέρα έναρξης των εργασιών.

Άρθρο 190

Κέντρα Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας

1. Κέντρα διανομής ηλεκτρικής ενέργειας (Κ/Δ) υπό την έννοια του παρόντος νόμου είναι οι κλειστού τύπου (εντός κτιρίου) υποσταθμοί υποβιβασμού της τάσης από υψηλή σε μέση σε εντός σχεδίου περιοχές. Η σύνδεση των Κ/Δ με τα δίκτυα υψηλής τάσης και μέσης τάσης είναι αμιγώς υπόγεια. Τα Κέντρα Διανομής συνιστούν βασικά έργα αστικής υποδομής και εγκαθίστανται εντός των οικιστικών περιοχών ή οποιουδήποτε άλλου πολεοδομικού ιστού.

2. Σε όλες τις κατηγορίες χρήσεων γης, οι οποίες καθορίζονται στο Π.Δ της 23.2/6.3.1987 (ΦΕΚ Δ΄ 166) ή σε άλλα Προεδρικά Διατάγματα που εκδόθηκαν βάσει της παρ. 1 του άρθρου 15 του νόμου 1561/1985 (ΦΕΚ Α΄ 148), όπως αυτή τροποποιήθηκε από την παρ. 5 του άρθρου 13 ν. 3212/2003 (ΦΕΚ Α΄ 308) και ισχύει, ή προβλέπονται από τον χωροταξικό ή πολεοδομικό σχεδιασμό οποιουδήποτε επιπέδου, περιλαμβάνεται ως επιτρεπτή χρήση η εγκατάσταση Κέντρων Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας και των συνοδευτικών αυτών έργων και υπόγειων καλωδιακών δικτύων.

3. Προκειμένου για την κατασκευή Κέντρων Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, η κατά την κείμενη νομοθεσία αρμοδιότητα έγκρισης περιβαλλοντικών όρων ανήκει στον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

Άρθρο 191

Τροποποίηση άρθρου 20 ν.3054/2002

Το τρίτο εδάφιο της παρ.1 του άρθρου 20 του ν.3054/2002 (Α' 230/2.10.2002), όπως αντικαταστάθηκε από την παρ.1 του άρθρου 13 του ν.3851/2010, τροποποιείται ως εξής:

« Την αυτή υποχρέωση έχουν και οι εταιρείες εμπορίας πετρελαιοειδών για τις πραγματικές (συμπεριλαμβανομένων τυχόν εκπτώσεων ή άλλων διακανονισμών) τιμές στις οποίες διαθέτουν τα πετρελαιοειδή προϊόντα στους κατόχους άδειας λιανικής εμπορίας ή στους τελικούς καταναλωτές ανά περιοχή».

Άρθρο 192

Τροποποίηση διατάξεων ν.3852/2010

1. Η υποπερ. γ.20 της περίπτ. Γ΄ της παραγρ. ΙΙ του άρθρου 186 του ν.3852/2010 (Α΄87) καταργείται από τότε που ίσχυσε.

2. Οι άδειες εγκατάστασης, λειτουργίας ή επέκτασης σταθμού ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α., που χορηγήθηκαν με βάση την καταργούμενη διάταξη, θεωρούνται νομίμως χορηγηθείσες.

3. Η παράγραφος 17 του γ'. Υποτομέα Ενέργειας, του Τομέα Γ'. Φυσικών Πόρων –Ενέργειας - Βιομηχανίας, του άρθρου 186 του ν. 3852/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«17. Η χορήγηση αδειών εγκατάστασης, επέκτασης, εκσυγχρονισμού και λειτουργίας, σύμφωνα με το ν.3325/2005 (ΦΕΚ 68Α΄), όπως ισχύει, στις:

α) Βιομηχανίες παραγωγής πετρελαιοειδών και λιπαντικών (διυλιστήρια) με εγκατεστημένη παραγωγική ισχύ μέχρι και 367 KW (500 HP) και αποθηκευτική ικανότητα μέχρι και 10.000 m3 .

β) Εγκαταστάσεις εναποθήκευσης και διακίνησης υγρών καυσίμων, υγραερίων και ασφάλτου, εμφιάλωσης υγραερίων και συσκευασίας λιπαντικών, με αποθηκευτική ικανότητα μέχρι και 50.000 m3 και με εγκατεστημένη παραγωγική ισχύ μέχρι και 367 KW (500HP), με εξαίρεση την Περιφερειακή Ενότητα Θεσσαλονίκης, για την οποία ισχύει μέχρι και 1470 KW (2000 HP).

γ) Εγκαταστάσεις αναγέννησης ορυκτελαίων χωρίς περιορισμό στην εγκατεστημένη ισχύ και με αποθηκευτική ικανότητα μέχρι και 10.000 m3 .

δ) Εγκαταστάσεις ερευνών και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων , αποθήκευσης, διακίνησης και διανομής φυσικού αερίου, με εγκατεστημένη παραγωγική ισχύ μέχρι και 367 KW (500 HP) και αποθηκευτική ικανότητα μέχρι και 10.000 m3 .

Οι άδειες που έχουν εκδοθεί, είτε από τα όργανα της Κεντρικής Διοίκησης είτε από τα όργανα της Περιφέρειας, κατά το χρονικό διάστημα από 1/1/2011 μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος, θεωρείται ότι έχουν εκδοθεί αρμοδίως».

Άρθρο 193

Αποσπάσεις προσωπικού Δ.Ε.Η Α.Ε.

1. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου δεν επιτρέπεται η απόσπαση προσωπικού της Δ.Ε.Η Α.Ε και των θυγατρικών εταιρειών της σε υπηρεσίες του Δημοσίου, Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης και σε λοιπούς φορείς του δημόσιου τομέα. Κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται η απόσπαση προσωπικού της Δ.Ε.Η Α.Ε και των θυγατρικών εταιρειών της σε υπηρεσιακές μονάδες του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής καθώς και η απόσπαση προσωπικού της ΔΕΗ Α.Ε που γίνεται με βάση την παρ.4 του άρθρου 20 του ν.3846/2010 (Α' 66).

2. Με εξαίρεση τις αποσπάσεις του προσωπικού της Δ.Ε.Η Α.Ε και των θυγατρικών εταιρειών της που έχουν γίνει σε υπηρεσίες του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής καθώς και όσες έχουν γίνει με βάση το άρθρο 34 του Ν.2773/1999 (ΦΕΚ 286 Α') όπως αντικαταστάθηκε από την παρ. 3 του άρθρου 26 του Ν.2919/2001 (ΦΕΚ 128 Α') και την παρ. 14 του άρθρου 32 του ν.3232/2004 (ΦΕΚ 48 Α') και με βάση την παρ.4 του άρθρου 20 του Ν.3846/2010 (ΦΕΚ 66 Α'), όλες οι λοιπές αποσπάσεις προσωπικού των εταιρειών αυτών αίρονται από 31.12.2011.

Άρθρο 194

Τροποποίηση διατάξεων ν.δ. 210/1973

Η παρ.1 του άρθρου 148 του ν.δ/τος 210/1973 αντικαθίσταται ως εξής:

« Ωσαύτως, το Δημόσιο έχει το αποκλειστικό δικαίωμα αναζήτησης, έρευνας και εκμετάλλευσης όλων των μεταλλευτικών ορυκτών που αναφέρονται στο άρθρο 2 του παρόντος, και απαντώνται στις υπολίμνιες και υποθαλάσσιες περιοχές της χώρας, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 1 παρ.2 του ν.2289/1995, όπως τροποποιείται με τον παρόντα νόμο»

ΕΝΟΤΗΤΑ Γ'

ΤΕΛΙΚΕΣ, ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 195

Καταργούμενες διατάξεις

1. Από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου καταργούνται:

(α) Τα άρθρα 1 έως και 6, 8 έως και 20, 22 έως και 36, 39 και 41 του ν. 3428/2005 (ΦΕΚ Α' 313).

(β) Οι παράγραφοι7 ως και 10 του άρθρου 7του ν. 3428/2005.

(γ) Οι παράγραφοι 1 ως και 3 του άρθρου 38του ν. 3428/2005.

Οποιαδήποτε υφιστάμενη αναφορά στις ως άνω καταργούμενες διατάξεις νοείται στο εξής ως αναφορά στις αντίστοιχες διατάξεις του παρόντος νόμου.

(δ) Η παράγραφος 8 του άρθρου 7 του ν. 2364/1995 (ΦΕΚ Α΄ 252).

2. Το τρίτο και το τέταρτο εδάφιο της παραγράφου 5, του άρθρου 7 του ν. 3428/2005, η παράγραφος 6 καθώς και η παράγραφος 14 του ίδιου άρθρου καταργούνται από την πλήρωση ως προς τον ΔΕΣΦΑ ΑΕ των όρων και προϋποθέσεων των διατάξεων του άρθρου 62 του παρόντος νόμου.

3. Από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου καταργούνται:

(α) Τα άρθρα 10, 11, 14, 15, 16, 17, 18, 27, 29, 30, 31 και 32 του ν. 2773/1999.
(γ) Τοάρθρο 9, παράγραφοι 1, 2, 3, 4, και 5 του ν. 2773/1999.
(δ) Το άρθρο 19, παράγραφοι 1 και 4 του Ν. 2773/1999.
(ε) Το άρθρο 19, παράγραφος 2, εδάφια α, β, γ, δ, ε και στ του Ν. 2773/1999.
(στ) Το άρθρο 24, παράγραφοι 1, 2, 3 και 5 του ν. 2773/1999.
(ζ) Το άρθρο 25, παράγραφοι 1 και 2 του ν. 2773/1999.
(η) Το άρθρο 28, παράγραφοι 1 και 2 του ν. 2773/1999.
(θ) Το άρθρο 2 του ν. 2941/2001.
(ι) Το άρθρο 23, παράγραφοι 10 και 18 του ν. 3175/2003.
(ια) Τα άρθρα 4, 8, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21 και 31 του ν. 3426/2005.
(ιβ) Το άρθρο 5, παράγραφος 4 του ν. 3426/2005.
(ιγ) Το άρθρο 6, παράγραφοι 1, 2 και 3 του ν. 3426/2005.
(ιδ) Το άρθρο 7, παράγραφοι 1 και 2 του ν. 3426/2005.
(ιε) Το άρθρο 9, παράγραφοι 1, 2, 3 και 4 του ν. 3426/2005.
(ιστ) Το άρθρο 30, παράγραφοι 4 του ν. 3426/2005.
(ιζ) Το άρθρο 24Γ του ν. 3468/2006.
(ιη) Το άρθρο 26, παράγραφοι 3 και 4 του ν. 3468/2006.
(ιθ) Το άρθρο 29, παράγραφος 8 του ν. 3734/2009.
(κ) Το άρθρο 31, παράγραφος 3 του ν. 3734/2009.
(κα) Το άρθρο 36, παράγραφος 1 του ν. 3734/2009.

4. Από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού καταργείται κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη που είναι αντίθετη με το περιεχόμενο των διατάξεων του νόμου αυτού ή αναφέρεται σε θέμα που ρυθμίζεται από αυτόν.

Άρθρο 196

Τελικές και μεταβατικές Διατάξεις

1. Για το διορισμό των επιτυχόντων της με αριθμό 1/2008 (ΦΕΚ Τεύχος Προκηρύξεων ΑΣΕΠ, 699/31.12.2008) προκήρυξης της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας, που αφορά στην πλήρωση δεκατεσσάρων (14) θέσεων ειδικού επιστημονικού προσωπικού με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου στη Γραμματεία της Αρχής, οι οποίες θέσεις έχουν ήδη εγκριθεί με τις υπ'αριθμ. ΔΙΠΠ/Φ. ΕΓΚΡ. 16/448/13341/19.9.2006 και ΔΙΠΠ/Φ. ΕΓΚΡ.16/152/5853/12.5.2008 αποφάσεις της Τριμελούς Επιτροπής της παρ. 1 του άρθρου 2 των υπ' αριθμ. 55/1998 (Α' 252/12.11.1998) και 33/2006 (Α' 280/28.12.2006) Π.Υ.Σ. και για τις οποίες έχει ολοκληρωθεί, κατά τη θέση του παρόντος σε ισχύ, η διαδικασία κύρωσης των προσωρινών πινάκων των επιτυχόντων από το ΑΣΕΠ και έκδοσης των οριστικών πινάκων, εφαρμόζονται οι περιορισμοί των άρθρων 10 και 11 του ν. 3833/2010. Οι δαπάνες που προκαλούνται από την εφαρμογή της ως άνω διάταξης βαρύνουν αποκλειστικά τον προϋπολογισμό της ΡΑΕ.

2. Η διάταξη του άρθρου 4 παρ. 15 του ν. 2773/1999, όπως ισχύει κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, αντικαθίσταται ως ακολούθως: «Στη ΡΑΕ συνιστάται μία (1) θέση ειδικού συμβούλου που είναι αρμόδιος για θέματα σχετικά με την ίδρυση και λειτουργία της Ενεργειακής Κοινότητας της Νοτιοανατολικής Ευρώπης καθώς και για τη συνεργασία της ΡΑΕ με τον ΟΣΡΑΕ (Οργανισμός Συνεργασίας Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας, ACER) και τον ΔΕΡΑΕ (Διεθνή Επιτροπή Ρυθμιστών Ενέργειας, ICER). Η θέση αυτή πληρούται από πρόσωπο που διακρίνεται για την επιστημονική του κατάρτιση και ικανότητα, και διαθέτει εξειδικευμένη εμπειρία σε θέματα ενέργειας. Ο ειδικός σύμβουλος διορίζεται με τριετή θητεία με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, μετά από γνώμη της ΡΑΕ, κατόπιν προκηρύξεως που δημοσιεύεται σε δύο (2) ημερήσιες εφημερίδες με πανελλήνια κυκλοφορία. Οι αποδοχές και το λειτουργικό καθεστώς παροχής των υπηρεσιών του ειδικού συμβούλου εξομοιώνονται με τα εκάστοτε αντιστοίχως προβλεπόμενα για τους αντιπροέδρους της ΡΑΕ. Η σχετική δαπάνη βαρύνει τον προϋπολογισμό της ΡΑΕ.».

3. Το άρθρο 25 του ν.3468/2006 όπως ισχύει, τροποποιείται ως εξής:

«Α2. Τα έσοδα που προέρχονται από τις δημοπρατήσεις των αδιάθετων δικαιωμάτων εκπομπών αερίων θερμοκηπίου, σύμφωνα με την παρ. 3.3.1 του Παραρτήματος του 34 άρθρου 3 της υπ. αριθ. 52115/2970/2008 (Β' 2575) κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, καθώς και σύμφωνα με το άρθρο 7 της υπ. αριθ. 54409/2632/2004 (Β΄ 1931) κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων αποτελούν πόρο του ειδικού λογαριασμού, που διαχειρίζεται ο Διαχειριστής του Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ) κατά το άρθρο 40 του ν. 2773/1999, στον οποίο και αποδίδεται. Οι όροι και η διαδικασία για τη διενέργεια των ανωτέρω δημοπρατήσεων καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής μπορεί τα έσοδα από τις δημοπρατήσεις των αδιάθετων δικαιωμάτων εκπομπών αερίων θερμοκηπίου να κατανέμονται και να αποδίδονται ως πόροι του Ειδικού Λογαριασμού που τηρείται από τον Διαχειριστή του Συστήματος Μεταφορών Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ) ή την ΛΑΓΗΕ ΑΕ και υπέρ του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Πράσινο Ταμείο» του πρώτου εδαφίου της παρούσας περίπτωσης (Α2), είτε να καταβάλλονται για την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της ΛΑΓΗΕ ΑΕ υπέρ του ελληνικού δημοσίου. Με την ίδια απόφαση καθορίζεται το ποσοστό των εσόδων και η διαδικασία κατανομής και απόδοσης των πόρων αυτών στα παραπάνω νομικά πρόσωπα και κάθε σχετικό θέμα.

Για την περίοδο 2013-2020, τουλάχιστον το 50% του συνόλου των εσόδων από πλειστηριασμούς δικαιωμάτων εκπομπών αερίων θερμοκηπίου πρέπει να χρησιμοποιείται για τους σκοπούς της Οδηγίας 2009/29, όπως ενσωματώθηκε στην ελληνική έννομη τάξη με το άρθρο 7Ε της ΚΥΑ υπ' αριθμ. ΗΠ57495/2959/Ε103. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής προσδιορίζεται το ακριβές ύψος του ποσού που διατίθεται υπέρ των σκοπών του προηγούμενου εδαφίου και μπορεί να τροποποιείται το προβλεπόμενο σε αυτό ελάχιστο ποσοστό.»

4. Η ρύθμιση της παραγράφου 6 του άρθρου 55 εφαρμόζεται από 1 Ιανουαρίου του έτους 2012 και η πρώτη αναπροσαρμογή θα πραγματοποιηθεί κατά το πρώτο τρίμηνο του έτους 2013. Για το έτος 2011 ισχύει η υπ' αριθμ. 372/2011 απόφαση της ΡΑΕ.

5. Με απόφαση των οικείων διοικήσεων, οι επωνυμίες και τα αρκτικόλεξά των εταιρειών ΔΕΣΦΑ ΑΕ, ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ, ΑΔΜΗΕ ΑΕ, ΛΑΓΗΕ ΑΕ και ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ, όπως και η απόδοσή τους σε ξένες γλώσσες, μπορούν να τροποποιούνται ελευθέρως.

6. Οι διαδικασίες διαγωνισμών έργων, προμηθειών ή υπηρεσιών, οι οποίοι προκηρύχθηκαν από τη ΔΕΗ ΑΕ πριν από την ημερομηνία ισχύος του παρόντος νόμου και αφορούν δραστηριότητες των κλάδων που αποσχίζονται και εισφέρονται στην ΑΔΜΗΕ ΑΕ και στη ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ, μετά την ολοκλήρωση του μετασχηματισμού αναλαμβάνονται και συνεχίζονται από τα αρμόδια όργανα σύμφωνα με την οικεία διακήρυξη. Η ανάθεση και σύναψη των συμβάσεων του προηγούμενου εδαφίου γίνεται με χωριστές συμβάσεις από τη ΔΕΗ ΑΕ, την ΑΔΜΗΕ ΑΕ και τη ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ κατά το μέρος που τις αφορά.

7. Οι διαδικασίες διαγωνισμών έργων, προμηθειών ή υπηρεσιών που προκηρύχθηκαν από την ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ πριν από την ημερομηνία ισχύος του παρόντος νόμου και αφορούν δραστηριότητες είτε του κλάδου που εισφέρεται στην ΑΔΜΗΕ ΑΕ είτε του κλάδου που παραμένει στην ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ, μετά την ολοκλήρωση του μετασχηματισμού αναλαμβάνονται και συνεχίζονται από τα αρμόδια όργανα των εταιρειών που αφορούν, σύμφωνα με την οικεία διακήρυξη. Η ανάθεση και σύναψη των συμβάσεων του προηγούμενου εδαφίου γίνεται με χωριστές συμβάσεις από την ΑΔΜΗΕ ΑΕ και τη ΛΑΓΗΕ ΑΕ και κατά το μέρος που τις αφορά.

8. Η ΔΕΠΑ ΑΕ και ο ΔΕΣΦΑ ΑΕ οφείλουν το αργότερο μέχρι τις 3 Μαρτίου 2012 να προβούν στις δέουσες ενέργειες, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, για τη συμμόρφωσή τους προς τις διατάξεις του άρθρου 62 του παρόντος νόμου.

9. Το τέταρτο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 24 του ν. 3175/2003 ισχύει έως και την 31η Δεκεμβρίου 2013.

10. Υπουργικές αποφάσεις που έχουν τεθεί σε ισχύ πριν τη δημοσίευση του παρόντος νόμου και ρυθμίζουν θέματα όρων πρόσβασης στη γραμμή διασύνδεσης, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών τιμολογίων και της μεθοδολογίας υπολογισμού αυτών, του μηχανισμού κατανομής της δυναμικότητας, της διαχείρισης της συμφόρησης και της διαδικασίας εξωδικαστικής επίλυσης των διαφορών που αναφύονται κατά την εφαρμογή των ανωτέρω και του Κανονισμού Ανοικτής Διαδικασίας Δέσμευσης Δυναμικότητας Μεταφοράς στο υποθαλάσσιο Τμήμα του αγωγού φυσικού αερίου Ελλάδας-Ιταλίας (Αγωγός Ποσειδών), σύμφωνα με τα στοιχεία SG-Greffe (2007) D/203046 απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, διατηρούνται σε ισχύ μέχρι την έκδοση της αναφερομένης στο άρθρο 21 απόφασης της ΡΑΕ.

11. Άδειες παραγωγής και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας και διανομής θερμικής ενέργειας, για τις οποίες υποβλήθηκαν αιτήσεις πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος νόμου, εκδίδονται σύμφωνα με τις διατάξεις του.

12. Οι γενικοί και ειδικοί όροι και προϋποθέσεις της άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας για την ανανέωση και αντικατάσταση του δυναμικού παλαιών μονάδων της ΔΕΗ ΑΕ με νέες σύγχρονης τεχνολογίας, άνευ περιορισμού ισχύος, η οποία χορηγείται στη ΔΕΗ ΑΕ με το άρθρο 33 παράγραφος 1 του ν. 3734/2009, καθορίζονται με απόφαση της ΡΑΕ.

13. Οι αποφάσεις, κώδικες, κανονισμοί και εγχειρίδια, που έχουν εκδοθεί βάσει εξουσιοδοτικών διατάξεων από τα αρμόδια προς τούτο όργανα, και τα οποία καταργούνται, τροποποιούνται, συμπληρώνονται ή αντικαθίστανται με διατάξεις του παρόντος νόμου, εξακολουθούν να ισχύουν μέχρι την κατάργηση, τροποποίηση, συμπλήρωση ή αντικατάστασή τους, σύμφωνα με τις αντίστοιχες διατάξεις του.

Άρθρο 197

Λοιπές Διατάξεις

1. Από την ισχύ του παρόντος νόμου, η παράγραφος 2 του άρθρου 9 του ν. 3468/2006 αντικαθίσταται ως εξής:

« 2. Το δικαίωμα προτεραιότητας που παρέχεται σύμφωνα με τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου, ισχύει και για το πλεόνασμα της ηλεκτρικής ενέργειας Αυτοπαραγωγών, εφόσον η πλεονάζουσα ενέργεια παράγεται ως ΣΗΘΥΑ κατά τα οριζόμενα στην περίπτωση β' της προηγούμενης παραγράφου και για το τμήμα της παραγόμενης ενέργειας που δεν υπερβαίνει, σε ετήσια βάση, το 20% της συνολικά παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας. Ειδικά στην περίπτωση του υφιστάμενου σταθμού κυριότητας του Διαχειριστή του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου ΑΕ, στη νήσο Ρεβυθούσα, το δικαίωμα προτεραιότητας που παρέχεται σύμφωνα με τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου ισχύει για το σύνολο του πλεονάσματος της ηλεκτρικής ενέργειας Αυτοπαραγωγού που παράγεται ως ΣΗΘΥΑ.»

2. Από την ισχύ του παρόντος νόμου, το προτελευταίο εδάφιο της περίπτωσης β΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 13 του ν. 3468/2006, όπως η παράγραφος αυτή ισχύει μετά την αντικατάσταση της από την παράγραφο 2 του άρθρου 5 του ν. 3851/2010 (ΦΕΚ Α' 85), αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι τιμές του ανωτέρω πίνακα για τους Αυτοπαραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας ισχύουν μόνο για σταθμούς Α.Π.Ε και Σ.Η.Θ.Υ.Α για το πλεόνασμα της ηλεκτρικής ενέργειας που διατίθεται στο Σύστημα ή το Δίκτυο, το οποίο μπορεί να ανέλθει μέχρι ποσοστό 20% της συνολικά παραγόμενης, από τους σταθμούς αυτούς, ηλεκτρικής ενέργειας, σε ετήσια βάση. Ειδικά στην περίπτωση του υφιστάμενου σταθμού κυριότητας του Διαχειριστή του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου ΑΕ, στη νήσο Ρεβυθούσα, οι τιμές του ανωτέρω πίνακα για τους Αυτοπαραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας ισχύουν για το σύνολο του πλεονάσματος της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται ως ΣΗΘΥΑ και διατίθεται στο Σύστημα ή το Δίκτυο, σε ετήσια βάση»

Άρθρο 198

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του νόμου αυτού αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά σε επιμέρους διατάξεις.

Αθήνα, 7 Ιουλίου 2011

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΡΕΠΠΑΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ & ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

ΜΙΧΑΛΗΣ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ & ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΟΥΤΡΟΥΜΑΝΗΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ & ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ

Εσωτερικών

Χάρης Καστανίδης

Εθνικής Άμυνας

Πάνος Μπεγλίτης

Προστασίας του Πολίτη

Χρήστος Παπουτσής